

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 60 f.
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 8. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149. Kiadóhivatal 41.

Párist körülzárták.

Kivertük az oroszokat Galiciából is.

Két francia várat elfoglaltak.

A német hadsereg tovább folytatja diadalmas előnyomulását, minden irányban. Mint egy óriási boa konstriktor halálos ölelése, úgy szorul egyre szűkebb körre a felbomlott, rendetlenül menekülő francia sereg köré a német haderő kénytelen gyűrűje. A hirhedt francia erődösor is meggyöngyült: Két hatalmas erősséget foglaltak el ismét a német csapatok. Párisban urrá lett a halálos vak rémület. Clemenceau felszólítására lázas munkával fogtak hozzá a város megerősítéséhez. Az északi harctéren seregeink helyzete mindig kedvezőbb. Galiciából kivertük az oroszokat, a balszárny Dankl tábornok vezetése alatt diadalmasan üldözi az oroszokat. Hadseregünk jobb és balszárnya lssan, de végzettszerű biztonsággal fogja körül a pozícióiban megingatott orosz hadsereget.

Délután félhárom órakor érkezett távirataink olyan hirt robbantottak ki, amely a legizőbb szenzáció erejével hat. A német hadsereg egy előretolt része a legnagyobb titokban megkerülte a francia hadsereget, körülzárta északról Párist és elvágta a franciák visszavonulásának útját, mialatt a francia sereg a vehemens tempóban támadó német főszereggel volt elfoglalva. A háboru sorsa ezzel el van döntve. A francia hadsereg csak a megsemmisülés, vagy a meghódolás vár. Clemenceau jóslata tehát beteljesült. Mai távirataink a következők:

Páris kapui előtt.

Berlin. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az előretolt német hadseregek észak felől befejezték Páris körülzárását. A francia hadsereg ezáltal két tűz közé került.

Róma. Tegnap ezer méter magasságban egy német katonai léghajó röptült Párison keresztül. A bennülők bombát dobtak le, amely fölrobbant és súlyos károkat okozott. Ledobtak azonkívül egy levelet is, amelyben a következők állottak: A német hadsereg Páris kapui előtt áll. Nem marad más hátra, mint-hogy adjátok meg magatokat.

Berlin. A württembergi herceg a Maas folyón átkelve megtámadta az ellenséget és elfoglalta a Les Ayvelles erődöt. A német trónörökös hadserege a montmédy-i hatalmas erődítményt vette be s a várparancsnokot is elfogta. — A bajor trónörökös serege diadalmasan nyomul előre a francia Lotharingiában.

Berlin. Hivatalos. Stein tábornok, főszállásmester jelenti: Kluck tábornok Combles mellett francia hadsereget tönkreverte. Bülow tábornok hadteste Saint Quentin mellett a tulnyomó számú francia sereget teljesen megverte. Hausen tábornok hadserege Bethel mellett Aisne felé szoritotta vissza az ellenséget. A württembergi herceg csapatai átkeltek a Maas folyón és diadalmas előnyomulásukban Les Ayvelles erődöt elfoglalták. A német trónörökös Montmedy erőd egész helyőrségét elfogta és a várat bevette. A bajor trónörökös hadserege francia Lotaringiában kergeti maga előtt az ellenséget. A betörő orosz sereget keleti Poroszországban nagyrészt megsemmisítették, a szétszórt seregtöredékeket pedig a határon túl üldözték.

Miniszterelnöki sajtóiroda.

A nagy ütközet hatodik napja.

A nagy harcraól érkező jelentések egyre kedvezőbb színben festik a helyzetet. Az orosz jobbszárny teljesen megbénult, képtelen a további akcióra és minden kapcsolatot elvesztett az orosz főszereggel. Balszárnyunk ezzel az orosz sereget két részre szakította. A fronton napról-napra szilárdabb a helyzetünk, míg az orosz sereg egyik pozícióját a másik után kénytelen földadni és egész hadtestek kényszerültek a teret átengedni diadalmas csapatainknak. Hiteles jelentések szerint az ütközet megérett a döntésre és győzelmünk a legközelebbi időre várható. Nincs kizárva azonban az sem, hogy a hadvezetőség bevárja az észak felől gyors tempóban érkező német sereget és a többszázezer főnyi eddig kiképzett tartalékseregeket.

Budapest. A nagy ütközet még napokig el fog tartani. Csapataink megkerülték az orosz hadállásokat és megtámadták az orosz sereget. A harc folyik. A helyzet minékünk kedvez. A kielcei és radomi kormányzóságot csapataink megszállották.

Porosz hadműveletek.

Berlin. A hadvezetőség a Belgiumban operáló német sereg nagy részét az orosz határra rendelte. Hír szerint további erős seregtesteket fognak az orosz harctéren koncentrálni. Ez az intézkedés igen nagy jelentőséggel bír Oroszországban harcoló hadseregünkre.

Kivertük az oroszokat Galiciából.

Budapest. A M. T. I. jelenti: A Galiciába nyomuló orosz sereg támadását hadseregünk jobb szárnya fogta föl. Két napi folytonos harc után katonáink csodával határos hősiessége és csapataink ellenállhatatlan támadása, amelyet nagyszerű tűzérésünk pompásan támogatott, megingatta az orosz sereget. Ezt csakhamar a visszavonulás követte. Az orosz sereg veresége teljes. Csapataink üldözik őket.

Hatvanezer orosz hadifogoly.

Berlin. Az Ortelsburg melletti diadalmas nagy ütközetben, ahol három teljes orosz hadtest megsemmisült, a németek hatvanezer hadifoglyot ejtettek.

Párist megerősítik.

Róma. Párisban leirhatatlan a kétségbeesés. Clemenceau volt miniszterelnök lapjában fölhevítte a népet, hogy erősítse meg a várost, mert különben Franciaország német tartomány lesz.

Az energikus Románia.

Bukarest. A román kormány Szentpétervárott erélyesen tiltakozott az orosz hajók akciói miatt, amelyek Románia semlegességét veszélyeztetik.

„Galicia kormányzója“ elesett.

Budapest. Iwanowszky orosz tábornagy a galiciai harctéren elesett. Az orosz pöfteszkedésre jellemző, hogy a zsebében cári proklamációt találtak, amelyben a cár Iwanowszkyt nevezi ki Galicia kormányzójának.

Elsülyedt angol hadihajó.

Sanfrancisko. Egy német hadihajó megütközött egy angol pánccal. Az angol hajó elsülyedt.

Összeült a konklave.

Róma. Tegnap délután öt órakor a pápaválasztó biborosok a hagyományos szertartások között konklavéra vonultak vissza.

LEGUJABB.

Bécs. A N. Fr. Presse jelenti, hogy Galiciában csapataink visszaszoritották az oroszokat. Az orosz sereg egy része a határon túl menekült.

Bécs. A Reichpost jelentése szerint hivatalosan is megerősítették azt a hirt, hogy Páris körülzárása az északi oldalon befejezett tény. A francia hapsereg teljes veresége és összeroppanása most már elkerülhetetlen. *Miniszterelnökség sajtóosztálya.*

Koppenhága. Londonban nagy megütközést keltett Olaszország tiltakozása Egyptom anektálása ellen. Az angol kormány elutasító választ fog adni.

Bevonultunk a szandzsákba.

Budapest. Csapatunk a muzulmán lakosság védelmére bevonultak a szandzsákba, hogy a muzulmánok öldöklését és kifosztását megakadályozzák.

Budapest. M. T. I. jelenti: Szarajevóban tegnap a következő hivatalos kommunikét tették közzé: Miután a volt török szandzsákban a szerb és montenegrói bandák a muzulmán törökök házaikat össze lövöldözik és valóságos irtóaktiót indítottak az irántunk barátságos muzulmán lakosság ellen, csapatunk Plevjénél benyomultak a szandzsákba és ezzel megakadályozták az ottani muzulmánok kiirtását. Miután azonban a szandzsák alandó megszállása katonai szempontból ezidőszerint még nem vehető tervbe és az e területen lakó muzulmánok csapataink elvonulása után minden esetben újabb rablótámadásoknak voltak kitéve, a szerencsétlen mohamedánok a mi határainknál jelentek meg és kérték a határ átlépésének megengedését. Hagyományainknak megfelelően e súlyos időkben is megkönyörültünk az otthonuktól és vagyonuktól mefosztott muzulmánokon és amennyire lehetséges, a háboru idejére közös menedéket nyújtunk, hogy megmentsük zsarnokaik fosztogatásaitól.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

Az északi orosz sereg pusztulása.

Berlin. A Lokalanzeiger jelenti: A német haderő, amely az orosz sereget a porosz-orosz határon bekerítette, öt orosz hadtest ellen harcolt. Tekintettel az erdős, mocsaras, rendkívül rossz terepre, összefüggő csatasorról szó sem lehetett. Előfordult, hogy egy-egy nagyobb orosz sereg nem tudott kifejlődni és kénytelen volt derékszögállásban harcolni a német csapatokkal. Jobbszárnyunk Boldau és Gilgenburg között, derékhadunk Motensteinnél, balszárnyunk Allenstein, Wartemburg és Bischofburg között volt. — Az oroszok kétségbeesett kísérleteket tettek derékhadunk áttörésére, de nehéz tűzérésünk bombázása előtt az orosz csapatok nem tudtak megállani. Erre gyalogságunk is akcióba lépett és az ellenséges hadosztályokat vad menekülésre kényszerítette. Jobbszárnyunk ezután Müdenburgon és balszárnyunk Passenheimon keresztül diadalmasan előrenyomult. Ezek a hadmozdulatok az orosz sereg bekerítését eredményezték, bár az oroszok öt hadtestükkel és három hadosztályukkal jelentékeny túlsúlyban voltak az aránytalanul kisebb német sereggel szemben. Az ütközet további folyása már villámgyors ütemben pergett le. Az orosz sereg nagy része megadta magát, a többiek elhullottak ágyúink tűzében vagy a mocsarakban pusztultak el. Csak néhány egészen kicsiny csapatnak sikerült megmenekülni. A halottak számát még nem lehetett megállapítani, de az oroszok vesztesége óriási. Egyetlen szerencsétlen rohamban négy kozák-ezred pusztult el az utolsó szállig. A csatát némely pontján valóságos dombok emelkedtek az orosz katonák holttesteiből. Sok ágyút, zászlót és rengeteg hadiszert foglaltunk el, azonkívül 60,000 foglyot ejtettünk.

HIRES.

Kegyelem az elítélteknek. A miniszterelnöki sajtóiroda közli: Ő felsége f. évi aug. hó 24-én kelt legfőbb elhatározásával azon, a hat hónapot meg nem haladó szabadságvesztés büntetésére ítélt egyéneknek, akiknek büntetésük végrehajtása a mozgósítási hirdetmény folytán a közös haderőnél, n honvédeknél, vagy a népfőlkölnél teljesítendő tényleges szolgálatuk miatt elhalasztott, vagy félbeszakított, büntetésüket, illetve a büntetés hátralevő részét kegyelemből elengedni szándékozik, ha ezek katonai kötelezettségüket híven teljesítették. Az igazságügyminiszterium aug. 30-án 49361 1914. im VIII. sz. alatt rendeletet intézett az ország valamennyi főügyészségéhez. A rendelet felhatalmazza a kir. ügyészségek vezetőit, hogy a katonai szolgálatra kötelezett és hat hónapot meg nem haladó szabadságvesztés büntetésére ítélt egyének büntetésének végrehajtása, elhalasztása vagy félbeszakítása tárgyában saját hatáskörükben intézkedjenek. A rendelet részletes utasításokat ad a királyi ügyészségek vezetőinek a szükséges ellenőrző kimutatások készítésére nézve. Ősz uralkodónknak ezt a jóságos elhatározását bizonyára nagy örömmel fogadják az ország minden részében.

Az izr. templomban tegnap, hétfőn délután fél 6 órakor az izr. vallásu népfelkötő tisztek részére katonai istentisztelet volt, a kivonult tisztkar és nagy közönség jelenlétében. Dr. Neumann Ede főrabbi megragadó, lelkes, hazafias beszédet mondott, majd megáldotta a hadbavonulókat. Kartschmaroff Leó főkantor és a teljes templomi énekhar zsoltárokat és a Kölcsey Hymnust énekelték szokott precizitással. Ugyancsak az izr. templomban ma kedden délután 6 órakor a 2. menetzászlóalj izr. vallásu legénysége részére lesz istentisztelet.

Kispárnákat a sebesülteknek. Kanizsa jó szíve tegnap megint megható módon nyilatkozott meg. Pár soros felhívásunkra özőnével, vitték s még mindig viszik sebesültjeink részére a párnákat. Somogyi butorkereskedő egymaga husz párnát küldött. Az összegyűjtött fehérneműek varrogatása és javíthatása szorgalmasan folyik a polgáriban, s ezzel párhuzamosan történik a mosás és vasalás. Mivel azonban ez csak egy helyen folyik, a teljesen rendbehozott fehérneműek átadása nem történhetik meg oly gyorsan, mint azt a szükséglet kívánja. Nagyon kívánatos volna tehát, hogy a közönség köréből többen is vállaljanak mosásra a fehérneműekből. Aki hajlandó mosásra és vasalásra a fehérneműekből vállalni, jelentkezék a polgári iskolában. (Tautestületi szoba.)

Daloverseny. Az általános mozgósítással számos családost színész is bevonult a harcoló sereghez. Az Országos Színészegyesület most úgy segít a támogatás nélkül maradt színészcsaládokon, hogy a vidék nagyobb városaiba daloscsoportokat küldött ki, amelyek a bevonult színészek családjainak javára hangversenyeznek. Egy ilyen dalos csoport érkezett ma Nagykanizsára Lévai Farkas Pál vezetésével. A résztvevők elsőrendű vidéki énekes színészek, akik a háboru miatt szerződés nélkül maradtak. A hangversenyt szerdán este tartják meg a Centrál kávéházban, remélhetőleg nagy számú közönség előtt, tekintettel az akció némes céljára.

Eladó kincstári lovak. A katonai állomásparancsnokság annak közlésére kért föl bennünket, hogy szerdán reggel 8 órakor a Szarvas szálloda előtti téren tizenhat kincstári lovat fognak elárverezni a legtöbbet ígérők között.

A Népiroda igazgatósága azzal a sürgős kéréssel fordul Nagykanizsa város tisztelt munkaadó közönségéhez és a tisztelt uradalmakhoz, hogy munkásszükségletüket a Népirodával közöljék. A Népiroda csakis a munkaadó közönség szives közreműködésével felelhet meg rendeltetésének. A Népiroda olyan munkásokat helyez el, akik a háboru folytán veszítették el kenyerüket.

— Nyári szezonra védő szemüvegekbe kiválóan ajánlatos cég Szivós Antal műorás és látszerész mint a legolcsóbb bevásárlási forrás óra, ékszer, látszer javítást kiváló gondal felelősségre olcsón és gyorsan eszközöl. Üzlet Szarvas szálló épületében.

Szilvát
minden mennyiséget vesz
REICH SAMU, pállnkanagyfőzde.
Nagykanizsa, Király-utca 15. szám.

URANIA mozgókép palota.
Rozgonyi-utca 4. Telefon 259.

Henny Portennek felléptével
szept. 2 és 3-án, szerda és csütörtök

A nevelő nő szerelme

Nagy társadalmi mimo-dráma 3 felv.-ban

Pincér egy napra, humoros.

Duci bácsi autótulajdonos, vigjáték.

Cornwell, remek természetfelvétel.

Rendes helyárak. Előadás 6 és 9 órakor.

Szombat és vasárnap nagy szenzáció.

BARTA ÉS FÜRST

divatáru üzlete

nem költözött be az Első Magyar ált. Biztosító palotájába, mert az üzlet-helyiség az épületmunkálat beszüntetése miatt nem készülhetett el!

Összes áruát a Szarvas szálloda épületében Szivós órás mellett lévő raktárhelyiségében a legolcsóbban árusítja.

Nem üzlethelyiség, csak raktárak. Kérjük a n. é. közönséget vigyázni, nehogy más cégekkel összetéveszzenek bennünket.

Egyes divatcikkek mostani árai:

Selyem batizst méterje . 45 Hll.	Glott alsók . 2'80-tól
Belin maradékok 44 Hll.	Női ingek . 1'90-tól
Fulárd selyem 2 kor.	Háló kabátok 2'20-tól
Csudaszép granadinbluz . 2'90	Női felöltők . 15 K-tól
Lillom gyolcsmaradék . . 40 Hll.	Francia kropp 1'10 kor
Milbör kroppen méterje . 64 Hll.	Selyem bluzok 13 kor

Menyasszonyi kelengyék, vásznak, szőnyegek, függönyök, takarók, gyermek-kötények, férfi ingek és lábravalók minden árban

Eladásra kerül: 300 darab leg-elegánsabb női kabát. 500 szebb-nél-szebb női bluz. 1000 női és leányka kötény. 200 csudaszép pongyola. 150 drb flanel takaró.

Sok pénzt takarít meg, ha most vásárol!

A szerkesztésért felelős: **Műnz Jenő.**

Szerkesztő: **Gács Demeter.**

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napllap.

Kiőfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 60 f.
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 8. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149. Kiadóhivatal 41.

Párist bombázzák. A kormány menekülésre szólította a lakosságot Ismét megsemmisült egy orosz hadsereg.

Ma délután 4 óráig a következő táviratokat kaptuk:

Páris végtétele.

Berlin. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A német repülőgépek és léghajók szakadatlanul bombázzák Párist. A ledobott bombák rettenetes pusztítást vittek véghez. A lakosság rémülete leírhatatlan.

Róma. A francia kormány falragaszokon menekülésre szólította föl Páris lakosságát.

516 orosz ágyu.

Berlin. Tannenberg mellett a német csapatok egy hatalmas orosz seregre bukkantak, amelyet erős küzdelem után teljesen széjjelszórtak. Az oroszok 516 ágyut, sok ezer hadifoglyot és halottat hagytak rémült menekülésükben a harctéren.

Elesett nagyhercegek.

Budapest. A nagy ütközetben részt vettek Konstantin és Oleg orosz nagyhercegek is. Egy shrappnellünk szilánkjai mind a kettőt megölték.

Német vasutak Belgiumban.

Berlin. Van der Goltz tábornagy, Belgium német katonai kormányzója helyre állította a vasuti forgalmat Belgium területén.

Mikor a cár könyörög.

Szófia. Miklós cár mézes-mázos levélben kéri Ferdinánd királyt, hogy ne támadja meg az orosz hadsereget. A bolgár lapok nagyon gunyos hangon tárgyalják a cár levelét.

A déli harctér.

Budapest. A szkutarii német különítmény egy része hazatért Szerbiából. — A déli harctéren jelentősebb események nem történtek. Csapataink minden előkészületet megtettek az elfoglalt terület tartós megszállására.

Északon folyik a harc.

Badapest. A nagy ütközet még tart. A helyzet változatlanul kedvező reánk nézve. Derékhadunk csupán kisebb összeütközésekbe bocsátkozott, amelyek mindenütt sikerrel jártak. A balszárnyról csak annyi hír érkezett, hogy Dankl tábornagy folytatja az előrenyomulást.

Budapest. A miniszterelnökség sajtóosztálya közli, hogy a legújabb jelentések szerint az északi harctéren rendkívül kedvező csapataink helyzete. Offenzívánk fokozatosan egyre hevesebb. Az orosz sereg nem tudja föltartóztatni előnyomulásunkat.

A háboru mérlege.

Berlin. Néhány német lap összeállította a monarkia és Németország diadalainak eddigi statisztikáját. A diadalok mellett néhány egészen jelentéktelen veszteség is szerepel. Ezek szerint a német hadsereg Franciaországban és Belgiumban elfoglalt eddig hét erődöt és megverte az ellenséget tizenhat nagy ütközetben. Oroszországban a német sereg megszállott több erődített várost és megverte az orosz sereget hét nagy ütközetben. A német sereg kezébe került hétszázhetven ágyu, számos zászló, kétszáznál több gépfegyver és több, mint százezer hadifogoly. A monarkia hadserege délen elfoglalt négy erődöt és több várost megszállott. Foglyul esett ötezernél több szerb. Északon elfoglaltunk két várat, több várost megszállottunk és hat nagyobb ütközetben vertük meg az oroszokat. Az orosz hadifoglyok száma 15—20 ezerre tehető. Kezünkbe jutott ezenkívül hetven ágyu és igen sok gépfegyver. Az oroszok, franciák és belgák vesztesége halottakban több mint százezerre tehető.

Az Unio állásfoglalása.

Washington. A japán kormány válasza ma érkezett ide arra a jegyzékre, amelyben az Egyesült államok a keletázsiai német birtokok megtámadtatása ellen tiltakozott. A japán jegyzék kitér a határozott felelet elől s ezért nagy elégedetlenséget keltett az Unio kormány köreiben. Washingtonban azt hiszik, hogy az Unio mindent megtesz semlegességének megóvására, de kész arra is, hogy akaratának energikusan érvényt szerezzen.

Porosz-orosz harcok.

Berlin. Az északkeleti harctéren operáló porosz sereg előhada már Oroszországban jár és több orosz hadosztályt újból megvert. Sok ágyu és hadifogoly jutott a németek kezére. Az oroszok vesztesége jelentékeny.

A francia hadsereg nem mer megütközni.

Berlin. A francia seregek óvatosan visszahuzodnak a német csapatok elől. Jelentősebb ütközet az utolsó két napon nem volt. A német hadsereg folytatja előnyomulását.

Kiéhezették Párist.

Berlin. Hir szerint a német hadvezetőség úgy tervezi, hogyha Paris nem adja meg magát, akkor kiéhezetik a várost.

A Zalai Hirlap ma reggeli rendkívüli kiadása a következő táviratokban számolt be a fontosabb harctéri eseményekről:

Győzünk Oroszországban.

Budapest. A Magyar Távirati iroda jelenti: Az összes haditudósítók egybehangzó híradása szerint északi hadseregünk teljes frontja feltartóztathatatlanul nyomul előre. Az orosz csapatok folytonos harcok között, lépésről-lépésre kénytelenek átengedni a tért. Hadvezetőségünk ugyanazt a taktikát követi, mint a német vezérkar.

Budapest. A miniszterelnökség sajtóosztálya hivatalosan közli, hogy csapataink offenzívája tartós. heves, folytonos harcok között energikusan előre halad. Az orosz sereg számos ponton elkezdte a visszavonulást. Az orosz derékhadat sikerült megingatni és pozíciói nagy részének föladására kényszeríteni. A döntés, amely az orosz sereg teljes összeroppanását fogja meghozni, minden órában várható. A nagyszerű eredményeket amiket eddig elértünk, a nagy koncepcióju hadvezetésen kívül tisztjeink és katonáink halálmegvető, hősiességének és pompás felszerelésének köszönhetjük.

Berlin. A német sajtó általános helyesléssel és lelkesedéssel fogadja azt a tényt, hogy a monarkia hadvezetősége olyan eredményesen használta föl a pompásan bevált német taktika tanulságait. A német lapok szerint a monarkiaé lesz az a világtörténelmi dicsőség, hogy eisőnek törte meg Oroszország rettegett hatalmát s Európát ezzel egy örökös, gonosz és fojtó lidérc nyomástól szabadítja meg.

Ismét bekerítették egy orosz hadsereget.

Berlin. A Tagblatt jelentése szerint Allensteinnel a német csapatok egy erős orosz sereget megverték. A menekülő orosz sereget a németek három oldalról bekerítették. Az orosz seregnek választani kell a megsemmisülés és a megadás között.

Olaszország fegyveres beavatkozása.

Róma. Az olasz lapok szerint a kormány főképp a szuezi csatorna elzárása ellen tiltakozott londoni nagykövete útján. A szuezi csatorna elzárása ugyanis megszakította az összeköttetést Olaszország és a sok vérrel, nagy áldozatok arán megszerzett keletafrikai olasz gyarmatok között. Különösen Eritrea miatt aggodnak Rómában, mert ott a benszüllöttség között legutóbb nagy nyugtalanság volt. Az a körülmény azonban, hogy Olaszország hadihajói részére is szabad közlekedést követel a csatornán, arra enged következtetni, hogy Olaszország a háboru későbbi folyamán fegyveresen szándékozik beleavatkozni a népek harcába, gyarmatpolitikája érdekében. Rómában el vannak készülve arra, hogy angol kormány ennek tudatában elutasítja az olasz tiltakozást, aminek kiszámíthatatlanul súlyos és nagy jelentőségű következményei lehetnek.

NIREK

A miniszterelnök a népirodáért

Tisza István gróf miniszterelnök a napokban a következő leiratot intézte Sipeki Balás Béla főispánhoz: A mozgósítás folytán polgári viszonyaik közül hirtelen kivált egyéneknek sok olyan ügyük volt, melyet az idő rövidsége miatt bevonulás előtt rendezni módjukban nem állott; az a törekvés, hogy a harctérre vonult katonalelkében a lehető legnagyobb megnyugvást teremtsük meg, hozta létre azt az eszmét, hogy a hadbavonultak ezen félbemaradt egyes-bajos dolgainak lelkiismeretes és megbízható s emellett teljesen díjtalan ellátásáról, a hadba vonultak iránt minden irányban áldozatkészéget tanúsító társadalom útján gondoskodjunk. A célnak megfelelően önként vállalkozó, megbízható, elemekből olyan szervezetet kell tehát alkotnunk, mely a harctérről bejelentendő egyes-bajos dolgokat — legyen bárminő azok természete — helyesen elintéző képes. Evégből törvényhatóságoként a „katonák egyes-bajos dolgainak elintézésére” bizottság alakítandó, melybe ügyvédek, mezőgazdák, kereskedők, építészek, pénzügyi és egyéb tényezőkre vonandók be. E bizottságok működése abból állha, hogy a harctérről az országos bizottság útján hozza érkezendő levelekben foglalt kérelmeket az ügyek természetéhez képest az erre képesítése szerint leginkább alkalmas tagjai által intéztesse el.

Örömmel állapítjuk meg, hogy Nagykanizsán a közönség lelkes áldozatkészége már megalakított egy ilyen intézményt, még mielőtt a miniszterelnöki leirat megérkezett. Nálunk Népiroda címen már javában folytatja működését ez a pompás intézmény, amelyet a legtöbb vidéki városban még csak most kezdeményeznek a miniszterelnök felszólítására.

Az itthonmaradtak leveleket várnak a harctéren levő hozzátartozóiktól és érthető a nyugtalanságuk, ha a levelek késnek. Nyugtalanságra azonban nincsen ok, ha hosszabb ideig sem érkezik posta, mert elképzelhető, hogy ketmillió katonai milyen roppant tömegű levelezőlapot biz a tábori postára, amelynek a levelek összegyűjtése, cenzurálása, elosztása és elindítása rengeteg nagy munkát ad.

A szabadkőművesek és a háború. A szabadkőművesekről általánosságban mindig az volt a vélemény, hogy ellenségei hazának és az ország romlásán dolgoznak. A háború, annyi érzésnek nagy próbaköve most tanuságot tett arról is, hogy ez a hiedelem csak rosszindulatú rágalom volt. A szabadkőművesek országszerte elsőnek vetették alá magukat a jótékony adójának. Helyiségeiket nagyszertűlen felszerelt sebesült kórházakká alakították át az ország minden városában épügy, mint Nagykanizsán. De ami mindennél drágább, a harctéren a szabadkőművesek százai ontják lelkes, minden szépért és nemesért hevülő vérüket a szent ügyért. Egyedül Nagykanizsáról négy szabadkőműves vonult be eddig s három közülük már elindult a harctérre. De akik itthonmaradtak, azok is lelkes akarattal, kifáradhatatlan munkássággal dolgoznak, társadalmi akciókat kezdeményeznek és szerveznek, hogy méltó példaképei lehessenek az igazi polgárnak. Megéjjük, hogy e háború, amely annyit meggyökeresedett, ósdi intézményt és fölfogást foggyökeresen átforgatni, alaposan meg fogja változtatni a lakos közönség véleményét is a szabadkőművesség felől.

A mi népfölkelőink. Tegnap este és ma reggel két népfölkelő zászlóalj hagyta el Nagykanizsát, hogy fegyveresen siessen a haza

szolgálatába. A pályaudvar zsúfolásig megtelt a népfölkelők hozzátartozóival és az érdeklődőkkel, akik kijöttek a bucsuzásra. Megindító és fölemelő látvány volt, amint az élemedetti koru, torzonborz bajszu és ráncokkal teliszántott homloku emberek, akik csak puszkát és sapkát kaptak a kincstártól, lelkesen, vidáman, énekelve gyülekeztek a vagonok előtt. Mindnyájuk arcán látszott a fölemelő tudat, hogy egy magasabb kötelesség szent hívása szólítja őket el feleségük és gyermekeik mellől. Mialatt a népfölkelőket a kocsikban elhelyezték, a tisztok, akik közt legtöbben néhány napja még a város civiltársadalmának oszlopos előkelőségei voltak, családjaiktól és ismerőseiktől bucsuztak el. A kocsik előtt egy csapat lelkes urilány sürgött, forgott. Virágokkal díszítették és cigarettával szivarral ajándékozták meg a népfölkelőket, akik hálásan köszönték meg. Tíz óra után néhány perccel robogott ki kendőlobogtatás, elkes éljenzés és harsogó énekszó között a vonat a fényesen kivilágított pályaudvarról. Reggel kilenc órakor szintén indult egy zászlóalj. Mind a két csapat a hadélelmezési különítményekhez van beosztva és így a harcvozalba egyáltalán nem kerülhet.

Figyelmeztetés. A korlátolt személyforgalomnak a déli vasút wiener-neustadt-nagykanizsa-barcsi, székesfehérvár-komáromi és budapest-pragerhofi vonalon való felvétele alkalmából figyelmeztetjük a t. c. utazó közönséget, hogy a külön hirdetményben megjelölt napoktól kezdve közlekedő személyvonatok csak feltételesen közlekednek és ennél fogva azoknak elmaradása vagy késése esetén az utas semmilyen kártérítési igényt nem támaszthat. Az üzletigatóság.

A hetedik veszteségi kimutatás ma megérkezett szerkesztőségünkbe is. A listában nem találunk ismerős nevet. A sors eddig, úgy látszik, megkímélte a nagykanizsai ezredeket.

Népsegítő Nagykanizsán. A bevonultak hátrahagyottjai részére a jóléti bizottság természetbeni segélyek gyűjtésére gyűjtőívet adott ki. A bizottság kéri a város közönségét, hogy a gyűjtéshez minél szélesebb körben járuljanak hozzá. Azok a hölgyek és urak, akik gyűjtésre vállalkoznak, a városház tanácstermében kaphatnak gyűjtőívet. A beérkezett adományokat külön e célra szolgáló szerv, a Népsegítő fogja az arra szorulóknak kiosztani. A természetbeni adományok szeptember hó 15-16-án küldhetők a „Népsegítő”-be Csengeri-ut 5. sz. alá. A helyiséget Schvarcz Dezső bocsátotta a Népsegítő rendelkezésére.

Ujságokat a sebesült katonáknak. Sabján Gyula dr. polgármester, Kálmán főhadnagytól, a zenicai katonai kórházból levelet kapott, melyben arra kéri a polgármestert, hogy gyűjtessen a városban az unatkozó katonák részére élc- és képeslapokat. A Központi Jóléti iroda ezúton kéri a város közönségét, hogy akik élc- és képeslapokkal rendelkeznek, juttassák el azokat a jóléti irodának a városi tanácstermében lévő helyiségébe. A lapok egy részét a zenicai, más részét a nagykanizsai kórházba fogják küldeni. Régi Tolnai világlap, Új Hírek, Érdekes Ujság, Borsszem Jankó köszönettel fogadtatnak.

Kraszniki sebesültek Nagykanizsán. Tegnap este több könyvben sérült nagykanizsai közös érkezett meg Krassnikról. A sebesültek azt mondják, hogy tisztjeik valóságos atyai szeretettel bántak velük és nagyszerű ellátásuk volt. Állításuk szerint a mi sortüzünk rengeteg pusztítást visz véghez, bakaink pompásan céloznak. A hangulat nagyon jó odafönn. Esténként csoportokba gyülekeznek a fiuk és és el-elbeszélgetnek az otthoni dolgokról.

Nyári szezonra védő szemüvegekbe kiválóan ajánlatos cég Szívós Antal műorás és látszerész mint a legolcsóbb bevásárlási forrás óra, ékszer, látszer javítást kiváló gondai felelősségre olcsón és gyorsan eszközöl. Üzlet Szarvas szálló épületében.

A sebesült katonák részére fehéremleket küldtek: Klein Ignácné, Netkovszki Józsefné, Hochflüssné, özv. Horschetzky Sándorné, Knausz Ila, Arvainé, Neufeldné, özv. Weisz Náthánné, Fischel Ernőné, Gutmann Róhrné, Csányiné, Weisz Jakabné, Blau Ottó, dr. Grosz Dezsőné, Flumborné, Deutsch Edéné, Weisz Emilné, Bruncsics, Grünhut Alfrédné, Sonnenberg Frigyesné, Milhofer Kálmánné, Waldhauser Vilmosné, Frank Vilmosné, Rosenberg Jónásné, Vukics Jánosné, Rosenberg Salamonné, Niczki Arturné, Donászi Aladárné, Grünfeld Józsefné, Grünfeld Miksáné, Gürtler Ágostonné, Pauk Vilmosné, Grete Menzeles, Etlényiné, Szántó és Steiner, Bartai és Fürst, Mendlovics Józsefné, özv. Lázár Józsefné, Klein Albert, Prager Samuné, Koronozsiné, Sáros Dénesné, Martonné, Soltesinger Ignácné, dr. Rác Kálmánné, Rác Lajos, Rosenberg Henrikné, Armuth Náthánné, Kern Károlyné, Auxtein Józsefné, Miso Jánosné, Billot Nándor gróf, Hoffmann és Frank, Saltlerné, Frk Jánosné, Breuer Miksáné, Tóth Józsefné, Szalóky Elekné, Káncz Kálmánné, Podolai Jusztin, Pallocht Etus, Palkovich Ignácné, Kenedi Imrénó. (Folytatjuk).

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank
nagykanizsai fiók.

A pesti magyar kereskedelmi bank nagykanizsai fiókja módot óhajtván nyújtani ügyfeleinek és a nagyközönségnek, hogy készpénztökeiket a háború tartama alatt is teljes biztonság mellett eltelyezhesse, — **anélkül, hogy betétel felett való rendelkezéseiben a moratorium határozmányai által korlátozva lenne**, elhatározta, hogy **uj** betéteket takarékpénztári könyvecskék ellen, valamint folyószámlára a legmértányosabb kamatozás mellett elfogad és e tőkék folyósításánál **a moratorium korlátozó intézkedéseinek alkalmazásától eltekint.** A betevők tehát ily követelések felett bármikor szabadon rendelkezhetnek és az általuk az **uj** betétekből igényelt összegeket a bankiok

10.000 koronáig	azonnal,
10.000—30.000 koronáig	3 napl,
30.000—50.000 koronáig	5 napl. és
50.000 koronán felül összegeket	8 napl

felmondás mellett fizeti vissza.
Kelt Nagykanizsa, 1914. augusztus 17.

Szilvát
minden mennyiséget vesz
REICH SAMU, pálinkagyőzde.
Nagykanizsa, Király-utca 15. szám.

URANIA mozgóképalota.
Rozgonyi-utca 4. Telefon 200.

Henny Portennek felléptével
szept. 2 és 3-án, szerda és csütörtök

A nevelő szerelme

Nagy társadalmi mimo-dráma 3 felv.-ban
Pincér egy napra, humoros.
Duci bácsi autótulajdonos, vigjáték.
Cornwell, remek természetfelvétel.

Rendes helyárak. Előadás 6 és 9 órakor.
Szombat és vasárnap nagy szenzáció.

A szerkesztésért felelős: **Münz Jenő.**
Szerkesztő: **Gács Demeter.**

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 60 f.
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 5. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149. Kiadóhivatal 41.

Tündöklő hadak útja

napok óta nem ragyog az éjszakai égen. A hadverő hajdani hősök lelke haragos viharzással szakadt alá a békés égről, hogy vakító pallosaival, döbbenetes rohamban tiporja a sárba mindenünnen föltámadt ellenségeinket. Keletről és nyugatról ádáz ellenségeink tengere csapkodja körül a hadrontó hősök ivadékait, de csaták fergetegében Csaba halott vitézeinek lelke jár előttünk.

Keleten, nyugaton, északon és délen Attila rettegett hőseinek, az alánoknak, a heruloknak, a gepidáknak, a szekeres vízi gótoknak és a tegzes hun leventéknek kései unokái robognak komor fellegekben az ősi ellenségre. Másfélezer év után s történelem megismételte magát, A germán sas és a hun turul együtt csap le újból az ellenségre. Másfél ezer év előtt Attila vitézei öldöklő rohammal tiporták a sárba keleten és nyugaton Róma és Bizánc seregeit. A történelem megismétli magát. De Rómát és Bizáncot ma Páris és Moszkva váltotta föl.

A hős mondák kora vakító lángolással támadt új életre. Heroikus idöket élünk s a legvéresebb, legfrissebb történelem már megajándékozott bennünket az új hősökkel. Vilmos császár, a német és bajor trónörökös, a württembergi herceg, Emmich tábornok, Moltke, Frigyes főherceg, Hildenburg, Auffenberg Dankl, Conrad. . . az ő alakjuk már az eljövendő glória ragyogásával vakít. — Diadalról-diadalra ök vezetik győzelmes hadainkat.

És nyomukban könyörtelen komorsággal, félelmes elszántsággal sorakoznak a névtelen hősök milliói. A hideg, fagyos északon és vérpökös délen millió testvérünk néz farkasszemet értünk az ezerarcu halállal. Bugó shrapphnelek és süvöltő acélgolyók pusztító zápora sötétíti el fölöttük az eget. Ötvenmilliónyi rokonuk helyett ök tűnnek minden szenvedést és minden próbáltatást. Napról napra fegyverrel a kezükben irtanak véres utat az ázsiai hordák sűrűjében, éjjel álmukból felriasztva kell legázolniuk az orvul támadó csikaszfalkák martalóc-rohamát. Minden faágról, minden bokor mögül a halál acsarkodik feléjük.

De megy, viharzik, előre ellenállhatatlanul, az irtóalmatlan végzet vaskemény-ségével szívében valamennyi. Nincs az a borzalom, ami megállítsa, nincs az a halálveszedelem, ami visszafordítsa őket. A diadal szolgáljuk szegődött. Ez a háború már nem tart sokáig. Talán csak pár hét és milliónyi drága testvérünk nyugodtan pihenhet meg a hősi munka után. Eltűnik belőlük minden harag és bosszuvágy s a szívük megtelik szeretettel, meleg, lelkenedző vágyakozással,

amint tőperten, de diadalmasan megindulnak a magyar határ felé. Akkor újra fölragyog a hadak tündöklő útja fény-

sebben, vakítóbban, mint valaha. Csaba vitézei között az új hősök ezrei vonulnak majd az égi fényességben.

Lemberg nincs veszélyben.

Döntő fordulat a mi javunkra. :: Franciaország bukása.

Az északi harctéren kivivott fényes győzelmeinkről érkezett jelentések ellenére is, a közönséget valami indokolatlan, pesszimizmus szállotta meg. Az a téves meggyőződés lett urrá, hogy hadállásainkat Galiciában komoly veszedelem fenyegeti. — Legújabb jelentéseink minden fölösleges és nevetséges aggodalmat eloszlatnak. Galiciában hadállásainkat nem fenyegeti veszedelem s a hadvezetőség minden percben várja, hogy Auffenberg és Dankl tábornokok győztes hadseregei hátra támadják a keleti Galicia határán operáló orosz hadsereget, ami az orosz haderő teljes megsemmisítését vonja maga után. A francia harctéren ez ellenség helyzete egyre változóbb. A verduni nagy diadallal a németek három részre szakították a francia hadsereget, amely ezáltal képtelenné váltott komoly akcióra. Oroszországban is gyors tempóban halad előre a déli német sereg, hogy a döntő ütközetben a mi javunkra fordíthassa diadalmas fegyvereinek erejét, Mai távirataink itt következnek:

Az orosz hadsereg vereség előtt.

Budapest. A miniszterelnökség sajtóosztálya hivatalosan közli: Auffenberg sikerei sokkal nagyobb jelentőségűek, a harc további alakulására, mint a hogy először hitték. Mint megbízható helyen megállapították, a hadifoglyok száma 30 ezeren felül van. Legmagasabb katonai körök véleménye szerint Auffenberg csapatainak győzelme az orosz hadsereg bekerítését és teljes megsemmisülését vonja maga után.

Német hadsereg a mi harcterünkön.

Lemberg. A Slovo Polshie jelenti, hogy a német csapatok még aug. 20-án elfoglalták Lodz, fontos orosz várost és a Pilica folyón átkelve Kielce és Radorce között egyesültek a mi csapatainkkal. A két sereg most a front felé menetel, hogy a döntő összecsapásban részt vegyen.

Galiciában kedvező a helyzetünk.

A Budapesti Tudósító félhivatalosan jelenti: Galiciában a harc változatlan hevességgel folyik. Csapatunk nagyszámu erősítést kaptak és több fontos pozíciót megszálltak. Az orosz sereg visszaso-

ritására minden intézkedést megtettünk. Lemberget nem fenyegeti veszedelem.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Auffenberg hadserege diadalmasan folytatja előnyomulását az orosz centrum felé. A harctéren már legközelebb döntőfordulat várható a mi javunkra.

A német vezérkar jelentése a franciák döntő vereségéről.

Berlin, A német nagy vezérkar hivatalosan jelenti: A francia fölvonulás centrumát, a tíz hadtest által alkotott fő-sereget tegnap Rheims és Verdun között visszavertük. A francia hadsereget csapataink energikusan üldözik és megfosztják annak a lehetőségétől, hogy a szárnyakkal egyesüljön. Ez a vereség végleg megpecsételte Franciaország bukását.

Hadseregünk kedvező helyzete.

Budapest. A miniszterelnökség sajtóosztálya közli, hogy Höfer vezérőrnagy jelentésének azon részei, amelyek a nyilvánossággal ezidőszert még nem közölhetők, rendkívül kedvezőnek mutatják hadseregünk helyzetét. Aggodalomra egyáltalán nincs ok. Hadseregünk mindeddig megtartotta fölényét.

A Zalai Hirlap ma reggeli rendkívüli kiadása beszámolt a jelentősebb harctéri eseményekről. A rendkívüli kiadás anyagát kivonatolva itt adjuk:

Mára meghozta a táviró a várva-várt, döntő győzelem hírért. Dankl tábornok, balszárnyunk főparancsnoka pozdorjává törte az orosz jobbszárnyat és az orosz centrumot hátra támadta. A két tűz közé szorított orosz derékhadat Auffenberg Móríc lovassági tábornok, hagsereg-felügyelő, az osztrák-magyar centrum vezére teljesen tönkre verte. Az orosz derékhad rengeteg hadifoglyot és 160 ágyut hagyva a kezünk között, fejvesztetten menekült a Bug folyón keresztül, ami az orosz centrum végleges vereségét jelenti. Dankl hadserege folytonos diadalo után Lublin előtt áll. Kelet Galiciából érkező hírek azt mutatják, hogy az orosz tulerőt Galiciából teljesen kivertük. Az orosz sereg közben hatalmas erősítést kapott és újból benyomult Galicia területére, ahol most győnge jobbszárnyunkat erősen szorongalja. Mindamellett csapataink keményen ellentállnak. Az orosz szárnyoffenzívának nincs jelentősége, mert diadalmas centrumunk most teljes erővel a pünkösdi királyságát élő orosz balszárnyra veteli magát, mialatt a szétugrasztott orosz centrumot Dankl egyedül is elfoglalhatja. Akkor aztán az orosz balszárny megsemmisítése könyörtelenül bekövetkezik.

HIREK.

Hatvan kisleány és öt fejkáros.

Hatvan kisleány. — Sem több, sem kevesebb, ennyi fiatal leányka dolgozik most lázas buzgalommal a polgári iskolában a fáradhatatlan Földes Miklósné vezetése alatt. A szobákban zúg, zakatol a varrógépek finom muzsikája, s az ablakon beköszöntő szeptemberi napjóságosan simogat hatvan szőke, barna leányfejet, amint munkájuk fölé hajolva, ki a Singer & Co. villámgyors acéltűjét kormányozza, ki meg ügyes kézzel, fürge ujjakkal vet szaporán öltést öltésre a fehér vászon ingeken. Nem is tudnók elősorolni, hányféle hófehér, finom holmi készül itt boszorkánygyorsasággal a mi szegény, a mi hős sebesült katonáink részére. Vajjon eszükbe jut-e majd, ha seblázas, szenvedő fejüket a fehér párnahuzatokon pihentetik, a sok fürge, finom ujjacska, amely bánatos gonddal munkálkodik nap-hosszat, hogy megsebzett véreink szenvedéseit enyhítsen? — Ide hozzák különben a fejkárosokat is, amelyeket a sebesültek részére szántak. Öröm és boldogság nekünk, ha látjuk, hogy a lapunkban közölt felhívás milyen szép eredménnyel járt. Egész nap ödönlik a sok fejkáros a polgári iskolába. Megható az a kedves, nagy nagy buzgalom, ahogy mindenki igyekszik kivenni a részét a nemes mozgalmából. Egy kis eset azonban valamennyinél jobban megragadta a jelenlévőket. Öreg, apróra töpörödött, szegényes külsejű parasz-asszony állított be tegnap öt csinosan áthuzott kis fejkárossal. Óvatosan, csendben jött be, senkinek se szólt, letette a vánkósokat, aztán már szaladt is, hogy észre ne vegyék. De mielőtt az ajtóhoz ért, Földesné, akin meglátszik, hogy mint a tanárnő, mert mindenütt ott a szeme, észrevette és megállította.

— Kitől hozta a vánkost, néni?

Az öreg szégyenlősen kapta le a szemét.

— Hát csak úgy hoztam magamtól, mert olvastam az újságban róla.

Mikor aztán a nevét kérdezték, hogy az újságba tétessék a többi adakozóval, az öreg asszony fölemelte a fejét és szerény könyörgéssel mondta:

— Ne tessenek nagyságám. Nem érdemlem én azt. Majd a jóisten nekem is megfizet érte egyszer.

A két asszony önkéntelen melegséggel nézett egymás szemébe, az egyiknek megmozdult a keze, a másik szégyenlősen nyújtotta kidolgozott, ráncos, becsületes, öreg tenyerét, és az okos, fölényes szemű, diplomás tanárnő meg a cselédes, öreg paraszasszony hosszan, szeretettel szorították meg egymás kezét. A varrógépek melodikus berregése valami furcsa, meghatóan bájos kíséretet rögtönzött ehhez. Tiszteletben tartjuk a néni óhaját, nem írjuk ide a nevét. S a jóisten is egészen biztosan emlékezni fog arra az öt szerény, kicsi fejkárossra.

Hirdetmény. A steinbrück-sisaki déli vasúti vonalon ismét a polgári menetrend de korlátozott mértékben lép életbe. E vonalon f. évi szeptember hó 3-tól kezdve a f. évi május hó 1-jétől érvényes menetrendhirdetményekben foglalt menetrendek szerint a következő vonatok fognak közlekedni. Zágráb dv.—Steinbrück között: 501. Steinbrück—Sisak között az 502 sz. személyvonat, Steinbrück—Zabrek dv. között az 503, 504, 505 és 506 sz. személyvonatok. Zagreb dv.—Sisak között az 5807, 5805, 5808, és 5810 sz. személyvonatok és Sisak—Zabrek dv. között az 555 sz. személyszállító tehervonat. Figyelmeztetjük a t. c. utazó közönséget,

hogy az 5807, 5808 és 5810 sz. személyvonatok Zagreb dv. pályaudvarról ugyanabban az időben indulnak, mint ahogyan azt Zagreb máv. pályaudvarról indultak. Steinbrückben fent közölt vonatainknak Wien, valamint Triest felé és felől a 31, 32, 33, 34, 35 és 36 továbbá Marburg felé és felől a 73 és 76 sz. vonatoknak csatlakozásuk van. E hirdetményvel közölt vonatok mind csak feltételesen közlekednek és ennélfogva azoknak elmaradása, vagy késése esetén az utas semminemű kártérítési igényt nem támaszthat. Az üzletigazgatóság.

Egy érdekes indítvány. (Levél a szerkesztőhöz). Köztudomású dolog, hogy a hadsereg legénységének legalább kétmillió emberre való hósapka, csuklódvédő, karkötő, flanellkapcarongy kell. Uri asszonyaink, sőt nagyon sok szegényebb asszony is, már készítik is ezeket, de sok, igen sok kell és ezért azt hiszem, jó volna a katonák hátramaradt asszonyait utalni arra, hogy ilyeneket készítsenek a segélyezés ellenében, hisz ezzel a hozzájuk tartozók jólétéről segítenek munkájukkal gondoskodni. A népiroda gyűjtsön az anyagra szükséges pénzt, vagy régi stéli ruhaneműt, amiből hósapkát, haskötőt lehet varni, vagy meleg kapcarongyot hasítani. Budapesten a hadsegélyző iroda ad mintát. A segélyben részesült asszonyokkal úgy is meg lehetne oldani, hogy a szükséges anyagot nekik kiadják, vagy mégjobban úgy, hogy egy arra megfelelő iskolahelyiségben összegyűjtik őket, ott a munkát egymás között megosztva, reggeltől-estig dolgozathatnának. Egy-két asszony megfőzhetne az egész társaságnak, egy-két asszony vigyázna az összegek gyerekeire, úgy, hogy a többi nyugodtan dolgozhatna. Oktatóul és vezetőül ajánlkozna azt hiszem örömmel akárhány uriaszony, aki velük együtt dolgozgatva, óriási eredményt tudna elérni. Hósapkát és haskötőt csak varni kell, nem kell kötni, kapcarongyot csak fel-darabolni kell, egyedül a csuklódvédőt kell kötni. Együtt dolgozgatva az asszonyok is könnyebben viselnék el az egyedülletet, a közös munkában egymás bátorításában könnyebben vigasztalódnának, nem éreznék az elhagyatottságot annyira. Sokszor látom, hogy a segélyre váró asszonyok tized-huszdik magukkal néha jóval többen is órákszámba várnak a városház előcsarnokában legtöbben szomorúan egy-kettő szinte kétségbeesve, de egy-kettő talán tulságosan is vigan. Mennyi hósapka, mennyi munkaidő vész el így, pedig azt hiszem, minden asszony szívesen dolgozgatna ezen idő alatt. Névtelen.

— Nyári szezonra védő szemüvegekbe kiválóan ajánlatos cég Szivós Antal műorás és látszerész mint a legolcsóbb bevásárlási forrás óra, ékszer, látszer javítást kiváló gondal felelősségre olcsón és gyorsan eszközöl. Üzlet Szarvas szálló épületében.

URANIA mozgóképek palota.
Rozgonyi-utca 4. Telefon 259.

Henny Portennek felléptével
Ma csütörtökön, szeptember hó 3-án

A nevelőnő szerelme

Nagy társadalmi mimo-dráma 3 felv.-ban
Pincér egy napra, humoros.

Duci bácsi autótulajdonos, vigjáték.

Cornwell, remek természetfelvétel.

Rendes helyárák. Előadás 6 és 9 órákor.
Szombat és vasárnap nagy szenzáció.

Bizonyítékok Szerbia ellen.

A monarchia körjegyzékéhez csatolt emlékiratnak rendelkezéseinkre bocsátott szerinti szövege. (14-ik közzemény.)

A már meglevő diszpozíció folytán Gra-bez is áldozatul esett ezen milieunek, melybe csak később került.

Bármennyire fejlődött is ezen összeesküvés ügye és bármily szilárd lett legyen is az összeesküvők elhatározása, hogy a merénylet végrehajtásához fogjanak, mégis sohasem került volna a sor a merényletre, ha nem került volna, épp úgy, mint a Jukic esetben, emberek, akik az összeesküvőknek rendelkezésekre bocsátottak volna a merénylet elkövetésére szolgáló eszközöket. Mert Princip is, Cabrinovic is kifejezetten megerősítik, hogy a szükséges fegyverük ép úgy, úgy hiányzott, mint a pénz, hogy ezeket itálán megszerezhessék.

Érdekes, hogy az összeesküvők hol próbálták szerszámjaikat megszerezni. Privicevic Milan és Dacic Zivojen a Narodna odbrana két vezető embere voltak az elsők, akikre mint biztos segítő társakra gondoltak, nyilván azért, mert a merényletre vágyók körében már hagyományra vált, hogy a gyilkoló eszközöket a Narodna odbrana képviselőitől kapják. A véletlen, hogy e két férfiú a kritikus időkben nem volt Belgrádban, meghiusította ugyan e tervet, de Princip és Cabrinovic azért nem jutottak zavarba: más segítséghez fordultak, ahhoz a bizonyos Ciganovic Milan-hoz, egy volt komitációs tag, aki most a szerb vasutigazgatóság tisztviselője Belgrádban, szintén a Narodna odbrana aktív tagja és aki ezen egyesület történetében először 1909-ben tűnik fel, mint a cuprijai banda iskola növendéke (5. melléklet). Princip és Cabrinovic nem is csatlakoztak várakozásokban, mert Ciganovic-tól nyomban megkapták a kért támogatást.

Ciganovic és barátja, a már többször megnevezett Tankosic Voja szerb kir. őrnagy, a ki szintén a Narodna odbrana vezéreinek egyike és 1908-ban a cuprijai banda iskola vezetője volt (5. melléklet). álltak mint szellemi vezetők az összeesküvés élére s azt az egész monarchiaellenes mozgalom erkölcsi kvalitására szerfelett jellemző módon mint magától értetődő dolgot támogatták. Csak egy halvány aggodalmuk volt — az, hogy a három összeesküvő talán nincs szilárdul elhatározva arra, hogy a tettet elkövetni merje — de ezt az aggodalmukat a saját szuggesztív erejük osztalta el. Ekkor azután minden segítségre készen állottak. Tankosic 4 browningot bocsátott rendelkezésükre lőszerrel és utipénzzel: hat kézi gránát a szerbiai hadsereg készleteiből származó, egészítette ki a felszerelést: Oly fegyverzet, amely összeállítására és eredetére nézve a Jukic esetre emlékeztet. Tankosic, aggodva az eset sikere iránt elrendelte az összeesküvőknek a lövésben való kiképzését: egy oly feladat, amelyet Ciganovic az ismert eredménnyel végzett el. Különös, senkitől se kért gondoskodást fejtettek ki azonban Tankosic és Ciganovic az összeesküvés titokban tartására nézve: ciankálit bocsátottak a vállalkozók rendelkezésére, azzal az utasítással, hogy a merénylet befejeztével öngyilkosságot követhessenek el. A gondoskodásnak olyan aktusa ez, amely elsősorban az ő érdekükben állott, mert a titok megóvása azon csekély veszedelmektől is megóvta volna őket, amelyeket a vállalkozás folytán magokra kellett volna venniük. A biztos halál az ő csábításuk áldozatai részére és a teljes biztonság maguk részére: ez a Narodna odbrana más ismert jelszava. (Folytatjuk.)

A szerkesztésért felelős: **Münz Jenő.**

Szerkesztő: **Gács Demeter.**

REICH SAMU, pállinkanagyfőzde.

Szilvát minden mennyiséget vesz.

REICH SAMU, pállinkanagyfőzde.

Nagykanizsa, Király-utca 15. szám.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági naplajp.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 60 f.
Egyes számú 4 Híler Vidékre, postán . . . 1 óra 1 k.
Nyitász és hirdetések megálapított árszám szerint.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 5. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut. 2. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149. Kiadóhivatal 41.

Lembergél visszavertük az oroszokat.

**Az orosz harctérre rendelik a német haderőt.
Románia Oroszország ellen. Német sereg harcol velünk.**

Seregeink északon és délen diadalmasan harcolnak. Lemberg körül is sikerült visszavernünk az orosz tulerő támadását. — **Lemberg újból minden veszélyen kívül van.** A német sereg diadalmas előnyomulás után csatlakozott hozzánk és beleavatkozott a harcba. — Franciaországban teljes a németek győzelme. A német haderő egy részét már a közeljövőben az orosz harctérre rendelik Franciaországból. Mai távirataink itt következnek:

Lemberg körül nincs baj.

Budapest. A sajtóiroda hivatalosan közli, hogy a lembergi hadállások tegnap óta ismét veszélyen kívül vannak. Az orosz támadó sereg súlyos veszteségekkel visszavonult.

Derékhadunk fényes győzelme.

Bécs. Illetékes helyről hivatalosan is megerősítik azt a kétségbe vont értesülésünket, hogy az Auffenberg tábornok vezetése alatt álló diadalmas hadsereg az északi harctéren operáló haderőnk centruma és főereje. Galiciában tehát csupán a jobbszárnyunk áll s az Auffenberg által vezényelt derékhad teljes energiával üldözi most a megvert orosz sereget, hogy mielőbb hátba támadhassa az orosz derékhadat. Ennek a támadásnak az oroszok nem állhatnak ellen s így biztos a győzelmünk.

A német hadsereg a mi harc-vonalunkban.

Bécs. A Lodz felől előtörő német hadsereg, amely már szeptember elsején elérte a mi szélső csapatainkat, mára elérte a keleti harcfrontot. A német előcsapatok már beleavatkoztak a küzdelembe. Rövidesen az egész német sereg akcióba lép, aminek kiszámíthatatlan jelentősége lesz a harc további folyamára.

Dankl és Auffenberg föladata.

Budapest. A sajtóiroda hivatalosan jeleuli, hogy Dankl és Auffenberg győztes hadseregei hamarosan teljes erővel fenyegetett galíciai hadállásaink védelmére sáthetnek.

Bolgár harcikészülődések.

Szólia. A bolgár kormány nagy csapatösszevonásokat rendelt el, hogy az orosz csapatszállítást, ha kell, fegyveresen is megakadályozza.

Az olasz-angol konfliktus.

Róma. Hír szerint az angol kormány már válaszolt Olaszország érélyes tiltakozására. A válasz tartalma még nem ismeretes.

Az orosz harctérre rendelik a német hadsereget.

Berlin. A német lapok elismeréssel és magasztalóan emlékeznek meg oroszországi fényes győzelmeinkről. Szerintük az osztrák-magyar hadsereg már eddig is többet produkált a szükségesnél, mert az előre megállapított, közös haditerv értelmében csak az lett volna szükséges, hogy az orosz haderőt sikeresen feltartóztassuk, amíg a német katonaság nagyrésze Franciaországban főlzabadul és az orosz harctérre sáthet. Ennek a feladatnak a monarchia hadserege könnyen eleget tehet, mert a przemisli erődített vonalon minden támadás megtörik. Most már — mondják a német lapok — hamarosan elérkezik az ideje, hogy a német hadsereg legnagyobb részét Oroszországba rendelik a francia harctérről, hogy így a két állam hadserege egyesült erővel küzdhesse ki a diadalt az orosz tulerővel szemben.

Megsemmisült a francia derékhad.

Berlin. A német trónörökös diadalmas hadserege a Rheims és Verdun között megvert francia derékhadat üldözte, újból csatára kényszerítette és teljesen széjjelszórta. A német sereg előtt most teljesen szabad az ut Párisig.

Német aviatikusok bravurja.

Berlin. Több német hadirepülőgép órákhosszat tartózkodott Páris fölött, a francia helyőrség folytonos tüzelése közben. A repülőgépek számos bombát dobtak le és sértetlenül értek vissza állomáshelyeikre. Látcsöveik segítségével megfigyelték, hogy Páris lakossága rémülten menekült a pincékbe. Az utcák teljesen kihaltak, senki sem merészkedett az utcákra. Visszafelé többször kerültek az ellenséges csapatok tűzvonalába és megállapították, hogy a francia sereg minden vonalon a legnagyobb gyorsasággal vonul vissza.

A román mozgósítás.

Bukarest. Hivatalos. A román mozgósítás a legnagyobb rendben közeledik a befejezéshez. Románia mielőbb olyan helyzetben lesz, hogy fegyvereinek súlyával tiltakozhatik az orosz erőszakosságok ellen.

A gyáva francia aviatikusok.

Berlin. A francia hadi repülőgépek ijedten menekülnek, ahol egy német repülőgép feltűnik. A német repülőgépek a legnagyobb vakmerőséggel hatolnak keresztül az ellenséges tűzvonalakon és naponta rendeznek egy-egy bombavetésessel összekötött „kirándulást” Páris fölé.

A déli harctér.

Budapest. Csapataink Szerbiában szilárdan tartják a megszállott pozíciókat. Hadállásainkat megerősítettük. Az ellenség nem mer nagyobb összeütközésekbe bocsátkozni s ezért a déli harctéren jelentősebb események nem történtek, csupán kisebb előrsi csatározások folynak. Csapataink szelleme kifogástalan. A kisebb harcokban nagy száma hadifoglyot ejtettünk. Az élelmezés és az ellátás akadálytalan.

Zimony. Belgrád körül változatlan a helyzet. Kisebb tűzérsegi harcoktól eltekintve, a harctér e részén általános nyugalom uralkodik. Tűzérsegi több ízben hatásosan bombázta az ellenséges ütegeket.

Budapest. A montenegrói harctéren csapataink győzelmes offenzívát fejtenek ki. Az ellenséges sereg visszavonult Montenegro belsejébe. Montenegro ellen küzdő haderőnk vezérkara nagyobb ütközetre készül.

Szarajevo. A montenegrói harctérről számos hadifogly érkezett ide.

Budapest. Pongrácz vezérőrnagy támadó hadműveletei a montenegrói határon teljes sikerrel jártak. A montenegrói haderő vereséget szenvedett és súlyos veszteségekkel vonult az ország belsejébe. A montenegrói hadsereg fölött Daniló trónörökös parancsnokol.

Aranyat vasért. A nemes mozgalom amely ezt a jelgét irta a zászlajára, napról-napra hódít az egész országban. A honleányok az ország legtöbb városában már becserezték ékszereik egy részét az egyszerű kis vasgyűrűre, amelyet az 1914. dátumon kívül semmi sem diszit. Köztudomásu, hogy az ékszerek árából befolyt összegeket a háborus jótékonyosság céljaira fordítják. Ismétellen és több oldalról fölszólítást kaptunk a közönség köréből, hogy a nemes mozgalmat Nagykanizsán is propagáljuk. Az akció megindítására mi nem vagyunk illetékesek, de reméljük, hogy számos jótékony intézményünk közt lesz olyan, amelyik fölkarolja az ügyet. Azt hisszük, hogy erre a feladatra a különben is hasonló céllal megalakult Jóléti Bizottság lenne a legalkalmasabb. A bizottság hazafias szellemétől áthatott, agilis vezetősége bizonyára nem is késkedik majd ezzel. Az akció a valóságban már megindult. Tudomásunk szerint Döry József dr. ügyvéd neje és fia arany ékszereket adtak a gyűjtő bizottságnak. Valószínűleg megtették ezt még számosan mások is, akikről sajnos, egyelőre még az adatok hiánya miatt nem számolhatunk be. Szerkesztőségünkbe a mai nap folyamán Madarassy-Beck Zsuzsa és Tessza bárónők küldöttek aranyékszereket, hogy azokat a megalakítandó „aranyat vasért” mozgalom intézőihez juttassuk el.

HIREK.

A kék ulánus.

Féltett, drága irásaim között őriztem ezt a foszló, százötven év óta sárguló levelet. A kéz, amely írta, amely aztán reszketés nélkül ke-reste meg a faragott agyu karabéllyal régen elhallgatott szívét a felbontott, arany zsinóros, kék mente alatt, ki tudja, merre porlik? A kék ulánus meséjét egy év előtt még nem mertem volna papírra tenni. Ma már lehet. Ma már nagyon sokan vannak, akik hisznek majd a kék ulánusnak és a levélnek, amely ezeket mondja:

Királynői Felség! Bocsássa meg nagy bűnét és istensértő vakmerőségét legszerencsétlenebb jobbágynak, aki, mire ez, alázatos sorok felséges kezéhez kerülnek, hadnagy volt Ő felsége kék ulánusainak regimentjében. E minutumban még fáradtan zakatoló szívem fölött feszül a legvitézesebb regiment, a legbátrabb hősök kék mentéje, az a mente, amelynek viselői az utolsó szálig elhullottak az Érchegeység sziklatajtékos szakadécai között és amelyre Kurt von Ritterfels örökre méltatlannak tudja magát. Királynői Felség! Felséged végtelen jósága, amely két korona dicsőséges sulya alatt is megőrizte az asszonyi szív gyöngédségét, megérti és megbocsájtja boldogtalan hadnagyának irtózatossá bűnét, hogy él és ténát fogyaszt, míg regimentje mind egy szállig hősi halált halt Felségedért és Ausztriáért.

Május tizenegyedikén kaptuk a parancsot, délután három órákor, hogy estére indulnunk kell és ugyanez nap esküdtök örök hűséget a vörös hercegnek komtesse Schiedegg, akire Királynői Felséged bizonyára emlékszik az utolsó farsangról, hiszen ez a házasság Felséged legkegyesebb akarata volt. Két nappal mulottam akkor huszesztendős és a komtesse haja tündöklött legszökébben Stiria hölgyei között. Négy óram volt az indulásig, két óra múlva kellett megtörténni az esküvőnek Szent István vértanu bazilikájában s majdnem ennyi volt az ut jó lovon. A fényes menet éppen kilépett a dóm kapuján a sorfalat álló néptömeg közé, amikor kimerülten megtorpanó paripámról leugrottam a téren. A komtesse arcát, — sűrű fátyol takarta el, — nem láttam, de fölvettem a pojból egy szirmot, mely a mirtusz-koszoruból hullott le. Egy tertály órácskába se telt az egész, a lovam ki sem fújhatta magát, már hajszoiam újra, örült vagtatásban, vissza. Fele uton elnagyta az ereje megbottlott egy kiágazó fagyökérben és én eszméletlenül buktam a földre. Sokaig tartott, amíg egy barátságos eredei lakban magamhoz tértem.

Igy volt. És most elmegyek a regimentem után, amely az Érchegeység halálövölgéből egyenesen az-égi Hadur elé attackirozott. Királynői Felség, nekem nem szabad sírni, a kék ulánusok mentéje van rajtam. Engedje meg végtelen jóságában, hogy ne is vegyék le rólam. Elárultam Felségedet egy szöke hajzatért, de ezt a gyalázatomat és fajtalmamat nem fogom túlélni. Királynői Felség, bocsásson, ó bocsásson meg Felséged legszerencsétlenebb hadnagyának. Jobbágyi hódolattal

Kurt von Ritterfels

hadnagy Ő felsége kék ulánusainak regimentjében.

Hirdetmény. Ezennel közhírré teszem, hogy magánfelek só szükségleteiket a helybeli m. kir. só hivatalnál 5 kgr. vételnél kilógramonként 25 $\frac{1}{2}$ fillér vételárban beszerezhetik.

Nagykanizsa, 1914. évi szept. 2.

Dr. Sabján Gyula polgármester.

A női keresk. tanfolyam javító vizsgája szept. 7-én délelőtt 11 órákor lesz. A felső ker. iskolában az írásbeli érettségi vizsgálatokat szept. 8—13. napjain tartják meg.

Képeslapok a sebesülteknek. Nagykanizsa lakossága minden alkalommal megmutatta, hogy méltó ahhoz a történeli időhöz, melyet most élünk. Csak a minap jelent meg lapunkban egy felszólítás, hogy adjunk a sebesült katonáknak átoltvasott folyóiratokat és ma már az 1000-et is meghaladta a Jóléti Irodába be-küldött füzetek száma. A következők küldték be ezideig adományait a Jóléti Irodának: Mágics János, Weiszberger Kálmán, Ütő László Krausz József, Fűredi János, Bindinger Gyula, Csizmadia Vilma, dr. Fischer Józsefné, öz. Kuhár Ferencné, H. János József, Erdélyi János, Rosenberg Sándor, dr. Mutschenbacher Ervinné Somogyi Ede, Hubenay Irénke, Neu Dezső, Szabados István, Virányi Rózi, Kircz Jenny és Löwy Adolfné. — A folyóiratok egy részét a mai nap folyamán Brück szállító ur szives közreműködésével már elszállították Zeniczára.

A sebesült katonák részére fehéreneműket küldtek: Schwarz Sándorné, Kohn Jakabné, Schwarz Dezsőné, Goldmann Ignácné, Eisinger, Rosenberg Benedekné, Fischer Arminné, Goldfingerne, Péter Vendelné, Szurovyné, Merwerth Árpádné, Hochflusné, Székács Pálné, Fischer Antalné, öz. Leitner Józsefné, Adám Róbertné, Ehrenstein Jakabné, Reich Samuné, Berényi Árpádné, Vince Jánosné, Reznicek Józsefné, Kertész Józsefné, Armuth Sándorné, Kostyák Lajosné, Nesnera Ferencné, Turi Ernőné, Kenessey Lászlóné, Kiss Károlyné, Szendrei Károlyné, gróf Billot Nándor, Leitner Ignácné, Török Györgyné. (Folytatjuk).

Napközi otthon Nagykanizsán. Nagykanizsa város társadalmi megint egy lépéssel tovább ment a hadbavonulók hozzátartozóinak segélyezésében. A bevonultak családtagjait nem csak pénzbeli adományokkal és természetbeni segéllyel látja el, hanem gondoskodik arról, hogy a hadbavonultak hátrahagyott feleségei közül azokat, akik dolgozhatnak, a munkáikban gyermekeik ne hátráltassák. Megalakították e célra a napközi otthont, ahova felveszik mindazokat a hadbavonultaknak a kiskorú gyermekeit, akik teljesen segély és támasz nélkül maradtak és akiknek anyja kenyérkereső munkára képes. A gyermekeket 2—10 éves korig veszik föl. Az otthonban lesznek reggel 6-tól este 8-ig ovonók, illetve tanítók és tanítónők felügyelete alatt, egész napra teljes ellátást kapnak és idejük legnagyobb részét tanulással tölthetik el. Tegnap értekezlet volt a napköziotthon megalakítása tárgyában a városháza tanácsstermében, hol a meghívott és legnagyobb részben meg is jelent tanerők a legnagyobb készséggel vállalkoztak a feladatra. Az értekezlet megválasztotta a napközi otthon bizottságát is. Elnök lett dr. Szekeres Józsefné, igazgató dr. Domján Lajos, gondnokok Grünhut Henrikné, Farkas Vilma, felügyelő Kaán Irma. A napközi otthon helyiségei részére a Rozgonyi-utca végén levő régi iskola helyiségeit szerezték meg. Lesz ott a napközi otthonon kívül még egy munkaterem is, hol a katonaság részére szük-séges hősipka, kézvédő és hasmelegítő készítéséről nyernek a hölgyek szakszerű utbaigazításokat.

A sebesült katonák részére Győrffy Jánosnénál a következő fehérenemű adományok folytak be: Köhler Nina 26 drb, Winkler Istvánné 20 drb, Hirschler testvérek 4 drb, Müllerné Zrínyi Jolán 2 drb, öz. Dannebergné 18 drb, Faics Lajos ügyvéd 21 drb, amelyekért köszönetet mond, az illető helyen a saját adományával együtt átadott és a hazafias nemes célra további adományokat is köszönettel elfogad Győrffy Jánosné.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon kedves barátaink és ismerőseink, kik felejtethetetlen nőm, illetve édesanyánk elhunytá alkalmából fajtalmunkat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, fogadják ezuton leghálásabb köszönetünket.

Unger család.

— Nyári szezonra védő szemlvegekbe kiválóan ajánlatos cég Szivós Antal műorás és látszerész mint a legolcsóbb bevásárlási forrás óra, ékszer, látszer javítást kiváló gondal felelősségre ocsón és gyorsan eszközöl. Üzlet Szarvas szálló épületében.

Bizonyítékok Szerbia ellen.

A monarkia körjegyzékéhez csatolt emlékiratnak rendelkezésünkre bocsájtott szó szerinti szövege. (Utolsó közlemény.)

Hogy a merénylet végrehajtását lehetővé tegyék, a bombákat és a fegyvereket észrevétlenül Boszniába kellett csempészni. — Itt is Ciganovic lép fel, mint segítőtárs; pontos utvonalat ír elő az összeesküvők számára és Boszniába való belopódzásukra nézve a szerb határhatalóságok támogatását biztosítja. Az a mód, mellyel ezt a Princip által is „titokzatosnak” mondott szállítást szervezték és végrehajtották, kétségtelemé teszi, hogy ez egy jól előkészített és a Narodna odbrana titkos céljai részére gyakran használt csempész ut volt. A sabaci és loznici határkapitányok köz-igazgatási aparátusok e célra oly természet-szerűleg és oly biztonsággal bocsátották rendelkezésre, hogy eljárásuk csak a megszokottságból eredhetett. Ez a komplikált rendszerű, titokzatos szállítás surlódás nélkül sikerült, mert az érdekelt személyek, mintegy varázsütésre, mindig megjelentek, ha kellett. A szerb hatóságok, anélkül, hogy az éretlen diákok a különös utazásának célja iránt tudakozódtak volna, a volt komitációs és alárendelt állású vasuti tisztviselő Ciganovic utasítására az apparátust simán működtették. Nem is kellett nagyon kérdezősködniök, a nyert utasításokból világos volt előttük, hogy itt ismét a Narodna odbrana egy „misszióját” kellett teljesíteni. A bombák és revolverek egész arzenáljának látása Grbic pénzügyörből is csak jóakaratu helyeslő mó-solyt váltott ki, ami nyilván elég bizonyíték amellét, hogy ezen az uton mennyire megszokott dolog volt az ilyen csempészet.

Sulyos vétet vállalt magára a kir. szerb kormány, amidőn mindezeknek a megtörténtét megengedte.

A szomszéd Ausztria-Magyarország iránt való baráti viszony ápolására kötelezett ez a kormány megengedte sajtójának, hogy a monarkia elleni gyűlöletet terjessze; megengedte, hogy területen szervezett egyesületek magasrangú tiszték, állami tisztviselők, tanítók és bírák vezetése alatt a monarkia ellen, nyilvános kampányt vezessen, a mely Ausztria-Magyarország polgárainak forradalomra való lázítását célozta: nem akadályozta meg, hogy katonai és polgári igazgatásában részes, erkölcsi korlátokat nélkülöző férfiak a közlekiismeretet annyira megmérgezzék, hogy ebben a harcban közönséges orgyilkosság tűnjék fel a legjobb fegyverül.

A szerkesztésért felelős: **Münz Jenő.**

Szerkesztő: **Gács Demeter.**

Szilvát

minden mennyiséget vesz

REICH SAMU, pálinkagyőzde.

Nagykanizsa, Király-utca 15. szám.

URANIA mozgóképalota.

Rozgonyi-utca 4. Telefon 250.

**Nagy jótékonycélu humoros és művészet
Kondráth Ilonka**

urnő, a pécsi nemz. színház művésznőjének szives közreműködésével

szept. 5 és 6-án, szombat és vasárnap

Prolog, szavalja Kondráth Ilona urnő

A milliomos urfi, dán vigjáték, 4 felv.

A háboru költészete, szavaltatok előadja Kondráth Ilona urnő.

A fényképezés áldozata, igen humoros.

A háboru humora, előadja Kondráth Il.

Rodolfi nevet, humoreszk.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 60 f.
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 8. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149. Kiadóhivatal 41.

Lemberg körül szünetel a harc.

Katasztrófa fenyegeti az orosz derékhadat. Csapdában az orosz hadsereg. Visszavonulnak keleti Galiciából. Forradalom a francia vezérkarban. Páris két hét alatt a mienk.

Ellenségeink helyzete napról-napra válságosabb és reménytelenebb. Franciaországban a német sereg ércgyűrűje már csak negyven kilométernyire áll Páristól, sőt egyes kisebb csapatok már Páris falai alá merészkedtek. A párisi lakosság kétségbeesetten menekül. A város teljesen kihalt. S hogy még nagyobb legyen a zűrzavar, a fejetlenség, a tábornoki karban valóságos kiráypárti forradalom tört ki. A tábornokok egy része megtagadta az engedelmisséget a köztársasági kormánytól. Oroszországban minden összecsapás után kedvezőbb a helyzetünk, sőt a legújabb táviratok szerint az orosz hadsereg valóságos csapdába került. Auffenberg és Dankl diadalmas hadseregei elvágták az oroszok visszavonulását. A lembergi fegyverszünet is arra mutat, hogy az oroszok fölkárnak hagyni a támadással és megkezdik a visszavonulást, nehogy teljesen bekerítsék őket. Hivatalos helyen kijelentették, hogy az orosz hadsereget végzetes katasztrófa fenyegeti, mert a visszavonulással már elkéstek. Mai távirataink itt következnek:

Galiciában fegyverszünet van.

Bécs. Hivatalos. Keleti Galiciában az utolsó két napon nem volt ütközet. A szembenálló seregek pihennek.

Az orosz sereg helyzete egyre válságosabb.

Bécs. Auffenberg az ellenség üldözésével teszi teljessé a kivívott győzelmeket. Tiszovcától délkeleten huzott sáncoknak rohammal való elfoglalása döntő következménnyel járt és az ellenséget a keleti és északkeleti irányban való veszélyeztetett visszavonulásra kényszerítette. Az oroszok, hogy fedezhessék a Komarovnál gyülekezett haderők elvonulását, kénytelenek voltak a lehető legszívesebben védelmezni a helység magaslatait. Mindaddig erősen szorongatott, most pedig tisztán előretörő derékhaduk, valamint a déli harcvonalnak Boroovics vezérlete alatt álló balszárnya a harcvonalba nyomult előre, amivel az oroszokat idő előtt való pánikszzerű visszavonulásra kényszerítették. Ez a visszavonulás Tysovcenán kivívott sikereink következtében valósággal katasztrófálissá alakult. A győzelem döntő és jelentőségteljes. Ez az akció a kraszniki és nyzredsiava-dusai győzelmekkel kapcsolatban azt jelenti, hogy a Búg és a Visztula között operáló orosz hadsereg el van vágva a kelet-ről Lemberg ellen vezetett hadseregtől.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

Csapdában az orosz hadsereg.

Bécs. A harctérről érkező hírek szerint Dankl és Auffenberg tábornokok, miután az orosz hadsereget két részre szakították előnyomulásukkal elvágták az orosz derékhad visszavonulását. Az orosz derékhad fenyegetően válságos helyzetbe került.

Két hét alatt Páris a mienk.

Berlin. Egyes lapok szerint minden jel arra enged következtetni, hogy a német hadsereg két héten belül diadalmasan vonul be Párisba. A francia hadsereg nem állhat többé ellent a német csapatoknak.

Teljes győzelem pár napon belül.

Budapest. Mértékadó helyen úgy tudják, hogy az északi harctéren pár napon belül döntő fontosságú győzelemnek kell bekövetkeznie.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

Fölényben vagyunk az orosz harctéren.

Bécs. Mértékadó körökben a galíciai harcokban beállott szünetet arra magyarázzák, hogy az orosz hadvezetőség fölismerte a válságos helyzetet, amelybe a galíciai előnyomulással került s még ideje korán vissza akar vonulni. Most már azonban valószínűleg késő, mert Auffenberg, Dankl és Boroovics diadalmas hadseregei olyan meiyen nyomultak az orosz hadállások közé, hogy az orosz hadsereget teljesen megsemmisítik.

Negyven kilométernyire Páristól.

Berlin. Csapatunk Amiens, Laon és Rheims felől negyven kilométernyire közelített meg Páris. A német hadsereg most hatalmas felkörben áll Páris körül. — A félkörön belül a francia hadsereg széjjelszört, megvert és rendetlen töredékei állanak.

Forradalom a francia hadseregben

Róma. Páris katonai parancsnokává Gallieni tábornokot nevezték ki. A kiráypárti tábornokok között nagy az elégedetlenség és többen közülük megtagadták a kormánynak az engedelmisséget. Hír szerint a hadseregben rendkívül hódít a kiráypárti mozgalom. A francia kormány válságos helyzetbe került.

Párisból elmenekült a lakosság.

Róma. Páris teljesen kihalt. A lakosság dél-Franciaországba menekült.

Amienst elfoglalták a németek.

Berlin. Az Amiens alatt álló, egyesült angol-francia sereget csapatunk két napos harc után széjjel szórták. Az ellenség vad futásban keresett menekülést. Az üldözést erélyesen folytatjuk.

A déli harctér.

Budapest. A déli harctéren semmi nevezetesebb esemény nem történt. Csapatunk nagy része pihen, csak kisebb előrsi csatározások folynak. Hadállásainkat megerősítettük.

Angol lapok a németekről.

London. Az angol lapok kénytelenek elismerni, hogy a német hadsereg taktikája pompásan bevált. Az angol sajtó nagyon deprinált hangon ír Franciaország helyzetéről.

Lublínt ostromoljuk.

Bécs. Hivatalos. Lublin ostroma teljes energiával folyik.

A magyar ágyúk sikere.

Berlin. Hivatalos. A Lüttich, Namur és Givet ostrománál olyan pompás eredménnyel használt negyvenkét centiméteres ostromágyúk nagy része a magyar ipar dicsőségét hirdeti. Ezek az ágyúk ugyan is a diósgyőri ágyugyárban készültek.

Manuel király is akcióba lépett.

Berlin. Manuel portugál exkirály biztosította az entente hatalmakat, hogy szimpátiája az övék. Ez a kijelentés annál furcsább, mert Manuel király az utolsó négy évben tudvalevőleg a Habsburgok és Hohenzollernek kegyelem kenyereén élt.

A Zalai Hirlap ma reggeli rendkívüli kiadása a következő táviratokban számol be a jelentősebb hadieseményekről:

Lemberget nem érheti baj.

Ma reggel 7 óráig érkezett távirataink fényes győzelmek hírével hozzák Oroszországból. — A győzelmek folytán a Lemberget fenyegető veszedelem teljesen megszűnt. A harc most már Lembergtől 60 kilométernyire folyik. Az orosz sereget két részre szakítottuk és bekerítettük. A német sereg szintén nagy diadalokat aratott Orosz- és Franciaországban is. A francia zárerődök egytől egyik német kézre kerültek. — A francia hadseregek a legnagyobb rendetlenségben menekülnek minden vonalon. A német csapatok már Páris kapui előtt harcolnak.

Győzelem Oroszországban.

Bécs. Dankl Lublín támadja. Auffenberg folytatja az üldözést. A legnehezebb helyzete Komarovnál volt, ahol Plehve orosz tábornok nagy erősítést kapott és seregünket Labunjeig visszaszorította, itt azonban újabb csatára került a sor és seregünk fényes diadalt aratott.

Bécs. Tisofcenél újra megvertük az orosz sereget és a sáncokat elfoglaltuk. Az ellenség fölött teljes diadalt arattunk. Az orosz csapatok ész nélkül menekültek. Az üldözést erélyesen folytatjuk.

Az orosz fővezér elesett.

Berlin. Hivatalos. Hír szerint Rehmenkamp tábornokot, az orosz hadsereg főparancsnokát egy shrapnell szilánk megölte.

A német hadsereg közvetlenül Páris alatt

Berlin. A nagy vezérkar jelenti: A támadás Reims felé is megkezdődött. Hadseregünk minden vonalon visszaszorította az ellenséget. Kluck tábornok portyázó lovascsapatai Páris kapui elé merészkedtek és megverték a helyőrségek nagyobb lovascsapatát. Párisban rettenetes rémület uralkodik.

Lemberg fölmentve.

Bécs. Tisofcei diadalunkat az teszi különösen nagyjelentőségűvé, hogy megakadályoztuk az orosz seregnek lemergő hadállásaink ellen tervezett két oldali megtámadását és a 2 orosz sereget elszakítottuk egymástól.

A németek Oroszországban.

Berlin. Hivatalos. Hindenburg tábornagy csapatai keleten újabb győzelmeket arattak. A foglyok száma napról-napra növekszik és immár eléri a kilencvenezretet. Egyelőre nem állapítható meg, hogy mennyi ágyú és egyéb győzelmi jelvény van még az erdőkben és mocsarakban. Nyilván három orosz vezénylő tábornokot is elfogtak. Miniszterelnöki sajtóiroda

A mi tüzéségünk harcol Franciaországban

Berlin. A német nagy vezérkar hivatalosan jelenti: A magas, rendkívül megerősített sziklák között fekvő Givet zárerőd bevétele, épügy mint Namur ostrománál a monarchiától kapott nehéz ostromtűzekkel könnyű szállíthatóságuk és nagy találási biztonságuk miatt elsőrangú hatást értünk el. A szövetséges ütegek ezzel kiváló szolgálatot tettek nekünk.

A német sereg előnyomulása.

Berlin. Hivatalos. A nagy vezérkar jelenti: Hadseregünk átlépte az Aisne vonalát és a Marne felé hatol előre. Kluck tábornagy, Bülow, Hausen tábornokok és a württembergi herceg hadseregei előnyomultak. Az ellenség visszavonult. Egyes francia csapatok, Verdunre támaszkodva a német trónörökös seregét megpróbálta visszatartani, de sikertelenül. Francia Lotharingiában, felső Elzászban kisebb harcok folynak.

Berlin. A nagy vezérkar jelenti: Rheims várost a németek harc nélkül elfoglalták. A zsákmányolás óriási arányokban folyik.

Berlin. Hivatalos. Hison, Aixelles, Condée Lapere és Laon zárerődök helyőrsége ellentállás nélkül megadta magát a német csapatoknak. Ennélfogva Franciaország összes zárerődei Maubeuge kivételével német kézen vannak. — Ezzel a francia hadsereg minden lehetőségtől meg van fosztva, hogy sikerrel operálhasson a németek ellen. A francia hadseregre a biztos megsemmisülés vagy a megadás vár.

Miniszterelnöki sajtóiroda.

HIREK.

A háboru költészete. Messze északról hozott ma egy tábori levelnézőlapot szerkesztőségünkbe a posta. A küldője egy nagykanizsai honvéd, aki a következő sorokat fűzte hozzá:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Közlés végett küldöm az alábbi nótát, melyet már énekelnek is katonáink:

Föltámadt már Lengyelország,
Hogy megjött a magyar-osztrák.
Minden virág újra nyílik, újra éled,
Szabadságát visszaadjuk
Az elnyomott lengyel népnek!

Lengyelország szabadsága!
Hej, de sok vér lesz az ára!
Nem a miénk: muszka vére folyik ottan,
Ne sirj, ne sirj, édesanyám:
Visszaadjunk, légy nyugodtan!

S ha nem tudnék visszatérni:
Boldog halál a harctéri,
Ha elesem, jó helyem lesz ugyis nekem,
Ott valahol, messze-messze,
Muszkaország közepében...

Tisztelettel: Egy katona.

Az izr. őszi nagyünnepek folyó évi szeptember 20-án vasárnap este fognak megkezdődni. A helybeli izr. hitközség előjárósága már megtette a szükséges előkészületeit. A templomi ülések tulajdonosai a napokban megkapják belépő jegyeiket, a templomülések bérlői pedig jegyeiket a hitközségi irodában váltják ki. Szükséges azonban, hogy ez utóbbit legkésőbb folyó hó 31-ig megtegyék, mert különben az ülések másoknak adatnak bérbe. Szegények, ha ezért a hitközségi irodában jelentkeznek, díjtanul kapnak belépő jegyeket és templomi üléseket. Hogy a templomi karzatok tulzsufolva ne legyenek és minden látogató megfelelő helyet kaphasson, a hitközség az iskolaépületben levő kistemplom női karzatát kibővítette, ugyanoda a villamos világítást bevezette.

Nagylelkű adomány. A Munkapályban berendezett sebesültkórház részére Neumann Aladár gyógyszerész ezer korona vételárú gyógy- és kötszert ajánlott föl teljesen ingyen. A katonai hatóságok természetesen köszönettel vettek tudomást a nagylelkű adományról.

Adókiivetés. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok harmadikosztályú kereseti adójáról szeptember 11-én kezdődnek meg a tárgyalások.

A háboruba vonult tanítók fizetése. A tanítók országos szövetségének elnöksége a kultuszminiszterhez fordult azzal a sürgős kérelemmel, hogy a hadbavonult tanítók fizetését feleségük, avagy szüleik által aláírt nyugtára is folyósítsák. A vallás- és közoktatásügyi miniszter sürgősen intézkedett is és elrendelte, hogy háboruba hívott tanítók helyett a tanító felesége vagy a tanító szülei is aláírhatják az esedékes fizetési nyugtát és az állami iskolai gondnokságoktól aláírt nyugtáikat az adóhivatalok kötelesek kifizetni. Ugyanilyen intézkedések alapján kiutalványoztatnak az államsegélyek is a felekezeti iskolaszéki elnökségek láttaozására.

Jótekonycélú művészestély az Urániában. Kondráth Ilona, a pécsi Nemzeti Színház kiváló drámai művésznője teszi ma fellépésével ünnepvé az Uránia színház előadását. A művésznő hazafias és aktuális szavatokkal fogja a közönséget az egyes képek közötti szünetekben szórakoztatni. Az előadás jövedelmének harminc százalékát a hadbavonultak hátrahagyottainak fölsegélyezésére fordítják. A nagykanizsai közönségnek sürgősen kiemelni Kondráth Ilona elsőrangú művészi kvalitásait. Mióta a pécsi társulat Nagykanizsára jár, mindig dédelgetett kedvence volt a közönségnek, amely ezuttal is bizonyára hű marad hozzá.

Hősapka, csukló- és hasmelegítő kell a téli hadjáratban, hogy fűnk az orosz hadsereg és az orosz éghajlat fölött diadalmaskodjanak. Hogy ebből a holmiból mindenkinek jusson, ahhoz rengeteg pamutra és flanelre van szükség. Nagykanizsán pedig annyit kellene készíteni, hogy az idevaló ezredeket el lehessen látni. Ilyen irányban folyik is az akció de ma még nem elég nagy arányú. A polgári leányiskolában is legközelebb megkezdik a téli holmi készítését s azért ott köszönettel fogadják a szürke pamutot s a szürke, kék, vagy bármilyen színű flanelt. Legjobb természetesen az új flanel, de felhasználható az ócska is, az pedig minden házban akad, ahol kis gyermekek fölnevelkedtek. Az iskolában megmutatják a mintákat is azoknak, akik e tárgyak készítésére hajlandók. Az elkészült holmit magának a katonai hatóságnak fogják átadni, hogy szállíttassa a harctérre és osztassa ki a mi ezredeink között. Nagykanizsa derék, jószívű közönsége eddig is kitett magáért s hisszük, hogy ennek az akciónak is teljes sikere lesz.

A sebesült katonák részére fehérműleket adományoztak: Grünfeld Ignácné, Szegheő Gézánné, Deutsch Hermanné, özv. Gyps Józsefné, Kemény Jánosné, Strém Ignácné, Domány Arminné, Unger Ulmann Elekné, Aldstädter Ignácné, Haba Józsefné, Székely Nándorné, Dukasz Dávidé, Polec Józsefné, dr. Vajdáné, Filla Gézánné, Kálmán Fülöpné, Gün-

ser Zsigáné, Valera Ferencné, Pfeiffer Elekné, Tausz Jenőné, Pollák Edéné, Wusztlné, Junkerné, Wolf Lipótné, Winhoffer József, Weber Józsefné, Wittmann Mátyásné, Fehér Istvánné, Sebestyén Pálné, Radics Istvánné, Tarsoly Ferencné, Pásztor Miksáné, (Folytatjuk)

A polgári forgalom. A korlátolt polgári forgalomnak újbóli felvétele alkalmából a déli vasut osztrák vonalain a következő vonatok közlekednek: Wien—Triest közt az 1, 2, 5 és 6. sz. gyorsvonatok és Steinbrück-Marburg között a 73 és 77 sz. helyi személyvonatok Wien—Ala közt, Marburg Franzensfesten át, az 1009 és 1010 sz. gyorsvonatok. Marburg—Franzensfeste közt a 413, 414, 416, 417, 421 és 422 sz. személyvonatok. Kufstein—Ala közt a 3 és 6 sz. gyorsvonatok és a 21, 22, 23, 24, 25 és 26 sz. személyvonatok. Triest—Cormons közt a 24 és 25 számú gyorsvonatok és a 83, 84, 86, 87, 91 és 94 sz. személyvonatok, végül St.-Péter—Fiume közt az 1601 és 1602 sz. gyorsvonatok és az 1611 és 1616 sz. személyvonatok. Folyó évi szeptember hó 5-től kezdve a budapest—pragerhofti vonalon a f. évi május hó 1-től érvényes menetrend-hirdetményben foglalt menetrendek szerint a 204 és 201 sz. gyorsvonatok fognak ismét közlekedni. E vonatoknak Pragerhofen Triest, Marburg, Graz és Wien felől és felé, valamint Karintia és tirol felől és felé csatlakozásuk van. E vonatok csak feltételeesen közlekednek és azoknak elmaradása, vagy késése esetek az utas semminemű kártérítési igényt nem támaszthat.

— Nyári szezonra védő szemüvegekbe kiválóan ajánlatos cég Szivós Antal műorás és látszerész mint a legolcsóbb bevásárlási forrás óra, ékszer, látszer javítást kiváló gondal felelősségre olcsón és gyorsan eszközöl. Üzlet Szarvas szálló épületében.

Szerkesztői üzenetek.

Repülőgép. Névtelen leveleket nem vehetünk tudomásul.

A szerkesztésért felelős: **Münz Jenő.**

Szerkesztő: **Gács Demeter.**

Szilvát
minden mennyiséget vesz
REICH SAMU, pálinkanagyfőzde.
Nagykanizsa, Király-utca 15. szám.

URANIA mozgókép palota.
Rozgonyi-utca 4. Telefon 259.

Nagy jótekonycélú humoros és művészestély
Kondráth Ilonka

urnő, a pécsi nemz. színház művésznőjének szíves közreműködésével
szept. 5 és 6-án, szombat és vasárnap

Prolog, szavalja Kondráth Ilona urnő
A milliomos urfi, dán vigjáték, 4 felv.

A háboru költészete, szavatok
előadja Kondráth Ilona urnő.

A fényképezés áldozata, igen humoros.

A háboru humora, előadja Kondráth Ilona
Rodolfi nevet, humoreszk.

A Rapoch-féle házban
(Csengery-út)

egy 3 szoba, előszoba és az összes
mellékhelyiségekből álló

lakás rögtön átételre kiadó.

Rözelebbi felvilágosítás e lap kiadóhivatalában beszerezhető.

A Gutenberg nyomda könyvkötészete
iskoláskönyveket bekötésre darabonként 36 fillérért fogad el!

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 60 f.
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 5. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149. Kiadóhivatal 41.

Auffenberg nagy győzelme.

Hadseregünk előnyomulása Oroszországban.

Három angol hadihajó felrobbant.

Ma délután 3 óráig a következő táviratokat kaptuk:

Auffenberg újra győzött.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Auffenberg tábornok hadserege diadalmas ütközet után áttörte az ellenséges seregek összekötő vonalát és teljesen két részre szakította az orosz hadsereget. Az orosz derékhad és a jobbszárny között ezzel minden összeköttetés megszűnt.

Dankl előnyomulása.

Bécs. Höfer vezérőrnagy, a vezérkari főnök helyettese az elmúlt éjjel hivatalosan jelenti, hogy a Dankl hadsereg ismét heves harcban áll. Hadseregeink arcvonalának többi részein a múlt hét nagy csatái után aránylag nyugalom uralkodik.

Galiciában csend van.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy a kelet-galíciai harctéren semmi jelentősebb esemény nem történt, csupán kisebb előőrsi csetepaték folynak. Csapatunk helyzete stratégiailag a lehető legkedvezőbb.

Három angol hadihajó fölrobbant.

Berlin. Két angol hadihajó, közte a Spedy ágyúszázad, aknára került és fölrobbant.

Budapest. A Pester Lloyd illetékes helyen arról értesült, hogy a Warrior angol páncélos csatahajó az Adrián aknára került és elsüllyedt.

Japán nem küld sereget Európába.

Washington. Az Egyesült Államok kérésére a japán kormány az elterjedt hírekre vonatkozóan a legenergiusabb cáfolat formájában kijelentette, hogy az európai harctérre semmiféle katonaságot nem küld.

A déli harctér.

Budapest. A déli harctéren nagyobb jelentőségű összecsapás nem történt. Csapatunk Montenegróban megerősítették pozícióikat. A szerb hadsereg még mindig nem mer támadni. Belgrád körül csupán kisebb tűzharcok voltak.

Előnyomulásunk jelentősége.

Budapest. Mértékadó katonai körökben kijelentették, hogy Dankl és Auffenberg diadalmas hadműveletei folytán a legközelebbi időben az orosz hadsereg a legváltóságosabb helyzetbe kerül. Auffenberg hadserege most már egyenesen az orosz centrum felé halad.

Franciaország halálvergődése.

Berlin. A francia hadsereg zömét Páris körül a német seregek teljesen bekerítették. A bekövetkező első, nagy ütközet a francia haderő megsemmisítését jelenti. A francia Lotharingiában harcoló északi német sereg lépésről-lépésre veri ki a franciákat pozícióikból és Svájc felé szorítja őket.

A monarchia katonai ereje.

Budapestről írja lapunknak egy Nagykanizsáról elszármazott magasrangú és előkelő állású katonai személyiség: Tervezés azt hinni, hogy a monarchia katonai ereje számbeli kisebbségben van az orosz haderővel szemben. A monarchia pesszimistikus számítás mellett is legalább akkora haderőt tud kiállítani, mint Oroszország. Már eddig is tudtunk volna az orosz seregek megfelelő erejű katonaságot összpontosítani a kelet-galíciai harctérre, ha haditervünk, amelyet már évek előtt földolgoztunk, így kívánta volna ezt. A látszólagos erőkülömbözeteket az idezte elő, hogy míg a monarchia helyőrségi állomásain jelenleg jóval több, mint egy millió hadkötelest reszesítenek a legprecízebb, leggondosabb katonai kiképzésben, addig Oroszország katonailag kiképezetlen, teljesen hasznavehetetlen tömegeket vetett azonnal a harctérre, hogy látszólagos számbeli tulsúlyával biztosítsa ideig-óráig a maga fölényét. Innen van, hogy az orosz katonaság képtelen minden nagyobb stílusú akcióra s csupán nagyobb tömegekben meri a harcot fölvenni. Épen ezért az oroszok látszólagos fölénye csak ideig-óráig tarthat. Abban a pillanatban, amikor a mi tartalék seregeink a harctérre érnek, ez pedig egy-két hét alatt bekövetkezik, a helyzet teljesen megváltozik és megkezdődik az orosz haderő könyörtelen végpusztulása. Az orosz haderő ugyanis a rossz utak és a vasúthány miatt nem egészítheti ki magát állandóan, mint a mi hadseregünk.

A monarchia és Olaszország.

Budapest. A Corriera d'Italia című római lap munkatársa, aki ez időszerint Budapesten időzik, nagy rokonszenvvel írott cikkben számol be magyarországon szerzett benyomásairól. A tudósító előadja, hogy őt Tisza István gróf miniszterelnök is kihallgatáson fogadta. A miniszterelnök kegyes jóindulattal tudakozódott tartózkodásának céljairól és kijelentette, hogy mindenképpen támogatni fogja őt abban a fáradozásában, hogy helyes és objectiv értesítéseket adhasson az olasz közvéleménynek. A kormányelnök kijelentette, hogy minden etikai, politikai mérlegeles arra indíthatja Olaszországot, hogy változatlan őszinte és bizalmas baráti politikát folytathasson a monarchia irányában, különösen jelenleg, amikor a libiai háború az angolok és a iranciák mellett az olaszoknak is gyarmati birtokot juttatott. A középtengeren még nagyobb a szüksége annak, hogy az olasz királyságnak ezen a tengeren szövetségese legyen, amely természetesen nem lehet más, mint Ausztria-Magyarország, melynek érdekei nincsenek, hanem ellenkezőleg minden oka megvan rá, hogy politikai, katonai és gazdasági téren Olaszországgal közös akciót folytasson. Ebből az alkalomból elmondotta a miniszterelnök, hogy annak idején, amikor az első dreadnaught hajót vízre bocsájtottuk, egy magyar ellenzéki képviselő felvetette azt a kérdést, hogy miért építünk mi hadihajókat Olaszország ellen, holott ezzel a hatalommal szövetségben vagyunk. A kormányelnök a kérdésre azt válaszolta, hogy a hadihajókat azért építjük, hogy a szövetkezett olasz és osztrák-magyar flottát erősítsük, szaporítanunk kell hajóhadunkat, mondta a miniszterelnök, hogy a mi szövetségünk értéke növekedjék. A tudósító megjegyzi, hogy Tisza István grófnak, ennek a kiváló politikai személyiségnek nyilatkozatai bizonyára alkalmasak lesznek arra, hogy Olaszországban élénk visszhangot keltsenek és a két népnek egymáshoz való viszonyát még bensőbbé tegyék. *Miniszterelnökség sajtóosztálya.*

Vilmos császár Maubeuge ostrománál.

Berlin. Nagy vezérkar közli: Vilmos császár jelen volt a tegnapi erődítés ellen indított támadásnál Maubeuge előtt. Két erőd és az ez ezek között levő állások elestek. Tüzérségünk erős tüzelést intézett a város ellen. A város különböző helyeken kigyulladt. — Kezeink közé került iratokból kiderült, hogy az ellenséget teljességgel meglepte Kluck és Bülow hadseregének előnyomulása.

Az angolok vesztesége.

Amsterdam. Az angolok, akik eddig az állították, hogy csak négyezer embert vesztek, ma hivatalosan beismerik, hogy az angol hadsereg vesztesége tízezer ember.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

HIREK.

Az őszi megyegyűlés. Szeptember hó 14-én tartják meg a vármegye ez évi őszi rendes közgyűlését. Százharmincgy pontja van a tárgysorozatnak, azonkívül valószínűleg lesz póttárgysorozat is. Az öt sűrű oldalon nyomtatott tárgysorozat jelentősebb pontjai a következők: A megboldogult Kollér István közg. bizotts. és közp. választm. helyeinek választás útján leendő betöltése. A Deák Ferenc tanulmányi ösztöndíjadományozása. Zalavármegye 1915-16 évi törvényhatósági utépitési programjának költségvetése. A vármegye 1915. évi háztartás költségvetésének előirányzata. A zalalövő-zalaegerszegi h. é. vasut kiépítésére és a kisludszentivánpusztai vontatótelepnek Zalaegerszegre leendő áthelyezésére megszavazott 190,000 K segély kifizetése tárgyában kiküldött bizottság javaslata. A vármegyei tisztli nyugdíjalap fizetőképességének biztosítása. A vármegyei alapok és a gyámpénztár pénzkészletének gyümölcsöző elhelyezése. Alispáni jelentés a községi közdülők közútak 1913. évi állapotáról. A szombathelyi m. kir. erdőfelügyelőség jelentése Zalaegerszegi erdősegeinek 1913. évi állapotáról. Nagykanizsa képviselőtestületének a város területén fekvő ingatlanok értékelkedése után kiszabandó járulékokról alkotott szabályrendelete (betterment). A balatoni szövetség átirata állandó vármegyei fürdőbizottság szervezése iránt. Tapolca képviselőtestületének határozata kórház építése tárgyában.

Iskolai értesítés. A helybeli kath. főgimnáziumban a tanulók felvétele szeptember 11. és 12-én d. e. 1/2-9-12, d. u. 3-5 és 13-án d. e. 9-12 óráig történik azon figyelmeztetéssel, hogy a vidéki tanulók a negyedik osztályra csak 13-án vétetnek fel. A beírásra minden tanuló tartozik magával hozni az előző évről szóló bizonyítványt, az I. osztályba beiratkozók bemutatni kötelesek még a születési anyakönyvi kivonatot és az újraoltási bizonyítványt. A beírás alkalmával összesen 12 kor. 70 fill. fizetendő és pedig a négy világi rendes tanár nyugdíjára a törvény újabb rendelkezése szerint 3-20 k-t, felvételi díjra 5 k-t, ének-zene-díjra 2 k-t, az évvégi Értéktörőre 1-50 k-t, az ifjusági könyvtárra 1 k-t. Figyelmeztetjük a helybeli tanulókat, hogy minél előbb jelentkezzenek; nehogy helyszűke miatt kizoruljanak az iskolából. Az igazgatóság.

Halálozás. A Néptakarékpénztár-Részvénytársaság igazgatósága, választmánya, felügyelő bizottsága és tisztikara, mély fájdalommal jelenti, hogy az intézet érdemes igazgatósági tagja Hlatkó János úr e hó 6-án meghalt. Az elhunyt tevékeny részt vett Nagykanizsa társadalmi életében és a helyi iparosság vezéralakjai között sorolta. Halálát rokonainak, barátainak és tisztelőinek nagy tábora gyászolja.

Meghívó. A nagykanizsai Első Temetkezési Egylet az 1914. évi szeptember hó 8-án d. u. 3 órakor az egylet helyiségében „Sas” vendéglő, rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tisztelt tagokat tisztelettel meghívja az elnökség azzal, hogy teljes számban megjelenjenek. Tárgy: A hadbavonult katonáink hát: amaradott családjai és a vörös kereszt egylet segélyben részesítése.

Vaszary Kolos képe. A magyar sajtóban sok szó esett arról, hogy Keszthely várost beperelte Vaszary János festőművész a miért az általa megfestett Vaszary Kolos volt hercegprimás életnagyságu képét átfestette. A tárgyalás folyamán kiderült, hogy a kép nem a képviselőtestület határozata folytán lett átfestve, hanem egyes képviselő tagok adtak megbízást az átfestésre. Ennek következtében a nagykanizsai törvényszék Vaszary János festőművész keresetével elutasította.

Sebesültek Zalaegerszegen. Három sebesült honvédhuszár érkezett a minap a galíciai gránicról Zalaegerszegre. A sebesültek egyike Spiegel Henrik izr. temető fia zalaegerszegi fiu, aki a lábán kapott könnyebb sérülést. A sebesültek a kórházban vannak s egyiküknek állapota sem ad aggodalomra okot. A kórházban még 15 sebesült katona részére van hely.

A Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Önszegélyző Szövetkezetnél a keddi ünnep miatt a befizetéseket pénteken tartják meg.

Háborus jótékonyág. A főkapitányság közli velünk, hogy Fleischacker József és Fiacs szesznagykereskedő, ki már többször kimutatta áldozatkészségét, ma a rendőrfőkapitánynál katonai teherszállítás céljaira egy teljesen felszerelt betegszállító kocsit bocsátott rendelkezésre.

Az egerszegi huszárok eskütétele. Két transzport már elment, s most készül a harmadik huszartranszport is elmenni Zalaegerszegre. Az utra készülő pótszázad eskütétele holnap, kisasszony napján reggel a 8 orai mise után lesz a templom előtti térségen. A nem mindennapi látványnak a város kellő közepén bizonyára még annál is sokkal több nézője lesz, mint amennyi a gyakorlótereken lefolyó eskütételei ünnepeké volt.

Jótékonycélu művészestély az Uránia-ban. Szombaton és vasárnap este az Uránia színház műsorának keretében Kondrát Ilona, a pécsi színház kiváló művésznője, aki ezidő szerint Nagykanizsán tartózkodik, jótékonycélu szavaló-estélyt rendezett. Az előadást nagyszámú és előkelő közönség nézte, illetve hallgatta végig. A hallgatóság lelkesen megtapsolta a kitünő művésznőt, aki ezuttal is nagyszerű bizonyosságot tett kiváló művészi képességeiről.

Aranyat — vasért. Ez a nemescélu mozgalom, amelyet a Zalai Hirlap vetett föl egyik legutóbbi számában, Nagykanizsán is megindult. A mozgalom szervezését a Jóléti bizottság vette a kezébe és már érintkezésbe lépett a mozgalom budapesti vezetőségével. A gyűrűket onnan nemsokára megküldik Nagykanizsára is és akkor teljes energiával megindulhat a mozgalom, amelynek igen sok híve van Nagykanizsán. Igazolja ezt az a tény is, hogy napról-napra többen jelennek meg a Jóléti bizottság helyiségében, hogy ékszerüket a nemes célra föláldozzák. Reméljük, hogy a mozgalom Nagykanizsán is legalább akkora rokonszenvvel fogadja majd a közönség, mint a Dunántul többi városaiban.

Hirdetmény. A steinbrück-sisaki vonalon f. évi szept. hó 8-tól kezdve az 5805, 5807, 5808 és 5810. sz. személyvonatok nem Sisak és Zagreb déli vasut, hanem Sisak és Zagreb Máv. között fognak közlekedni. E vonatok tehát a megjelölt naptól kezdve ismét Zagreb Máv-ról fognak indulni, illetve oda megérkezni. Az eddig csak Zagreb D. V.-től Steinbrück-ig közlekedett 501. sz. személyvonat szeptember hó 8-tól kezdve Sisaktól-Steinbrückig közlekedik.

A Népiroda a legnagyobb készséggel szolgál bárkinek felvilágosítással az elesetteket és sebesülteket illetőleg, de felhívja a t. közönség figyelmét, hogy adatait csakis a hivatalos veszteségi lajstromokból veheti és magánértesítéseket elvből nem vesz tekintetbe. A hivatalos veszteségi lajstrom elkészítése hosszabb időt vesz igénybe és csak 2-3 héttel a sebesülés illetőleg az elesés után érkezik a Népirodába. Kérjük a t. közönséget, hogy a kérdésekkel lehetőleg a délutáni órákban forduljon a Népirodához.

A sebesült katonák részére fehérneműket adományoztak: Barabás Kálmánné, Kaiser Elekné, özvegy. Blankenberg Vilmosné, Fischer Ignácné, Sirém Tivadarné, dr. Fried Ödönné, Frank Manóné, özvegy. Pécei Miksáné Leovy Arnoldné, Bettelheim Richardné, özvegy. Braun Bernátné, Ledofski Ernőné és Mészáros Ernőné. Dr. Kiss Lászlóné gyűjtőívén: Eöri Szabó Jenőné, Rubint Károlyné, Fábrián Zsigmondné, özvegy. dr. Tripammer Rezsóné, Unger Ferencné, Deutsch Mór és neje, Szabady Lőrincné, Dreven Lajosné, Laypczig An-

talné, Gózon Sándorné, Vörös Bandiné, Mut-schenbacher Ervinné, Dr. Szekeres Józsefné gyűjtőívén: Csete Józsefné, Neufeldné, Fischer Hermanné, Karlovits Lajosné, Gyarmati Imréné, Staab Józsefné, Hajós rendőrbiztosné. Pénzbeli adományokat küldtek be vászon és varráshoz szükséges anyag vásárlása céljából: gróf Billot Nándor 10 k., Hegyeshalmi Fischer Imre 10 k., Sipnevsky György 5 k., Weisz Lajosné 50 f., Weisz Györgyné 20 f., Teschenberg Örnagy 1 k., Varga István 1 k., Funkné 20 fill. A polgári leányiskola növendékei közül sokan buzgólkodtak a gyűjtés érdekében: Weisz Margit, Weisz Edit, Lichtschein Margit, Király Sári, Süle Klári, Horváth Mariska, Dénes Böske, Czinder Piroska, Kenessey Gizella.

Megkerült a keszthelyi postatolvaj. Keszthelyen a múlt év elején szenzációs lopás történt. Egy téli este eltűnt a postakocsiról egy zsák, melyben 13 722 korona pénz volt. A lopással a postakocsist, Horváth Zsigmondot gyanúsították, akit le is tartóztattak. Horváth váltig tagadott s sem a lakásán tartott házkutatás, sem pedig feleségének letartóztatása nem járt eredménnyel. Horváthot szabadon kellett eresztetni s már-már úgy látszott, hogy nem kerül meg a tolvaj. Most aztán Horváth elárulta magát. A napokban bizalmasan közölte az egyik keszthelyi postatiszttal, hogy pár nap előtt egy erszényt talált az utcán, melyben 35 darab 100 koronás bankó volt. Kérte a postatisztet, hogy álló honoráriumért váltsa be a bankókat aprópénzre. A postatisztnak gyanús volt a dolog, szólt Pálkó postafőnöknek, aki viszont a csendőrséget értesítette. A házkutatás alkalmával Horváthéknál a pénz egy részét megtalálták. Horváthot és a feleségét a csendőrség letartóztatta.

Öreg ember nem vén ember. Mulcser Ferenc 58 éves borosgödöri gazda szerelemre lobbant egyik falubeli menyecske iránt. A menyecske nem viszonzta az öregember érzelmeit, mire ez bosszúból iraleset az utcán és lelőtte. Az asszony súlyosan megsebesült.

— Nyári szezonra védő szemüvegekbe kiválóan ajánlatos cég Szivós Antal műorás és látszerész mint a legolcsóbb bevásárlási forrás óra, ékszer, látszer javítást kiváló gondal felelősségre olcsón és gyorsan eszközöl. Üzlet Szarvas szálló épületében.

Szerkesztői üzenet.

Repülőgép. Kivánsághoz képest les.

A szerkesztésért felelős: **Münz Jenő.**

Szerkesztő: **Gács Deiméter.**

URANIA mozgóképalota.
Rozgonyi-utca 4. Telefon 250.

Szenzációs ünnepi műsor.

Szept. 8 és 9-én, kedden és szerdán

**Szerelmem volt életem,
szerelmem lett halálom**

Egy tábornok leányának élethű története nagy olasz társadalmi dráma 7 felv.-ban Főszereplők **Lydia Borelli** és **M. Bonnart**

A kék Adria, remek term. felvétel a dalmát és isztriai partokról.

Rendes helyárak. :: Szombat és vasárnap nagy újdonság.

A nagykanizsai segélyegylet szövetkezet igazgatósága, felügyelő bizottsága és tisztikara mély fájdalommal jelenti, hogy intézetének 15. éven át volt buzgó igazgatósági tagja.

Hlatkó János úr

folyó hó 6-án elhunyt. — A megboldogult hült tetemei folyó hó 7-én délután 4 órakor fognak a gyászszobából örök nyugalomra helyeztetni.

Emlékét hálás kegyelettel fogjuk megőrizni.

Nagykanizsán, 1914. szeptember hó 7-én.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 60 f.
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 5. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149. Kiadóhivatal 41.

Patkányok bujtak elő

minden rosszillatu zúgból, a csatornák titokzatos mélyéről. Jól szabott nyári ruhákban, finom kalappal a fejükön, esetleg elegáns csiptetőkkel, hogy első pillantásra finom, intelligens uriembereknek vélnék őket, de azért ők a patkányok, akik az első erősebb hullámverésre elárasztják a viharban hanykolódó hajó fedélzetét. A patkány a legkiszitottabb állat. A hajó még szilárdan, a biztos diadal minden komoly és férfias reményével, elszánt szemközt fordulással állja a toronymagas hullámok ádáz fenekedését s a patkány már a bőrért félti, a végső pusztulástól retteg, a legrosszabbat várja és kétségbeesett, céltalan lelkendezéssel keresi a menekülés útját.

A patkány undorító állat és szomorú, hogy embereket kell hasonlítani hozzá, akiket a legtöbb esetben tiszteltünk és becsültünk — a vihar előtt. A vihar, minden emberi értéknek könyörtelen, de igazságos próbaköve alaposan fölforgatta a véleményeinket, a megítéléseinket. Már a régi római is tudta, hogy akkor látjuk csak, ki mennyit ér, mennyire férfi, — ha bajba kerül. A baj még nincs itt, csak egy ezredrészt lehetősége felhőzik magasan fölöttünk s a nagy érték hullámzás máris megkezdődött. A tőzsdei papírok után az emberek névértéke indult rohamos esésnek. Most már csak látni kell.

A patkány undorító állat és szomorú, hogy embereket kell hasonlítani hozzá, de a kettő közül mégis a patkány viselkedése érthetőbb s ezért rokonszenvesebb. A patkánynak megbocsátunk, mert nem tudja, hogy ha a hajó elpusztul, akkor őt is elnyeli a hullámsír s így érthető, hogy menekülni akar. Az ember azonban értelmes állat, akinek tudnia kellene, hogyha a hajó elpusztul, akkor mindennek vége van. És mégis kétségbeesnek és mégis fölcillan reszkető, gyáva lelkük mélyén a menekülés gondolata.

A patkányt nem is sajnálja senki. Menjen oda, ahol az ő helye van. De kárteknő kishittisége, örökös sopánkodása, mindent nemzeti szerencsétlenségnek magyarázó rosszhiszemősége ezer bizó, erős lelkét fenyeget a megméltelyezéssel. Hát ugyan nézzünk körül egy percre, hol az ok, hol a veszély, ami megmagyarázza a patkányok halálos, nagy ijedelmét.

Féltünk az ellenség tulerejétől a vizen. Ime sorsunk intézőinek bölcsessége elhárította a mellünkről ezt a nyomást. Flottáink okos belátással a hatalmas hadikikötők biztos révében várják az alkalmas pillanatot, amikor veszély nélkül vethetik magukat az ellenséges flottára. És ez nem gyávaság. A százmilliókat,

amiket flottáinkra a nép verejtékes filléreiből elköltöttünk, egy szép gesztus kedvéért nem szabad a biztos pusztulásnak odadobni.

Nyugaton hatalmas szövetségesünk mindent letipró erővel gyűri, mángorolja maga alá az ellenséget. Még néhány hét csupán és java erejével az orosz harctérre siethet. A francia ellentállás napjai meg vannak számlálva.

Délen kudarc kudarc után éri a szerb hadsereget. Fegyvereink egész súlyát reáérünk a diadal után is éreztetni velük.

Északon seregeink mélyen benyomultak az orosz birodalom testébe és diadalról diadalra viszik előre lobogóinkat. Lembergnek kicsiny sereget hagyunk, amit az orosz tulerő a przemysli erődített vonalba szorított vissza. De másfél

millió katonánk van még az országban, aki eddig nem avatkozott a harcba. Ha ez a lavinaszerű, roppant tömeg megindul, akkor Oroszországnak nincs többé, mit remélnie. De azonkívül is nagyon közel az idő, amikor Németország két millió katonát vethet az orosz harctérre. Auffenberg és Dankl diadalmas előnyomulása pedig megsemmisítéssel fenyegeti az orosz hadsereget.

És mégis vannak, akik féltik a bőrtükét. Derék, hős katonáink százszor néznek szembe egy nap a biztos halállal, amíg értünk küzdenek. Hideget, éhséget tűrnek, napokig harcolnak álmatlanul, étlen szomjan, a hősiség és az önfeláldozás lángoló csodáit művelik napról napra s a patkányok a bőrtükét féltik. Jó lecke volt. Nem fogjuk elfelejteni.

Békét követel a francia nép.

Ma délután 4 óráig a következő táviratok érkeztek:

A háború és a francia szocialisták.

Róma. A M. T. I. jelenti: A francia szocialisták között óriási az elkeseredés az angol-francia-orosz békeegyezmény miatt. A szocialisták szerint Franciaország nem várhatja be, amíg a szövetségesei is békét akarnak kötni, mert neki van a legtöbb veszteni valója. Angliát megvédi a tenger, Oroszország roppant területében bizhatik, egyedül Franciaországot fenyegeti közvetlen közelről a veszedelem. A párisi munkásság lázong. Az utcákon üntető felvonulásokkal követelik békét. A francia munkásszervezetek központi szövetsége kiáltványt fog kibocsátani, amelyben békekötést követel a francia munkásság nevében a kormánytól.

Harc Párisért.

Berlin. A Maubeuge ostrománál lekötött német hadsereg már elindult Páris felé, hogy északnyugatról is hatásos támadást intézhessen a francia hadállások ellen.

Róma. Elterjedt hírek szerint a harc már a szó szorosán vett értelmében közvetlenül Páris falai előtt folyik, sőt a francia sereg egy része a német támadás elől kénytelen volt Páris erődítményei közé visszavonulni.

Berlin. Állandóan egész német légi flotta cirkál Páris fölött. A német repülőgépekről folytonosan bombázzák Páris. A bombák közül több súlyos kárt tett Páris középületeiben.

Berlin. A német sereg lépésről lépésre szorítja ki a franciákat hadállásaikból. A francia csapatok kétségbeesett ellentállást fejtenek ki, de nem tudják megakadályozni a németek előnyomulását.

Lemberg körül kedvező a helyzetünk

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hadisajtószállásról érkezett jelentések szerint Lemberg körül csapataink helyzete kedvező. Szárnyaink erősen támadják az orosz hadállásokat.

A déli harctér.

Budapest. A mitrovicai diadal óta a déli harctéren újból nyugalom uralkodik. Ugyátszik, hogy a szerb hadvezetőség egyelőre tartózkodik a nagyobb akcióktól, okulva a Timok-hadosztály gyászos pusztulásán. Csapatunk hangulata kitűnő. A szerb foglyok azt beszélnek, hogy a szerbek nagyon sokat vártak a Timok-hadosztály támadásától és erre alapították egész offenzívájukat. A mitrovicai vereség tehát alapjában megghiúsította a szerbek haditervét.

Német sereg Lublin alatt.

Bécs. Az Oroszországban harcoló német sereg jobbszárnya már napok óta együtt harcol a mi hadseregünkkel. Dankl tábornok hadműveleteit Lublin alatt erős német sereg támogatja. Az oroszországi német sereg derékhada is utban van a harcvonal felé s néhány nap múlva már a német centrum is együtt fog harcolni a mi csapatainkkal.

Előnyomulásunk Montenegróban.

Budapest. A Pongrácz vezérőrnagy vezénylete alatt álló harmadik hegyi dandár, miután hősi harcokban visszazorította montenegrói hadsereget, benyomult Montenegró területére. Csapatunk husz kilométernyire hatoltak Montenegróba és megerősítették hadállásaikat. A montenegrói csapatok ismételt megkísérelték, hogy csapatainkat visszazorítsák, de mindannyiszor súlyos veszteséggel kellett meghátrálniuk.

Gent a németeké.

Berlin. Gent belga várost tegnap megszállották a német csapatok.

Anglia fél a német légi flottától.

Amsterdam. Londoni jelentés szerint Angliában nagy izgalom uralkodik a német légi flotta pompás szereplése miatt. Mióta egy Zeppelin léghajó megjelent London fölött, azóta Angliában állandó a félelem, hogy a német légi flotta megtámadja Angliát. Az angol hadügyi kormány lázas előkészületeket tett a védekezésre.

Miért kellett távoznia a párisi spanyol követnek?

Madrid. A párisi spanyol nagykövetnek azért kellett elhagynia állomáshelyét, mert szószerinti jelentéseket tett kormányának a francia vereségekről. A francia kormány emiatt megneheztelt a spanyol nagykövetre és nyomatékosan felszólította a spanyol kormányt, hogy hívja vissza párisi megbízottját.

HIREK.

A mi hőseinkről. A napokban egy fiatal honvédtiszt érkezett haza Nagykanizsára a harctérről, Pucher hadnagy, aki az északi harctéren súlyosan megsebesült s a bécsi helyőrségi kórházban kezelték. A fiatal hős most gyógyultan jött vissza Nagykanizsára, hogy ezredének első, induló különítményével újból a harctérré menjen. A hadnagyot fején érte egy puskagolyó, de szerencsére megakadt a koponyacsontban s így a sebesülésnek nem lettek súlyosabb következményei. Pucher hadnagy valóságos csodákat mesél arról az önfeláldozó, nemes buzgalomról, amellyel Bécs előkelő hölgyei éjt napallá téve, gondoskodnak a sebesültek nyugalmáról és kenelméről. Valósággal tejbe-vajba fűrésztlik a sebesült hőseket s csakugy lesik a kívánságaikat. De még ennél is sokkal különb dolgokat tud mondani a vitéz honvédtiszt a mi derek katonáink csodálatra méltó hősiességéről. A hadnagy ur elbeszélései újból megerősítik bennünk azt a szent hitet, hogy a magyar a világ első katonája. Megindező az a meleg, bajtársi szeretet, amely katonáinkat és tisztjeinket egymáshoz fűzi. A rajvonásban, a háború veszedelmei között megszünt minden rangkülönbség s a testvériség főlemelő, nagy érzése foglalta el a helyét. Tisztjeink együtt türik a katonáinkkal a háború viszontagságait, fáradalmait és előljárnak mindenütt, a hol jó példát kell adni. Katonáink munkabírása és harci kedve páratlan. Előfordult, hogy nagy, megerőltető menetelések után, pihenés helyett ellenséges csapatokkal találtak magukat szemben. Újult erővel, megacélozott izmokkal, halált mevető elszántsággal vetették magukat az ellenséges hadállásokra s addig nem nyugodtak, amíg az utolsó ellenséges csapatot el nem űzték. Csak akkor gondoltak a pihenésre. Ehhez hasonló hőstetteket számszámra lehetne elmondani. Nyugodt lélekkel, gyermeki bizalommal tekinthetünk a mi derek hőseinkre. Ott, ahol ilyen katonák vigyáznak reánk, nem érhet baj bennünket.

Beiratkozás a gimnáziumba. A városi tanács ez uton is értesíti az érdekelt szülőket, hogy a főgimnáziumi tandíj a beiratás alkalmával egyszerre fizetendő le. A félévi tandíj fizetés csakis kivételes esetekben engedhető meg.

Aranyat vasért. A Zalai Hirlap kezdeményezésére Nagykanizsán is megindult a nemes célu mozgalom, amelynek a szervezését a Jóléti bizottság vette a kezébe. A mozgalom célját és indeltetését főlegesen bővebben ismertetni, hiszen a fővárosi lapokban eleget olvasott erről úgy is mindenki. Akinek van főlegesen ezüst, arany ékszere, (s mihelyt ékszer, máris főlegesen.) az egyet, kettőt odaajándékoz belőle a Vörös kereszt részére és a hadbavonultak családjainak segélyezésére, Cserébe egyszerű kis vasgyűrűt kap, amelyen semmi más nincs, mint az évszám: 1914. De ez az egyszerű kis vasgyűrű, azt hisszük, nagyobb, szebb dísz minden briliánsnál. A mozgalom hamarosan meghódította az egész országot áldozatkész, hazafias lakosságát és mindenütt nagyon szép sikerrel járt. A kezdet Nagykanizsán is elég szép eredményt hozott. Napról-napra jelennek meg fiatal lányok és asszonyok a Jóléti bizottság irodájában, hogy egyszerű, szegényes ékszereiket föláldozzák a szent ügy oltárán. Akárhányan a jeggyűrűjüket adják oda, mert nincs egyebük. Csak azt csodáljuk, hogy míg az adakozók majdnem kivétel nélkül a szegényebb néposztályokhoz tartoznak, akiknek bizony nem igen van több ékszerük, mint az az egy, addig Nagykanizsa előkelő társadalmának urhölgyei, akik pedig máskor egy szívvel, lélekkel állottak minden nemes akció élére: azok mindez ideig mintha nem vettek volna tudomást a mozgalomról. Reméljük azonban, hogy mint mindig, ezuttal is ők járnak majd elől jó példával, buzdító, nemes igyekezettel.

Ágyakat a sebesülteknek. A polgármester ma a következő hirdelményt tette közzé: Felhívom a város közönségét, hogy a birtokában levő s nem feltétlenül szükséges teljesen felszerelt ágyat, lehetőleg vaságyat bocsássa a hadsereg illetve az igénylő nagykanizsai cs. és kir. tartalék kórház rendelkezésére. Nagykanizsán, 1914. évi szeptember hó 9-én. Dr. Sabján Gyula s. k. polgármester.

Befizetés. A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyesülete nagykanizsai fiókja befizetéseit a további intézkedésig minden vasárnap d. u. 2 órától 4 óráig tartja a Badacsony vendéglőben levő hivatalos helyiségében.

Egy zalamegyei arisztokrata százezerkoronás adománya. A mostani nehéz időkben, amikor százával érkeznek naponként hős sebesülteink, jól esik hallani a társadalmi s különösen főúri köreink nemes áldozatkészességéről, amellyel enyhíteni igyekeznek derék katonáink fájdalmait. Nap-nap után hirt adunk a nemesszívű adakozókról, akikhez ma ismét egy zalamegyei főúr csatlakozott nagylelkű adományával. Értesülésünk szerint Festetics Kálán gróf, a főrendiház tagja 100,000 korona, azaz egyszázezer korona értékű magyar koronajáradék kötvényt adományozott a magyarországi vöröskereszt egyesület budapesti pénztárának, amely fejedelmi adomány a jótékonyság s a hazaszeretet fenséges bizonyítéka.

A jóléti bizottság gyűjtése. Dr. Rothschild Jakabné és Bettelheim Aladárné gyűjtése az itthonmaradottak segélyezésére: Rothschild Zsigmond 70.—, Baján Ferencné havonta 2.—, Aigner Gézáne 1.—, Aigner Teréz —.40, Merverth Árpád 3.—, Bőte Katalin 2.—, Németh Sándor 1.—, Falcer Lajosné —.20, özv. Mittelhäuser Ferencné 1.—, özv. Szabó Antalné 10.—, özv. Milite Ádámné 10.—, Neufeld Henrik 5.—, Klein Vilmos 3.—, Turek Gyula 1.—, Récsy Teréz 1.—, Maximovitsné 2.—, Kozinsky József 1.—, Tóth Imréné —.30, Orbán István és neje havonta 4.—, Bencze Gyuláné —.40, Irgalmas testvérek 10.—, Nith Norbert 2.—, Schreiber Teréz —.40, Berke Lajosné —.20, Knausz Róza 10.—, Deutsch Karolin 1.—, Grünbaum Szidónia 1.—, Phillipovits —.40, Nagy Irén —.80, Jack Frigyesné 1.20, Keörmives Istv. 2.—, Szauer Lajosné 1.—, Molnár

5.—, Kernehl Aladárné 3.—, Cseh Lajos —.40, Dióssy Béla 10.—, özv. Bentzikné —.20, Reisz Zsigmond 4.—, Loser József 10.—, özv. Horváthné —.40, Hánel István —.20, özv. Tobik Józsefné 1.—, Páll János 1.—, összesen 183.50. A főnti urhölgyek gyűjtése a Vörös Kereszt részére: Rothschild Zsigmond 30.—, Merverth Árpád 3.—, özv. Szabó Antalné 10.—, Orbán István és neje 4.—, Bencze Gyuláné 1.—, Háspelné 1.—, Bognár István 1.—, Irgalmas testvérek 10.—, Tóth Ferenc 1.—, Hrazdina Pál 1.—, Göncz Lajosné 1.—, Dióssy Béla 10.—, összesen K 73.—.

A hadbavonultak családjának segélyezésére ujabban a következők adakoztak: A Bsányi László-ut 16. szám alatt tartott gyermekelőadás bevétele 3.56, Nagy Lajos havi 5.—, Semtner mérnök 10.— koronát.

Fehérneműt és párnát ajándékoztak a Vörös Keresztnek: Kásek Jánosné, Gábor Lajosné, Sasvári Jánosné, Sipos Anna, Mogróvics Imréné, Kosek Ferencné, Pál Gézáne, Kovács Györgyné, Klein Rozália, Benedekné, Czinder Jánosné, Lehr Oszkárné, Schmidt Zsigmondné, Tassyné, Cofál Józsefné, Sziva Viktória, Balázs Anna, Barta Lajos, Kalamár Mátyásné, Halász Józsefné, Schertz Lujza, Martinek Fanny, Kabos és Böhm, Zieger Ferencné, Grosinger Józsefné, Gy. né, Eppinger Lajosné, Farkas Józsefné, Kálmán Leóné, özv. Brück Márkusné, Büchler Mórné, Lukácsné, Perlaki Józsefné, Brüll Ferencné, Singer Sándor, Buchwaldné, Steiner Jenőné, Reich Samuné, Pupos György, Lehr Oszkárné, Schmidt Zsigmondné, Tassyné, Weisz Lajosné, Stern Gáborné, Dobesch J. né, Junker Rezsőné, Fülöp Jenőné, Weltinger F. né, Luria Sándorné, Kaufer Józsefné, dr. Weisz Lajosné, Blumenschein Róza, Gréczi, Kovács Jánosné, Steiner Miksáné, Öveges Adolfné, Prickler Józsefné, Kemény Lili, Pollák Miksáné, dr. Bród Tivadárné, Fischer József, Wallensteinné, özv. Zadubánszkyne, Sugárné, Weisz Miksa, Altstädterné, Kremsier Kálmáné, Melcenné, Kollarits Istvánné, Blankenberg Vilm. né, Springerné, özv. Kálmán Fülöpné, Zachajszky Miklósne, özv. Hirschler Jónásné, Pauer Mihály, Székely Nándorné, Szabó Istvánné, Palló Mihály, özv. Strém Dezsőné, Kovács Mihályné, Bauer Mihályné, Pallósne, Schwarzenbergné, Frank Vilmosné, Stumpf Kálmáné, Lopusánsky Ferencné, Francsics Józsefné, Koháry Vendelné, Frank Gézáne, Kleinfeldné, Madarásné, Godina Jánosné, Delli Annus, özv. Mudrovics Imréné, Frank Jenőné, Grünfeld Ignácne, Petresich Kálmáné, Kaufer Józsefné, Kern Károly, Milhoffer Rózsi, Kenesseyne, özv. Márkus Sándorné, Turi György, özv. Viola Adolfné, Kohn Samu, Marvalits Józsefné. (Folytatjuk.)

— Nyári szezonra védő szemüvegekbe kiválóan ajánlatos cég Szivós Antal műorás és látszerész mint a legolcsóbb bevásárlási forrás óra, ékszer, látszer javítást kiváló gondal felelősségre olcsón és gyorsan eszközöl. Üzlet Szarvas szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **Münz Jenő.**

Szerkesztő: **Gács Demeter.**

Aljvarrónök, derék kézi-munkások, és tanulóleányok felvételnek — Vincze J. utódánál. —

A Rapoch-féle házban (Csengery-út) egy 3 szoba, előszoba és az összes mellékhelyiségekből álló lakás rögtöni átvételre kiadó.

A Gutenberg nyomda könyvkötészetére iskoláskönyveket bekötésre darabonként 36 fillérért fogad el!

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 60 f.
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 5. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149. Kiadóhivatal 41.

Amit a messzelátó mutat.

Igazítsuk be a képzeletbeli Goerztrieder lencsét, hátha sikerül rajta egy pillantást lopni oda, ahol lőporos viharfelhők alatt küzdenek vitéz hadseregeink.

Gerő százados. Gerő százados tehát hősi halált halt az északi harctéren. Szinte anakronizmusnak tetszik, hogy milyen melegen emlékszik meg haláláról az egész magyar sajtó, holott nem is olyan régen még a kormányparti lapok sem sajnáltak tőle egy-egy törzsurást. Nem tévedés, hogy Gerő századosnak nevezzük, bár azóta őrnagyi rangra emelkedett s így is esett el. De varrták volna fel akár a tábornoki aranygallért is a bluzára, mindvégig megmaradt volna Gerő századosnak, mert így ment át a neve nemcsak Magyarországra, hanem egész Európa köztudatába is. A nagy botrány, amely a neve körül a Kaszinó-affértől követve fölkaravodott, előkelő helyet biztosított a vitéz s immár hősi halált halt őrnagynak az európai botránykrónikán kívül a magyar nemzet hivatalos történetében is. A névtelen katonatisztból így lett „Gerő százados” s nem lesz meglepetés, ha ezt a kis intermezzóját a magyar parlamenti élet történetének az ő nevével fogja megjelölni a történetírás.

Hogy a szerep, amelyet betöltött, nem alakult olyan szimpatikusan, ahogy ő bizonyonnyal szeretne volna: az, — ma már tudjuk, — nem rajta mulott. Akkor strébernek gondoltuk, aki a további csillagok kedvéért karddal vágott a civil képviselők közé. A halálával bebizonyította, hogy nem jól ítéltük meg. A vérében volt ez a „kard ki kard” szenvedelem, amely kardot rántatott vele akkor is, amikor ez nem volt elkerülhetetlenül szükséges. A halálát is egy ilyen hősi föllobbanása okozta. Ma már az apagyilkosnak is meg tudunk bocsátani a Lombroso elméletek alapján, miért ne hinnők el Gerő századosnak, hogy amit tett, azért történt úgy, mert másképp nem tudta tenni. Most már könnyű elképzelni, hogy a hajsza, amellyel üzdött vad módjára kergették árkon, bokron keresztül, nagyon, nagyon fájt neki. Furcsa és tragikusan eltorzult életére nagyszerű kiengesztelésül következett el a halála, amely a maga valóságában állította eléink az ő izigvérig katona egyéniségét. A lobogót, amelyet ellene vitt harcba a magyar sajtó, halálában hajtsuk meg mélyen előtte.

A löweni egyetem könyvtára leégett. Nekünk különösen értékes volt ez az ősrégi könyvtár, féltett Korvinái, Szenci Molnár kéziratok és sok egyéb dokumentuma miatt. Itt voltak sok egyéb közt azok a naplók is, amelyeket a gályarabságtól megszabadított magyar prédikátorok hagytak Ruyter admirálisnál. Ez most mind porrá égett.

Döntő győzelem előtt.

Éhinség Lublinban. Az orosz harctéren kedvező a helyzetünk. Ujra támad a német balszárny. — Ujabb szerb vereség.

Ma délután 4 óráig a következő táviratok érkeztek:

Az orosz harctéren nagy diadal előtt állunk.

Budapest. Az elmúlt éjjel jelentik a főhadiszállásról, hogy a tegnapi harc folyamán Frigyes királyi herceg, a hadsereg főparancsnoka, vezérkari főnökével, Conrad báró gyalogsági tábornokkal, továbbá Károly Ferencz József kir. herceg trónörökös is a csatateren időzött. A fővárosi lapok haditudósított az elmúlt este riadó hívtá össze. A hadvezetőség hivatalosan felhatalmazta a hadsajtószállás tagjait annak közlésére, hogy támadásunk kedvező kilátással folyik. A haditudósítók jelentése szerint az új trónörökös, aki tegnap átesett a tűzkeresztségen, jelenlétével nagyszerű érzéseket öntött támadó csapatainkba.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

Nagy harc Páris körül.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Páris körül erős harc folyik. Paris megerősítésén lázasan dolgozik a francia hadvezetőség. A német csapatok támadása minden vonalon sikerrel járt.

Angliának még nem volt elég a vereségből.

Amsterdam. Hír szerint Angliában újra megkezdtek a katonaság toborzását, azonban nem nagy sikerrel.

Győzelem a szerbek fölött.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A határainkon álló szerb sereg balszárnyát képező csapatokat szarajevói jelentések szerint hátrálásra kényszerítettük. A szerbek jelentős veszteségeket szenvedtek.

A déli harctér.

Budapest. A déli harctéren csapataink helyzete rendkívül kedvező. Tüzérségünk és lovasságunk állandóan harcban áll az ellenség előretolt csapataival. Több szerb úteget sikerült hallgatásra bírunk. A hadvezetőség megtette az előkészületeket egy nagyobb ütközetre.

Montenegróban folyik a harc.

Budapest. A Montenegró területén harcoló csapataink mára újabb sikereket értek el. Egy montenegrói gyalogos hadosztályt megvertünk, két hegyi úteget, számos foglyot és sok hadiszert zsákmányoltunk. Csapataink óvatosan folytatják az előnyomulást.

Budapest. Ma számos montenegrói hadifogoly érkezett ide. A kísérő katonák beszélték, hogy csapataink helyzete a kedvezőtlen, sziklás terepen nem a legkönnyebb, de katonáink vitézsége minden akadályt leküzd. Előnyomulásunkat az elszánt, de szervezetlen montenegrói katonaság a legnagyobb áldozatok árán sem tudja megakadályozni.

Éhinség Lublinban.

Bécs. Dankl tábornok csapatai energikusan folytatják Lublin ostromát. Tüzérségünk az erődítmények egy részét rommá lőtte és több ellenséges úteget elnémitott. Az oroszok már csaknem kizárólag a város területére szorultak. Elfogott orosz katonák beszélik, hogy Lublinban nincs elegendő élelem s a körülzároló osztrák-magyar csapatok miatt nem tudják a vidékről sem élelmezni a katonaságot. Az orosz katonaság a végtetekig ki van merülve, mert nem éleimezik őket.

Ujból előrenyomult a német balszárny.

Berlin. A Wolf ügynökség jelenti: A Marne mentén harcoló sereg balszárnya, amely a tulnyomó számú francia sereg elől két napi harc után a legnagyobb rendben visszavonult, mára nagy erősitéseket kapott és újból megkezdte az előnyomulást. A harc az egész vonalon megindult. Csapataink nagy fölényben vannak. A francia hadállások egy része már érezhetően megingott.

A kizsarolt hadüzenet.

Stockholm. Pétervári híradás szerint az orosz cárt a háborús párti nagyhercegek csak nagy erőszakkal tudták a hadüzenetre ráerőszakolni. Azzal fenyegették meg a cárt, hogy letaszítják a trónról, ha ellenszegül.

HIREK.

A Zalai Hirlap ma reggeli rendkívüli kiadása a következő táviratokban számolt be a jelentősebb eseményekről:

A déli harctér.

A Budapesti Tudósítót illetékes helyen a következő közlésére hatalmazták fel: Az ország déli határán pár napra megkezdődött csatározások még nem értek véget. Egyes szerb csapatok több ponton átlépték a határt, ami természetesen nyugtalanságot okozott az illető határszéli vidékek lakossága körében. A hadműveletek mai stadiumában semmiféle részletes tudósítás nem adható, hangsúlyozandó azonban, hogy az akciónak nagy jelentősége nincsen és aggodalomra nincs semmi ok.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

A német császár fia megsebesült.

Berlin. Hivatalos. Joakim porosz herceg, Vilmos császár harmadik fiát egy shrapnell szilánk megsebesítette. A herceg mint parancs-örtszt működött a tűzvonalban.

Rendelet a hadiszolgálatokról.

Budapest. Egy kormányrendelet meghatározza hogy a hadiszolgálatokért járó kárpótlást, ha az igény jogosult a harctéren van, ezentul a családjának adják ki.

Nagy orosz vereség.

Berlin. Stein főszállásmester jelenti: Hindenburg tábornok végleg megverte a keleti Poroszországban lévő orosz hadsereget. Az oroszok teljesen föladták a küzdelmet s eszeveszett futással menekülnek a Niemen folyó felé. Az átkelés folyik. Hindenburg hadműveletei most arra irányulnak, hogy az orosz centrumot megkerülhesse.

Hatheti fogház rémhírek terjesztése miatt.

Budapest. Andrejo Mirosláv magánhivatalnokot nyugtalanító hírek terjesztése miatt hat heti fogházbüntetéssel sújtották.

Amerikai haditudósítók a német hadseregről

Berlin. Az amerikai haditudósítók kijelentették, hogy a német csapatok kegyetlenségéről elterjedt hírek valótlanok. A német csapatok fegyelmestiek, tisztelik a magántulajdont és mindenért fizetnek.

A trónörökös a harctéren.

Budapest. A hadisajtószállásról jelentik: Károly Ferenc József trónörökös főherceg, Frigyes főherceg generalisszimusz és Conrad vezérkari főnök kíséretében ma megjelent az északi harctéren, ahol katonáink nagy lelkesedéssel fogadták.

Az északi harctér.

Budapest. Magyar Távirati Iroda jelenti: A harc minden vonalon folyik. Hadműveleteink offenzív jellegűek. Az oroszok több ponton feladták hadállásaikat.

Az északi francia sereg nagy veresége.

Berlin. Hivatalos. Stein főszállásmester jelenti: A német trónörökös hadserege, amely már egy hét előtt megtámadta a Verdun körül megerősített pozíciókban álló, nagyszámu francia csapatokat, ma teljes diadalt aratott a francia hadseregen. A délre fekvő erődöket tegnap óta nehéz ágyukkal lövik.

Körmenet fegyvereink győzelméért. A háborusidőkre való tekintettel fegyvereink sikeres győzelmeiért e hó 13-án, azaz vasárnap délután 5 órakor az alsó templomból a felső templomhoz ünnepi körmenet lesz, amelyre a tisztelt hivatalokat, testületeket, egyesületeket és érdeklőket ez uton is meghívja a plebánia hivatal.

A mi sebesülteink. A szeptember 2-án kiadott 10. veszteségi lajstromban, amely most érkezett meg a városházára, a következő nagykanizsai és zalamegyei sebesültek nevét találjuk: Bauer Ferenc Börönd, Bujtor József Nagykanizsa, Kis Imre Szigliget, Lukács Gyula Bottonya, Magda József Lesence-Tomaj, Magyar Ferenc Nagykanizsa, Seidmann Ernő Nagykanizsa. Zalamegyei vagy nagykanizsai halott nevét nem tartalmazza a lajstrom.

Az izr. templomban f. hó 12-én szombaton délután 6 órakor a 3-ik menetzászlóalj izr. vallásu legénysége részére istentisztelet lesz.

Ujraoltás. Azokat a gyermekeket, akik a tavasszal nem részesültek újra oltásban, vasárnap délután két órakor oltják be a városházán a hatósági orvosok. A megjelenés kötelező.

A temetkezési egyesület adománya. A nagykanizsai első temetkezési egyesület 1914. évi szeptember hó 8-án d. u. 3 órakor tartotta rendkívüli közgyűlését. Szily Károly egyleti elnök a megjelent egyleti tagokat szívélyesen üdvözölte s a jegyzőkönyv vezetésére Folkmeyer József jegyzőt s a jegyzőkönyv hitelesítésére Mezei József és Stokker Ferenc egyleti tagokat kérte fel. Elnök a választmány nevében indítványt terjesztett elő, hogy a közgyűlés a hadbavonult katonáink itthon maradt családtagjai részére 250 koronát és a Vörös kereszt egyesület céljaira szintén 250 koronát, vagyis e két szent célra összesen 500 koronát szavazzon meg, mert a nemzeti létünket is veszélyeztető jelen háborúval szemben minden egyes polgárnak s így az egyesületnek is hazafias kötelessége tehetsége szerint a háboru borzalmainak enyhítésére áldozatot hozni. Ezután az elnök fölkerítte a megjelent tagokat, hogy nyilatkozzanak, hogy a választmány indítványát elfogadják-e. A megjelentek egyhangulag az elfogadás mellett szavaztak. Ezek után elnök kijelenti, hogy a választmány indítványa egyhangulag elfogadtatott és fenti nemes célokra 500 korona megszavaztatott. Elnök a választmány nevében a közgyűlésnek mély köszönetét fejezte ki s ezzel az ülést bezárta.

A sebesültek panasza. A Nagykanizsára került sebesülteknek, eitekintve a sebek okozta fájdalomtól, paradicsomi jó dolguk van. Amit csak szemük szájuk megkíván, minden jóval ellátják őket a nagykanizsai hölgy társadalom. Csak az a baj, hogy az adakozás egy kissé rendszertelen. Míg például a katonakórház sebesültjeit valóságos elárasztják sok kedveskedéssel, addig a diszpanzér sebesültjei csak nagy ritkán kapnak valami ajándékot. Reméljük azonban, hogy a jövőben a diszpanzér helyiségében fekvő tiz sebesült sem lesz „mostoha gyerek.”

Hirdetmény. Ezennel közhírré teszem, hogy Nagykanizsán a marha és sertés vásárok 1914. szeptember 16-tól kezdve meg fognak tartatni. Nagykanizsa, 1914. szept. 11. Dr. Sabján Gyula polgármester.

Iparosaink figyelmébe. Az ipartestület vezetősége felkéri tagjait, hogy folyó hó 13-án vasárnap délután 5 órakor a háboru szerencsés kimeneteleért megtartandó egyházi ünnepélyes megkérlelendő körmeneten való megjelenés céljából az ipartestület helyiségében vasárnap délután fél 5 órakor megjelenni sziveskedjenek. A zárda templomhoz való felvonulás zászlónk alatt történik.

Fehérneműt és párnát ajándékoztak a Vörös Keresztnek: Lőrinczi Pálné, Sommer Ign. Radó Pálné, öz. Kirling Károlyné, öz. Barta Gyuláné, öz. Weiszberger Zsigmondné, öz.

Krausz Jakabné, Maschankerné, Supkáné, Eichinger Mártonné, Jurancsicsné, N. N. Friez Jenő, Adlovicsné, Kovácsicsné, Kocsisné, Kudichné, Bayer Józsefné, Koháryné, Nagy Sándorné, Hiriánderné, Nagy Ferencné, öz. Hal Ferencné, id. Singerné, Mair nővérek, öz. Wagner Károlyné, Kramer Ignácné, Grünbaum Zsigmond, Hirschl Bernátné, Tansits Béláné, Fleischhacker Albertné, Pallos Zsigmondné, Wirth Jánosné, Cseke Józsefné, Gyórfy Jánosné, Fonyó Mihály, Weisz Náthánné, Pollák Arminné, Szekeres Jánosné, Lustig nővérek, öz. Kohnné Gelse, Rosenberg Lajosné Kiscécse, Kelemen Ferencné Gelse, Lányi Lászlóné, Goldberger Károly, Fischer Lipótné, Jäger Istvánné, Wehofsitz Nándorné, Engländer Gyuláné, Rosenberg Oszkárné, Vida Lajosné, Fischer Gedeonné, Kaiser Elekné, Rosenberg Benedekné, Baron Mici 1 kor, Ferencr. zárda, Kovács Mihály, Szendrei Károlyné, Petresich Kálmánné, Vuckler Józsefné, Rozs Ferencné, öz. Skergula Gy.-né, Mathea Károlyné, öz. Márkus Sándorné, Opernica Miklós, Springeiné, Eckstein Mórné, Nagy Józsefné, öz. Kopácsi Gy.-né, Lilik Béláné, Magyar Gyula, Deutschné, dr. Szigethyné, Kovács Mihályné, Parrag Józsefné, Ruska Károlyné, Rosenberger B.-né, Knausz Ilona, Mair Józsefné, Blumenschein M.-né, Erner Józsefné, Mayer Károlyné, Krátky Józsefné, Kisfaludy Károlyné, Rác Ódónné, Lichtfuss Gyuláné, Pankász Istvánné, Pankász Ferencné, Lustgarten Niki, Hoffmanné, Deutsch Albertné.

A jóléti bizottság gyűjtése. Grünhut Henrikné és Kéri Jenőné gyűjtése az itthonmaradtak segélyezésére: Altstädter Ign. 3.—, Kardos és Steiner 25.— és havi segély 20.—, Lustig 2.—, Petermann havi segély 2 zsák burgonya, Strasser Márton 2.—, Wollák Mór 3.—, Berény József és fia 5.—, Alt és Böhm 10.—, Tetsch Gusztáv 5.—, Schweitzer József 3.—, Milhofer Ödön 3.—, Rosenfeld Adolf fiai 200.—, Rosenfeld Adolfiné 50.—, Neumann Aladár 25.—, Lázár Soma 5.—, dr. Schön Fülöpné 20.—, Hamburg Miksa 5.—, Erdős Lajos 1.—, dr. Szigethy Károly 20.—, Barta Alfrédné 1.—, Lang Miksa és neje 10.—, N. N. 1.—, Frank Vilmos 3.—, Stampf Zsigm. 1.—, Kohn L. Lajos 2.—, Weisz Miksa 5.—, Hirschlerné 1.—, Makoviczky Gyula 5.—, Heltay József 50.—, Altstädter Lipótné 2.—, Pálffy Alajos 10.—, Mayer Károlyné 2.—, dr. Löke Emil 50.—, dr. Havas Hugó 40.—, Pollák József 20.—, öz. dr. Szukitsné 50.—, dr. Ollopp Mór 10.—, Király Sándor 4.—, Fischer Ignácné 45.—, Tóth Lajos szabó 4.—, Armuth Sándor 5.—, Zapletál Simon 2.—, Székely Vilmos 5.—, Mathea Károly 30.—, öz. Simon Zsigm.-né 20.—, Sörlei Jenő 5.—, Fischer és Bäder havi segély 10.—, Kreiner Gyula 25.—, Schwartzberg Ignácné 10.—, Gyenes és Szabó 10.—, Braun Ede 50.—, Eisinger Samu havonta 15.—, Pusovszky Béláné havonta 1.—, Wajdits J. 2.—, Heimler József 15.—, dr. Gross Dezső 20.—, Reichenfeld Gyula 10.—, öz. Mitzginé 1.—, Ötvös Emilné 5.—, Eichner 5.—, Vári Zolt.-né 2.—, Wuszt Lajosné 5.—, Ferenczy Györgyné 10.—, László Józsefné 10.—, Tripammer Rezsőné 10.—, Weisz Adolf 20.—, Zieger Ferencné 2.—, Magyarics Ágoston 5.—, Leitner Ernőné 5.—, Kőr József 1.—, dr. Fábian Zsigmond 50.—, öz. Vámoriné 2.—, Naményi Nándor 10.—, Donászy Aladárné 2.—, Goldmann gabonakereskedő 5.—, Márkné 3.—, Wallensteinné 3.—, Tripammer Etelka 5.—, Horváth Szinike 1.—, Wieland S. 1.— dr. Etényi Géza 2.—, Bräuer Ignác és neje 10.—, Szalay János 1.—, Tóth Lajos fodrász 2.—, Somogyi Zsigmondné 5.—, Kiss Ernő 25.—, Kincz Jenny 2.—, dr. Pillitz Soma 20.—, Barta Lajos 5.—, Hild Ferenc és László 10.—, Darvas János 3.—, Simkovitsné 1.—, Takács Mari —50, öz. Samu Józsefné 5.—, Schless cég 2.—, Rosenthal 5.—, Unger Ferenc 10.—, Deutsch János 1.—, Sattler Lajos 4.—, dr. Miklós Imre 5.—, Kész Józsefné 5.—, Kuttner Irén 5.—, Mihályi 2.—, öz. Vágner K.-né 10.—, ifj. Stern Mór 10.—, Dénes Ignác 2.—, dr. Ney Hugó 10.—, Tripammer Gyula 30.—, Kaposi G. 10.—, dr. Fodorné 10.—, Böhm Cecília —40, Weissné —40, Balogh Ernő 1.—, befizetett összeg 1980 kor. 30 f.

A szerkesztésért felelős: Münz Jenő.

Szerkesztő: Gács Demeter.

URANIA mozgóképalota.
Rozgonyi-utca 4. Telefon 259.

Szenzációs sláger ujdonság!

Szombat-vasárnap, szeptember 12--13.

A Getysburgi csata

realisztikus háborus dráma 4 felvonásban

A Grundeli tó, term. felvétel

A virág és a szerelem, humoros

Elrejtett kincs, vigjáték.

Előadások szombaton 6 és 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. — Rendes helyárak.

— Nyári szezonra védő szemüvegekbe kiválóan ajánlatos cég Szívós Antal műlőrés és látszerész mint a legolcsóbb bevásárlási forrás óra, ékszer, látszer javítást kiváló gondallal felelősségre olcsón és gyorsan eszközöl. Üzlet Szarvas szálló épületében.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 60 f.
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1 k.
Nyiltér és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 5. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149. Kiadóhivatal 41.

Győztünk Galiciában.

Antwerpen végőrái. Páris ostroma. Nagy diadal Franciaországban. 60,000 francia hadifogoly. Arrast elfoglaltuk.

Ma délután 4 óráig a következő táviratok érkeztek:

Budapest. A hadisajtószállásról hivatalosan jelentik: Lemberg körül folyik a harc. Az ellenséget minden vonalon teljesen visszavetették.

Offenzívánk sikeresen halad előre.

Részletekről egyelőre még nem lehet beszámolni, mert befejezett tények még nincsenek. Aggodalomra egyáltalán nincsen ok. Fegyvereinket győzelem kíséri.

Budapest. A Dankl és Auffenberg tábornokok hadműveleteiről érkező jelentések fontosabb eseményt nem tartalmaznak. Az előnyomulás folyik. Lublin helyzete folyton válságosabb.

Nagy francia-angol vereség.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda Jelenti: Berlinben a következő hivatalos jelentést tették közzé: A Bülow hadsereg pénteken délután nagyobb angol-francia haderőt diadalmas ütközetben megsemmisített. Az ellenség elvesztett, vad futásban keresett menekülést, sok ágyút, több ezer hadifoglyot és rengeteg municiót hagyva a kezelnk között.

Tizezer franciát elfogtak.

Berlin. Hivatalosan jelentik: Bülow tábornok hadserege a 11-iki diadalmas ütközetben számos ágyun kívül tizezer francia katonát foglyul ejtett.

Arrast elfoglalták a németek.

Berlin. A Berliner Tagblatt jelenti: Arras francia erődöt csapataink több napi hősiesség után elfoglalták. A várórség megadta magát. (Arras hatalmas, modern vár Lille városától néhány kilométernyire. A Lille körül állomásozó francia sereg, körülbelül 50,000 ember, az erődök védelme alá vonult a németek elől. Ugy látszik, hogy ez a sereg került most hadifogságba.)

A szerb harctér.

Budapest. A M. T. I. jelenti: A szerb harctéren nevezetesebb esemény nem történt. Állandó harcban vagyunk az ellenség előcsapataival. A helyzet ránk nézve jóval kedvezőbb. Hir szerint a szerb hadsereg nagy összecsapásra készül.

Kiaucsau ostroma.

Berlin. Dróttalan távirón érkezett hivatalos jelentés szerint Japán Kiaucsau kikötő körül csapatokat szállított partra. Kiaucsau ostroma ezzel a szárazföldön is megkezdődött.

Antwerpen utolsó órái.

Berlin. Stein tábornok főszállásmester a következő hivatalos jelentést tette közzé: Antwerpen átadás előtt áll. Csapatunk elfoglaltak az erődök legnagyobb részét. Az erődítményeket rommá lőttük. A német harctéri tudósítók hozzá teszik, hogy Antwerpenben többé szó sem lehet ellentállásról. A félelmetes nagy mozsarak leirhatatlan, rettenetes pusztítást vittek véghez az antwerpeni erődítményekben. A várórséget már csak órák választhatják el a kapitulációtól.

Páris ostroma.

Berlin. A berlini lapok írják: A harcot, amely most Páris körül folyik, nyugodtan nevezhetjük már a francia főváros ostromának. A német sereg testek előnyomulásai és hadműveletei fokozatosan öltik magukra egy nagyobb erődítmény-csoport szabályos ostromának jellegét. A német hadvezetőség törekvése most oda irányul, hogy a francia haderőt az erődítmények vonalába szorítsák, amikor aztán a német nehéz tüzérség megkezdheti az erődök közvetlen bombázását. Ez a célja a német hadműveleteknek már megvalósulás előtt áll. A francia haderő akciója egyre szűkebb térre szorul. A német csapatok ércgyűrűje irgalmatlan szorítással öleli körül a francia hadállásokat. Csapatunk több ponton sikeresen meghiusították az ellenség támadó szándékait és hátrálásra kényszerítették a franciákat. Páris fölött állandóan német katonai légi flotta cirkál. A hadipilóták folytatták a magasból Páris bombázását és jelentékeny károkat okoztak.

A montenegrói harc.

Budapest. A Montenegró területén harcoló csapataink tovább folytatják sikeres offenzívájukat. Hadállásainkból ismételtelen megtámadtuk a montenegrói sereget és sikerült néhány ellenséges pozíciót újból elfoglalnunk. Csapatunk harci kedve kitűnő. Az élelmezés és a munició szállítása a nehéz terepen is akadálytalanul működik. Csapatunk semmiben sem szenvednek hiányt. Az elfogott montenegróiak között számos orosz katonatiszt is volt. Az időjárás kedvező hadműveleteinkre.

Az orosz nagykövet hazugságai.

Róma. A Tribuna jelenti biztos forrásból: Csak most derült ki, hogy az elhunyt X. Pius pápa a római orosz nagykövetet szemérmetlen hazudozásai miatt kitiltotta a Vatikánból. Ez az eset a pápa halála előtt néhány héttel történt.

Lemberget nem foglaltak el az oroszok

— Amit a sebesültek beszélnek. —

Tegnap éjjel nagyszámu sebesült harcos érkezett Nagykanizsára az északi harctérről. A több száz sebesültnek egy jelentékeny része orosz hadifogoly. Alkalmunk volt beszélgetni a sebesültek legnagyobb részével s mindaz, amit elmondottak, a legnagyobb mértékben alkalmas a közönség megnyugtására.

Ugy az orosz, mint az osztrák-magyar sebesültek azt állítják, hogy Lemberg a mi birtokunkban van s az oroszok egyáltalán nem foglalták el. A sebesültek tegnapelőtt jöttek el a harctérről s Lemberg mindaddig a mi kezünkön volt. Miután az utolsó napokban csapataink támadásba mentek át, nagyon valószínű, hogy Lemberg még ma is a miénk. A mi sebesülteink szinte már hihetetlen dolgokat állítanak egybehangzóan az oroszok rettenetes gyávaságáról. Azt mondják, hogy az oroszok olyankor is harc nélkül megadják magukat, amikor tiszteres tulerőben vannak. A kozákok nem merik megtámadni katonáinkat s egyre-másra rakják le a fegyvert. Mindezt szavahihető intelligens emberek mondták el. Az oroszok gyávaságát különben pompásan bizonyítja az a mód, ahogy az orosz sebesültek a mi kezünkbe kerültek. Ezt a németül tudó oroszok így beszéltek el:

— Egy zászlóaljban, körülbelül ezren, el-sáncoltuk magunkat. Egyszerre a magyarok megrohantak bennünket. Mi föllöttünk a levegőbe, azután eldobáltuk a fegyvereinket és megadtuk magunkat. A tisztjeink is fogságba kerültek. Csak később tudtuk meg, hogy mindössze egy századdal állottunk szemben.

Az oroszok nagyszerűen érzik magukat nálunk és valósággal boldoggá teszi őket a jó bánásmód, amit otthon nem szoktak meg. Sok armén, cserkesz és néhány lengyel zsidó is van köztük. Ezek elmondották, hogy az orosz gyalogosok egyáltalán nem tudnak bánni a puskával s ezért leginkább a levegőbe lönek, mert nagyon gyakran megtörtént, hogy a tulajdon rajvonalukat találták az ellenség helyett.

Az Unió közbelépése.

Berlin. Itteni hivatalos körökben nagy érdeklődéssel várják az Egyesült Államok állásfoglalását Kiaucsau kérdésében. — Miután az Unió kormánya a legerélyesebb formában figyelmeztette Japánt, hogy Kiaucsau ostromát kázus bellinek tekintené, valószínű, hogy az Unió kormánya nem marad tétlen a japán arroganciával szemben és cselekvésre határozza magát.

Gazdasági munkára használják a szerb hadifoglyokat.

Megbízható forrásból a következőkről értesültünk: Hadvezetőségünk a Slavóniában elfogott szerbeket gazdasági munkákra használja föl. A Biedermann-féle baranyamegyei uradalomban Sellyén és a pécsi püspökségnél mintegy 3000 szerb fogoly dolgozik répakiszedéssel. Minden 10 szerb munkálkodó egy-egy népfölkelő őrizetére van bízva. A szerbek nyugodtan viselik sorsukat és örömeiknek adnak kifejezést, hogy megszabadultak a szerb hadvezetőség nélkülözésekkel telt sanyargatásaitól, melyek előbb-utóbb a szerb hadsereg teljes demoralizációját és harcképtelenségét fogják előidézni.

HIREK.

A vasárnapi körmenet. Említettük már lapunkban, hogy a plebánia hivatal értesítése szerint vasárnap, folyó hó 13 án délután öt órakor a Szentferencrendiek plebánia templomából körmenet fog kiindulni, melyen a háboruban résztvevő nagykanizsai illetve zalamegyei katonák szerencsés visszatéréseért és a magyar fegyverek dicsőségeért fognak könyörögni. A körmeneten részt fog venni a kath. legényegylet is, melynek összes pártoló és rendes tagjait lapunk utján is felkéri az egyesület elnöksége, hogy a körmeneten, lehetőleg teljes számmal szíveskedjenek részt venni. — Gyülekezés d. u. 3/5 órakor a cintorium Kazinczy-utcai bejáratánál.

Aranyat vasért. A Jóléti bizottság a következőket közli velünk: Sajnos nem valami nagy mértékben folyik városunkban az adakozás az „Aranyat vasért” alapra, míg ezzel szemben a fővárosban oly sokan jelentkeznek a mozgalom szimbolumáért, hogy a pesti ékszerészek nem győznek elégvasgyűrt gyártani. Reméljük azonban, hogy a legközelebbi napokban majd nem győzik a Jóléti iroda hivatalnokai átvenni a sok ékszert, melyet Nagykanizsa város jótékony hölgyei és urai e nemes célra felajánlanak. Ez ideig a következők küldték be ékszeradományukat: Kaspert Annus. Goldmann Ignác, Roth Laura, Szigeti József, Nagy Lajos, Szabados Irén, Polgár Manó, Egry Gyuláné, Egry Irma, Stern Jenő, Wirth László és neje, Hofrichter Emma, Krisch Annuska és Schweiger Annus.

Zalaszentjakab áldozatkészége Zalaszentjakab község lakossága vánkösököt és fehérneműket gyűjtött a nagykanizsai Vörös kereszt céljaira. A gyűjtés eredményét, több mint kétszáz darabot a napokban adták át a Vörös kereszt nagykanizsai vezetőinek, akik meghatoltan mondottak köszönetet a község hazailias lakóinak áldozatkészégéért.

Elhalasztották a marhavásárokat. Szeptember 16-ára tervezték az állandó marhavásárok újbóli megnyitását, amelyet azonban bizonytalan időre el kellett halasztani. A környék egy esközsegeit ugyanis még nem oldották föl a marházar alól.

A nagykanizsa — csáktornyai vasúti vonalon, az állomásfőnökség hivatalos közlése szerint, szeptember 13-tól kezdve újból megindulnak a 241. és 248. számú személyszállító tehervonatok. A vonatok naponta közlekednek a két állomás között.

Halottnak hitt katonatiszt. Érdekes közlemény jelent meg a Pécsi Napló legutóbbi számában. A közleményből kitűnik, hogy mennyire nem lehet megbízni azokban a hírekben és mendemondákban, amik a harctéri eseményekről érkeznek. Sőt maga a hivatalos veszteségi lajstrom sem csalhatatlan, amint azt a lapársunk közleményében elmondottak ékesen bizonyítják. Az érdekes közleményt itt adjuk: A kilencedik veszteségi listában mint halott volt kimutatva Straka Pál, az 52. sz. pécsi gyal. ezred hadnagyja, a pécsi bányaigazgatóság nyugalmazott igazgatójának, Straka Ferenc bánya-tanácsos fia, akiről már az első szerb területen megvívott küzdelmeknél híre ment, hogy meghalt. Ezen híresztelést erősítette meg a veszteségi kimutatás. Itt elíratott hadnagy most életjelt adott magáról. Nisből adott magáról életjelt, hogy ott van mint sebesült hadifogoly. A harctéren sebesült meg és mivel társai attól fogva nem látták, holtnak vélték. A szerbek azonban magukkal vitték és így került Nisbe.

Áruforgalom Olaszországgal. A Déli Vasut üzletigazgatósága a következők közlésére kért föl bennünket: Olaszországba úgy gyors, mint teherdarabárúk és kocsirakományu teherárúk az 1—5. pont alatt említett korlátozások mellett vétetnek fel fuvarozásra. Kocsirakományu teherárúk, valamint 7 m. hosszabb, vagy darabonként 750 kg. nehezebb tárgyak csak akkor vétetnek fel Olaszországba való továbbításra, ha azok berakásához olasz kocsik bocsájthatók rendelkezésre. Ha ilyen kocsik kiállíthatók nem volnának, úgy azok csak valamelyik határállomásra, mint rendeltetési állomásra kiállított fuvarlevéllel vétetnek át fuvarozásra. A fuvarlevél szerinti címzett köteles a határállomáson a küldeményt saját költségén olasz kocsiba átrakatni és az új feladásról gondoskodni.

A jóléti bizottság gyűjtése. Rosenfeld Józsefné és Ötvös Emilné gyűjtése a Vöröskereszt javára: Pfeifer Elek 3.—, Dobesch Józsefné 2.—, Útő Lászlóné 5.—, Kardos Sándorné 5.—, Kardos Sándor és Társa 20.—, Kummerné 2.—, Verhánovits 1.—, Noll 1.60, Károlyi Ján. né 1.—, Mosshammer Bella gyűjtése 12.—, Varga Istvánné 2.—, N. N. —70, N. N. —80, N. N. —40, Grünfeld —60, Pollák —60, N. N. —60, Fitosné —40, Rosenfeld Samuné 1.—, Steiner Henrikné 1.—, Deutsch Hermann 2.—, Gansl Mór 1.—, Sabján Ferencné 1.—, Mohl 1.—, Kern 1.40, Szmodits 1.—, Mischon 1.—, Augstein 2.—, Schultze 1.—, Malkovits 1.—, Lurjáné 1.—, Deákné 2.—, Friedrichkeit —20, N. N. —40, Bognár —20, N. N. —61, Schuhelné —60, Pauser —40. — Főnti urhölgyek gyűjtése a segélyalapra: Biachné 3.—, Hess Sándorné havi 1.—, id. Riedlmayerné 2.—, Riedl Józsefné havi 1.—, Útő Lászlóné 5.—, Kardos Sándor és társa 20.— és októbertől kezdve havi 10.—

Kaán Irma gyűjtése a segélyalapra: Mayer Károly 5.—, Szilvási István —30, Szily Károlyné 1.—, Mayék 3.—, Kovácsicsné 2.—, N. N. 1.—, Kaschmitter András 1.—, Hirsch Sarolta —40, Weisz Jenőné 1.—, Lampel A. Mekovec Antal 1.—, Farkas György —60, Dominkó Katalin 1.—, Pataki Anna —60, Laskovics József 1.—, Skerlák János —60, Mester Sándorné —40, özv. Bágyoni Szabó Ödönné —40, Babics Antal 1.—, Zollner 1.—, Pilcz Albert 2.—, Horváth József 2.—, Löwy Samu 2.—, Pintér Jánosné 5.—, Németh Mihályné 6.—, Ács Ignác —40, Banekovicsné 2.—, N. N. 1.—, ifj. Stern Mór 2.—, Tóth Istvánné 5.—, Vicentyné 2.—, Erdélyiné 2.—, Vencel Rezső 2.—, Viola József 5.—, dr. Ábrányi 3.—, özv. Ábrányi Alajosné 1.—, Fűredi J. né 1.—, Hamburger Róza —40, Pichler Józsefné 5.—, Molnár Sándorné —30, Katzbeck Krisztin 1.—, Reznek József 1.—, Kirchknopf K. né —20, N. N. —30, Molnár Anna 1.—, Haán Gyuláné 1.—, Sommer Netty 10.—, Ferencyné 2.—, Tassalyné 4.—, özv. Kajdos Károlyné 2.—, Séber Betti 1.—, Bozó Mihályné —40, Kertész József havi 2.—, N. N. 2.—, Fenyvesiné —40, Mayer Klótild fehérnemű, Cigler A. né —20, Sándor Józsefné —20, N. N. —60, Horváth Józsefné —40, Klager Lina 2.—, Mattersdorfer Ádámné 1.—, Simon Irma 1.60, Veisenstern Zsigmondné 2.—, Farkas István 1.—, Kapitány Mari 1.—, Prikler Gyula —40, Hegedüs Imréné —20, Luft Mari 2.—, Dolmányos György —30, Bedenek Ferenc —10, Seyllonka —20, Lajpcig Antalné havi 5.—, Lajpcig Alice 5.—, Lajpcig Lolly 5.—, özv. Klettner Károlyné 1.—, N. N. —60, Gutfreund Hermanne 1.—, Epsteinné —30, Armuth Izidorné —20, Raitmanné 1.—, Pint Cecília 1.—, Dóci János —50, Pásti Lajosné 1.—, özv. Vitztaler Edéné —60, Martinek nőv. 5.—, Matnick Gyula 5.—, Handrick Margit —30, N. N. 1.—, Novakovics Adel 1.—, Halwax Frigyes 25.—, Kaán Irma 5.—, összesen 169 kor. 40 fill.

— Nyári szezonra védő szemüvegekbe kiválóan ajánlatos cég Szívós Antal műorás és látszerész mint a legolcsóbb bevásárlási forrás óra, ékszer, látszer javítást kiváló gondal felelősségre olcsón és gyorsan eszközöl. Üzlet Szarvas szálló épületében.

A helyreállított polgári áruforgalom a Déli Vasut vonalain. A Déli Vasut üzletigazgatósága ma a következő hirdetményt tette közzé. Folyó évi szeptember hó 1-vel a cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság magyar és osztrák vonalain és az üzemében lévő helyi érdekű és bérelt vasutakon a polgári összes áruforgalom, úgy ezen vonalak állomásainak egymás közti, valamint a k. k. Staatsbahn-Direktion Innsbruck, Triest kivéve a borstkerpolje-kozina-divača kizárólag polai és canfanaro-rovignoi vonalak állomásait, Linz, Olmütz Pilsen, Prag, Villach, Wien, a k. k. Nordbahn-Direktion csak kocsirakományu áruk részére, a k. k. Nordwestbahn-Direktion, a k. k. Direktion für die Linien der Staatseisenbahn-Gesellschaft, a k. k. Direktion für die Bömische Nordbahn, az ausschl. priv. Buschtehrader Eisenbah, a k. k. priv. Aussig-Teplitzer Eisenbahn, a k. k. priv. Eisenbahn Wien-Aspang és Schneebergbahn, a Niederösterreichischen Landesbahnen, a Wiener Lokalbahnen, a Friedländer Bezirksbahnen, a Salzkammerguter Lokalbahn, a Zillerthalbahn, a Kassa-Öderbergi

vasut, kivéve a kassa-oriói és csaca-zwardon vonalak állomásait, amelyekre csak élelmiszerek, gyógy- és fertőtlenítőszer, valamint közszükségleti tárgyak adhatók fel, a Győr-Sopron-Ebenfurti vasut és a bajor kir. államvasutak: eger-aschi, eger-schoppenholi vonalai állomásainak egymásközti forgalmában a következő korlátozások mellett helyreállított: 1. A felvétel és továbbítás csak a rendelkezésre álló fuvarozási eszközök és vonatok mérvéhez képest történik és pedig kocsirakományoknál csak akkor, ha kocsik rendelkezésre állnak. 2. A rakodáshoz csak katonaszállományokhoz nem alkalmas kocsik állíthatók ki. 3. A vasutak nem kötelesek oly árukat, melyek dijszabás szerinti fedeti kocsiban továbbítandók, ilyenekbe rakni. A vasut tulajdonát képező ponyvák lehetőséghez képest bocsátatnak rendelkezésre. Ilyen ponyvák felhasználásáért a dijszabásszerű illeték számíttatik fel. Nyitott vagy a lehetőséghez képest ponyvával letakart kocsiknak használata esetén az ezen szállítási móddal járó veszélyből kifolyó károkért felelősséget nem viselnek. 4. A dijszabási fuvarozási határidőkön kívül magyarországi vonalaink valamennyi állomásán fel- és kiadásra kerülő, valamint a vonalaink közli bármelyiket atmenetileg érintő élőállat, friss hus, friss gyümölcs, friss főzelék, leölt baromfi, leölt vad, tej és tojás küldeményeknél gyorsárúként való szállítás esetén még 3. teherárúként való szállítás esetén 8 napi, egyéb gyorsáru küldeményeknél 6 napi, teheráru küldeményeknél pedig 14 napi póthatáridők vannak megállapítva. Osztrák vonalainkon az érvényben lévő dijszabási fuvarozási határidőkhöz a kihirdetett póthatáridők érvényesek. A cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság valamennyi magyar és osztrák vonalai, valamint az üzemében lévő helyi érdekű és bérelt vasutak állomásainak a m. kir. államvasutak állomásaival való kölcsönös forgalomban, kivéve a debreceni és miskolci üzletvezetőségek területén fekvő állomásokat, melyekre polgári áruk csak előzetes engedély alapján vehetők fel, a gyors és teheráru forgalom az 1—5. pont alatt felsorolt korlátozások mellett további intézkedésig felvett; teherdarabárúk azonban továbbításra csak abban az esetben vétetnek fel, ha — habár több feladó részéről és esetleg több címzettnek egy és ugyanazon állomásra — egyszerre legalább 3000 kg. áru adatik fel és ezen mennyiség egyszerre fuvaroztatik be.

A szerkesztésért felelős: **Münz Jenő.**
Szerkesztő: **Gács Demeter.**

Szabados Rózsi varró-iskolája :: megnyílik.

Belratkozás egész nap:
Csengery-ut 27/a. II. emelet.

URANIA mozgókép palota.
Rozgonyi-utca 4. Telefon 259.

Szenzációs sláger ujdonság!
Szombat-vasárnap, szeptember 12--13.

A Getysburgi csata

realisztikus háborus dráma 4 felvonásban
A Grundeli tó, term. felvétel
A virág és a szerelem, humoros
Elrejtett kincs, vigjáték.

Előadások szombaton 6 és 9, vasárnap
3, 5, 7 és 9 órakor. — Rendes helyárak.

A Rapoch-féle házban

(Csengery-út)

egy 3 szoba, előszoba és az összes
mellékhelyiségekből álló
lakás rögtöni átvételre kiadó.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 60 f.
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1 k.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:

Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 5. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149. Kiadóhivatal 41.

LEGUJABB.

Ma délután 4 óráig a következő táviratok érkeztek:

A lemergi csata.

Budapest. A Magyar Távirati iroda jelenti: A hadisajtószállásról a következőket közlik: Lemberg körül az orosz sereg helyzete folyton rosszabbodik. Hadseregünk állandóan sikerrel támadja és visszavonulásra kényszeríti az orosz hadálásokat. Dankl és Auffenberg hadserege, mihelyt erőltést kapnak, újból megkezdik az offenzívát.

Nagy orosz vereség.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Hindenburg tábornok győzelmesen harcoló hadserege újból nagy diadalt aratott az oroszok fölött, Lublintól északra. Az orosz sereg vad futással menekült, harmincezer foglyot és százötven ágyut hagyva a németek kezei között. Hindenburg tábornok hadserege folytatja az üldözést.

Német lapok a lemergi ütközetről

Berlin. Az itteni nagy lapok a legnagyobb méltánylás és elismerés hangján írják katonaságunknak a lemergi ütközetben tanúsított vitézségéről. A lapok hangsúlyozzák, hogy milyen hihetetlen akadályokkal és milyen nehéz helyzetben kell küzdenie a monarchia hadseregének. Különösen a lemergi ütközetben legújabbán elért sikereinket tartják az egész hadjáratra döntő jelentőségűnek a berlini lapok.

Harc Párisért.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Páris körül szakadatlanul dörögnek az ágyuk. A német csapatok lépésről-lépésre hódítják el a francia sereg pozícióit.

Berlin. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Kluck tábornok hadserege újból megkezdte az előnyomulást Páris felé. Előnyomulásában egy francia seregtessel megütközött és meghátrálásra kényszerítette. A francia sereg visszavonult az erődtített vonalba.

Róma. Párisban a főparancsnokság közölte a lakossággal, hogy a német csapatokat hosszú harc után sikerült Rheims felé visszahívni. A lakosság körében azonban nagy a nyugtalanság, mert német léghajósok kiáltványokat dobtak le a városba, amelyekben tudtára adták Páris

lakosságának, hogy a francia hadsereg körül van szorítva és minden vonalon visszavonul.

Antwerpen ostroma.

Berlin. Antwerpen ostromát erélyesen folytatja a német sereg. Tegnap a várórség egy erős csapata kitörést kísérelt meg, de vesztére, mert a németek teljesen megsemmisítették és széjjelszórták.

Megszökött a belga vezérkar.

Koppenhága. A belga vezérkar eltűnt Antwerpből. A lakosság rendkívül nyugtalan. Arról beszélnek, hogy a parancsnokság a város átadására készül.

A nyugoti harctér.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: A német sereg Calais-tól Nantenillig, százhuszonöt kilométernyi vonalon heves harcban áll a franciákkal. A német csapatok helyzete kedvezőbb. A franciák több ponton hátrálni kényszerültek és súlyos veszteségeket szenvedtek.

Berlin. Hivatalos. Albert württembergi herceg hadserege Győzelmes ütközet után átkelt a Marne folyón és folytatja előnyomulását.

A déli harctér.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A déli harctéren küzdő csapataink eredményesen működtek a betörést megkísérlő szerb seregrészek ellen. — Katonáink vitézsége visszatérésre kényszerítette az ellenséget.

Zimony. A lakosság nyugalma itt teljesen helyreállott. A városban határozottan tudják, hogy egyetlen szerb csapat sem áll a Monarchia területén. Tüzérségünk erélyesen folytatja Belgrád bombázását. A belgrádi erődök nagy része romokban hever.

Ujabb sikereink Montenegróban.

Budapest. A Magyar Távirati iroda jelenti: A Pongrác vezérőrnagy vezénylete alatt álló csapataink, amelyek mélyen behatoltak Montenegró területére, szombaton újból felvették a harcot a montenegróiakkal. Az ütközet az ellenség teljes vereségével végződött.

Kiaucsau ostroma.

Berlin. Dróttalan távirón jelentik hivatalosan: A Kiaucsau körül partra szállított japán csapatok megkezdtek az erődítmény ostromát. A japáni ágyuk bombázzák a kikötőt. A helyőrség el van szánva, hogy utolsó lehelletéig védelmezi a várost és a német lobogó becsületét.

A német hadsereg sikerei.

Berlin. A nagyvezérkar hivatalosan közli: A nyugoti harc színterén a hadműveletek, amelyekről részleteket nyilvánosságra hozni nem lehet, új csatát eredményeztek, amely kedvezően alakul. Az ellenség által az eszközök válogatása nélkül terjesztett és reánk kedvezőtlen hírek valótlanok. Belgiumban ma Antwerpenből három hadosztály kirohanást kísérelt meg, melyet azonban visszavettünk. Kelet poroszországban a helyzet nagyon jó. Az orosz hadsereg teljesen szétszórva menekül. Eddig legülabb 150 ágyut és husz-harmincezer sebesületlen foglyot vesztett. — Az új csata mintegy 120 kilométernyi fronton folyik. A francia balszárnyon állnak az angol csapatok. A franciák azon feltevése, hogy a német csapatok Páriszt bántatlanul jobbra hagyják el, már iluzoriussá váltott. — A csata vonala Párisztól északkeletre kezdődik, Marneig halad és áttekered Vitry helységig. A Marne vonalat seregeink már átlépték.

Mi történt a Londonban időző magyarokkal?

Londonból jelentik Koppenhágán keresztül: Londonban sok magyar hadkötelet tartóztattak vissza, akikkel most az angol kormány kényszer munkát akar végeztetni. Külügyminiszteriumunk az amerikai nagykövet útján fog tiltakozni az ellen.

Orosz-német tengeri ütközet.

Berlin. A német flotta egy cirkáló osztálya a Bottny-Öbölhöz hatolt és megütközött egy orosz hajóhaddal. Az ütközetben egy orosz hadihajó elsüllyedt s valamennyi súlyosan megsérült. Az orosz hajók a kikötőkbe menekültek.

Elesett szerb hadvezér.

Budapest. A Pester Lloyd megbízható helyről úgy értesült, hogy a Timok-divízió megsemmisítésénél Stefanovics szerb tábornok is elesett.

Szabados Rózsi varró-iskolája :: megnyílik.

Beiratkozás egész nap:
Csengery-ut 27/a. II. emelet.

A Rapoch-féle házban (Csengery-út)

egy 3 szoba, előszoba és az összes mellékhelyiségekből álló lakás rögtöni átvételre kiadó.

HIREK.

Az ir. templomban. Hé 12-én szombaton d. u. 6 órakor volt a 3-ik menetészóalj részére katonai istentisztelet. A fényesen kivilágított templom zsúfolásig tele volt. Kartschmaroff Leó főkantor és a teljes templomi kar zoltárt és a Hymnust énekelték hatásosan. Dr. Neumann Ede főrabbi remekbe készült szónoklatával nagy hatást ért el. A katonasághoz intézett lelkesítő bucsuszavainál sokan h ngosan zokogtak.

A felső kereskedelmi iskolában a tanévet szeptember 15-én délelőtti 8 órakor nyitják meg.

Aranyat vasért. Hála a nagykanizsai közönség kiapadhatatlan áldozat készségének az Aranyat vasért mozgalom sem maradt pártában. A Jóléti bizottság helyiségét most már napról napra számosabban keresik föl, hogy kedves ékszerieiktől megválva hozzanak áldozatot a szent ügyért. Most, amikor a közönség minden oldalról olyan súlyos terheket vállalt magára, százaszorosán értékes előttünk a nagykanizsai közönség hazafias érzületének ez a legujabb bizonyítéka.

Gyógyulnak a sebesültek. Örvendetes értesülést kaptunk Szekeres József dr. főorvostól a sebesültek állapotáról. A főorvos kijelentette, hogy a sebesültek gyógyulása kivétel nélkül nagyon szépen halad előre, sőt a nehézséges sebesültek is napról-napra közelednek a fölépülés felé. A keresztfül kasul kötözött hősök egyebként nagyszerűen érzik magukat nálunk. A tisztaság, a friss fehérművek, a levegős szobák, jó ágyak, a pihenés, a gondos, szeretetteljes ápolás, a sok gyöngédség, amiben részük van, egy-kettőre visszaadta a vidátságukat és frissességüket. Ma már örömmel hallani, hogy milyen hetykén, vigan tréfálkoznak egymással ágyaikon.

Vasutas halál. Tegnapelőtt este az őriszentpéteri állomáson Török János körmendi vasutas két mozgásban levő vaggont akart összekapcsolni. Eközben az ütközők közé került, melyek a mellkasát borzalmasan összelapították. — A szerencsétlen ember azonnal meghalt.

Járványos betegségek. A közegészségügyi bizottság legutóbbi ülésén Sabján Gyula dr. polgármester elnöklésével a járványos betegek elhelyezése céljára a városi kórház mögötti területen egy barakk építését indítványozta, miután a somogyszentmiklósi ut felé épült járványkórház szüknek bizonyult. Rövidesen meg is kezdik a barakk építését. Ezt az intézkedést a vörheny föllépése tette szükségessé. Az izraelita elemi iskolai tanév megkezdését a föllépett vörheny megbetegedések miatt bizonytalan időre elhalasztották.

Hgyonütötte a gőzgép kéménye. A káptalanai uradalomban gőzgépet szereltek fel. A gőzgép kéménye eddig ismeretlen okból ledült és ráesett Piechnich Péter munkásra, aki néhány órai szenvedés után meg is halt. A vizsgálat folyik.

Borzalmas halál. Megrendítő szerencsétlenség történt a minap az alsólendvai járásban levő Zsitkócon. Strim Mátyás 50 éves zsitkóci lakos egy magas szalmakazalról le akart ugrani. Nem látta, hogy a kazal mellé egy hegyes fa van támasztva. Strim a hegyes fába beleugrott, úgy, hogy a fa bejehatolt a testébe. Olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy rövid kintlódás után meghalt.

Nagy tűz Monostorapátiban. A mult héten Monostorapáti községben egyik ház nyitott kéményétől a szalmatető tüzet fogott és a nagy szélviharban a tűz igen gyorsan terjedt, úgy hogy alig egy fél óra alatt már lángban állott a község egy nagy része. A községi tűzoltóság egy fecskendőjével képtelen volt a tűz tovább terjedését megakadályozni. Később Tapolcáról is kivonultak a tűzoltók és segítettek a mentés nehéz munkájában. A nagy szélben a tűz az egész falut pusztulással fenyegette, dacára annak, hogy a lakosság megfeszített munkával iparkodott a továbbterjedést megakadályozni. Így is elégett 49 lakóház és 23 melléképület, nagymennyiségű takarmány, gazdasági eszközök 7 darab sertés, egy ló és sok baromfi. A kár, dacára, hogy az épületek nagy része biztosítva volt, igen jelentékeny, ami az amugy is szegény népet érzékenyen sújtja.

Ellítelt izgató. Novák Antal 56 éves gutorföldi lakos az általános mozgósítás idején a gutorföldi kocsmában többek előtt szidta a magyarokat, dicsőítette a szerbeket és kijelentette, hogy okosan tennék a szerbek, ha a zimonyi hidat felrobbantanák. Az ügy a bíróság elé került. A zalaegerszegi kir. törvényszék a napokban ítélkezett Novák felett, akit izgatásért két évi börtönrre ítél.

Nagy tűz Szentgyörgyvölgyön. Mult héten nagy tűz pusztított Szentgyörgyvölgy községben. A tűz éjjel 1 óra tájban keletkezett. Elégett egy nagy pajta, mely tele volt gabonával, több melléképület s sok gazdasági eszköz. Egy cséplőgép, mely Cseke Károly tulajdona volt, szintén a tűz martaléka lett. A kár meghaladja a huszezer koronát.

Hány trachomás van a megyében? Zalamegyében a trachoma jelenlegi állása a következő: az egész vármegyében beteg volt a folyó év elején 3964 egyén, a folyó év első felében megbetegedett még 1021 egyén, ez összesen 4985. Ebből gyógyult július elsejéig 332, meghalt vagy eltávozott 67, maradt tehát az első félév végén 4586 egyén. A trachoma, mint tudvalevő, Zalamegye területén a Muraközben és az alsólendvai járásban pusztít legjobban.

Szerencsétlenség cséplés közben. Papp Róza szentbékai leány a cséplőgépnél dolgozott. Állítólag a saját hibája folytán a gépbe került, amely egyik lábát eltörtte és letépte. — Kórházba akarták szállítani, de utközben meghalt.

A hadbavonultak hátrahagyottjai részére természetbeni adományokat adtak Lehr Oszkárné gyűjtőívén: Adler Miksa, Ipsarsits Pálné, özv. Szépe Bo'ázárné, Frk Ferenc, Kun Jánosné, Berghoffer István, Németh Györgyné, Rozs György, özv. Horvát Ferencné, özv. Csertók Györgyné, Gispár Jánosné, Fodor Ferencné, özv. Tarnocky Istvánné, Herceg Mari, Szerecz Ferencné, Pápai József, Kis Csertók Mártonné, Kránitz Jánosné, Német József, Kulcsár Józsefné, Serócs György, özv. Strober Istvánné, özv. Horváth Mihályné, Vancsura Imréné, özv. Ugor Antalné, Kovács Jánosné, Kállovics János, Platschekné, Iván János, Szántó Lajosné, Sós Mihály, özv. Magoriné, Pollák Alajos, Schneider Istvánné, Bruncsics János, Dani György, özv. Siller Károlyné, Szabó Mihályné, Wimmer Ferenc, Szabó Károly, Krekus Mihály, Kreinusz Balázs, Czápáry Józsefné, Grünfeld Adolf, Rozs Ferenc, Österreicher Samuné, Steiner Fülöpné és Pupos Györgyné. A Jóléti Bizottság lapunk útján is köszönetet mond a szives adományokért.

A jóléti bizottság gyűjtése. Markó Nándorné és Deák Peterné gyűjtése a rendes segélyalapra: dr. Fischer József 5.—, Szécheny Margit —.50, Sinkó Józsefné 1.—, N. N. 1.—, Megyesi Ferencné 4.—, N. N. —.20, Fischer Sándor 10.—, Ritter testvérek 1.—, özv. Wuch N. —.50, Asztalos Béla havi 1.—, Mair cég 5.—, Vértes Antalné 1.—, Goldmann Ignác Ignác 1 drb cs. és kir. arany, Hoffmann és Frank 25.—, Neu és Klein 20.—, dr. Kreisler József és neje 40.—, Krausz Fülöp —.40, Somogyi Gyuláné 1.—, Rosenberg Lipótné —.60, Brüll Sándorné —.20, Gutentag Józsefné —.50, Deutsch Józsefné —.60, Godinek Józsefné —.30, Bicses Gáborné 1.—, Weiszberger Kálmánné havi 10.—, Balácsi György 3.—, Mandler István —.50, özv. Novák Nándorné 2.—, Rosenheim József —.30, Weiss Jaques 10.—, Irmeler József és neje 20.—, Horschetzky Sándorné 20.—, Fendler Hugóné havi 2.—, Halphen Mór 10.—, Kaufmann Adolfné 4.—, Emilie Reichenfeld 1.—, Steiner Zsigmond 50.—, Graf Erzsébet 1.—, Velttingerné 2.—, Sós Pongrác 12.—, Podolányiné 2.—, N. N. 1.—, Neufeld Adolfné 1.—, Halász Margit 1.—, Honigné 1.—, Löwenbach Josefa 1 K, Rosenberger Pál és neje 10.—, Blankenberg Imréné 5.—, özv. Blankenbergné 2.—, Kopárné 1.—, Dénes Jánosné 1.—, Kovácsné 1.—, Asztalos Jánosné 1.—, Reinitz József és neje 10.—, Bun Samuné 5.—, Schwarz Sándorné 3 K, Halász József 5.—, Löwy Arnold és neje 25.—, özv. Fischel Fülöpné 5.—, Szabados Rózi 10.—, Szigeti Samu 10.—, Székely Nándorné 5.—, Buchwald 1.—, N. N. 1.—, N. N. 1.—, Pollák Ignácné 1.—, Hütter Lajos havi 7.—, Kovács Mihályné 1.—, Saághy Jánosné 10.—, Kostyák Ella 1.—, Reik Gyula 50.—, Kéri Jenő 50.—, és naponta 12 liter tej, Stern

Gyuláné 5.—, dr. Kenedi Imréné 5.—, Weisz Testvérek havi 5.—, Patloch Károlyné 5.—, Kőrös Géza 5.—, Szalóky 5.—, Tóth József 1.—, Vráblné 1.—, Simon Lajos 1.—, Goldschmied é 5.—, Dürrné 1.—, Mráz Kálmán 1.—, Benkő Ferenc 1.—, Radosits 1.—, Lányi Pálné 2.—, Noll Ferenc 1.—, Luger 1.—, Vildéné 3.—, Moravecné 1.—, Halászné —.60, Opernicza 1.—, Markó Nándorné 10 f, Petrics Ödönné 5.—, Kovács Pálné 1.—, Kanizsai Kálmánné 1.—, Handelsmanné —.40, Molnár Péter —.30, Winkler Istvánné 1.—, Lörincz Pálné 1.—, Reizner Mihályné —.40, Sommer Emil —.40, Frk Jánosné —.60, Babicsné —.40, Simonné —.40, Gold Ignácné 1 K, Szaváry Sándorné 1.—, Tóth György —.40, Geiger Jenő 10.—, Benczik Józsefné 1.—, Beville 1.—, Pasqualetti 2.—, Sali Lászlóné 1.—, Ligetiné —.40, Tausz Jenőné 1.—, Stumpf Kálmánné 1.—, Král József 1 K, Józsa Jenőné 1 K, Grimon Emilné 4.—, Oszeszly Antalné 1.—, Kövér Jánosné 2.—, Tanczos Jánosné 1.—, Grosinger Józsefné 2.—, Fischer Fülöpné 1.—, Sitterné —.30, Králné —.30, Kulcsárné —.20, Klein Mártonné —.20, Horváth Rézi —.20. Befolyt összeg 590 K 20 f és egy cs. és kir. arany.

Ezerötszáz sebesült egy napon. Szombaton ezerötszáz sebesült katona utazott át a nagykanizsai állomáson. Az ezerötszáz közül a legtöbbnek nem ujtották meg a kötését, mióta a Hilfsplatzról hazaküldték. Orvosaink emberföltöten nehéz munkát végeztek a pályaudvaron. Mind az ezerötszáz sebesültet új kötéssel látták el.

— **Nyári szezonra védő szemüvegekbe** kiválóan ajánlatos cég Szivós Antal műorás és látszerész mint a legolcsóbb bevásárlási forrás óra, ékszer, látszer javítást kiváló gondatl felelősségre olcsón és gyorsan eszközöl. Üzlet Szarvas szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **Münz Jenő.**

Szerkesztő: **Gács Demeter.**

Kertész József és neje szül. Grünbaum Sarolta úgy a magok, mint elu írott testvérek nevében megírt szívvvel jelentik, hogy drága fiuk

Kertész Imre

f. hó 14-én, életének 24-ik évében, hosszú szenvedés után elhunyt.

Temetése f. hó 15-én d. u. 4 órakor lesz a Hunyadi-utca 36. számú gyászházból.

Áldott legyen emléke!

Eppinger Izsóné szül. Kertész Gizella
Kertész Béla Kertész Árpád
testvérei.

Nagykanizsa, 1914. szeptember hó.

Aranyat - Vasért!
Vasgyűrűket belül kibélelünk:

**14 karátos arannyal 3 K
ezüsstel - - - - - 1 K**

A befolyt összegből 30% a Vörös Kereszt és az itthonmaradottak segélyezésére juttatunk!

Berény József és fia

ékszerész

Nagykanizsa.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 60 f.
Egyes szám 4 fillér Védőkre, postán . . . 1 óra 1 K.
Nyíltér és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:

Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 5. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149. Kiadóhivatal 51.

Tizenkét orosz hadtest megsemmisült.

Ma délután 4 óráig a következő táviratok érkeztek:

A galíciai harctér.

Budapest. A hadisajtószállásról jelentik: Csapatunk helyzete kedvező. — Hadállásaink megingathatatlanok. Hadvezetőségünk erélyes offenzívára készül.

Tizenkét orosz hadtest megsemmisült

Hindenburg jelentése.

Berlin. Hivatalos. Hindenburg tábornok a német császárhoz a következőket táviratozta. A vilnai hadsereg, a II., a III., a IV. és a XX. orosz hadtestek, a 3. és a 4. tartalék hadosztály, öt lovas hadosztály a mazuri tavak mellett lefolyt ütközetben és az azokat követő üldözésekben teljesen szétverett. A grodnói tartalék hadtest, a XXII. hadtest, a VI. hadtest, a III. hadtest és a szibériai hadtestek részei a Lycknél lefolyt külön ütközetekben súlyosan szenvedtek. Az ellenséget nagy veszteségek érték halottakban és sebesültekben. A foglyok száma folyton emelkedik. A hadizsákmány nagy. A hadseregnek száz kilométert meghaladó arcvonala mellett egyes részeknek rendkívüli menetteljesítménye négy nap alatt 150 kilométer. Ily nagy arcvonalon s mélységben lefolyt harcokról egész terjedelemben még nem tehetek jelentést. Egyes köteleink kemény küzdelembe jutottak, veszteségeink mégis csekélyek. A hadsereg az egész vonalon győzelmet aratott a makacsul ellenálló, de végül mégis menekülő ellenséggel szemben. A hadsereg büszke arra, hogy soraiban küzdött és vértett egy császári herceg. Hindenburg.

A nyugoti harctér.

Berlin. A Wolff ügynökség jelenti: A Páris ellen nyomuló német haderők minden vonalon visszaverték a francia hadsereg offenzív kísérleteit. A württembergi herceg lovassága már jóval Troyesen túl jár, Páristól délre.

Berlin. Hivatalos. Kluck tábornok hadserege a Marne mentén folytatja heves támadásait a francia hadállások ellen. Az ellenség kétségbeesetten védekezik, de csapatunk állandóan tért nyernek. A French tábornok vezénylete alatt álló angol hadsereg újból meghátrált támadásaink elől s ezáltal módot nyújtott nekünk arra, hogy a francia front ellen energikus támadást intézzünk, amely a legszebb eredményeket ígéri.

Berlin. A nagy vezérkar hivatalosan jelenti: A hadsereg jobb szárnyán ne-

héz, eddig eldöntetlen küzdelem folyik. A franciák által megkísérelt áttörést győzelmesen visszavertük. A döntés még nem történt meg.

Hindenburg előnyomulása.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Hindenburg tábornok hadserege a megvert orosz seregek üldözése közben mélyen benyomult Oroszország területére. A diadalmas hadsereg zöme most dél felé halad s rövidesen Lublin alá kell érnie.

A Belfort körüli harcok.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Heeringen tábornok hadserege, amely a francia Lotharingia területén harcol, erélyesen folytatja Belfort ostromát. A Belforttól délkeletre álló francia hadsereg többször megkísérelte a támadást, de mindannyiszor súlyos veszteségekkel kellett visszavonulnia. Belfort ugyszólván teljesen rommá van löve és már csak rövid ideig tarthatja magát. Mihelyt Belfort német kézre kerül, Heeringen tábornok teljes erővel az északi francia seregbe veheti magát.

A szerb hadsereg újból támadni készül.

Budapest. A M. T. I. jelenti: Zimonyi jelentés szerint Valjevo fölött újból nagyobb szerb sereget koncentráltak. Hír szerint a szerbek új támadást akarnak megkísérelni a monarkia határain.

Miért mondott le az orosz hadügyminiszter?

Stockholm. A M. T. I. jelenti: Ma újabb részletek kerültek nyilvánosságra arról, hogy Suchomlinov orosz hadügyminiszternek miért kellett lemondania. A hadügyminiszter egy magántársaságban erélyesen kikelt Nikolajevics nagyherceg hadvezetése ellen és lesújtó kritikájában őt tette felelőssé az orosz hadműveletek sikertelenségeért. Ez tudomására jutott a nagyhercegnek is, aki magához hívatta a hadügyminisztert és alaposan lehordta. Suchomlinov azonnal benyújtotta a lemondását és nyugdíjaztatása iránti kérvényét.

Német aviatikusok Bordeaux fölött

Berlin. A Wolff ügynökség jelenti: Hír szerint két német katonai pilóta repülőgépen megjelent Bordeaux fölött, ahová a francia kormány menekült. A repülőgépekről kiáltványokat dobtak a városba.

Hogyan harcol a mi tüzérségünk.

Budapest. Ujabbán a közönség körében az a meggyőződés terjedt el, hogy az orosz tüzérség teljesítménye felülhaladja a mi tüzérségünk munkáját. Kétségtelen, hogy a keletázsiai háború óta az orosz tüzérség rendkívül nagyott fejlődött s különösen az ágyuparkja lett modernebb, teljesítő képesebb — hála a francia millióknak, amelyeket ész nélkül tömtek a telhetetlen Oroszországba. Arról azonban szó sem lehet, hogy az orosz tüzérségnek elsősege lenne a mi tüzérségünk fölött. A budapesti kórházakban elhelyezett sebesültek csodáival határos dolgokat beszélnek a mi tüzérségünk munkájáról. A kraszniki harcokban például egy ütegünk az ellenség tíz ágyuját haligattatta el egymásután és egész orosz ezredeket megsemmisített nagyszerűen irányzott lövedékeivel. Tüzérségünk a legénység legintelligensebb anyagából rekrutálódik s pontosságával, megbízhatóságával kiválik az összes európai haderők hasonló fegyvernemei közül.

Harc Kiaucsau körül.

Berlin. A Wolff ügynökség jelenti: Kiaucsau körül folyik a harc. A japán flotta blokkolta a kikötőt. Több japán torpedó be akart hatolni a kikötőbe, hogy az ott horgonyzó német hajókat fölrobbantsa, de a parli ütegek erélyes tüzelése ezt a szándékot megghiúsította. A japán ostromló sereg a száraz földön is támadást intézett az egyik erődítmény ellen, de sikertelenül. A német ágyúk nagy károkat okoztak az ellenséges csapatokban.

Elpusztultak az antwerpeni erődök

Berlin. Az Antwerpen ostromló német sereg hatásos tüzelése folytán az erődök legnagyobb része romba dőlt. A 42 centiméteres mozsarak rettenetes pusztítást végeztek az erődök falaiban. Antwerpen helyzete teljesen reménytelen. A lakosság kétségbeesett megadással várja a német sereg bevonulását.

A Zalai Hírlap ma reggeli rendkívüli kiadása következőkben számolt be a jelentősebb eseményekről.

A galíciai harctér.

Budapest. A hadisajtószállásról jelentik: A harc az egész vonalon folyik. Az oroszok csapatunk pompás elhelyezése miatt nem tudják nagy tulerejüket kihasználni. Az oroszok erélytelen hadmozdulat nem is nevezhetők offenzívának. Hadseregünk helyzete a legkedvezőbb. A harcvonal nagy részén sikeresen támadunk.

Dankl és Auffenberg egyesült a fősereggel

Bécs. A Zeit haditudósítója jelenti, hogy csapatunk elvonulása új állásaikba a legnagyobb rendben és az erősen kimerült ellenség által való megzavarás nélkül folyt le. A csapatok 80 ágyút és több mint tízezer foglyot vittek magukkal. Az új állásokat stratégiai okokból választották és már el is foglalták. A csapatok szelleme a rossz időjárás dacára kitűnő. Dankl és Auffenberg hadseregei egyesültek a főhadsereggel.

Lemondott az orosz hadügyminiszter

Stockholm. Suchomlinov orosz hadügyminiszternek Nikolajevics nagy herceg súlyos szemrehányásokat tett a szerencsétlen orosz hadvezetés miatt. A hadügyminiszter emiatt tegnap lemondott.

Jön már a német segítség.

Berlin. Hivatalos. Hindenburg tábornok hatalmas hadseregének többé-mi sem állhat utjában. A tábornok immár utnak indította hadseregét Lublin felé, hogy a mi hadállásainkhoz csatlakozzék.

A szerbek újabb vereség.

A Budapesti Correspondenz hivatalosan is megerősített jelentése: 13-án és 14-én csapataink a betörést megkísérlő szerb sereget újból megverték — A megvert csapatok egy része a Száván túl menekült, más része hadifogságba került. A szerbeket a magyar területeiről az utolsó szálig eltávolították.

Indiában kitört a fölkelés.

Stockholm. Az angol lapok beismerik, hogy Indiában kitört a lázadás. A katonaság mindenütt harcban áll a lakossággal. A veszedelem sokkal komolyabb és nagyobb arányú, mint az egykori hírhedt sipoy lázadás. Az angol katonaság helyzete nagyon súlyos Indiában.

HIREK.

Ápoljuk házilag a sebesülteket. Mikula alezredes, nagykanizsai állomásparancsnok a következő közlésére kért föl bennünket: A hadügyminiszterium központi szállítási hivatala tolyó hó 11-éről kelt 3991. sz. értesítése szerint a monarchiában felállított katonai kórházak sebesült- és betegekkel telve vannak és még mindig érkeznek s fognak érkezni sebesültek és betegek, kiket a kórházakba okvetlenül fel kell venni. Ezen csak úgy lehet segíteni, hogy akár kórházakból, akár egyenesen az állomásról a sebesültek s betegek házi ápolásba átvételnek. Ezzel fogva az igen tisztelt hazafias közönséghez bátorídom felhívásomat intézni és felkérem, hogy a sebesülteknek házi ápolásba való átvételére minél többben jelentkezni szíveskednének, amely nemes tettük által szegény harcosaink sorsán könnyíteni fognak. A sebesültek átvételére a kórház parancsnokságnál, (a gimnáziumi épületben) lehet jelentkezni. — Az állomás parancsnok felhívásának remélhetőleg kellő eredménye lesz. Nagykanizsa hazafias, lelkes társadalmá ezt az áldozatot sem fogja megtagadni derék katonáinktól, akik az ertünk folytatott harcban szereztek fájdalmas sebeiket.

Ozsonnát a sebesülteknek! A sebesültek, akik a katonai kórházban fekszenek naponta rendszeren kapnak reggelit, ebédet és vacsorát. Az ozsonnáról azonban — hiven a katonaság hagyományos étrendjéhez — nem gondoskodik a kórház parancsnokság. Miután a sebesültek között számos jóétvágyu hatalember van, aki bizony a délutáni étkezést sem veti meg, illetékes helyről arra kéri föl a hölgyközönséget, hogy gondoskodjanak a katonai kórház sebesülteinek ozsonnájáról. Ki amit jónak lát, juttassa el a kórház parancsnokságnak, ahol majd szétosztják a sebesültek között. Gyümölcs, vaj, tej, sütemény, kalács, zöld paprika, szalonna, hideg hus, egyformán jól fog esni a derék lituknak. Legjobb volna természetesen, ha az adakozó hölgyek egymás között megbeszélnék a dolgot és rendszeresen látnák el azután a sebesült katonák ozsonnáját.

Egy kanizsai hadnagy hőstette. Kovács Antal tartalékos hadnagy levelet irt a galíciai harctérről az édes anyjának, aki Nagykanizsán lakik. A vitéz hadnagy azt írja, hogy a Lemberg körüli ütközetben hat napon át szakadatlanul részt vett. Amikor csapatával előrsi szolgálatot teljesített, egy jóval nagyobb kozak csapattal találkozott. Rögtön tüzet, majd ronamot vezényelt. Az ellenséges csapat heves támadásuk elől meghátrált, majd miután tisztjeik, kiket Kovács csapatja részben lelőtt, részben pedig a bajonett-csapattal részben leölt, rendetlen vad futásban elmenekült. Az ezredes rapportra hivatta Kovácsot, meleg szavakban gratulált neki, megdicsérte és tudtára adta, hogy kitüntetésre terjeszti föl.

Megérkeztek a vasgyűrűk. Említettük már, hogy az Aranyat vasért mozgalom nagykanizsai vezetősége érintkezésbe lépett a központi vezetőséggel, hogy küldjenek Nagykanizsára is vasgyűrűket. A vasgyűrűk már megérkeztek s most semmi sem áll utjában, hogy e nemes-célú akció teljes energiával meginduljon. Akik adományait már eljuttatták a Népjóléti bizottsághoz, most átvehetik ugyanott a vasgyűrűket is. Az akciónak már eddig is igen szép eredménye van. Napról-napra nő a beküldött ékszerek tömege.

A hadbavonultak hátrahagyottjai részére természetbeni segélyre pénzádományokat adtak Kiss Ernőné gyűjtőívén: Sz. K. Reiner Károly, Hirschlerné, dr. Szukits Nándorné, Reiner Mártonné, Fábrián Harry, Schranz Jenőné, Radnai Jenő, Pecovnik Anna, Sz. les Mancsi, Barta Altrédné, Kohn Sándor 1—1 kor Madar Gyuláné —.80. Kiss József —.60, Németh, N. N., X. J., X. V. 20—20 fillér, összesen 14 kor. 40 fillér, azonkívül természetbeni adományt adott Mayer Károlyné.

Sebesültek Nagykanizsán. Hétfőn este 7 órakor újabb sebesült szállító vonat haladt át Nagykanizsán. Az állomáson a sebesültek kötését megújították és egy részüket Nagykanizsán helyezték el.

Vörös kereszt Zalaszentmihályon. Zalaszentmihályon Pálfi László felhívására a Vörös kereszt fiókegylet nagy lelkesedéssel, a környék belevonásával tegnap alakult meg. Németh Jenő főtanító nagyszabású beszédben ismertette az egylet fontosságát és cselekvésre hívta fel a megjelenteket. Mintegy százan kérték felvételüket és sokan ajánlottak fel szolgálataikat. A választmány a következő tagokból alakult meg: Szhtersmal Bernát és neje, Scheffer Andorné, Németh Jenőné, Haas Péter és neje, Brieglovics Béláné, Gombos Józsefné, id. Nyári Kálmánné, Skublics Emilné és Skublics András.

A XI. veszteségi kimutatás, mely ma érkezett meg a városházára, egyetlen zalamegyei nevet tartalmaz. Kosztányovecz Sándor, infant. Rgt. nr. 12. Csáktornya. Meghalt.

Gyermekelőadás jótékony célra Néhány jószívű kisgyermek Lemmer Ferenc, Hirschler Ferenc, Luria Lajos, Eppinger Mancsi, Eppinger Irén, Hirschler Annus és Zagenszki Iván a Csányi László-utca 16. sz. alatti házban gyermekelőadást rendezett a hadbavonultak hátramaradottjai részére. — Az előadás jövedelmét 4 K 50 f-t eljuttatták lapunk szerkesztőségébe, ahonnan azt átküldöttük a jóléti bizottságnak.

Hgyonnyomta a cséplőgép. Borzalmas halállal halt meg Horváth István őrszentvidi gazda. Horváth kedden a cséplőgépjét akarta hazaszállítani Nemesnép községből. Amint a gépet lovakkal huzatta, a kebeleli partnál egy vizmosásban a gép egy nagyot zökkent s a gépen ülő gazda a lovak közé esett. Horváth a kerekek alá került, melyek keresztül mentek rajta. Horváth ott a helyszínen meghalt.

A kivándorlás Zalában. Zalamegyéből a folyó év második negyedében, április, május és június hónapokban összesen 333 egyén kért utlevelet, kik közül 234-en kaptak. A kiállított utlevelekből legtöbb 41 az alsólendvai, 36 a letenyei, 27 a sümegi, 23 a nagykanizsai, 19 a perlaki, 17 a pacsai és 15 a novai járásra esik. A többi kisebb 2—11 számban a fel nem sorolt járasok között oszlik meg.

A megyei utak javítása. A miniszterium a zalamegyei utak javítására 29966 koronát engedélyezett. Ez az összeg az egyes járasok közt a következőleg oszlik meg: Az alsólendvai járás 6066 kor., a csáktornyai járás 300 kor., a kanizsai járás 4865 kor., (Nagykanizsa város külön 250 kor.), a keszthei járás 3772 K, a letenyei járás 1128 K, a novai járás 152 K, a pacsai járás 2570 K, a perlaki járás 3120 K, a sümegi járás 1455 K, a szentgróti járás 2255 K, kor., a zalaegerszegi járás 2833 kor. (Zalaegerszeg város külön 1200 kor.)

A jóléti bizottság gyűjtése. Markó Nándorné és Deák Peterne urnők gyűjtése a Vörös kereszt javára. Dr. Fischer József József 5.—, Szécheny Margit —.50, Megyesi Ferencné —.40, N. N. —.40, Fischer Sándor 10.—, Ritter testvérek 1.—, Kleinfeld Ignácné 2.—, Klein Ignácné 2.—, N. N. —.20, öz. Wuch N. —.50, Heimler Józsefné 1.—, Asztalos Béla havi 1.—, Mair cég 5.—, Hoffmann és Frank

25.—, Neu és Klein 20.—, dr. Kreisler József és neje 10.—, Tancsics —.40, Balácsi György 2.—, Haspel Ferencné 2.—, Irmiler József és neje 20.—, Horschetzky Sándorné 10.—, Halphen Mór 10.—, Deák Péterné 10.—, Deák Péter 10.—, Steiner Zsigmond 40.—, Veltin-gerné 1.—, Tóthné —.20, Sós Pongrác 8.—, Neufeld Adolfné 1.—, Löwenbach Josefa 1.—, Rosenberger Pál 5.—, Blankenberg Imréné 5.—, öz. Blankenbergné 1.—, Feketéné —.60, Dénes Jánosné 1.—, Asztalosné 1.—, Reinitz József és neje 10.—, Schwarz Sándorné 3.—, Halász József 5.—, Löwy Arnold és neje 25.—, öz. Fischl Fülöpné 5.—, N. N. 1.—, N. N. —.60, Hütter Lajos havi 3.—, Thomka Irén 1.—, Kovács Mihályné 1.—, Saághy Jánosné 10.—, Reik Gyula 50.—, Kéri Jenő 10.—, Stern Gyuláné 5.—, dr. Kenedi Imréné 5.—, Patloch Károlyné 5.—, Kőrös Géza 5.—, Pauer Margit —.60, Tóth József 1.—, Simon Lajos 1.—, Mráz Kálmánné 1.—, Lányi Pálné 2.—, Vildéné 5.—, Markó Nándorné 5.—, Petrits Ödönné 3.—, Marton Györgyné 1.—, Jerzsa Józsefné 1.—, Kovács Anna —.20, Kovács Pálné —.40, Tausz Jenőné 1.—, Grosinger Józsefné 1.—, Fischer Fülöpné 1.—. Befolyt összeg 392.— korona.

Lajpzig Antalné, László Józsefné és dr. Ferenczy Györgyné gyűjtése a rendes segélyalap javára. Amsberg 1.—, Schall Lipót 1.—, Flizár Jánosné 1.—, Bibernik Istvánné 1.—, Krausz Károlyné —.60, Beninger —.20, Rothné —.30, Daus Károly —.30, Varga Gyula —.30, Borszánovicsné 5.—, Egri Gyula —.50, Marton Adolf —.20, Hirschler Dávid —.30, Pasics Kálmánné 1.—, Grosz Józsefné 1.—, Krauth nővérek 1.—, Neufeld —.40, Weisz Samu 1.—, Schreiber Lina 2.—, Spanics Pál 2.—, Véberné —.20, Kalinár Anna —.20, Savanyuné —.10, Lackenbachné —.20, Boda Gézáné —.40, Di Biasió Antal 3.—, Gutmanné —.40, Rosenberg Miksáné 1.—, Rosenberg Margit 1.—, Steiner Armin 5.—, Schmidt Zsigmond 5.—, dr. Döri József 20.—, Döri Zsigmond 1 gyűrű, málnaszörp, Döri Józsefné 1 gyűrű, kompot. Valder Jakab 2.—, Östreicher 1.—, Böhm Sándorné —.30, Perényi Jolán 2.—, Nollné 1.—, Ring Manó —.40, Schwarz Károlyné —.40, Klugerné 1.—, Weber Jánosné —.40, Steiner Ignácné —.30, Hajasné 1.—, Summer Józsefné —.20, Spitzer Mór —.20, Naracskiné 1.—, Graifné —.20, Hoch Józsefné 1.—, Seyné 1.—, Lei Józsefné —.28, öz. Reichné —.30, Tóth Istvánné —.40, Harimann Károlyné 1.—, Németh Ferenc —.40, Wunderlich Antalné 2.—, öz. Deutsch Hermánné —.20, öz. Keszler Lajosné 1.—, Kohn Samuné 1.—, öz. Svágel Jánosné 1.—, Sáfár Ödönné havi 2.—. Folytatjuk.

— **Nyári szezonra védő szemüvegekbe** kiválóan ajánlatos cég Szivós Antal műorás és látszerész mint a legolcsóbb bevásárlási forrás óra, ékszer, látszer javítást kiváló gondal felelősségre ölcsön és gyorsan eszközöl. Üzlet Szarvas szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **Münz Jenő.**

Szerkesztő: **Gács Demeter.**

Leánykákát divatos áttört és monogram-himzésre tanít Horvath Ilonka Fő-ut 22. sz.

URANIA mozgóképalota.
Rozgonyi-utca 4. Telefon 29.

Szenzációs sláger ujdonság!
Szerda, csütörtök, szeptember 16--17.

A tévedés áldozata

színes, nagy drámai műfilm 4 felvon.

Gimpli meg az esernyő, humor.
Egy remek műsoron kívüli szám.

Előadások hétköznap 6 és 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. — Rendes helyárak.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 60 f.
Éves szám 4 K. Vidékre, postán . . . 1 óra 1 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 5. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149, Kiadóhivatal 41.

A tatárjárás csekélység,

muló főfajás volt ahhoz a roppant, gigászi harchoz képest, amelynek kényszerűsége most szakadt a monarchiára és hű szövetségesére. Őt hatalmas katonai erejű állammal vettük föl a harcot a becsület és a tisztesség nevében, őt olyan állammal, amely együttesen tíz és fél millió katonát vehet a harctérre. A dunai szövetség hadvezetősége már a mozgósítás elrendelése előtt is tisztában volt azzal, hogy ekkora haderőt mi nem tudunk talpra állítani. A mozgósítást mégis a győzelem biztos reményével rendelték el, mert ezek az okos, számító, hatalmas katonák jól tudták, hogy a Monarchia és Németország hadainak erkölcsi és képzettségbeli roppant fölénye teljesen kiegyenlíti az ellenség hatalmas tulerejét.

De tudták azt is, hogy a győzelem a teljes kiegyenlítődés mellett sem lesz könnyű. Ezért a szövetségesek nagy vezérkara az uralkodókkal egyetértőleg úgy határozott, hogy először a kevésbé veszélyes ellenféllel végeznek. Így egyrészt a gyors, teljes diadal leverő és bomlasztó hatást gyakorol az erősebb ellenfél haderejére is, és ugyanakkor teljes energiával, *egy föltételezhető francia hátba támadás veszélyétől mentesítve* vethetjük magunkat Oroszországra.

Egy pillantás a térképre és rögtön be kell látnunk ennek a haditervnek a helyességét. Tegyük fel, hogy Németország szintén Oroszországra támadt volna és a francia határon csak defenzívára alkalmas kisebb haderőt hagy. Ez esetben nagyon könnyen megtörténhetett volna, hogy a francia hadsereg nagy tulereje összeroppantja a német defenzívát és ellentállás nélkül áthaladva Németországon, hábtámadja az oroszok ellen harcoló hadsereget. *Ez föltétlenül a német haderő megsemmisüléséhez vezetett volna. S miután Franciaországot csupán a német határon lehet lekötni,* egészen bizonyos, hogy így is történt volna, mert *a franciáknak kizárólag csak a németek ellen kell harcolniok* s szabadon rendelkezhetnek e célra egész katonai erejükkel.

A mi haditervünk mellett a helyzet mindjárt másként alakult. Ha Németország teljes haderejével Franciaországba nyomul, a franciáknak kilátásuk sem lehet győzelemre. De Oroszország sem intézhet komoly támadást szövetségesünk ellen, mert a mi haderőnk ugyszólván teljesen leköti. Ha ugyanis Oroszország katonaságának csak felét vezényli ellenünk, másik felét Németországba dirigálja, akkor megvan a veszély, hogy mi legyőzhetjük az ellenünk harcoló orosz sereget, akadálytalanul hatolhatunk egészen Pétervárig, sőt hátba támadhatnók a Németországot megszálló orosz sere-

get is. Ezért kénytelen Oroszország hadserege tulnyomóan nagy részét a galíciai határra küldeni s ezért törhetett be csupán néhány hadtesttel keleti Poroszországba. Ugyanezért végezhet a német hadsereg háborítatlanul Franciaországgal s ezért jön el hamarosan az ideje, hogy a német hadsereg a diadaltól mámorosan fog megjelenni Oroszország határain.

Eddig is láttuk, hogy mennyire súlyos ez a föladat. De amit eddig teljesítettünk, az megmutatta, hogy a *győzelemre egyedül nekünk van kilátásunk.* A német had-

sereg villámgyors akciója már Páris alá üzte a francia hadsereget s a kegyelem dőfés megadására készül, amikor a nagy, a rettegett orosz hadsereg téltlenül, tehetetlenül kénytelen vesztegelni a mi határainkon. Ez a tény pedig értékesebb a mi szövetségesünknek mindennél. Ezzel mi megoldottuk a feladatunkat, *Oroszországot egyetlen európai állam sem verheti meg egymagában* s ez nem is lehetett egyedül a mi föladatunk.

A föladat, ami ránkárult, súlyos, nagy, rettenetes erőfeszítést kíván, de bebizonyítottuk, hogy megvan hozzá az erőnk.

Jön Hindenburg. Francia vereségek.

Hindenburg előtt szabad az ut.

Berlin. A Hindenburg által foglyul ejtett, magasrangú, orosz katonatisztek elmondották, hogy az orosz hadvezetőség a vilnai hadsereget a galíciai harctérre rendelte. Eszerint Hindenburg hadserege előtt Pétervárig és Lublinig egyformán nyitva áll az ut, mivel a kormányzóságokban sincsenek nagyobb csapatok.

Budapest. A M. T. I. jelenti: Föltétlenül megbízható, magas berlini forrásból, a leghatározottabb formában értesítünk, hogy a diadalmas Hindenburg hadsereg előnyomulásának legközelebb célja: Lublin felől csatlakozni az osztrák magyar hadsereghez.

Az orosz harctér.

Bécs. Hivatalos. Hadseregünk erős állásban, egyesítve, a legkitünőbb harcias hangulatban és önbizalommal várja az újabb cselekvés idejét, amely a keleti Poroszországban aratott fényes győzelmek után sokkal kedvezőbb viszonyok között fog lefolyni.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

Az orosz kormányválság.

Stockholm. Suchomlinow orosz hadügyminiszter után Kassow pénzügyminiszter és Cseglovitow miniszter is lemondott.

A Timok-hadosztály pusztulása.

Budapest. A fővárosi lapokban újból megerősítik azt a hírt, hogy a Timok divízió teljesen megsemmisült. Négy ágyut, tíz géppuskát, rengeteg löszert, sok tréncocsit és ötezernél több foglyot zsákmányoltunk.

Válságban a francia kormány.

Róma. Bordeauxban teljes a fölfordulás és a fejtelenség. A képviselők érelyesen követelik a kormánytól, hogy hívja össze a parlamentet, mert ellenőrizni akarják a kormány tevékenységét.

A nyugati harctér.

Berlin. A nagy vezérkar jelenti: A német hadsereg jobbszárnyán két nap óta tartó harc ma kelet felé is áttért a centrumra. A harcvonal most Verdunig nyulik. A terjedelmes harcmező több pontján a német csapatok szép sikereket értek el. Az ütközet még folyik.

Berlin. A M. T. I. jelenti: A szász trónörökös csapatai diadalmas ütközetben ötven ágyut és több ezer hadifoglyot zsákmányoltak.

A szerb vereségek híre Nisben.

Budapest. A M. T. I. jelenti: Szófia jelentések szerint Nisben óriási az elkeseredés az offenzíva kudarca miatt. A kormány ugyan kétségbeesetten titkolta, amíg lehetett, de a bolgár lapok híradásai nyomán a lakosság hamarosan megtudta a valóságot. A város utcáin állandó zavargások folynak. A nép azt követeli a királytól, hogy törjenek be Magyarországra vagy pedig engedjék haza a katonákat.

Budapest. Zimonyi jelentések szerint a szerb hadvezetőség a közvélemény fenyegető nyomására elhatározta, hogy újból megkísérli a támadást. E célból a szerb haderő nagy részét Valjevo körül fogja összpontosítani, hogy Sabác és Belgrad között kierőszakolja az átkelést a Száván. Déli hadseregünk minden előkészületet megtett, hogy ezt a támadást is diadalmassan verhesse vissza.

Harc a Vogezekért.

Berlin. A Wolff ügynökség jelenti: A franciák tudatában vannak, hogy a Vogezegek hegység birásának kérdése milyen döntő jelentőségű ebben a háborúban. Ennek tulajdonítható, hogy ismételten támadást intéztek Heeringen tábornok ellen, aki hadseregével véres harcok után elfoglalta a hegycsoport három legfontosabb völgyét. A franciák elkeseredetten harcoltak, hogy a német csapatokat kiverjék had-

állásaikból. A harc 18 órán keresztül tartott, de a magaslatokon elhelyezett német űtegek öldöklő tüze és a német ezredek mindent elsöprő rohama elől véres fejjel, súlyos veszteségekkel kellett meghátrálniuk. A megvert francia hadsereg most Besantontól északkeletre gyülekezik, hogy még egy támadást kíséreljen meg.

A Zalai Hirlap ma reggeli rendkívüli kiadása a következőkben számolt be a jelentősebb eseményekről.

Hivatalos jelentés a szerbek kudarcáról.

Budapest. A szerb offenzíva, amely Slavóniának Száva-parti részeiben mutatkozott, pár nap alatt teljes flakóval véget ért. Addig is, míg részletes felvilágosításokat adhat a katonai vezetés a nagyközönségnek, hiteles forrásból megállapíthatjuk, hogy a Száván átjött összes szerb csapatok tegnap este teljesen megverve, nagy veszteségekkel fordultak vissza Szerbiába, úgy, hogy ma már egyetlen szerb katona sem áll az ország területén. Azok a határszéli magyar és német lakosok, akik a szerbek közeledténél hírére északi irányba elhúzódtak, ma már rendszer lakóhelyükre visszatérhetnek.

Höfer jelentése a galliciai harcterről.

Budapest Höfer vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese ma éjjel hosszú jelentést tett közzé, mely visszapillantást tartalmaz a legutóbbi napok nagy harcaira és megállapítja, hogy seregeink a legnagyobb hősiességgel állják meg helyüket, az igen nagy orosz túlerővel szemben. A komarovó-ravaruskai 70 kilométeres front vonalon megkezdett általános támadásunk, 11-éig teljesen eredményes volt. Különösen a déli szárnyon egész Lemberg közelébe jutottunk. Ezeknek a sikereknek dacára szükségessé vált seregünket csoportosítani, mert az északi szárny Ravaruskánál fenyegetve volt és újabb hatalmas orosz túlerő nyomult elő úgy Krasnik előtt harcoló hadseregünk ellen, mint pedig e hadsereg és a lemergi csatater közre. A hadtáphatóságok kimutatása szerint eddig 41 ezer orosz és 8 ezer szerb fogoly szállított a monarchia területére, továbbá több mint 300 tábori ágyút zsákmányoltunk.

A Száván át betört szerb haderőt mindenütt visszavetettük a Szerémség és a Bánát ennélfogva ellenségtől teljesen mentes.

Francia vereségek.

Zürich. A lapok megbízható forrásból azt a hírt közlik, hogy a német sereg Páris körül visszaverte a megkísérelt francia offenzívát és öldöki a francia sereget. A franciák vesztesége igen súlyos.

Berlin. A Wolff ügynökség jelenti: A Heeringen tábornok vezetése alatt álló német hadsereg, amely Francia-Lotharingiában harcol, a Vogez-hegység három katonailag legfontosabb völgyét véres küzdelem után elfoglalta és megszállotta. Ezáltal Heeringen hadserege előtt is megnyílt az út Páris felé.

Olaszország és Németország.

Berlin. A koppenhágai olasz követ egy újságíró előtt a következőket jelentette ki: A legnagyobb valótlanság az a híresztelés, hogy Olasz- és Németország között a viszony nem barátságos. Olaszország a legszigorúbban megőrzött semlegességét. Valótlanság, hogy a németek barátságatlanok az olaszokkal szemben.

A Balkán nem áll az entente mellé.

Róma. Buckston, a londoni Balkán-komité elnöke mindent elkövetett, hogy Romániát és Bulgáriát egy szövetségben hozza össze a monarchia ellen. Buckstonnak ez a törekvése meg-hiusult.

Törös bottal harcolnak a belgák.

Berlin. A német csapatok az elfogott belga franktőröknél törös botokat találtak.

— A hadbavonult tűzoltók pótlása. A belügyminiszter rendelete alapján Zalavármegye alispánja körrendeletet intézett a járási főszolgabírákhoz és az összes községi előljáróságokhoz, hogy a hadbavonult tűzoltók helyére haladéktalanul állítsanak másokat. A tűzoltóeszközöket gondosan vizsgálják át és minden tapasztalható hiányt azonnal pótoljanak.

HIRLEK.

Aranyat vasért. A háború céljaira újabban a következők adakoztak az Aranyat vasért mozgalom útján: Golog Annuska, Heltai Jolán és Beáta, Tamás Jenőné, Tamás Feri, Mikovényi Árpádné, Sági Károly, Bontz Márta, Molnár Linus, Péter Szidi, Kircz Jenny, Krausz Böske, Berényi Árpádné, Miltényi Gyula és neje, Köstnyák Ella, Őtő Lászlóné, Petrik Dezső, Stern Janka. Reméljük, hogy ez a névsor folyton bővülni fog, úgy hogy nemsokára nem lesz senki Nagykanizsán, akinek ujját vasgyűrű ne díszítené.

Lapunk zártakor értesít bennünket a Jóléti bizottság, hogy egyre gyűlnek az ékszeres és egyre fogynak a vasgyűrűk. Annyian jelentkeztek már vasgyűrűért a Jóléti irodában, hogy az első küldemény elfogyott s ma már újabb gyűjtőket kellett kérni Pestről. A tegnapi nap folyamán még a következők huzzák fel ujjukra a vasgyűrűt: özv. Vécsey Zsigmondné, Vécsey Idus, Elemér és Barnabás, Sárdi Mariska, Balaton Dénes, Farkas György, Vidor Imréné, Zommer Betti, Rubent Károlyné, dr. Fábrián Zsigmondné, Németh Anna és Erzs, Pollák Alajosné, Fodor Bözsi, Henkel Anna, Bakodi Erzsébet, Kovács Anna, Somogyi Irma, Muth Nussy, Pottyondy József, Németh Tera, Lendvai Ilka, Szabó Mariska, Fehér Marit, Trauer Erzs, Gálos Béláné, Löwy Géza, Dobó Erzs, özv. K. Gyuláné, Merfecz Ferenc és Dreven Lajosné.

Érettségi vizsgálatok. A felső kereskedelmi iskolában a szóbeli érettségi vizsgálatokat szeptember 17-én tartják meg.

Ozsonnát a sebesülteknek. Kaptuk a következő sorokat: Eddig huszonöt hölgy volt kegyes a sebesültek részére ozsonnát felajánlani. Mindegyik hölgyre hetenkint egyszer kerül a sor. — El is látjuk a 4. számú tartalék kórházban ápolat sebesülteket, akik mély hálával fogadják az ozsonnát. De a többi kórházban elhelyezetteknek nem jut. Arra kérem tehát azokat a nemeslelkű hölgyeket, akik szívesen küldenek hetenkint egyszer ozsonnát, kegyeskedjenek ezt minél előbb tudomásomra hozni. A sebesültek nevében előre is köszönöm jószágukat. Dr. Nennmann Edéné, Zrínyi Miklós-utca 33.

Az izr. templomban a közelgő őszi nagyünnepkor sem a nagy-, sem a kistemplomba közegészségügyi és közbiztonsági szempontból belépti jegy nélkül senki sem fog bebecsajítani. Kívánatos tehát, hogy belépti jegyét most már mindenki haladéktalanul kiváltsa a hitközségi irodában, ahol férfi és női ülés, utóbbiak alsó karzatok is minden helyre kaphatók. A szegények f. hó 18-án pénteken kapják meg ingyen templomi belépti jegyeiket.

Istentisztelet. Az izraelita templomban a péntek esti istentisztelet f. hó 18-ikától kezdve további intézkedésig délután 6 órakor fog kezdődni.

A sebesülteknek. Tripammer Gyula 2 teljes ágyfelszerelést küldött a Jóléti Irodába a sebesült katonáknak. Hajdu Gyula dr. egy teljes ágyfelszerelést küldött ugyanerre a célra. A bizottság ezuton is köszönetet mond a sebesültek nevében a nemesszívű adakozóknak.

Az itthonmaradtak részére természetesen segélyre pénzádományokat adtak Halvax Gyuláné gyűjtőivén: Fürst Johanna 1.—, Engel Ferenc —.60, Scherz Samu 1.—, N. N. 1.—, B. O. 1.—, Rosenthal Géza 1.—, Berger Adolf 1.—, Nyitrai Jakab 1.—, Tálos Ferenc 2.—, Wellisch Márkus 1.—, Grosz Albert 1.—, Prager Ferenc mészáros 40.—. Összesen 52.60.

A mozgóposta tisztikara a hátramaradtakért. Mint a Jóléti iroda közli velünk, a nagykanizsai mozgóposta tisztviselői kara okt. 1-től kezdődőleg fizetéséből havonta 250-250 koronát ajánlott fel a hadbavonultak családtagjainak segélyezésére. Kívánatos volna, hogy ez a nemes és szép példa minél számosabb követőre találjon.

A jóléti bizottság gyűjtése. Lajpzig Antalné, László Józsefné s dr. Ferenczy Györgyné gyűjtése a rendes segélyalap javára. Manker Erzs 1.—, P. M. Steiner osztr. magyar konzul 25.—, Mácsovics István 3.—, Varga György 1.—, özv. Rothschild Albertné 10.—, Stössel

Ignácné 4.—, Artner Sándorné 1.—, Schosberger Lipót 2.—, Bodics Lászlóné —.40, özv. Szűts Józsefné 1.—, Kluger Ferencné —.60, Német Lajosné —.50, Szöllösi Erzs —.60, Kellermann Jánosné —.40, Szépe Boldizsár 3.—, Landler Albert 1.—, Dedovác Béla 3.—, Fleischacker Albert 10.—, Garayné —.30, Spitzkopf Mór 2.—, Deutschné —.40, Oficz Miklós 1.—, Lovassi Istvánné 1.—, Grünbaum Katalin 1.—, Cofál Józsefné —.20, Király Józsefné —.20, Pailó Mihály —.40, Serlusz Jenő —.60, Nagy Ádámné —.20, Steiner Gyuláné —.20, Hirschl Jánosné —.26, Deutsch Pálnó —.10, Oláh Gyuláné —.10, Steiner Lipótné —.10, Steiner Gáborné —.20, Schlesinger Ignác —.60, Vince Péterné 1.—, Krizsanecz Józsefné —.40, Lichtenstein Lina —.30, Márton Erzs —.20, Csáhi Sándorné —.80, Gazday Kálmánné —.40, Varga József 1.—, Gáspár Sándorné 1.—, ifj. Halasy Jenőné 5.—, Ricza Samu 1.—, özv. Boros Imréné 2.—, Rozs György —.20, Németh György 5.—, Buzádi Juliska 1.—, Cserloch —.20, Sáfrán József 1.—, Horváth Józsefné —.20, Gáspár Jánosné —.40, Vékás János —.20, Harsányi Imréné 1.—, Kovács István —.20, Türk Gyula 2.—, Schwarzenstein 1.—, Magasházy László —.80, Szabó Ferencné —.20, özv. Horváth Ferencné —.20, Tóth Ferenc —.30, Beke József —.20, Berghofer István 1.—, Stocker Rezső —.30, Ukarnavics —.40, Horváth Istvánné —.10, Csavnicás Ferenc —.60, Nováczy Imréné —.40, Luczi Miklósné —.60, Fácskár —.60, Brundlmayer Károly 4.—, Gyümölcs Lajosné —.40, Hideg József —.20, Kricsák Károly —.20, Varga Györgyné —.30, Németh Ferencné —.60, Károly Imre —.40, Nagy Ferenc —.60, Szabó János —.20, Horváth Miksa —.20, Bagyari Jánosné —.30, Vellák Jánosné —.20, Horváth Jánosné —.20, Milhofer Simonné 5.—, Gönöcs Istvánné —.20, Péter Rudolf —.40, Lustig Ödön 1.—, Tóth Péterné 1.—, Bocskay Józsefné —.08, Gáspár Istvánné 1.—, Filák Ferenc —.50, Mayer István —.20, Dukász Manó —.40, Herczegh Józsefné —.20, Goldschmid József 1.—, Baksa Mihályné —.60, Kertész Józsefné —.60, Lendvai Lajosné —.20, Eisenberger Jánosné —.40, Schlesinger —.60, Rothschild Samu 60.—, Hochreiter Dezső 3.—, Keller Antalné 1.—, dr. Ferenczy György 10.—, László József 10.—, Grofics Béla 10.—. Befizetett összeg 301.06.

— Nyári szezonra védő szemüvegekbe kiválóan ajánlatos cég Szivós Antal műorás és látszerész mint a legolcsóbb bevásárlási forrás óra, ékszer, látszer javítást kiváló gondallal felelősségre ocsón és gyorsan eszközöl. Üzlet Szarvas szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **Münz Jenő.**

Szerkesztő: **Gács Demeter.**

Nyilttör.

E rovatban közlöttékért nem felelős a szerkesztő.

Pollák Gyula kereskedősegéd a Barta és Fürst cégnél, tegnap a korzón orvul megtámadott. Mivel az illetőnek a legelemibb képzettsége sincsen, lovagias elégtételt tőle nem vehetnek, ezuton vagyok kénytelen őt értesíteni, hogy a szükséges intézkedéseket az illető hatóságoknál megtettem.

Bencze Jenő.

URANIA mozgóképalota.
Rozgonyi-utca 4. Telefon 259.

Szenzációs sláger ujdonság!

Szerda, csütörtök, szeptember 16-17.

A tévedés áldozata

szines, nagy drámai műfilm 4 felvon.

Gimpli meg az esernyő, humor.

Egy remek műsoron kívüli szám.

Előadások hétköznap 6 és 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. — Rendes helyárak.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 60 f.
Egyes szám 4 fillér Vidékre postán . . . 1 óra 1 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 5. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149. Kiadóhivatal 41.

Az Unio Japán ellen.

Hindenburg közeledik. Flottatüntetés a Csendes tengeren. Francia vereségek. Galiciában szünetel a harc. Párist nagy éhinség fenyegeti.

Az Unió flotta-tüntetése Japán ellen.

Budapest. Az Est egy washingtoni távirat révén arról értesült, hogy az Egyesült államok kormánya a hajóhad jelentős részét a Fülöp szigetekre rendelte. A Fülöp szigetek szolgálnának az amerikai flottának hadműveleti bázisul egy esetleges beavatkozás idején. Washingtonban ezt a flottatüntetést arra magyarázzák, hogy az Unio minden félreértést kizáróan erélyes módon akarja éreztetni Japánnal neheztelését. Ha ez a hír valósnak bizonyul, akkor beláthatatlan komplikációkat vonhat maga után.

A galíciai harctér.

Budapest. A sajtó hadiszállásról jelentik: A harctéren nyugalom uralkodik. Az orosz sereg nem kísérelt meg újabb támadást. Csapataink megerősített hadállásokban, pihentten várják a küzdelem további folytatását. Hir szerint hadvezetőségünk csak néhány nap múlva készül offenzívába lépni. Csapataink magatartása és hangulata különö.

Hindenburg folyton előnyomul.

Berlin. Hindenburg tábornok délkelet felé előnyomuló hadserege akadálytalanul folytatja útját. Számbavehető ellentállásra eddig még nem találtak. Ugy látszik beigazolást nyer az a hír, hogy az orosz hadsereg kiűrtette az északkeleti kormányzóságokat.

Szaporítják az amerikai flottát.

Newyork. A Wolff-ügynökség jelenti: A kormány a szenatus elé javaslatot nyújtott be, amelyben a Csendes-tengeri hajóraj tekintélyes megerősítésére és szaporítására kér fölhatalmazást. A törvényjavaslat éle nyilvánvalóan a japán terjeszkedési tendenciák ellen irányul.

Éhinség Párisban.

Róma. Az Agence Stefani jelenti: Párisban rettenetes a nyomor. Az éhinség réme napról-napra borzalmasabban fenyeget. Több, mint két millió ember maradt kenyér és minden támogatás nélkül. Guerde közmunkaügyi miniszter bejelentette Poincaré elnöknek, hogy az állását köti a párisi lakosság inségének enyhítéséhez.

Verik a franciákat.

Berlin. A nagyvezérkar hivatalosan jelenti: A helyzet a nyugati harctéren tegnap óta változatlan. A harcvonal egyes helyein a francia csapatok támadásait tizenötödike éjjelről és a tizenhatodiki nap folyamán csapataink visszaverték. A németek ellentámadásai sikeresek voltak.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: A francia sereg bekerítését célzó hadműveletek tovább folynak. A német sereg több fontos ponton komoly sikereket ért el. A harc példatlan hevességgel folyik. — A franciák kétségbeesett ellentállása miatt az előnyomulás igen lassu, de már most megállapítható, hogy a nagy harc csak a francia hadsereg összeomlásával végződhet.

Vérbefojtották a pétervári munkásforradalmat.

Stockholm. A Wolff-ügynökség jelenti: Ismeretes, hogy Pétervárott a háboru kitörésekor véres munkás zavargások dúltak. Pétervárról most azt jelentik, hogy a főváros katonai kormányzójának sikerült a munkások lázongását még idejében elfojtani. Hogy az ilyen „elfojtás” mit jelent orosz katonai műnyelven azt el lehet képzelni.

Északi seregünk harckészen áll.

Budapest. A miniszterelnökség sajtóosztálya ma délelőtt a következő hivatalos távirati jelentést adta ki: Hitelt érdemlő férfiak, akik északi hadseregünk állapotát közvetlen szemléletből ismerik, egyidejűleg konstatálják, hogy összes csapataink szelleme a legkitünőbb. Mindannyiban erős a tettekkészség és a jogos önbizalom, ami természetesen is, hiszen valamennyien fényes haditettekben vettek részt és megverték a velünk szemben álló ellenséget. Nagyon jól tudják, hogy csakis a momentán tulerő okozta stratégiai szükség miatt nem eredményezhették ezek a fényes, részletes sikerek, az orosz sereg általános vereséget és türelmetlenül várják azt a közeledő időpontot, amikor kedvezőbb erőviszonyok között vehetik fel újra a küzdelmet.

Ujból benyomultunk Szerbiába.

Budapest. Amint az eddig megjelent közleményekből megállapítható, a szerb betöréssel egyidejűleg a mi fősergünk Szerbiának másik részén lépett offenziába. Éppen az a tudat bátorította a szerbeket a Száván való átkelésre, hogy déli hadseregünk zöme más helyen van elfoglalva. Azonban a kéznél levő aránylag csekély erő is bőven elégségesnek bizonyult a támadó szerb csapatok megverésére és visszatűzésére. Ami pedig a mi csapataink offenzíváját illeti, arról egyelőre csak annyit mondhatunk, hogy teljesen megfelelő eredménnyel halad előre. Ezzel a tényállással szemben valótlanság a szerbeknek az a híresztelése, hogy eddig száznyolcvanezer szerb lépte át a Szávát és az osztrák-magyar hadsereg megverése után Budapest felé nyomul előre.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

Hirdetmény. Az 1886. évi XX. t.-c. alapján utasítottak azok a népfölkelésre kötelezettek, akik az 1894., 1893. és 1892. évben születtek (tehát a 20, 21 és 22 évesek) kivéven azokat, akik önkéntes belépés vagy rendes állítás útján besorozták, továbbá azokat, akik a rendes állítás alkalmával „fegyverképtelen”-nek vagy „lőrleendő”-nek találtattak, valamint a „nyilvánvalóan alkalmatlanok”-at és azon 1893. és 1892. évi születésűeket, akik állítási kötelezettségüknek még nem tettek eleget és így utóállítandók — hogy összeírásuk végett a tartózkodási helyök községi előjáróságánál városi hatóságnál, kis községekben a körjegyzőség székhelyén jelentkezzenek és pedig az 1894. évben születtek folyó hó 19., 20. és 21.-én, az 1893. évben születtek folyó hó 22.-én és az 1892. évben születtek folyó hó 23.-án a városi katonai ügyosztálynál a hivatalos órák alatt, az összeírtak az előjáróságnak később közzéteendő rendelkezéséhez képest, az október 1—20.-áig terjedő időközben, a tartózkodási hely honvéd kiegészítő parancsnokságához népfölkelési bemutató szemlére fognak elővezettetni s ott alkalmasságukhoz képest osztályoztatni. Az alkalmasok bevonulásuk helye és idejéről a bemutató szemlén fognak utasíttatni. Azok a népfölkelésre kötelezettek, akik a bevett, vagy törvényesen elismert vallásfelekezetek papjelöltjei, vagy pedig akik végzett tanulmányaik alapján a véderőtörvény 21. §-a értelmében az egyévi önkéntesi kedvezményre igényel bírnának, ebbeli minőségűket a népfölkelési bemutató szemlén azon intézet bizonyítványával tartoznak igazolni, ahol tanulmányaikat végzik, illetőleg végezték. Hasonlóképpen alkalmasságukat igazolni tartoznak előjáró hatóságuk, igazgatóságuk, illetve munkásosztály parancsnokságuk által a népfölkelési bemutató szemle alkalmával azon népfölkelésre kötelezettek, akik: a) a pénzügyőrségnél, b) az állami erdőszelvény és közalapoknál állandóan alkalmazva vannak, továbbá c) azok, akik a vasutaknál, posta- és távirat hivataloknál, hajózási vállalatoknál állandóan forgalmi szolgálatot teljesítenek, vagy ezekhez tartozó gyárakban vagy műhelyekben tartós alkalmazásban állanak, d) a közbányi munkásokhoz tartoznak. Aki a behívási parancsnak nem tesz eleget, az kártalanítással vezetik elő és a törvény teljes szigorával büntetik. Kelt 1914. szeptember hóban.

Ujságelárusítókat keresünk. Tizenhat évesnél idősebb, megbízható egyén ket keresünk a Zalai Hirlap utcai el rusítására, állandó alkalmazással. Ajánkozók azonnal jelentkezzenek lapunk kiadóhivatalánál. (Gutenberg nyomdavidálalata, Csengery-ut 7.)

HIREK.

Dobog a föld,

döng a kövezet, amerre kemény, dobbanó léptekkel cifrázzák a dob pergő ütemét, a kürt megrázó riongását, a mi katonáink, a tagbaszakadt, zömök zalai gyerekek. Kora reggel hosszú, tömött sorokban masiroznak az utcákon végig, ki a gyakorló tőrre. Csupa harcász, hősiiesen vidám bataillon, friss arcukon a hajnal bátor derűje. Vége hossza nélkül vonulnak a kompániák és a zászlóaljok, rengeteg sokan. Őt, hat ezer vagy ennél is több, ami itt van még Nagykanizsán, csupa türtőztetett, komor, kirobbanásra váró energia! És szerte az országban mindenütt még százszor, ezerszer ennyi. Rekruták és népfelkelők a hajdani standból, tüzes, acélos fiatalok és edzett, kiszolgált, vaskeményre kovácsolt férfiak: a legpompásabb hőanyag. De még nem mennek, várnak. Páratlanul lelkiismeretes hadvezetőségünk még őket is tartós ujraképzésnek veti alá, hogy aki fölkerül közülük az orosz rajvonalok elé, az egytől-egyig a legkisebb idegszálában is kemény katona, izig-vérig harcos dalia legyen.

A fölkelő nap ősziesre bágyadt sugaraiszeretettel, szeliden cirogatják arcukat, amely a hősök vakmerő és vidám gondtalanságával ügyeli az utca koránkelő életének friss buzogását. Milyen jó tudni, hogy olyan sokan vannak, milliónál is többen és mind ilyen bátrak lelkesek és vidorak. Nagy, bizakodó, gyermeki rajongással telik meg a szívünk, lépteik dobbanó muzsikájára ujjongva harsonázó győzelmi indulók riadnak meg bennünk. Nincs okunk felni, aggódni, remegni. Ők, ők a derékek, a bátrak, a hősök hősei vigyáznak ránk milliónyi bajtársaikkal, jeges északon és a szörnyűséges délen. Menjete, menjete katonák, édes, édes véreink, áldott oltalmazóink. Amerre visz az út, lángoló felhő világít élet: a mi remegésünk értetek, miattatok, a mi kicsorduló szívünk egyre fölfájó, bánatos hozsannája, kimondhatatlan szeretete. Uristen, jóságos, könyörülő Atyánk, akinek már-már elfeledtük hegyeket rázó nevét, hozz vissza közülök minél többet, diadallal, vidáman.

Szavakat kellene találni, nagyszerű, sohase hallott, a szeretet extázisában fogant új szavakat, hogy minden féltő, nagy szeretetünk roppant, gyönyörű szivárványban tündököltessük és lángoltassuk a megdöbbsent csillagokig. De szavak helyett csak könnyeket tudunk adni mi, a szürke kor elszürkült gyermekei. A méltó szavakat azok fogják megtalálni, akik már az új idők vakító föllobbanásában tanultak meg látni és lelkesedni, új szemmel, új szavakkal.

A Gutenberg-nyomda könyvkötészete

iskoláskönyv bekötéseket darabonként 36 fillérért fogad el.

Magyar Izrael. Az országos rabbi egyesület kitűnően szerkesztett, Nagykanizsán megjelenő hivatalos közlönyének legutóbbi száma következő gazdag és értékes tartalommal jelent meg: Haboruban. A nemzet gyászja. A nyugdíjügy. Az állatvédelem támogatása. Krónika. Ujévi üdvözlések megváltása. A lap vezető helyén Neumann Ede dr. szerkesztő monumentális lendületű, hazaszeretettől lángoló fölhevítést intéz a magyar rabbikar kitűnő tagjaihoz és a nagy időkhöz méltó magatartásra szólítja föl őket.

H hálás katonák. Kedves tábori levelezőlapot kapott a napokban, egy nagykanizsai urileány, H. B. kisasszony a harctérről. A levelezőlapot a klagenfurti hadi automobil-park vezetője küldte és egyszerű, de megható bizonyossága a mi katonáink hálás, gyöngéd érzelmeinek. A klagenfurti autokolonne ugyanis Nagykanizsán keresztül utazott a harctérre. A derék klagenfurtiakat valóságilag könnyekig megható az a kedves szeretetteljes fogadtatás, amelyben a nagykanizsai közönség részesítette őket. Hosszu utjuk során sem felejtkeztek meg a nagykanizsai hölgyekről s mihelyest a harctérre értek, meleg szavakban mondtak köszönetet egy tábori levelezőlapon. A kis irást itt adjuk hű magyar fordításban: Igen tisztelt Kisasszony! Visszaemlékezve arra a nagy szeretetre, fölviillanyozó hazafias lelkesedésre és pompás fogadtatásra, amelyben Ön és Nagykanizsa többi urhölgyei részesítettek bennünket, engedjék meg, hogy a messze távolból, őszinte szívvel s egy dörgő „Éljen” kiáltással köszöntsük a mi örökre felejthetetlen, szeretett Magyar országunkat. A hazáért és szabadságért küzdő klagenfurti autokolonne nevében. Aláírás.

Eljegyzés. May Lajos d. v. blockmester eljegyezte Kuntsnig Lenkét, Kuntsnig Antal kerületi kéményseprő mester bájos leányát Nováról.

Az itthonmaradtak részére adakoztak újabbán a Jóléti bizottság utján: Kauffmann Mór szabó 5.—, Wirt László 10.—, Hofrichter Emma 10.—, Bogenrieder József 100.—, Maschankzer Ignác 20.— és azonkívül havonta 10.—, Torma Pálné 2.— A bizottság ezután is hálás köszönetet mond a nemesszívű adományokért.

Az Ipartestület a hátrahagyottakért. Az Ipartestület tagjai sorában gyűjtést indított a hadbavonult katonák hátrahagyott családjai részére. A gyűjtésből eddig 359 korona folyt be. Az adakozók névsorát itt közöljük: Dr. Hajdu Gyula, Prager Ferenc 50—50 K, Halvax Frigyes 25.—, Tóth Lajos szabó, Klein Vilmos, Hat tagu asztaltársaság 20—20 K, Novátski Lajos, Bazsó József első adománya, Darvas János, Turek Géza 10—10 K, Pilcz Albert, Muzikár Vince, Somogyi Ede első adománya, Dór István, Simon István, Marton János, Steiner Fülöp, Kohn Samu, Mőger Károly, Pusofszy Sándor, Sörlei Jenő, Varga János v. tanácsos, Schermann József, Steiner Armin, Beirl Ferenc, Kaufer József 5—5 K, Schweitzer József, Mlaker György 4—4 K, Türk Gyula, Fischl István 3—3 K, Bognár István, Skerlák János, Steiner Mór, Müller Károly, Reisz Zsigmond, Rosenthal Géza, N. N., Pálfi Sándor, Tóth István, Ország Kálmán, Fischer Benő, Vugrinesics Kálmán, Rosenberg Miksa, Pfeifer Jakob 2—2 K, Ehrlich Ágoston, Goldschmid N. 1—1 kor. A testület vezetősége ez uton is hálás köszönetet mond a nagylelkű adakozóknak.

A jóléti bizottság gyűjtése. Dr. Kiss Lászlóné és dr. Eőry Szabó Jenőné gyűjtése a rendes segély javára: dr. Eőry Szabó Jenőné 20.—, dr. Kiss Lászlóné 10.—, Szieger —.90, H. C. 2.—, özv. Marton Jánosné 2.—, Neumann 2.—, Rosenbergh 2.—, Deutch Mór és neje 3.—, Sipos Andorné 2.—, N. N. 1.—, Felterné 5.—, Bettlheim Győző és Aladár 100.—, Szukics Zsigmond és neje 10.—, dr. Kahánné 10.—, dr. Neumann Ede 20.—, Lenk Józsefné 2.—, özv. Kayser Elekne 4.—, özv. Fischer Józsefné 1.—, Doór Istvánné 1.—, N. N. 1.—, Gyula Ágnes —.60, Ferencné —.50, dr. Vajda Béláné 5.—, Kartschmaroff Leo és neje 5.—, Kohn Márkus 1.—, Gellért Henrik 15.—, Szi-tár 2.—, Frank Jenőné 10.—, Németh Mariska —.60, Grünfeldné —.70, Pollák Mórné 2.—, Wellisch 1.—, Hencsey György 5.—, Gottreich József 2.—, Klein Adolf —.20, Kaufmanné 1.—, Kohn Jenő —.20, N. N. —.20, Klein —.40,

Fischer N. —.40, Horváth Anna —.20, Spitzer —.60, Steinerné —.30, Bahn Mór —.40, Kemény —.20, Reinfeld —.30, Milhofer —.50, Selek —.40, Violáné 1.—, Hirschné 1.—, Kesz-lerné 2.—, Lendvainé 2.—, Klein 1.—, Hoch-woll 1.—, Blumenschein Irma Keszthely 1.—, Illés József 3.—, Berger Kálmáné 1.—, Demaföldy 1.—, Pollák Miksáné —.60, Marein Antal —.50, Horváthné —.40, Sommer J. —.40, Kuika —.40, Mankovicsné —.40, Zákonyiné —.28, Meis Fanny —.20, Berger —.20, Bau-mann Ferenc —.60, Kellermann Miksáné —.50, Cig János 2.—, Sommerné 2.—, Csontosné 2.—, dr. Jungné 2.—, Kluger 1.—, Weissné 1.—, Eőryné és Kissné 5.22, Hegyeshalmi Fi-scher T. 25.—, dr. Hoch Oszkár 10.—. Ösz-szesen 323 K 30 f. Eperjessy Gábor kötelez e magát a Jóléti bizottságnak 150 koronát f. év szeptember 1-től kezdve, havonta kifizetni.

Laipzig Antalné, dr. Ferenczy Györgyné és László Józsefné urnók gyűjtése a Vörös ke-reszt javára: Milhofer Simonné 5.—, Lustig Ödön 1.—, Filáb Ferencné —.50, Goldschmid József 1.—, Rothschild Samu 40.—, Bibernik Istvánné —.40, Krant nővérek 1.—, Valder Jakab 1.—, Nováczkiné 1.—, Goricsaneczné 1.—, Kohn Samuné 1.—, özv. Svágel Jánosné 1.—, Sáfár Ödönné 1.—, Klein Illésné 5.—, Di Biassio Antal 3.—, Schmidt Zsigmond 5.—, dr. Dőry József 5.—, Mácsovits István 2.—, Krisztyán János —.20, Varga György 1.—, Faggyas Lajos 5.—, özv. Rotschild Albertné 10.—, Manker Erzi 1.—, Schossberger Lipót 2.—, Grünfeld Adolf —.50, Boldics Lászlóné —.50, Fursics Ignácné 2.—, Grünbaum Kata-lin 1.—, Varga József 1.—, özv. Boros Im-réné 1.—, Szabó Károly 2.—, Schwartzstein 1.—. Befizetett összeg 129 K 10 f.

Grünhut Henrikné és Kéri Jenőné gyűjtése a Vörös Kereszt javára: Altstädter Ignác 3.—, Kardos és Steiner 25.—, Wollák Mór 1.—, Be-rény József és Fia 5.—, Alt és Böhm 40.—, Teutsch Gusztáv 5.—, Milhofer Ödönné 3.—, Rosenfeld Adolf Fiai 50.—, Neumann Aladár 25.—, dr. Schön Fülöpne 20.—, Lang Miksa és neje 10.—, Pollák Ede és Fia 5.—, Hirsch-ler testvérek 5.—, Makoviczky Gyula 5.—, Heltai József 50.—, dr. Lőke Emil 50.—, dr. Havas Hugó 10.—, Pollák József 10.—, özv. dr. Szukitsné 50.—, dr. Vajda Márkné 10.—, Fischer Ignácné 5.—, Fischer és Bäder 10.—, Schwarzenberg Ignácné 10.—, özv. Eisingerné 5.—, Wajdits 2.—, Heimler József 15.—, dr. Gross Dezső 20.—, dr. Ollop Mór 10.—, Reichenfeld Gyula 10.—, Pfeifer István —.60, Wusztl Lajosné 5.—, Ferenczy Györgyné 10.—, László Józsefné 10.—, Steiner Gizella 1.—, Weisz Adolf 10.—, Magyarics Ágoston 5.—, dr. Fábrián Zsigmond 25.—, Goldmann Ignác 5.—, Márkné 2.—, Kiss Ernő 25.—, Barta Lajos 5.—, N. N. —.40, Unger Ferencz 10.—, dr. Miklós Imre 5.—, özv. Wagner Mihályné 10.—, dr. Ney Hugó 10.—, Tripammer Gyula 30.—. Befolyt összeg 689 kor.

— Nyári szezonra védő szemlvegekbe kiválóan ajánlatos cég Szívós Antal műórák és látszerész mint a legolcsóbb bevásárlási for-rás óra, ékszer, látszer javítást kiváló gondal felelősségre olcsón és gyorsan eszközöl. Üzlet Szarvas szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **Műnz Jenő.**

Szerkesztő: **Gács Demeter.**

URANIA mozgóképek palota.
Rozgonyi-utca 4. Telefon 259.

Szenzációs sláger ujdonság!

Szerda, csütörtök, szeptember 16—17.

A tévedés áldozata

szines, nagy drámai műfilm 4 felvon.

Gimpli meg az esernyő, humor.

Egy remek műsoron kívüli szám.

Előadások hétköznap 6 és 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. — Rendes helyárak.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Kiírói árk: Helyben házhoz hordva 1 óra 60 f.
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árk szerint.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 5. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149. Kiadóhivatal 41.

Galiciában csend van.

A német fegyverek diadala. Veszedelemben a francia balszárny. Hindenburg diadalutja. Franciaország pénzzavara.

Ma délután 4 óráig a következő táviratok érkeztek:

A galíciai harctér.

Budapest. A hadisajtó szállásról jelentik: Lényegesebb események még mindig nem történtek. Az orosz hadállások körül szintén csend uralkodik. Nagyobb hadműveletek nincsenek folyamatban, csak kisebb előcsatározások fordulnak elő.

Budapest. A Budapesi Tudósító megbízható helyről úgy értesül, hogy összes csapataink egyetlen tömör fronton egyesültek. A harctérre szakadatlanul érkeznek csapatainkhoz az erősítések.

A Marne mentén biztos a győzelem.

Berlin. A nagy vezérkar a következő hivatalos jelentést adta ki: A Marne melletti nagy ütközet még folyamatban van. A német csapatok sikeres támadásai bizonyossá teszik a németek győzelmét.

Berlin. Több itteni napilap úgy értesült, hogy Kluck tábornok hadseregének nyugati irányban is sikerült kierőszakolni az átkelést a Marne folyón. Ennek folytán a francia balszárny komoly veszedelembe forog.

A francia kormány pénzzavarban.

Róma. A jelenleg Bordeauxban tartózkodó, francia kormány a „Nemzeti védelemért” jelszóval hatszázalékos kötelezvényeket bocsátott ki.

Hősies főherceg.

Budapest. Az északi harctérről ideérkezett sebesültek előadása szerint Lipót Szalvátor főherceg csodálatraméltóan hősies magatartást tanúsított a tűzvonalban. Hősies példaadása lelkesítőleg hatott tüzeinkre is, akik fokozott harci kedvvel végezték nehéz feladatukat.

Martev tábornok bűnhődése.

Berlin Tudvalevő, hogy Hindenburg tábornok katonái foglyul ejtett orosz katonatiszteknek megtalálták Martev orosz tábornok napiparancsát, amely hallatlan kegyetlenséggel arra utasította a csapatvezetőket, hogy a békés polgárságot is irtsák ki Kelet-Poroszországban. Martev tábornokot, aki fogságba jutott e minden nemzetközi egyezményvel és emberi érzéssel homlokegyenest ellenkező intézkedése miatt haditörvényszék elé állítják és valószínűleg halálra ítélik.

Hindenburg diadalutja.

Berlin. Hindenburg diadalmas hadserege rövid pihenő után újból elindult délkelet felé. Utközben csupán jelentéktelen ellenállással találkozott, amelyet hamarosan ártalmatlanná tett.

Az angolok beismerték a dum-dum golyókat.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Egy foglyul ejtett, angol vezérkari tiszt beismerte, hogy az angol és francia gyalogság dum-dum golyókat is használt. A beismerés nagy felháborodást keltett a német tisztikarban.

A japán-ellenes Unió.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Washingtoni föltétlenül hiteltérdemlő táviratok szerint az Egyesült Államokban rendkívül nagy visszataszást szült az angol-japán indiai egyezmény hire. Az egyezmény ugyan hivatalosan még nem került nyilvánosságra és az sem lehetetlen, hogy kombináció csupán, de már maga a puszta hír is bőségesen elég ahhoz, hogy a végsőkig felizgassa az amerikai kedélyeket. Ismeretes az a nagy és majdnem fegyveres konfliktussal végződött antagonizmus, amely különösen a kaliforniai letelepedés kérdésével kapcsolatban éleződött ki Japán és az Egyesült államok között. Az ellentéteket nagynehezen sikerült békés uton elsimitani, de az elkeseredett gyűlölködés megmaradt és a gazdasági vetélkedés továbbra is egymás ellen uszította a két államot. A Csendes-tenger partjain egyedül Japán és az Unió a számottevő hatalmak s így érthető, hogy a két állam terjeszkedési tendenciáinak megvalósítása közben állandóan surlódásba kerül egymással. Ez az állandó, elfojtott harc és gyűlölködés annyira elmérgesítette a viszonyt a két állam között, hogy az Egyesült Államokban ma a négereknél is jobban irtóznak a sárgáktól és fenyegető veszedelemet látnak a japánok minden újabb térhódításban. Az angol-japán egyezmény pedig már sokkal több annál, mit az amerikai hidegvér elbir. Amerikában ezt az Egyesült Államok Csendes-tengeri hegemoniája ellen intézett komoly merényletnek fogják föl s a lakosság valószínűleg el van keseredve a tulbékés szándéku kormány ellen. A lapok erélyes hangon követelik, hogy az Unió, ha másképp nem megy, haderejével szerezzen érvényt álláspontjának. Valószínű,

hogy a közvélemény erős nyomásával szemben a vezető körök sem maradhatnak sokáig tétlenek, és olyan lépésre szánják el magukat, amely az ententes csoport rovására fogja alaposan megváltoztatni a helyzetet Kelet-Ázsiában is. Hogy a szándék már megvan, erre az Unió kormányában, azt ékesen bizonyítja a Csendes-tengeri flotta tüntetése.

A déli harctér.

Budapest. A M. T. I. jelenti: A déli harctéren folyamatban lévő offenzívánkról hivatalos jelentések még nem érkeztek, jólértesült helyeken azonban határozottan tudják, hogy offenzív hadműveleteink eddig sikerrel jártak. Csapatink nagy fölényben vannak a szerb sereggel szemben.

Ujságelárusítókat keresünk. Tizenhat évesnél idősebb, megbízható egyéneket keresünk a Zalai Hirlap utcai elárusítására, állandó alkalmazással. Ajánkozókat azonnal jelentkezzenek lapunk kiadóhivatalánál. (Gutenberg nyomdával, Csengery-ut 7.)

HIREK.

Katonák.

Ők most a világ tengelye, körülöttük fordul meg minden. Értékes, kedves és drága nekünk mindaz, ami rájuk vonatkozik, vagy velük van kapcsolatban. Következzék ezért néhány kis kép az ő életükből, róluk. Mindakettő Nagykanizsán esett meg és így kétszeresen számot tarthat a közönség érdeklődésére.

Egy vincellér a Balaton mellékéről, a neve mellékes, még augusztus elején vonult be Nagykanizsára az ezredéhez. Ma vagy holnap indul a menetzászlóaljjal s ezért zászlók után járta a várost. De nem talált sehol, mindenütt odaadták már, ami volt a háznál. Végre is egy uri asszony megsajnálta az elszomorodott katonát s megígérte neki, hogy délután, ha eljön, meglesz a zászló.

Pontosan hat órakor, a katona beállított az udvarra, ahol egy hét-nyolc éves, rossz kis leány ugrándozott féllábon, ennivaló tirol ruhácskában. Alig hogy azonban a katonát meglátta, eliramodott, amint csak lábacska birta, s hozta is már lélekszakadva a szép, nagy zászlót, amit a hatalmas szál, stramm katona tiszteletteljes kézcsókkal vett át a csöpp honleánytól. Cigaretta is került hamarosan, a derék hadfi egészen fölvidámódott, megjött a szava.

— Harmincnégy éves vagyok, — felelgette az uriaszony kérdéseire, — családom, három kis pulyám van odahaza. Vincellér voltam nagyságos N. N. ur szőleijében. Kérdezte is tőlem: No János, nem fél e tőle, hogy magát is viszik? Mert ez akkor volt, amikor még nem jöttek meg a cédulák. Mondtam, hogy inkább

nagyon is szégyelleném, ha épen engem felejtenek itthol. Mert aki katona, az katona. Annak kötelessége, hogy védje a hazát. Én pedig az volnék, mivel kiszolgáltam meg a gyakorlatokat is végig csináltam. Én azt mondom nagysága, hogy nekünk győzni kell, mert én ismerem a magam fajtáját. Nálunk nincsen, hogy ez vagy az ettől vagy amattól fél, mert hogy az erősebb lenne. Magyar ember csak az Istentől fél, attól is csak akkor, ha nem ivott. De azt tartom, nem is lehet baj odafönt, merthogy miránk még nincsen szükség. Itt vagyunk egy egész bataillonnal, ezer kiszolgált, kemény, öreg katona. Ugy megy kérem minálunk a dolog, mint a karikacsapás. Mondja is a főhadnagy ur, hogy soha ilyen stramm katonái nem voltak. Hát mert bizony, mink még a régiekből vagyunk. A gyermekeim, hogy ne sajnálnám, de az most nem számos. Ugyis eltartja őket az állam, ha ott maraszt a cudar muszka. De olcsón nem adom.

Még megígérte, hogy a zászlót isten segítségével visszahozza, aztán nagy tisztességtudóan köszönve, hállálkodva elment. Amiket elmondott, leirtam. Lássák, hogy beszél a zalai baka.

A negyvennyolcasok kutyája. Szép, nagy, félelmes, fekete-fehér kutya. Akkora, mint egy tigris. Lompos selyemszőre csillog-villog a napon, amint kíséri a marsoló negyvennyolcasokat. Valamelyik önkéntes-káplár a gazdája, de mint afféle igazi magyar vér, nem igen szíveli az egyéves önkéntesek orrát s inkább a sorbéli közkatonasághoz huz a szive. Elmegy ő is fölnek a bakákkal, csak még a beosztása körül vannak problémák. Mert bár szent igaz, hogy a továbbítódása négy lábön történik, ami már nem rendes állapot, nyilvánvaló, hogy mégis csak gyalogos állat a kutya is. Végül vajszínűleg kiegyeznek a felére s négylábúsitott infanteristává ütlik a derék állatot. Amilyen kutya egy állat, mondják a bakák, megfelel ez még maga is egy-két-három muszkanak.

A skutarii németek és a nagykanizsai közönség. Megírtuk annak idején, hogy a skutarii német különítmény bátor kis csapata Magyarországon való keresztülutazása közben az egész vonalon lelkes és vendégszerető fogadtatásra talált. A német katonák hálával és elragadtatással beszéltek arról a hazafias és rokonszenves magatartásról, amit a magyar közönség irányukban tanusított. Különösen nagy hatást tett rájuk a kanizsai közönség lelkes rokonérzése. Ezt igazolja az a levél is, amelyet sipeki Balás Béla Zalavármegye főispánja kapott a napokban Tisza István gróf, miniszterelnöktől. Az érdekes levél így hangzik: Méltóságos főispán Ur! A bécsi német nagykövet közölte velem, hogy a skutarii német különítmény parancsnoka Schneider őrnagy értesítette őt arról a rendkívül meleg fogadtatásról, melyben a különítmény a Serajevótól, Magyarországon keresztül, Bécsig tett útja alkalmával érintett állomásokon részesült és elragadtatással nyilatkozott a német katonáknak Nagykanizsa lakossága részéről történt szíves üdvözléséről és barátságos megvendégeléséről. Ez alkalommal a nagykövet ur Schneider őrnagynak azon kérését is tolmácsolta előttem, hogy mindazokkal a katonai és polgári körökkel, amelyek ezen barátságos fogadtatásban részt vettek, közölnék úgy az ő mint katonái leghálásabb köszönetét. Erről van szerencsém méltóságodat értesíteni. Budapest, szept. 12-én Tisza s. k. — Ehhez semmit sem kell hozzátennünk. A skutarii különítmény megvitte a hírt nagy Németségba, hogy a magyarok szívében, őszinte, igaz és mély szeretet lakozik a dicső szövetséges iránt.

Havi segély az itthonmaradtak részére. A jóléti bizottság előtt a következők kötelezték magukat a hadbavonultak hátrahagyott családtagjainak havonkénti segélyezésére: Gra-

dicsky Növérék 2.—, Stern Dánielné 1.—, Eperjesi Gábor 50.—, Kertész József 2.—, Szántó és Steiner 3.—, Stern József 3.—, Feldmann József 2.—, Lajpcig Antalné 5.—, dr. Szabady Lőrinc 6.— segélyezés, 2.— vörös ker. Baján Ferencné 2.—, Orbán István 4.—, Matán Ödön 2.—, Grosz Albertné 3.—, Bazsó József 3.—, Kardos és Steiner 20.—, Eisinger Samu 15.—, Fischer és Bäder 10.—, Farkas György 2.—, Pusovszky Béla 1.—, Fendldr Hugó 2.—, Hütter Lajos 10.—, Gulyás Károlyné 4.—, Klein Ignác 2.—, összesen 156 korona havonként. A nemes-szívű adakozóknak a bizottság lapunk útján is hálás köszönetet mond.

A nagykanizsai Vörös-Kereszt Egylet betegszálló állomásának tevékenységéről kaptunk egy kis statisztikát. 1914. augusztus 10 től szeptember 15-ig orvosilag bekötöttestett 2174 sebesült. Élelmezésben részesült 159. Éjjeli szállást nyert 110 sebesült. A sebesülteket a szükséghez képest tiszta fehérneművel látták el. Ezzel kapcsolatban felkéri az egyesület elnöksége mindazokat, a kiknél még a Vörös Kereszt egyesület részére gyűjtött fehérnemű van, azt szíveskedjék kezelő-bizottság elnökéhez Elek G. urhoz (Erzsébet tér 21. sz.) elküldeni. Eddig szől a kimutatás, amely minden dicséretnél szebben bizonyítja, hogy milyen derekasan és önfeláldozó buzgósággal felelt meg a nagykanizsai Vörös-Kereszt a feladatának.

Természetbeni adományok. A „Népsegítő” útján a következők küldtek természetbeni adományokat a hadbavonultak hátrahagyott családjai részére: Varga Józsefné, Ágoston Flóriánné, Blumenschein Jakabné, Kern Károly, Gombos Imre, Eppinger Gyuláné, Lodner Ferenc, Magori Mártonné, Grünfeld Manci, Stocker Istvánné, Kuzsner Györgyné, Koncz Nándorné, Rechnitzer Mór, Rapoch Gyuláné, Menzer Adolfné, Balog József, Schwarz Adolfné, Horváth Ferenc, Steiner Jakab, Fischer Antalné, Szabady Lőrincé, Vajda Márkné, dr. Szukics Nándorné, Eisingerné, Imrei Györgyné, özv. Schönne, dr. Etlényi Gézané, Löwy Adolfné, Frank Vilmosné, Frank Jenőné, Gőzöny Sándorné, Pernessy Istvánné, Heltai József, Kuttner Növérék. (Folytatjuk.)

A Vörös kereszt részére a hivatalos kimutatás szerint 1000 koronát adományozott: Pátia pótkávégyár. 500 K-t: herceg Batthyány Strattmann Ödön, ujnépi Elek Gézané, ujnépi Elek Ernő és Géza, Franz Lajos r. t., Izraelita hitközség, Nagykanizsai Takarékpénztár és dr. Rothschild Samu. 400 K-t: Nagykanizsai Bank-egyesület, Délzalai Takarékpénztár. 300 K-t: Zalam. Gardasági Takarékpénztár. Zerkowitz Lajos. 200 K-t: Izraelita Nőegylet, Grünhut Fülöp Fiai cég, Karczag István, Nagykanizsai Tárlházak rt., Karczag István, Nagykanizsai déji vasúti alkalmazottak öns. egylete, Nagykanizsai D. V. alkalmazottak temetkezési egylete. 150 K-t: Kereskedők Társulata és az OMKE. együttesen, Ebenspanger Leo, Dunántuli Szeszfinomító rt. 130 K-t: Csigaházy Edit gyűjtése. 100 K-t: Miltényi Sándor és fia, Karczag Nádasy Katinka, Görögkeleti hitközség, Bettheim Győző, Bogenrieder József. 76 K 10 f-t: Sörgyári tisztviselők. 63 K 50 f-t: Órangyal gyógyszerár. 40 K-t: Löwe Adolf, Reich Samu, özv. Árvay Adolfné, Délivasúti fűtőházi kézművesek. 41 K-t: Dobrovics Milán gyűjtése. 35 K-t Weisz Bódog és dr. Rapoch Aladár együtt. 30 koronát Köhler Gyula. 29 K 29 f-t Unger U. Elek pörsölye. 25 K-t: Országos vasúti szövetség, Sanveber József, özv. Szegő Gyuláné, özv. dr. Tuboly Gyuláné, Belus Lajos, dr. Merkly József, Polgári Egylet, Forbát Artur és neje, Valics és Deutsch. 21 K-t: Krámer József és társai. 20 K-t: Bettlheim és Guth cég mint pótdomány, Muth Ádám, ujnépi Elek Palika, Armuth Nátkán és dr. Miklós Dezső. 13 K 70 f-t: Rapoch Gyuláné gyűjtése. 10 K-t: Surgóth Miksa, özv. Altszánter Lipótné, Horváth Károly, Csizmadia Vilma, Halvax Gyula és neje, Frank Vilmos, Wirth László és Kovács Zsigmond. 6 K-t G. S.-né. 5 K-t Steiner Elza, Schlesinger Mór és Szalai Anna. 4 K 20 f-t Jáger Józsa. 2 K 50 f-t Gutmann Károly. 1 K-t Artner Sándor.

A jóléti bizottság gyűjtése. Pranger Karolin és Györffy Jánosné urnők gyűjtése a rendes segély javára. Szt Ferenc-rendű zárda 50.—, Schwarz és Tauber 10.—, Kugler Antal

5.—, Hiczelberger 2.—, Hirschler Sándor 20.—, Somogyi Ede 10.—, Roth Laura 2.—, Melcer Jakab 5.—, Scherz Lujza utóda 5.—, Klein József 2.50, Kaufmann Mór 2.50, dr. Bród Tivadar 10.—, Fitos Gyula 2.—, Heffer Gyula 3.—, dr. Rothschild Samu 5.—, Dobrovits Dömötörné 10.—, Löwinger Lajosné 25.—, Havas Rezsőné 2.—, Frank Manóné 2.—, özv. Vida Lajosné 10.—, Neufeld Bernátné 15.—, Sándor Miksáné 2.—, Schwarz Gusztávné 5.—, Halics Lipót 5.—, Rosenberg Oszkárné 1.—, Unger Ullmanné 10.—, Weisz Ignác 3.—, Rubint Károly 20.—, Dauscha Ottó 5.—, özv. Sarkady Tituszné 5.—, dr. Bartha Gyuláné 10. |, Flumbortné 5.—, Goldfingeré 5.—, Menzeles Alfrédné 5.—, Köröskényiné 5.—, Geissl Viktor 20.—, Pranger Karolin 5.—, dr. Pollák Ernő 20.—, Waligurszky Antal 10.—, Dobrin Sighard 35.—. Összesen 374.— kor.

— Most megnyílt VARRÓTERMEMET a toilette-rendelő hölgyek szíves jóindulatába ajánlom! Gyorsan és kifogástalanul teljesítek minden megrendelést az egyszerűtől a legválasztékosabb divatlapizlésig. Felveszek fizetőkisasszonyokat hat havi varró és szabás- **Kaufmann Szidi,** tanfolyamra **Csongor-út 13. szám. Schönbölk-láz.**

— Nyári szezonra védő szemüvegekbe kiválóan ajánlatos cég Szivós Antal műorás és látszerész mint a legolcsóbb bevásárlási forrás óra, ékszer, látszer javítást kiváló gondal felelősségre olcsón és gyorsan eszközöl. Üzlet Szarvas szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **Münz Jenő.**
Szerkesztő: **Gács Demeter.**

URANIA mozgóképalota.
Rozgonyi-utca 4. Telefon 259.

Szombat-vasárnap, szeptember 19-20.
a bűnügyi történetek nagy szenzációja

ROCAMBOL

Nagy apacs-dráma 4 felvonásban.

Palit elrabolták, rendkívül humoros

A Clarendó-csoport, variete-kép.

Előadások hétköznap 6 és 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. — Rendes helyárak.

Rétek és szőlők céljaira a létező legjobb, a szagtalanított

Fekál-Trágya

egyedül áll a maga nemében.

Felülmúlja a legkitünőbb istállótrágyát.

Használata sokkal kevesebbe kerül minden más trágyánál.

Hatása legalább 3 évre kiterjed.

Készíti és elárúsítja:

Leitner Ödön
Fekete-Sas. :: Telefon 2-13. sz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 60 f.
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 5. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149. Kiadóhivatal 41.

LEGUJABB.

Ma délután 4 óráig a következő táviratok érkeztek:

Eszakon hallgatnak a fegyverek.

Budapest. A hadisajtószállásról jelentik: Az északi harctéren a helyzet változatlan. Eddig sem az orosz sereg, sem a mi csapataink nem léptek offenzívába.

A nyugati harctér.

Berlin. A Wolf-ügynökség jelenti: A Párisból Verdunig terjedő hatalmas harcfront majdnem valamennyi pontján folyik a harc. A francia sereg balszárnyát Kluck tábornok hadserege ismétellen visszaverte. A centrumban a leghevesebb a harc. A franciák itt rettenetes erőfeszítéseket tesznek, hogy a német előrenyomulást föltartsák, de sikertelenül. Derékhadunk lassan, de állandóan előrenyomul.

Szerbia rablóbandákkal harcoltat.

Budapest. A M. T. I. jelenti: A Reichspost szófiai tudósítója írja, hogy a szerbek Macedoniában tovább is kegyetlenkednek a bolgár ajku lakossággal, dacára a bolgár kormány többszöri erélyes tiltakozásának. A fogházakból kiengedett rabok bandákba tömörülve gyújtogatnak és fosztogatnak Ujszerbiában. A bolgárokat halálfenyegetéssel kényszerítik, hogy lépjenek be a szerb hadseregbe. Bulgáriában nőttön nő az elkeseredés a szerbek ellen. Itt az a meggyőződés, hogy a szerb tulkapások komolyan veszélyeztetik a Balkán békéjét.

Kiaucsau hős védői.

Berlin. Szikratáviratban jelentik Kiaucsauból: Az ostrom minden oldalról megkezdődött. A japán hajóhad a kikötő előtt elhelyezett aknáknak miatt nem léphetett akcióba. A szárazföldi csapatok összes támadásait eddig sikeresen visszaverték. A japán ágyuk több helyen kárt tettek az erődítményekben, de ezeket hamarosan kijavítottuk. Eddig egyetlen talpalattnyi tért sem veszítettünk és minden reményességünk megvan, hogy a német lobogó becsületéért folytatott küzdelemben még sokáig nem engedjük át a diadalt.

Szabadalmakat rabol a francia kormány.

Róma. Párisi jelentés szerint a francia kormány rendeletileg megszüntette a német és osztrák-magyar szabadalmakat.

A Vogez-hegység a németeké.

Berlin. A Wolf-ügynökség jelenti: A Vogezek birtokáért folytatott elkeseredett harc minden vonalon a francia sereg teljes vereségével végződött. A Vogez-hegység, amely sztratégiailag a legfontosabb védvonala a francia Lotaringiának, ma már teljesen német kézben van.

Elnapolták az angol parlamentet.

Madrid. Londonból jelentik, hogy az angol parlamentet királyi kéziratral október 18-ig elnapolták.

A Zalai Hirlap ma reggeli rendkívüli kiadása a következőkben számolt be a jelentősebb eseményekről.

Dankl napjparancsa.

Budapest. A főhadiszállásról jelentik, hogy Dankl Viktor lovassági tábornok szeptember 14-én hadsereg parancsot bocsájtott ki, melyben a következőket mondja: A derék első hadsereg egy rendkívül nehéz hadműveletet fényesen oldott meg. Kraszniknál és Lublin előtt az oroszokat döntőleg megvertük, azután az erődítményszerű állásban elhelyezkedett ellenséggel két héten át éjjel nappal harban voltatok és annak számtalan támadását mindannyiszor eredménnyel visszavertétek és miután az oroszok naponta újabb erősitéseket kaptak és végül legalább kétszer oly erősekké lettek mint mi, támadásainkat önként beszüntettük, hogy a hozzánk csatlakozó többi hadseregünkkel vállatve tovább küzdjünk.

A mocsarakon és erdőkön át való menetelés szintén óriási követelményeket támasztott veletek szemben. Hála e kitartásunknak és szívósságunknak a feladatnak megoldása is sikerült és az oroszok alig merészkedtek a ti németeiteket megzavarni. A veretlen hadsereg ma a számára kijelölt helyen áll. Köszönetet mondok hőselkü hadseregem valamennyi tagjának mindazért a kiváló cselekedetekért, amit eddig minden irányban teljesített. A háboru eddig velünk szemben nagy követeléseket támasztott, ezek a követelmények a jövőben sem lesznek kisebbek, de ti az első hadsereg katonái állhatatosan és eredményesen meg fogtok azoknak felelni hazánk üdvére, Ófelségének fenkölt császáruknak és királyuknak dicsőségére.

A németek újabb győzeime.

A nagy főhadiszállás ma a következőket közli: A 13. és 4. francia hadtest és egy további hadosztályrészei tegnap Noyontól délre döntő vereséget szenvedtek és öt üteget veszítettek. A csapatvonalunk egyes állásai ellen intézett ellenséges támadások véresen összeomlottak. Hasonlóképpen visszautasítottuk a francia alpesi vadászok előnyomulását a Vogezek láncolatánál, a Breusch völgyben, a Rheims mellett levő Chateau-Brimont bevételenél 2500 foglyot ejtettünk. Egyébként a nyilt csatában is szintén kerültek foglyok kezeinkbe és zsákmányoltunk lövegeket, de ezek száma még nem tekinthető át. A keleti hadsereg a Suvalki kormányzóságban folytatja hadműveleteit. Egyes részei Osaviecz vára ellen nyomulnak előre.

A hős nemzetiségi ezredek.

Budapest. Höffer vezérőrnagy a vezérkar főnökének helyettese egyes külföldi sajtóorgánomoknak hadseregünkre, hadseregünk nemzetiségbeli csapatairól közölt ferditő és képtelen állításokkal szemben megállapítja, hogy ugy az orosz-galiciai csatamezőkön, mint a balkáni szintéren németek és magyarok, északi és délszláv olaszok és románok a legfőbb hadurhoz való hű ragaszkodással és tudatában annak, hogy milyen szent javakat védelmeznek valamennyien, oly csodás hősiességgel küzdenek, hogy még a mi legveszedelmesebb és számbelileg messze tulnyomó ellenségünket is megverték, ellenségünk elismerését is kivívták. Így északon a szlovénekből, horvátokból és olaszokból álló 97. gyalogezred Lembergnél kiváló bravurral és elszántsággal harcolt és nagy veszteségeit állhatatosan viselte el.

Max Linder elesett.

Róma. Max Linder, az ismert, kedves mozi-színész, aki mint közkatona harcolt a francia hadseregben, Lüttich ostrománál elesett.

Belfort végnapjai.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Belfort erődítményeiben rettenetes pusztítást végeztek az ostromló német sereg 42 centiméter mőzsarai. A falak nagy része rombadólt. A várőrség helyzete tarthatatlan. Utolsó kétségbeesett erőfeszítéssel kitértek a várból, hogy megsemmisítsék a német ütegeket, de Sennheim mellett súlyos veszéget szenvedték, jelentékeny részüket elfogták és nagy veszteségekkel kellett menekülniök. A vár átadása most már csak napok kérdése lehet.

Ujságelárusítókat keresünk. Tizenhat évesnél idősebb, megbízható egyéneket keresünk a Zalai Hirlap utcai elárusítására, állandó alkalmazással. Ajánkozók azonnal jelentkezzenek lapunk kiadóhivatalánál. (Gutenberg nyomdávalal, Csengery-ut 7.)

A Rapoch-féle házban

(Csengery-út)

egy 3 szoba, előszoba és az összes mellékhelyiségekből álló lakás rögtöni átvételre kiadó.

HIREK.

Katonák.

A honvéd laktanyában is berendeztek egy tartalékkórházat. Vagy nyolcvan honvéd tidül itten s javarészt már egészen jól érzik magukat. Ha kisüt a nap, akkor vigan sütkéreznek a kaszárnya udvarán. Ezeknek a sebesülteknek bizony nincsen olyan jó dolguk, mint a többieknek, mert a honvédkaszárnya egy kissé távol esik a város szívetől és jólelkü hölgyeink inkább a közelebb fekvő kórházakat árasztják el kedves adományaikkal. A napokban a Népiroda vezetősége vitt ki cigarettát és magyar, horvát lapokat a sebesült honvédeknek, akik közt nagy örömet keltett a szokatlan figyelmesség. Van közöttük egy megnyerő arcu, kedves megjelenésű keszthelyi fiu, a fején elegáns, orosz tisztisapkával. A tisztet keresz-

től döfte a szuronyával valamelyik muszka sáncárokban, a sapkáját pedig eltette magának mert az övét egy manlicher lecsapta a fejéről. Kinálták már neki harminc koronát is a sapkáért, de azt mondja, hogy nem adná oda a világ minden kincséért se.

— Ennyi kegyelettel — mondja — mégis csak tartozom annak a szegény orosz tiszt urnak.

Általában örvedetesen javul mindenütt a sebesülteink állapota. A legtöbb vígan korzozik, kávéházba jár, vagy ha közlegény, vidáman pipálgat ott, ahová elhelyezték. Mennek is nemsokára nagyszámmal vissza a harctérre. Ahogy elnézi őket az ember, alig hinné, hogy néhány hete még csaták öldöklő tüzeben kergették a fehér cár fehérre sápadt hadseregét. Soknak még kötés kell a sebére, de már menni akar, vissza. Miért? Csak egy magyarázatot tudunk. Katonák.

A sebesültek ozsonnájának dolga még mindig nincs rendben. Megirtuk má, hogy a sebesültek kapnak reggelit, ebédet, vacsorát, csupán az ozsonna hiányzik nekik. Közöltük dr. Neumann Edéné fölhevését, amelyben arra szólítja föl a nagykanizsai hölgyeket, hogy álljanak össze és lássák el együttesen a sebesültek ozsonnáját. Eddig azonban nem jelentkeztek kellő számban s így a nemes akció sem indulhatott meg teljes energiával.

Közgyűlés a jövő héten. Értesülésünk szerint Sabján Gyula dr. polgármester a jövő hé. végén közgyűlésre hívja össze a város képviselőtestületét. A közgyűlés tárgyrendjén több kisebb ügy mellett az építendő barakkórház és a tartalékosok hátrahagyott családjainak segélyezése fog szerepelni.

A vezérkari főnök gyásza és Nagykanizsa. Ez év tavaszán Hötzendorfi Conrad báró, a vezérkar főnöke napokon keresztül időzött Nagykanizsán. A vezérkari főnök rokonszenves egyénisége valósággal meghódította a város szeretetét s ő is a legkedvesebb emlékekkel utazott el tőlünk. Most hogy egyik fia hőies halált halt az északi harctéren, Sabján Gyula dr. polgármester megleghangu táviratban biztosította a vezérkari főnököt Nagykanizsa őszinte részvételéről.

Aranyat vasért. A nemescélu mozgalom, amelyet oly szép lelkesedéssel karolt föl Nagykanizsa közönsége, napról-napra hatalmasabb arányokat ölt. A jóléti bizottságnál már háromra gyűlt a sok ékszeradomány. A vasgyűrűk egy-kettőre elfogytak és újakért kellett irni Pestre. Hogy a mozgalom milyen lelkes megértésre talált Nagykanizsán, azt legjobban bizonyítja Miklós Dezső dr. szép levele, amelyet a bizottsághoz intézett: Tisztelt Elnök Ur! A nemzet milliói nagyszerű egyértelműséggel szállottak a királyi szöveget hívó szavára harcba és legendás hőiesseggel ontják véruket a házáért, értünk, az itthonmaradottakért. Testvéreink e nagy erő kifejtésében elodázhatatlan kötelességünk résztvenni. Azt az időt éljük, amikor a haza oltárán áldozni nem frázis, hanem szent alkalom. Van szerencsém egy aranytárgyat átadni, hogy azt a beküldendő adományokkal együtt rendeltetési helyére juttatni kegyeskedjek. Áldozatunkkal csupán egy parányt rójuk le hazánk iránt tartozó kötelességünknek. Fogadja t. Elnök Ur kitűnő tisztelem nyilvánítását. Dr. Miklós Dezső ügyvéd.

Ujabbán a következők juttatták el adományait a bizottsághoz: Dreven Lajosné, Szántó Lajos és Gyula, Nagy Irén, Székely Vilmos, Singer Pál, Klein Rezső, Gulyás Gizi, Saágy Jánosné, dr. Miklós Dezső, Kramer Valéria, Neumann Józsefné, Roth Adolfné, Löwy Béláné, Kovácsné, Flumbert Böske, Kern Viktoria, Saághy Lilike, Pöclli Emma, Aigner Géza, Horváth József, Szívós Antal, Hubenay Irén, Fekete Teréz, özv. Prasek Ferencné, N. N., Geiszl Ella, Windis Dénes, Maschankzer Ilona, Neumann Margit, Schwarz Jenőné, Armuth Mancsi, Balázs Teréz, Véber Anna, Boncz Sári,

Kelemen József, Grünfeld Zsófi, Altstädter István, Bajan József, Griesler Juliska, Tosnár Károlyné, Czipoth Etelka, Kaufmann Gizella, Unger Gizella, Köhler Anna, Beck Soma, Beck Frida, Detrick Dezsőné, Brück Józsa, Mersits Ede és neje, Steiner Jenő és Kneisel Lujza. A bizottság ezuton is hálás köszönetet mond a nagylelkű adakozóknak.

Halálozás. Mély megrendüléssel értesült Nagykanizsa lakossága arról a csapásról, amely a város egyik előkelő családjára lesújtott. Schwarz Adolf dr. ügyvédet, Nagykanizsa előkelő társadalmának s a megyei közéletnek egyik oszlopos tagját ma éjjel szívzélhűdés érte és azonnal meghalt. Az elhunyt nagy szerepet játszott egy város, mint a vármegye közéletében. Halálát nagyszámu jó barátján és kiterjedt előkelő rokonságán kívül tisztelőinek hatalmas tábora gyászolja. Az elhunytól a Nagykanizsai Takarékpénztár, amelynek igazgatósági tagja volt, a következő gyászjelentést adta ki: A Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított önszegélyző szövetkezet igazgatósága, felügyelő-bizottsága és tisztviselői kara mély fájdalommal jelenti dr. Schwarz Adolf ügyvéd urnak folyó hó 19-én történt elhunytát. A megboldogult 10 éven át mint igazgatóságunk tagja tevékeny részt vett intézetünk vezetésében. Temetése 1914. szeptember hó 20-án délután 4 órakor. Emlékét hálás kegyelettel őrizzük meg! Nyugodjék békében! Nagykanizsa, 1914. szeptember hó 19.

Az izr. ünnepek. Az izraeliták nagy ünnepi istentiszteleteinek sorrendje: Roshasono előestéjén, f. hó 20-án, vasárnap d. u. 6 órakor márvim ima, 21-én és 22-én sachsrisz ima reggel 7 órakor, muszaf ima d. e. 10 órakor, mincha ima d. u. fél 4 órakor, márvim ima 6 órakor.

Kérelem Zalamegye közönségéhez. A hadsegélyző hivatal hazafias tevékenysége sikere érdekében figyelmeztet arra, hogy nekünk akik itthon maradtunk, kötelességünk mindent megtenni, amit az értünk küzdő katonáknak harc képességét fokozza. Vannak olyan tárgyak, melyekből a készlet már elfogyott, úgy, hogy azokat vétel útján megszerezni felette nehéz. Ilyen a jó távcső is, mely úgy tisztjeinknek, mint altisztjeinknek a harctéren megbecsülhetetlen szolgálatot tesz. A hadsegélyző hivatal felkéri azokat, kik bárminő jó látcső birtokában vannak és azt nélkülözhetik, küldjék azokat a hadsegélyző hivatalhoz, Bpest, IV. ker., Váci-u. 36. sz. A hadsegélyző hivatalnak küldött adományok a postán portómentesség kedvezményében részesülnek.

Főgimnáziumi, főreáliskolai, felsőbb leányiskolai magán-tanulókat előkészít: Rácz Lajos okl. középiskolai és áll. polg. iskolai tanár. Cím: Csengery-utca 1. sz. II. emelet.

Természetbeni adományok. A „Népsegítő” útján a következők küldtek természetbeni adományokat a hadbavonultak hátrahagyott családjai részére: Bringner Mihályné, Slujtner Józsefné, Milhoffer Ödönne, Lackenbacher Samu, dr. Ollop Mórné, özv. Gross Miksáné, Rozs Ferenc, Maximovics, Vörös Endréné, Lövy Adolfné, özv. Horsetzkyné, Bölcsey Benőné, Mair, Hevey Flóra, Reich Samuné, Fischer Jánosné, Pápai Józsefné, Kálovics János, Vimmer Ferencné, ifj. Hirschler Miksa, dr. Eöri Szabó Jenőné, Valigurszky, Österreicher, Fried Ödönne, Klein József, Strem Tivadar, Pollákné, Kohn L. Lajosné, Neu Ignác, Kersmár Bálint, Babochay Györgyné, Brunsik Jánosné, Bogenriderné, Böhm Mihály, Böhm Ignác, Kudi József, Lichtenfeld Sándorné, Lendvai Samuné, Stern Ignác, Horváth József, Geisl Miksáné, Geisl Ella, Németh György, Pisztné, Sarkadi Tituszné, Fischer Benő, Breuer Ignác, Neufeld Henrikné, N. N.,

A jóléti bizottság gyűjtése. Pranger Karolin és Györfy Jánosné urnők gyűjtése a vörös kereszt javára: Szt Ferenc-rendű zárda 50.—, Schwarz és Tauber 10.—, Hirschler Sándor 20.—, özv. Sommer Sándorné 100.—, Somogyi Ede 10.—, Gürtler Agoston 5.—, Roth Laura 1.—, Melczer Jakab 20.—, Klein József 2.50, Kaufmann Mór 2.50, dr. Bród Tivadar 10.—, Heffer Gyula 3.—, dr. Rothschild Samuné 5.—, Löwinger Lajosné 25.—, Havas Rezsőné 2.—, Kramer József 1.—, Böhm Gézané 1.—, özv. Neufeld Bernátné 5.—, N. N. 2.—, Felekiné 1.—, Halász Jenőné 1.—, Pásztor Miksáné 2.—, Schwarz Gusztávné 5.—,

Unger Ullmann Elekné 10.—, Weisz Ignác 3.—, Rubint Károly 30.—, Riedl Jenőné 5.—, Dauscha Ottó 5.—, dr. Pollák Ernő 10.—, Dobrin Richard 35.—. Összesen 382.—

Dr. Kiss Lászlóné s Eöry Szabó Jenőné urnők gyűjtése a Vörös kereszt javára. Ney Miksáné 2.—, özv. Hunkáné 2.—, Eöry Szabó Jenő 20.—, dr. Kiss László 10.—, Rosenberg 2.—, Deutsch Mór 3.—, Sipos Andor 1.—, dr. Etlényiné 2.—, Fellerne 5.—, Bettlheim Győző és Aladár 100.—, özv. Schmidtne 10.—, Szukits Zsigmond 10.—, dr. Kahánne 10.—, dr. Neumann Ede 10.—, Lenk Józsefné 1.—, özv. Kayser Elekné 1.—, özv. Fischer Józsefné 1.—, Kartschmaroff Leo 5.—, Fülle Agnes —.60, Kohn N. —.60, Gellért Henrik 5.—, Frank Jenőné 10.—, Milhofer Ödön —.50, Megyeshalmi és Fischer 25.—, dr. Hoch Oszkár 10.—, összesen 243.70. Eperjessy Gábor kötelezte magát a Vörös keresztnek 50 K-t f. évi szept. 1-től kezdetlegesen négy havi részletben kifizetni.

Mauntuano Mária s Harsay Györgyné urnők gyűjtése a rendes segély-alapra: Simán István 1.—, Molnár Vendel 2.—, Keszthelyi Lajosné —.70, Németh József —.20, Adrovics György —.10, Schlosser Károlyné 1.—, Greig József —.20, Gábor István —.20, Skergula N. —.20, Kolarics N. —.20, Bencze Anna —.20, Deli Anna 1.—, Kelemenné —.20, Pál Gézané —.40, Gerócs Imre —.20, Sipos Józsefné —.20, Sárvány Jánosné —.30, Sebestyén Ferenc —.20, Gábor József —.20, Horváth Anna —.20, Kolongyáné —.10, Klein István —.28, Benkő Jánosné —.30, Pecsicsné —.40, Takács Józsefné —.40, Glavákné —.20, Tollár Boldizsar —.30, Török Teréz —.10, Pecsics György 1.—, Takács Jánosné —.20, Vadász Györgyné —.10, Pecsics Jánosné —.10, Gábor Antal —.10, Glujberné —.60, Heiszler Anna 20.—, Tura Fanny 1.20, Vadász Anna —.20, Wummer Józsefné —.20, Benkő György 1.—, Schubric Jánosné —.40, Balogh Ferencné —.20, Gábor Jánosné —.10, Horváth Jánosné —.20, Herceg Róza —.30, Dömötör Ferencné —.20, Vlasits Pál —.10, Arany József —.30, Kungrecz Mária —.20, Polcz Ferencné —.10, özv. Bali Józsefné —.10, Sebestyén N. 1.—, Stocker Ferencné 1.—, Molnár Mari —.40, N. N. —.08, N. N. —.10, Kolarics Terus —.10, Riedl Teréz —.20, Bränner Mici —.20, Harsai Gizi Laci —.40, Harsai Györgyné 2.—, Mantuano Józsefné 5.—, Mantuano Maria 5.—, N. N. —.98. Összesen 34.54.

— Most megnyitott VARRÓTERMEMET a toilette-rendelő hölgyek szives jóindulatába ajánlom! Gyorsan és kifogástalanul teljesítek minden megrendelést az egyszerűtől a legválasztékosabb divatlapizlésig. Feveszek fizetőkisasszonyokat hat havi varró és szabás- **Kaufmann Szidi,** tanfolyamra Csengery-út 13. szám. Schönfeld-ház.

— Nyári szezonra védő szemüvegekbe kiválóan ajánlatos cég Szívós Antal műorás és látszerész mint a legolcsóbb bevásárlási torrás óra, ékszer, látszer javítást kiváló gondall felelősségre olcsón és gyorsan eszközöl. Üzlet Szarvas szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **Münz Jenő.**
Szerkesztő: **Gács Demeter.**

URANIA mozgóképalota.
Rozgonyi-utca 4. Telefon 260.

Szombat-vasárnap, szeptember 19-20.
a bűnügyi történetek nagy szenzációja

ROCAMBOL

Nagy apacs-dráma 4 felvonásban.

Palit elrabolták, rendkívül humoros

A Clarendó-csoport, variete-kép.

Előadások hétköznap 6 és 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. — Rendes helyárak.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 60 f.
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 5. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149. Kiadóhivatal 41.

LEGÚJABB

Ma délután 4 óráig a következő táviratok érkeztek:

Új harcok Lemberg körül.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Az északi harctéren hat napos pihenő után újból megkezdődött a harc. A balszárnyon tűzértségünk már harcban áll az ellenséges űtegekkel. Csapataink helyzete és magatartása kitűnő. Az idő kedvező.

Budapest. A miniszterelnökség sajtóosztálya közli. A 11-én este beszüntetett harcok után beallott szünet még tart. Egész hét alatt nem történt semmiféle nagyszabású támadás az oroszok részéről, akik csak lassan és igen óvatosan végzik mozdulataikat.

A nyugati harctérről.

Berlin. A nagyvezérkar hivatalosan közli: A francia és angol hadsereg ellen való támadásban egyes pontokon eredményeket értünk el. A középső Vogezeben különösen a Donon meletti Senones és Saales-nél a francia csapatok támadását visszavertük. Az oroszországi hadszíntéren ma nagyobb események nem fordultak elő.

Berlin. A Wolffügynökség jelenti: A nyugati harctéren küzdő német sereg jobb szárnya Kluck tábornok vezetése alatt a franciák megismételt támadásait visszaverte. A franciák több órai kétségbeesett harc után feladták állásaikat.

Berlin. A német trónörökös hadserege Verduntól délnyugatra folytatja előnyomulását. Ezen a ponton a francia hadsereg részéről újabb támadást várnak. A német hadvezetőség felkészült itt egy nagyszabású ütközetre.

A németek az északi harctéren.

Budapest. Északról érkezett sebesültek beszélik, hogy az utolsó napokban nagy számu német haderő csatlakozott csapatainkhoz. Tartalékaink megérkezése révén az oroszok tulereje hamarosan kiegyenlítődik.

Megkezdődtek a nagy esőzések Galiciában.

Budapest. A miniszterelnökség sajtóosztálya közli: A nagy harcmezőn az időjárás a mi csapatainknak igen kedvező. A legutóbbi napok nagy esőzései folytán Galícia összes folyói annyira megdagadtak, hogy csak a legnagyobb idővesztéssel és fáradsággal lehet átkelni rajtuk.

Németország nem köt békét monarchia nélkül.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Nordeutsche Allgemeine Zeitung magas forrásból a legerélyesebben megcáfolja a Reuter-ügynökségnek azon valótlán híradását, hogy Németország washingtoni nagykövete helyeslő modorban nyilatkozott volna az Egyesült Államok elnökének békeközvetítést ajánló jegyzékére. —

A német nagykövet azt az ismeretes választ adta, hogy forduljon az elnök az entente hatalmakhoz, mert azok megállapodtak, hogy csak együttesen kötnék békét s így teljesen fölösleges, hogy Németország akármelyikkel is külön tárgyaljon. Különben is, — teszi hozzá a N. A. Z., — Németország csakis a monarchiával közösen megállapodva köt békét.

A németek kimélik a műemlékeket.

Budapest. A német hadvezetőség humanus és kulturális gondolkodásának értékes bizonyítéka ez a szerény mondat, amelyet a nagy vezérkar legutóbbi jelentésében találunk: Legnagyobb sajnálatunkra Rheims a tűzvonalba esik és kénytelenek vagyunk az ott elhelyezett francia űtegek tüzelését viszonzni; utasítottuk azonban tűzértségünket, hogy a város régi épületeit s különösen a szép, régi székesegyházat lehetőleg kiméljék. — Eddig tart a mondat. Hát most kik a barbárok, a hunok? A franciák, akik templomokból lövöldöznek, vagy a németek, akik ilyen utasítást adnak a tűzértségüknek?

A skandináv államok mellettük.

Stockholm. A Wolff-ügynökség jelenti: Sassonov orosz külügyminiszter jegyzékére, amelyben Svéd- és Norvégországot arra kérte, hogy engedjék be az angol hajóhadat a Keleti-tenger vizére, a két skandináv állam erélyes elutasítással felelt. Kormányai kijelentették az orosz külügyminiszternek, hogy szükség esetén Svédország és Norvégia fegyverrel is kész megvédeni a semlegességét az orosz erőszakosságokkal szemben.

Kiaucsau hős védői.

Róma. A Havas-ügynökség jelenti: Kiaucsau körülzárását a japán sereg befejezte. A harcokat az erődítmények ellen bevezették. A japán csapatok futóárkok védelme alatt, zárt ostromoszlopokban közelednek a vár felé. Kiaucsauban német katonai repülőgép is van. A repülőgép tegnap fölszállott és több bombát dobott az ostromlókra. Egyetlen bomba harminc japán katonát ölt meg és még jóval többet megsebesített.

A déli harctér.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Szerbia ellen vezetett újabb offenzívánk eredményeiből hivatalos jelentés még nem érkezett, de felsőbb helyen már kilátásba helyezték, hogy a jelentés már a legközelebbi napokban jelentős eseményekről fog beszámolni.

A Budapesti Tudósító jelenti: Montenegróban harcoló csapataink megerősített hadállásokban helyezkedett el. Az ellenség eddig csak kisebb guerilla támadásokat kísérelt meg, amelyeket sikerrel vertünk vissza.

Antwerpen és Belfort ostroma.

Berlin. A Wolf-ügynökség jelenti: Az Anwerpent ostromló német sereg feladatának megoldása előtt áll. Nehéz ostromágyuink több belga erődítményt romba döntöttek. Ostromvonalaink folytonosan közelednek az erődgyűrű felé.

Berlin. Belfort ostroma lankadatlan eréllyel folyik. A várat a német sereg minden oldalról körülfogta. A déli zárerődöket erős tüzelésünk tetemesen meggyöngyöztette.

A kaukázusi forradalom.

Konstantinápoly. Ideérkezett jelentések szerint a Kaukázusban kiütött forradalmat a regularis orosz katonaság még mindig nem tudta elnyomni. A Kaukázus hegyei között a legnagyobb heveséggel folyik a harc. Az oroszoknak már eddig is igen nagy veszteségeik vannak.

HIREK.

Katonák.

Sebestült tartalékos tiszt beszél:

— Egy nap tartalékban volt a zászlóaljunk, vagy ezer méternyire a tűzvonalától. A golyók azért elcsapkodtak sűrűn mi közénk is. Nem igen volt kilátásunk tüzre s az orosz lövészárkokban, ahol az előbbi harcok fáradalmat pihentük ki, untuk erősen a nagy pihenést. Volt köztünk egy pozsonyi tartalékos, jópozícióju tisztviselő valamiféle bécsi nagy banknál. Szellemes, vidám fiú, tele ötlettel, aki a legkomiszabb helyzetben sem vesztette el soha a nevetettségét. Ez a Leó, — így hívták, — zsebére üt, kised egy pakli uri-kártyát és azt mondja:

— Talán egy alsóst urak?

A főhadnagyunk elnevette magát.

— Aber Leó, tarokkal akarsz alsózni?

Leó azonban nem hagyta magát és bebizonyította, hogy igenis, lehet. Neveztünk rajta, de be kellett látni, hogy igaza van. Már csak azért is, mert a szokatlan kártyákkal gyakran elhibáztuk a játékot és szidtuk a szegény Leót, akár egy utszéli bokrot. Már vagy tizedszer osztottunk, amikor az osztó kárót vetett fel, ami makkot jelentett. Leó felvette.

— Kedvenc étkem a makk, — mondo ita,

Még arra sem volt időnk, hogy kinevessük magunkat, jött egy srápnél és sísteregve patant szét felettünk. Feugrotunk. Leó véresen, eszméletlenül feküdt előttünk. A főhadnagy ránéz és a hangja remeg a sajnálkozásból, ahogy megszólal:

— Szegény fiu. Épen most akartam megkontrázni...

A nagykanizsai önkéntesek között szolgál egy kedves, pesti fiatalember. A civil életben ismert nevű és a legkönyebb fórumok előtt is becsülésben álló zeneszerző, ez időszert azonban a nagykanizsai helyőrség egyik legdélcegebb katonája. Hogy egészen ki ne szokják a polgári mesterségéből, néhány pattogó üttemű, harciasan vidám marsnótát írt a negyvennyolcas rekruták részére, akik dalolják is már nagyban, menetelés közben. A strófák közül itt adunk egy-kettőt:

Masíroz a magyar baka Pétervárra,
Egyenesen a muszka cár udvarába.
Ahány szép lány a muszka cár udvarába,
Valamennyi a zalai bakát várja.

Péterváron kivirágzott minden utca,
Rezes bandánk a Rákóci vígan húzza.
A lányok a kiskapuba ki-kiállnak,
Csókot dobnak, csókot szórnak a bakának.

Nem kell nekem a cár lánya szeretőnek,
Akkor se, ha egy országot ráigérnek.
Hiába van a nyakába gyémánt fűzér,
Nem adom a szeretőmet olyan tiszér'.

De mikor a kapitány ur kommandíroz,
A zalai baka sose morfondíroz.
Nem gondol a szöke haju babájára,
Haptákmarsban megy akár a másvilágra.

Polgárőrség Nagykanizsán. A belügy-miniszter rendeletileg hívta föl a városok rendőrkapitányait, hogy tegyék meg mindenütt az előkészületeket polgárőrség szervezésére. A polgárőrségnek tagja lehet minden önkéntesen jelentkező épkezláb ember, aki hajlandó a szükséghez képest hetenkint egyszer vagy kétszer néhány órai fegyveres őrszolgálatot teljesíteni. A polgárőrség katonai fegyverem alatt áll, de kem katonai szervezet. Deák Péter rendőrfőkapitány fölhívást fog kibocsátani és jelentkezésre szólítja a nagykanizsai férfiakat. Ismételjük, hogy a polgárőrség nem katonai jellegű szervezet, csupán a helyőrség helyettesítésére szolgál. Remélhetőleg az itt-honmaradottak közül számosan jelentkeznek majd a főkapitány fölhívására s így lehetővé teszik, hogy Nagykanizsán is megalakuljon a polgárőrség.

Szentségimádás és könyörgés fegyvereink győzelméért. Báró Hornig Károly bíboros megyés püspök rendelkezése vasárnap az egész egyházmegye összes plébánia és szerzetesi templomába fegyvereink győzelméért egész napon át szentségimádás volt. Esté 7 órakor pedig könyörgés és litánia után szentség-eltétel.

Fölvívás. Fölvívom mindazon nagykanizsai földmunkásokat, akik a budapesti erődítési munkálatoknál munkát vállalni akarnak, hogy e célból Budapesten, Vállalkozók Egyesülete Erzsébet-tér 2 sz. alatt jelentkezzenek. A munkabér napi 3-50, 4-40 közt váltakozik. Nagykanizsán, 1914. évi szeptember hó 19-én. Dr. Sabján Gyula polgármester.

Tízkilós csomagot is küldbetünk a harc-térre. A mai naptól kezdődőleg öt kilónál nagyobb súlyú csomagokat is továbbít a harc-térre a nagykanizsai postahivatal. Tíz kilónál súlyosabb nem lehet a csomag, minden irányban legfeljebb 80 centiméternyi lehet a kiterjedése és nem tartalmazhat egyéb, mint katonai felszerelést, téli ruhát, fehérneműt vagy fegyvert. A csomag szállításra öt kilóig 60 fillér, minden további kilogramm további tíz fillér, bérmentve.

Főgimnáziumi, főreáliskolai, felsőbb leányiskolai magán-tanulókat előkészít: Rác Lajos okl. középiskolai és áll. polg. iskolai tanár. Cím: Csengery-utca 1. sz. II. emelet.

Schwartz Adolf dr. temetése. Vasárnap délután 4 órakor szakadó esőben kísérték ki utolsó útjára a váratlanul elhunyt Schwarz Adolf doktort. A temetésen, a rossz idő ellenére is nagy számban jelentek meg az elhunyt rokonai, tisztelői és barátai.

A gimnázium tanulóiboz. A helybeli kath. főgimnázium igazgatósága felhívja a főgimnázium helyben lakó tanulóit, hogy szeptember 22-én, kedden délelőtt 9 órakor a Sugár-úti gimnázium épület udvarán jelenjenek meg.

Elveszett. Tegnap a Csengery-ut, Fő-ut és Erzsébet-tér vonalon elveszett egy kis arany nyaklánc amulettel. Kérjük a becsületes megtalálót, sziveskedjék lapunk szerkesztőségébe eljuttatni.

Fölvívás a nagykanizsai tanulókhöz. Hadba vonult véreink a diadalmas hadjáratot még nem fejezték be. Elreláthatólag a zord téli időben is fegyverben lesznek még. Hogy a hidegtől némileg is megóvassanak, a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur teanövény szedését rendelte el a hadsereg számára. Ki volna erre alkalmasabb, mint a honszerető magyar tanulók? Arra kérjük tehát az iskolák ama tanulóit, akik a 3-ik és 4-ik osztályt már elvégezték, — fiuk és leányok — jelenjenek meg ha szép idő lesz szerdán d. e. fél 9 órakor az izr. nagytemplom udvarán. Mindenki hozzon magával egy üres táskát, vagy vászonzacskót, vagy egy nagyobb papirzacskót, amelybe a szedett leveleket beletelhesse. Egy kis ollót is célszerű lesz elhozni, hogy a tealevél nyelét azonnal lemetszhesük. Oszonjáról is gondoskodjatok, hogy a kedves erdei kirándulásom meg ne éheztek. Várunk benneteket. — A nagykanizsai izr. elemi iskola tantestülete — Ugyanilyen értelmű fölvívást bocsátott k. a polgári fiúiskola is.

Nyissák ki a zálogházat. A mai postával kaptuk a következő sorokat: Tekintetes Szerkesztő ur! Sziveskedjen alábbi sorainknak b. lapjában helyet adni: Június hó elején nyílt meg Nagykanizsán egy zálogház, melybe többen kényszerből téli kabátokat és egyéb ruhaneműket elzalogosították. Reánk köszöntött most már azon időszak, melyben ezekre szükségünk volna, de nem tudjuk kiváltani, mert a zálogház a háboru miatt állandóan zárva van. Kérjük Szerkesztő urat, sziveskedjék az illetékes hatóságok figyelmét ezen körülményre felhívni: intézkedjenek hivatalos uton a zálogháznak néhány napra való kinyitása iránt, hogy holmiinkat visszaszerezhessük. Soraink közléseért köszönetet mondva vagyunk tisztelettel: Több családfentartó.

A Jóléti-bizottság gyűjtése. Weisz Ferencné és dr. Fábán Zsigmondné gyűjtése: Dr. Szekeres Józsefné 50.—, Krausz Jozefin 1.—, Kádár Lajos 5.—, Lázárné 1.—, Alvine v. Dreger 50.—, Kollay Lajos havi 5.—, Róth Miksa havi 5.—, Dr. Szekeres József 50.—, özv. Carázs Ágostonné 1.—, özv. Vörös Endréné 3.—, özv. Ruznyák Jánosné 3.—, Ferenczy Jánosné 1.—, özv. Jaeger Ferencné 2.—, Hevey Flóra 10.—, Schüh Lajosné 2.—, özv. Orvsváry Gyuláné 20.—, Vegele Károlyné 4.—, Polednák Antalné 1.—, Steinitz Katinka 2.—, özv. Fobik Józsefné 1.—, özv. Kriszh Mátysné 1.—, Süle Antal 2 60' Gózonny Sándor s neje 20.—, Böhm Ignác 5.—, Vécsey Zsigmondné 25.—, Weis Mór 2.—, özv. Fischer Gedeonné 25.—, Weisz Hugó 5.—, Bergmann Anyor 3.—, Székács Pál s neje 5.—, Brandelhoferné 12.—, özv. Kováts Károlyné 10.—, Steiner Miksáné 2.—, Rasztovics Józsefné —60, Dr. Kiss Istvánné 25.—, Dénes Jenőné 2.—, Bród Jenőné —60, Csalló Györgyné —40, Sipos Józsefné —40, Kozáryné 1.—, Kabos Ignácné —40, Sztár Paula 1.—, Kelemen Istvánné 2.—, Mutschenbacher Edvinné 8.—, Dr. Darázs László havi 10.—, Györjy Jánosné 5.—, Csillag Jenőné 5.—, Jozefin Mistich —30, Jakubesz Imréné 2.—, Wukits János 1.—, Mayerhofer —40, Huchhauser —60, Pinke József 1.—, Kaba Pálné Bory Lajosné —40, Jábincs Károlyné —40, Lébné —60, Kanyar Jánosné 1.—, Felde Henrikné —60, Liszy István —30, Halász István —60, özv. Jancsi Istvánné —60, Sattauer Edéné 5.—, Viosz Ferenc 25.—. Összesen: 435 kor. 80 fillér.

Hirdetmény. F. évi szeptember hó 21-től kezdve a D. V. nagykanizsa—wiener-neustadti vonalán a f. évi május hó 1-től érvényes menetrendhirdetményben foglalt menetrendek Szombathely—Wiener-Neustadt H. B. között a 313. és 314. sz. személyvonatok és Sopron—Wiener-Neustadt H. H. között a 320. és 321. sz. vegyesvonatok fognak ismét közlekedni. A 320. és 321. sz. vonatoknak Wiener-Neustadtban a Wien-felé illetve felől közlekedő 38. illetve 253. sz. vonatokhoz csatlakozásuk lesz; a 314. sz. vonatnak ellenben Wiener-Neustadtban nem lesz csatlakozása Wien-felé. E vonatok csak feltételeken közlekednek és azoknak elmaradása, vagy késése esetén az utas semminemű kártérítési igényt nem támaszthat.

— Most megnyílt **VARRÓTERMEMET** a toilette-rendelő hölgyek szives jóindulatába ajánlom! Gyorsan és kifogástalanul teljesíték minden megrendelést az egyszerűtől a legválasztékosabb divatlapizlésig. Felveszek fizetőkisasszonyokat hat havi varró és szabás- **Kaufmann Szidi,** tanfolyamra Csengery-út 13. szám. Schönfeld-ház.

— Nyári szezonra védő szemüvegekbe kiválóan ajánlatos cég Szívós Antal műorás és látszerész mint a legolcsóbb bevásárlási forrás óra, ékszer, látszer javítást kiváló gondallal felelősségre veszőn és gyorsan eszközöl. Üzlet Szarvas szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **Münz Jenő.**

Szerkesztő: **Gács Demeter.**

URANIA mozgóképalota.
Rozgonyi-utca 4. Telefon 299.

Hétfőn és kedden, szept. 21 és 22-én

A. EGEDE NIESSEN felléptével

Mozikirálynő

Nagy német dráma 3 felvonásban.

A tojásos ember, humoros. Az odvas fa titka, dráma. A hevesvérű ifju, hum. Az Ausabbie szorosok az Adironack hegységben, amerikai termész. felvétel.

Előadások hétköznap 6 és 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. — Rendes helyárak.

Rétek és szőlők céljaira a létező legjobb, a szagtalanított

Fekál-Trágya

egyedül áll a maga nemében.

Felülmulja a legkifünőbb **istállótrágyát.**

Használata sokkal kevesebbe kerül minden más trágyánál.

Hatása legulább 3 évre kiterjed.

Készíti és elárusítja:

Leitner Ödön
Fekete-Sas. :: Telefon 2-13. sz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 60 f.
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1 k.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 5. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149. Kiadóhivatal 41.

A nagykanizsai polgárőrség

Szinte példátlan az a lelkesedés és nemes buzgalom, amellyel Budapest székesfőváros lakossága mint egy ember talpra állott, amikor a polgárőrség megszervezése szóba került. Előkelő, fényes, történelmi neveket viselő, nagy tekintélyű férfiak, a nemzet legderékabb fiai állottak a mozgalom élére, hogy gyűjtő szavukkal és követésre méltó áldozatkészségükkel nyújtsanak példát Budapest lakosságának.

Azóta ez a mozgalom országsszerte elterjedt s a legtöbb vidéki városban már hozzáfogtak a polgárőrség megszervezéséhez. Nagykanizsa illetékes hatóságai sem maradtak tétlenül. — Deák Péter rendőrőrkapitány ma a következő fölhívást tette közzé:

A hadbavonult katonaság eltávozásával, a katonai behívások következtében lepadt városi rendőrszemélyzet elégtelensége szigorú kötelességemmé teszi, a város közönségének élet- és vagyonbiztonsága felett fokozottabb mértékben őrködni. Ezen célból a hatóságom területén, a helyi közrend és közbiztonság érdekében, polgári őrség szervezését és felállítását határoztam el. Midőn erről értesitem Nagykanizsa város hazafias közönségét felkérem, hogy a polgári őrségbe lépjenek be és ebbeli szándékukat a központi illetve a kiskánizsai rendőrtanyán és a tűzoltó őrtanyán jelentésük be. A polgári őrség tagjai feddhetlen jellemű, 18 évet betöltött, józan, erkölcsös életű, testileg és szellemileg egészséges, magyar férfi állampolgár lehet. A polgári őrség szolgálata díjtalan. Megvagyok győződve arról, hogy Nagykanizsa város rendszerető, törvénytisztelő közönségének számos tagja fog jelentkezni a rend fentartása, az élet- és vagyonbiztonság megóvása érdekében; mégis tömeges jelentkezésre kérem fel a közönséget, mert csak így lesz elérhető, hogy a polgári őrség tagjai csak 14 naponként egyszer pár óráig tartó szolgálattal áldozzanak hazafias és társadalmi kötelességüknek. Együttal felkérem mindazokat, kiknek régi Werndl rendszerű katonai fegyverük van, szíveskedjenek azokat a rendőrkapitányságnál a polgári őrség felfegyvereztetése céljából beszolgáltatni. Megjegyzem, hogy ezen fegyvereket a hadjárat után vissza fogom adni. Nagykanizsa, 1914. szeptember 21. Deák Péter rendőrőrkapitány.

A fölhívás láthatóan nagyon csekély áldozatokat kér Nagykanizsa itthonmaradt, épkezláb férfi lakosaitól. Néhány órai őrszolgálat két hetenként egyszer, hogy a város közbiztonsága a hadbavonult rendőrök és csendőrök valamint az eltávozó helyőrség hiánya miatt kárt ne szenvedjen. Kötelessége mindenkinek, hogy minél előbb személyes részvételével szaporítsa a mozgalom híveinek számát és hisszük, hogy ezt a kötelességet minden nagykanizsai férfi, aki alkalmas rá, teljesíteni fogja. Ismételnünk kell, hogy a polgárőrség nem katonai szervezet, a szolgálat szintén nem katonai. Szívesség ez, amelyet szülővárosától senki sem tagadhat meg, de azok sem, akik csupán vendégszeretetét élvezik a városnak.

Galiciában mi állunk jobban.

Az orosz offenzíva csődje. Az oroszok képtelenek a támadásra. Verdun körül a németek a helyzet urai.

Ma délután 4 óráig a következő táviratok érkeztek:

A nyugati harctér.

A német nagy vezérkar hivatalosan jelenti: A Rheims körül vívott harcokban Craonelle városrészben megerősített magaslatot heves rohammal elfoglaltuk. Ezáltal mi lettünk a helyzet urai. Előnyomulás közben tűzértségünknek fedezete alatt a Rheims mellett fekvő Bettheny községből kivertük a megszálló erős francia sereget s a községet elfoglaltuk.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: A Meauxtól Verdunig terjedő harcvonalon a francia és angol sereg offenzív hadműveletei sikertelenek maradtak. Az ellenség egyre nagyobbodó harcvonalon kénytelen defenzívára szorítkozni. Csapatok újabb hevesen támadnak és a franciákat több ponton hadállásaik föladására kényszerítették.

Berlin. A nagy vezérkar jelenti: A német trónörökös hadserege Rheims körül kemény harcban áll az ellenséggel. Csapatok erősen szorongatják a francia hadállásokat. A Rheimsben elhelyezett francia ütegek nagy részét elhaggtattuk. A kellemetlen időjárást katonáink kitűnően tűrik, de a francia csapatok sokat szenvednek a nagy esőzés miatt.

Az oroszok félnek Hindenburgtól.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti Stockholmon keresztül: Az orosz hadvezetőség nagyobb szabású csapatmozdulatokat rendelt el, hogy Hindenburg diadalmos előnyomulásának föltartóztatását megkísérelje. Hindenburg diadalai arra kényszerítették az orosz fővezényletet, hogy a galíciai határról nagy seregtesteket rendeljen föl Hindenburg elé. Ez a tény lényegesen megkönnyíti a monarchia haderejének offenzíváját és lehetővé teszi, hogy energikus támadásba menjenek át az oroszok ellen.

Verdun körül győznek a németek.

Berlin. A német nagyvezérkar jelenti: A Verduntól délre levő záróerdővonal elleni támadásunk sikeresen túllépte a keleti szélén levő Cope-leraint, amelyet a 8. francia hadtes védelmezett. Verdun északkeleti frontján az ellenség kitörési kísérletét visszavertük. Toultól északra tűzértségünk rajtaütött a táborozó francia csapatokon. Egyebekben ma a francia harctéren nagyobb harcok nem fordultak elő. Belgiumban és keleten a helyzet változatlan.

A galíciai harcok.

Budapest. A Magyar Távirati iroda jelenti: A Nova Reforma legutóbbi számában előkelő katonai forrásból megállapítást nyert, hogy Galiciában mind jobb a helyzetünk. Az orosz tulerő minden offenzívára képtelen.

Budapest. A hadisajtószállásról jelentik: Ravaruska felé előre tolt csapataink a szembenálló orosz csapattesteket ütközetre kényszerítették. Erős puska és gépfegyverharc után katonáink rohammal elfoglalták az oroszok lövészárkait. Az oroszok futva menekültek.

Harc a Vogezekért.

Berlin. A Wossische Zeitung értesülése szerint a francia Lotharingia területén, nagykiterjedésű terepen erős harcok folynak a Vogez-hegység birtokáért. A német sereg nagy fölényben van, mert a hegyláncolat legfontosabb pontjait már megszállotta s eredményes támadásokat intézett onnan a francia hadállások ellen.

Rheims lángokban áll.

Berlin. Hivatalos. Rheims ellen harcoló tűzértségünk az ellenséges ütegeket teljesen megsemmisítette és várost több ponton fölgyújtotta. Rheims lángokban áll.

Oroszország tudott a sarajevói merényletről.

Szófia. Egy bolgár röpirat adatok fölsorolásával ismerteti Oroszország hit-szegő és erőszakoskodó politikáját és az oroszok által inscenált politikai gyilkosságokat sorolja fel annak a megállatásával, hogy a sarajevói merényletet is kétségtelenül az orosz diplomácia tudtával készítették elő. Miniszterelnökség sajtóosztálya.

Angol lapok a francia hadseregről.

Amsterdam. Ideérkezett londoni lapok nagyon pesszimista fölfogással ítélik meg a helyzetet a nyugati harctéren. Az angolok a francia hadvezetőséget azzal hibáztatják, hogy tulsokáig halogatta az offenzív fellépést s most már nincs abban a helyzetben, hogy erélyesen támadhassa a rendkívül erős német hadállásokat. A londoni lapok szerint a Franciaországban harcoló angol hadsereg is csak azért nem fejthetett ki eredményes tevékenységet, mert a francia sereg részéről nem talált kellő, erélyes támogatásra.

HIREK.

A térkép.

— Molnár Mihály zenéjével. —

„Ágyucsőre tábornok világit,
Rajta írom ezt a kis lapot...
Még ma csöndes, holdas itt az éjjel,
Fönt az égen békés csillagok.
— Ámde srappel robban, ágyu bömböl,
Amikorra hazaér e pár sor...
... Egyetlen, szép, szőszke fiacskám
Csókold meg helyettem, édes, százszor!”

„Kis fiacskám, látod, ez a térkép,
És ez itten az orosz határ...
Zord mezőkön édes, jó apádra
Leskelődik százezer halál.
Kérdeve kérd az Istent, védje, óvja,
S hozza vissza a te bús anyádhoz...
Kis fiacskám egyetlen reményem,
Kulcsold össze kis kezed s imádkozz!”

„Jó anyácskám, jaj de szép a térkép,
Nem volt ily szép játékom soha.
Mennyi sok szín, jaj, de gyönyörű ez...
Mennyi ország... úgy vágyom oda.
Ámde már oly régen nem mutattad,
Hol van apa muszka föld határán...?
... Édes anyja átkarolja forrón.
„Mennyországról nincs térkép, kis árvám!”

— Gács Demeter.

Egy kis türelem. A következő sorokat kaptuk a miniszterelnökségi sajtóosztálytól: A kórházak felállítására, valamint berendezési tárgyakra stb. a vonatkozó felajánlások a tesztületek és magánosok nemes áldozatkészsége folytán oly nagy arányban érkeznek, hogy a felajánlások elintézése, a tárgyak átvétele stb. a dolog természeténél fogva késedelmet szenved, amely körülményre az ajánlattevők figyelmé ezúton felhívjuk. Miniszterelnökség sajtóosztálya.

A körorvosok kiségitése. A belügyminiszter rendeletileg értesítette Zalavármegye alispánját, hogy az orvosok behívása miatt üresedésben levő körorvosi állásokat már nyugalmabonult orvosokkal, illetőleg orvosszigorulókkal, ötöd éves hallgatókkal töltsék be. Az orvosszigorulók és orvostanhallgatók egy idősebb körorvos felügyelete alatt fogják a teendőket végezni.

Levél a harctérről. A Zalai Hirlap egyik barátjától, aki pár nappal ezelőtt még az északi csatamezőn harcolt, a következő kedves levelet kaptuk: Kedves Szerkesztő! Igaz, megigérttem, hogy sokszor írok majd, de bocsáss meg, nem volt hozzá érkezésem. Most, hogy Budapesten üdülök a helyőrségi kórházban, végre hozzájutottam, hogy ezt a néhány sort megírjam neked. Mi újság otthon? A kutyámat mikor láttad utoljára szegényt? Sokat bánkodik utánam? Köszönöm kérdésedet, itt nagyon jól megy a sorunk, vagyunk egynéhányan honvédtisztek, akik Galiciában nekimentünk holmi szamárgolyónak. Borzasztó, mennyire ápolnak bennünket ezek a kedves, finom pesti asszonyok, csak olyan nagyon csinosak ne lennének. Odafönn Galiciában, ha csak az én távollétem nem fáj a hadvezetőségnek, valószínűleg most is jól megy a sorunk. Hidd el, hogy ezt a háborút nem a magyar katonák vitézsége nyeri meg, hanem az oroszok gyávasága vesztí el. Szógyen, hogy milyen silány csöcselék ez az orosz. Na, de mit izgassam magamat. A sebeket talán hét, nyolc nappal ezelőtt szereztem be kézzel-lábbal. A méltóságos kisasszony, aki ápol és betakar a paplannal, ha néha álmomban lerugom magamról, nem akarja elhinni, hogy nem fáj a golyó. Különbösen szervusz. Küldd az újságot és írj.

A hadsegélyző hivatal kérése. A hadsegélyző hivatal hazafias tevékenysége sikerei érdekében figyelmeztet arra, hogy nekünk, akik most itthon maradtunk, kötelességünk mindent megtenni, ami az értünk küzdő katonáknak harcképességét fokozza. Vannak olyan tárgyak, amelyekből a készlet már elfogyott,

ugy, hogy azokat vétel útján megszerezni fölötte nehéz. Ilyen a jó távcső is, mely ugy tisztjeinknek, mint altisztjeinknek a harctéren megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz. A hadsegélyző hivatal felkéri azokat, kik bárminő láteső birtokában vannak s azt nélkülözhetik, küldjék azokat a hadsegélyző hivatalhoz (Budapest. 4. Váci-utca 36. sz.) A hadsegélyző hivatalnak küldött adományok a postán portómentesség kedvezményben részesülnek.

A tisztviselők családtagjainak vasut kedvezménye. A kereskedelemügyi miniszter egyik legutóbbi rendeletében az állami, megyei és katonai tisztviselők családtagjai részére fontos és értékes kedvezményeket léptetett életbe. Az említett tisztviselők nejei és 10 évesnél idősebb gyermekei részére ezentul éves arcképes igazolványt adnak ki, melyek az államvasut összes vonalain féláru vasuti jegyek váltására jogosítanak. A többi családtagok és cselédek részére ezentul is külön kell kérvényezni a féláru manetjegyet.

Főgimnáziumi, főreáliskolai, felsőbb leányiskolai magán-tanulókat előkészít: Rácz Lajos okl. középiskolai és áll. polg. iskolai tanár. Cim: Csengery-utca 1. sz. II. emelet.

A Jóléti-bizottság gyűjtése. Dr. Plihal Viktorné és Gillyen Sándorné gyűjtése a rendes segélyalapra. Weisfeld és Fischer ruhanemű, Brück 1.—, Rechnitzer 1.—, Rosenbergh 60.—, Bettelheim és Guth 10.—, Keller Mátyás egy pár cipő, Deutsch Lajosné 2.—, Horváth Karolyné 2.—, Májon testvérek 3.—, Keleti Mór 5.—, Rosenberg Henrik cég 7.—, Halmos József 2.—, Fleischacker József fia 5.—, Weisz Jakab 5.—, Krámer Ignác ruhanemű. Petrics György 2.—, Szántó és Stern cég havonta 3.—, Deutsch Albertné 1.—, Bék Henrik cég 5.—, Klein Lajos 3.—, Lux Linka 1.—, Milhofer Böske 1.—, Tóth Istvánné 20.—, Hirsch és Szegő cég 2.—, Löwi Adolfné 25.—, Stern cég havonta 3.—, Grünfeld Márk 2.—, Singer József cég 5.—, Wellisch Márkus 5.—, Kirschner Mór cég 3.—, Schrapinger Adolfné 40.—, Szilárd Jenő 1.—, Kreisler Albert 10.—, Berger Ignác 10.—, Amerikai áruház 3.—, Feldmann József havonta 2.—, Fürstné 1.—, Engel Ferencné 40.—, Beck József 3.—, Kovács Jánosné és Kollajics Józsa 6.—, Unger Ullman Elek 25.—, Szegő Mór 2.—, Grabovics Fanni 3.—, Vidorné 60.—, Schiller Henrikné 2.—, Anna Tritsch 1.—, Augenföld Zsem 30.—, Eperjesy Imréné 1.—, Lachenbacher Bözse 40.—, Horváthné 40.—, Steiner Fülöp 5.—, Horváth Ferenc 50.—, Ribner Mór 30.—, Lichenfeld 50.—, Stocker Istvánné 50.—, Maschanzerné 90.—, Nébel Marcsa 20.—, Rácz Mariska 1.—, Kohn Ignácné 1.—, Hirsçy Oszkarné 2.—, Aczél Pál 50.—, Dukász Dávid 25.—, Pallosné 5.—, Dr. Ország Lajos 25.—, Weisz Irma 10.—, Stern Sándor 150.—, Weisz Tivadar 200.—, Dr. Weisz Lajos 20.—, Glasner Miksa 2.—, Seidemann Samuné 20.—, Balázs Ernőné 3.—, Klauz Béta 2.—, Polgár Zsigmond 10.—, Kohn Márk 2.—, Brot és Weber cég Reis és Scheiber 1.—, Blau Lajos 60.—, Strem és Klein 100.—, Dr. Plihal Viktor 25.—, Gillyen Sándor havonta 5.—, Boérne havonta 5.—, Szekrény Verona 130.—, Dr. Plihal Viktorné 25.—. Összesen: 98406 korona.

Fönti urhölgyek gyűjtése a Vörös Kereszt részére: Brück 1.—, Bettelheim és Gut 10.—, Deutsch Lajosné 2.—, Májon testvérek 2.—, Keleti Mór 3.—, Rosenberg Henrik cég 3.—, Halmos József 1.—, Fleischacker József fia 5.—, Weisz Jakab 5.—, Deutsch Albertné 2.—, Hercog Józsefné 2.—, Stern Netti 1.—, Weisz Soma 2.—, Steiner Dániel 40.—, Hirsch és Szegő 2.—, Löwi Adolfné 25.—, Kreisler Albert 10.—, Berger Ignác 10.—, Szívós Antal 1.—, Fodor József 1.—, Amerikai áruház 2.—, Tlacssek Manoné 1.—, Ármüt Nátánné 10.—, Beck József 3.—, Fürst Sándorné 2.—, Kovács Jánosné és Kollajics Józsa 6.—, Weisz Ernió 100.—, Unger Ullman Elek 25.—, Vidorné 40.—, Szabadi 1.—, Stocker Istvánné 50.—, Aczél Pál 50.—, Dukász Dávid 25.—, Pallosné 5.—, dr. Ország Lajos 25.—, Stern Sándor 150.—, Weisz Tivadar 100.—, Weisz Lajos 5.—, özv. Kohn Vilmosné 60.—, Horváth Erzsébet 40.—, Polgár Zsigmond 10.—, Blau M. 50.—, Blau Lajos 100.—, Strem és Klein 50.—, dr. Plihal Viktor 25.—, Gillyen Sándor 15.—, Balog József 5.—, dr. Plihal Viktorné 25.—. Összesen 87140 korona.

Nyíltér.

E rovatban közöltékért nem felelős a szerkesztő.

A „Zala” című napilap 218. számában megjelent Brantinné nagysága közöltjeire csak ennyit: Rágalmazásaival, melyet évek óta folytattak ellenem, folyó hó 17-én Brantinnon kitört. Megtámadott; én védekeztem. Zsebkést sohasem hordok. Szurkálni nem szoktam; de egyébként is állításai szemem szedett valótlanosság, amit a bíróság tisztázni fog.

Sneff József.

— **Most megnyílt VARRÓTERMEMET** a toilette-rendelő hölgyek szives jóindulatába ajánlom! Gyorsan és kifogástalanul teljesíttek minden megrendelést az egyszerűtől a legválasztékosabb divatlapizlésig. Felveszek fizetőkisasszonyokat hat havi varró és szabás- **Kaufmann Szidi,** tanfolyamra **Csongory-út 13. szám. Schönfeld-ház.**

— Nyári szezonra védő szemüvegekbe kiválóan ajánlatos cég Szívós Antal műorás és látszerész mint a legolcsóbb bevásárlási forrás óra, ékszer, látszer javítást kiváló gondal felelősségre olcsón és gyorsan eszközöl. Üzlet Szarvas szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **Münz Jenő.**

Szerkesztő: **Gács Demeter.**

URANIA mozgóképalota.
Rozgonyi-utca 4. Telefon 250.

Ma kedden, szeptember hó 22-én
A. EGEDE NIESSEN felléptével

Mozikirálynő

Nagy német dráma 3 felvonásban.

A tojásos ember, humoros. Az odvas fa titka, dráma. A hevesvérű ifju, hum. Az Ausablie szorosok az Adironack hegységben, amerikai termész. felvétel.

Előadások hétköznap 6 és 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. — Rendes helyárak.

Rétek és szőlők céljaira a le-
tező legjobb, a szagtalanított

Fekál-Trágya

egyedül áll a maga nemében.

Felülmúlja a legkötünőbb
istállótrágyát.

Használata sokkal keve-
sebbe kerül minden más
trágyánál.

Hatása legalább 3 évre kiterjed.

Készíti és elárusítja:

Leitner Ödön

Fekete-Sas. :: Telefon 2-13. sz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Műfajták: Helyben házhoz hozva 1 óra 60 f.
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán 1 óra 1 k.
Nyilattér és hirdetések megállapított árai szerint.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 5. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149. Kiadóhivatal 41.

A francia szalmaláng.

Az Est haditérképet közölte a nyugati harctérről. A térkép mutatja egy zengugos megszakadozott vonallal, hogy az utolsó tíz nap alatt a német front vagy harmincöt, negyven kilométert hajolt vissza a határ felé. Talán aggódni kellene ezen? Ez a hadmozdulat minden harccal járó nagyszerű borzalmassága mellett is igen egyszerűen magyarázható.

Mert nem volt természetes, rendes és szabályos dolog, hogy a németek olyan gyorsan értek Páris alá. Ha a francia hadsereg komolyan és eltökélten veti magát a német előnyomulás elé, akkor az, szövetségesünk nyilvánvaló katonai és etikai fölénye ellenére is sokkal lassabban ment volna. De a franciák a Marne vonaláig nagyobb vereséget sehol sem kockáztatva következetesen visszavonultak. Talán azt tervezték a derék franciák, hogy mélyen becsapják országukba a hiszékeny germánokat s mikor már az orosz sereg Berlinig diadalmaskodva visszafordulásra kényszeríti a német hadsereget, akkor a visszavonulásában is ép, intakt francia haderő hirtelen a leghevesebb offenzívába megy át és hátulról viharzik rá a visszavonuló német csapatokra.

Nos, ravasznak épen elég jól kiizzadták ezt a beválthatóan ármányos hadi tervet, de jött a mi kedves, öreg, pompás Hindenburg apónk s azóta az oroszok eltávolodása Berlinton egyenes arányban növekszik a jó franciák optimizmusával. A nagy haditerv belefutott a mazuri mocsarakba, miután már jóval előbb hajótörést szenvedett Gumbinnen, Intersburg, Ortelsburg és Lyck mellett.

A német sereg frontja pedig visszahajolt, mert más az, amikor egy hátráló sereget üldözünk s más az, amikor egy offenzívára kész sereget találunk szemközt magunkkal. A Marne mögött a visszavonulásban fáradó franciák hirtelen sarkon fordultak s a vakítóan föllobbanó, de gyorsan hamvadó gall temperamentum lángolásával csaptak az üldöző németekre. Miután pedig kétszerkettőnél is dogmatikusabb taktikai tantétel, hogy üldözésre fölfejlődött csapatokkal nem lehet egy erős ellenség támadását föltartóztatni, a német hadvezetőség a szétszórtan, rajonként, folytonosan hullámzó vonalban előrehaladó csapattesteket erős, egységes frontban tömörítette, hogy feltörő kos ádáz rohamánál milliószorta súlyosabb lendülettel tiporhassa maga alá a francia ellenállást.

Ez röviden a német terepváltoztatás oknyomozó története. Hogy a németek nagyszerűen fölkészültek erre az esetre is, azt bebizonyították azzal, hogy mind össze másfél napra volt szükségük az

új berendezkedéshez. Azóta pedig az történt, hogy a németek bölcs türelemmel bevárták amíg a franciák vad támadó kísérletei a nagy, belső feszültség miatt maguktól is összeomlottak. A francia offenzívát a saját dühének belső égése emésztette el. Most, hogy a

francia harcvonal minden pontján beállott az ernyedés, a nagy izgalmakat, nagy kitöréseket követő lélektelen ernyedés: most a németeken a sor. A német sereg támad és megindul újra Páris felé. De akkor már nem lesz több francia sereg, amely föltartóztassa.

Az oroszok védekeznek.

Három angol hadihajó elsüllyedt. A francia sereg Párisba menekül? A németek újra Páris felé nyomulnak.

A galíciai harcok.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Semmi nagyobb esemény nem történt. Csapataink helyzete változatlanul kedvező. Az oroszok még mindig nem próbálkoztak offenzív hadműveletekkel.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A galíciai harctérről jelentősebb hadmozdulatok híre nem érkezett. Megbízható forrásból úgy értesültünk, hogy az oroszok nem árulták el eddig, további előnyomulás szándékát, sőt megerősítették hadállásaikat, mintha védekezésre készülnének.

Hindenburg az orosz erődtítéseket ostromolja.

Berlin. Hindenburg tábornok délnyugat felé előnyomuló hadserege több orosz erődtöt, amelyek a Narev és Njemen folyókon átvezető hidakat védelemezik, ostrom alá fogott. A sereg nagyobb része folytatja az előnyomulást.

Három angol hadihajó elsüllyedt.

Budapest. A miniszterelnökség sajtóosztálya hivatalosan jelenti: Londonban 22-én este 9 órakor kiadott hivatalos kommuniké szerint a német tenger alatt járó naszádok az Északi tengeren az Abukir, a Hogue és a Cressy angol cirkálókat elsüllyesztették. A cirkálók legénységének nagy részét az odasiető angol hadihajók és hollandi gőzösök megmentették. Német félhivatalos közlés szerint a német admirális hivatalosan még nem adhat hírt, mert a tenger alatti naszádok a nagy távolság következtében még nem tettek jelentést. Más forrásokból vett hírszerint az ütközet 22-én reggel 6 és 8 óra között, husz tengeri mérföldnyire Hook van Hollandtól történt. Az Aboukirt előbb egy torpedó találta. A Flóra holland gőzös kétszáznyolcvanhét tengerészt partra vitt.

Schoenburg herceg elesett.

Berlin. Schoenburg Ottó herceg, az albán fejedelem sógora a Franciaországi harctéren hősi halált halt.

A nyugati harctér.

Berlin. A német nagyvezérkar hivatalosan jelenti: A német támadások a francia hadállások ellen eredményesek voltak.

Berlin. A Wolff-ügynökség hivatalosan megerősített jelentése: A francia offenzíva, amely a Meaux-Verdun közötti vonalon több, mint egy hélig tartotta magát, szeptember 19-én végleg megszűnt. A francia hadvezetőség az offenzíva érdekében fölhasználta az összes rendelkezésére álló tartalékseregeket, de eredményt a legnagyobb erőfeszítések mellett sem tudott elérni. A német csapatok szikla-szilárdan tartották föl az ellenséges támadásokat és minden vonalon ismételten visszaverték a francia sereget. A francia haderőt ért súlyos veszteségek kétségtelemné teszik, hogy a francia hadsereg nem folytathat többé offenzív harcot.

Berlin. A Berliner Zeitung harctéri tudósítója hiteles jelentésében írja, hogy a német offenzíva újból megkezdődött a francia hadállások ellen és minden vonalon sikerrel járt. Kluck tábornok, a bajor trónörökös, a szász herceg, a német trónörökös és Hausen tábornok hadseregei diadalmas csatározások után az ellenséget visszaszorították és újból megkezdtek az előnyomulást Páris felé.

Róma. A Stefani-ügynökség jelenti: Délfranciaországban nagyon leverően hatott a francia offenzíva teljes kudarcának híre. Párisból eredő hírek szerint a francia hadvezetőség hallatlan erőfeszítésekre készül, hogy még egy utolsó, kétségbeesett kísérlettel feltartóztassák a német előnyomulást. Mások ismét azt beszélnek, hogy Páris erődét között vonják össze az egész francia haderőt.

Harc a Vogezekért.

Strassburg. Heeringen tábornok hadseregének zöme kieroszakolta az átkelést a Vogez-hegység szorosain és francia Lotharingia földjén támadja az ellenséges hadállásokat. A francia sereg helyzete rendkívül kedvezőtlen.

HIREK

A piaci szabályrendelet. A napokban érkezett vissza a belügyminiszter jóváhagyásával a piaci szabályrendelet, amely már jogerőssé lett. A szabályrendelet a piaci elővásárlást korlátozza megfelelően. Lényegesebb rendelkezéseit itt közöljük: 1. §. A zöldségnek, baromfinak, malacnak, szopósbaránynak és gödölyének, tojásnak, tejnek, tejfelnek, túróknak, vajnak, burgonyának, gyümölcsnek, hüvelyes veteménynek s effélének kicsinyben ismét eladásával foglalkozóknak Nagykanizsa r. t. város területén a piaci vásár kezdetétől számított első 2 órában belül vásárolniok — kivéve saját egy napi szükségletüket — nem szabad. A megengedett időben is csak a piacon vásárolhatnak. 2. §. A város területén gombákkal házalni tilos. 3. §. Aki a szabályrendelet ellen vét, kihágást követ el és első esetben 40 koronáig terjedő pénzbüntetéssel, ismétlés esetén pedig 3 napig terjedhető elzárással büntetendő. A pénzbüntetés behajthatatlanság esetén megfelelő elzárásra változtatható át. A szabályrendelet ellen vétők fölött a rendőrbíróság ítélkezik.

Nagykanizsai sebesültek visszatérése a harctérre. Hála annak a páratlanul lelkiismeretes, gondos és szeretetteljes ápolásnak, amelyben a harcterről ideérkezett sebesültek nálunk részesültek, a derék katonák egy része már teljesen felgyógyult. Nem egy közülük súlyos sebbel jött Nagykanizsára s ma már teljes épségben jár-ke, mintha világ életében semmi baja se lett volna. Miután sok van a felgyógyult sebesültek között, aki kifogástalanul jól érzi magát és szabadságot sem akar igénybe venni, már a legközelebb egész csapat indul vissza az ezredéhez a galíciai harctérre.

Majd elvállik. Csodálatos dolgokat beszélnek a zalai huszárok hőstetteiről. A hadtörténelemben páratlan vitézi tetteket visznek véghez napról-napra. Ime egy a sok közül: A grodeki harcban egy zászlóalj egerszegi huszár azt a parancsot kapta, hogy verje ki az ut mentén álló cserjésből az orosz lovasságot. Egy teljes kozák ezred volt a cserjésben. Mikor a mi zászlóaljunk attakra sorakozott, egy közös baka tréfásan odaszólt valamelyik huszárnak:

— Kevesen vagytok ti oda, testvér.

A huszár marokra kapta a kardját és csak ennyit mondott.

— Majd elvállik.

Az attak megindult és tíz perc múltán tiszta volt a terep. A kozákok vad vágatással, tönkre silányítva menekültek.

Tempósan. A galíciai harcterről kaptuk ezt a kedves és katonáink hangulatát tökéletesen jellemző apróságot. Egy szuronyrohamban egymás mellett harcol a kiszolgált, öreg káplár és a fiatal siheder-baka. Hamarosan szuronyvégre kapják az oroszokat és megindul a „munka”. Az öreg szép tempósan dolgozik és egymás után lékeli a muszkákat, de a fiatal esze nélkül agyal jobbra, balra s csak úgy zuhog a puskatusa a muszka koponyákon. Végére megunja a káplár ur a nagy sietséget s miközben kihuzza a szuronyát az egyik muszkából, csak úgy foghegyről odaveti a derék fiúnak.

— Lassan ücsém, hogy tempója legyen, mert kár elhamarkodni a dolgot. Hadd maradjon a többieknek is. Meg aztán lássa a muszka, hogy nem sietünk vele.

A hetvenkedő mészároslegény. Radivojevic Dusan mohácsi mészárossegéd július 19-én, Mohácson egyik korcsmában hetvenkedve, nagy hangon hirdette:

— Én vadrác vagyok! Meggyilkolok tíz magyart, aztán átszököm Szerbiába s a magyarok ellen fogok harcolni, akkor majd meglátjátok, kik a szerbek!

Eme kijelentéseért a pécsi kir. törvényszék hat havi államfogházra és 500 kor. pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen Radivojevic felebezéssel élt. A gyorsított eljárásnak megfelelően a felebezés hamarosan a pécsi tábla elé került, mely a törvényszék ítéletét jóváhagyta. További felebezésnek a gyorsított eljárás folytán helye nem lévén, a jogerős ítéletet ma hirdette ki Radivojevic előtt.

Koszorupótló adományok. F. hó 14-én elhunyt Kertész Imre iránti kegyeletből koszorúpótló címén adományozni szívesek voltak: Volt iskolatársai 20 kor., Böhm Jenő ur, Kardos Sándor ur és neje 10—10 kor., Rosenberg Oszkár ur és neje 6 kor., Steiner Fülöp ur, Sipos Andor ur 5—5 kor., Horváth Róza urnő 2 kor., összesen 58 kor. Az izr. Szentegylet.

Zalamegye közoktatásügye a háborúban. A vallás és közoktatásügyi miniszter tájékoztatást óhajtván nyerni arról, hogy a rendkívüli helyzetre való tekintetből miképpen alakult a közoktatásügy, a m. kir. tanfelügyelőség a miniszteri rendelet értelmében ezután is felhívja Zalavármegye minden jellegű iskoláját a következő adatok sürgős bejelentésére: 1. Hány tanerős az ottani iskola. 2. A tanerők közül hányan teljesítenek jelenleg katonai szolgálatot. 3. Mikor kezdődött a tanítás és osztályonként hány tankötelessel. 4. Ha a tanítás szept. 15-én még nem kezdődött meg, mi ennek az oka.

Főgimnáziumi, főreáliskolai, felsőbb leányiskolai magán-tanulókat előkészítő: Rácz Lajos okl. középiskolai és áll. polg. iskolai tanár. Cim: Csengery-utca 1. sz. II. emelet.

Kevés az ágy asebesült-kórházakban. Kaptuk a következő sorokat a katonai állomásparancsnokságtól: Nemes szívű emberek, a hadsereg, illetve a vörös-keresztnek tekintélyes számu ágyat bocsátottak rendelkezésére a sebesült legénység és tisztikar részére. Minthogy azonban a tisztek közül sokan saját otthonukban részesülnek ápolásban, a tisztek részére kijelölt ágyak üresek maradnak, min a legénység részére rendelkezésre bocsátott ágyakban máris hiány mutatkozik. Minthogy katonáink, tisztek és legénység egyaránt kockáztatták életüket a hazáért, helyes volna hogy ápolásukban ne tegyünk különbséget. Bizonyára lesz mindenki oly hazafias, hogy épen a fentvázolt körülményekre való tekintettel beleegyeznek a felajánlott ágy rendelkezésének megváltoztatásába. Az ügy sürgősségére való tekintettel felkérjük az illetőket, hogy ebbeli beleegyezésüket a helyőrségi kórház, illetve azon tartalékkórháznál bejelentse, melynek körébe annak idején utaltattak.

Elmaradnak az ipari továbbképző tanfolyamok. A m. kir. technológiai iparmuzeum igazgatósága az ipari továbbképző-tanfolyamok működését az 1914—15. évre felfüggesztette, mert az iparosok és munkásaik nagyobb részét katonai szolgálat köti le, az állam anyagi erejét pedig a háborúval járó költségek veszik teljesen igénybe.

A Jóléti-bizottság gyűjtése. Dr. Neumann Edéné és Weisz Tivadarné urnők gyűjtése a rendes segélyalapra: Matán Ödön havi 2.—, Hirsch Bernát 1.—, Rosenberg Salamonné 1.—, Kaufer Józsefné 3.—, Németh Gyuláné 1.—, Trojkó János 1.—, Swetetz Lajosné 1.—, Toch Zsigmond 1.—, Harsay Györgyné 2.—, Molnár Ernőné 1.—, Heister Jánosné 1.—, Verbowetz János 1.—, N. N. —10, Verbovecz Jánosné 1.—, özv. Rottmanné 1.—, Polinné 1.—, Horváth Sánta Istvánné 1.—, D. Ilona, 1.—, Csizmadia József 1.—, Ney Ignác 1.—, Pápay György 1.—, Gábor Jánosné 1.—, Slutner József 1.—, Deutsch Bernát 1.—, Rosenberg Bernátné 3.—, Kálmán Pálné 1.—, Molnár Vendel 1.—, Mühlstein Lajos 2.—, Maschanzker Márton 4.—, Vajda Ferenc 3.—, Pintér nővérek 5.— és 10 liter bab, Ágostonné 1.—, Nagy Józsefné 2.—, Reithoffer Lajos 1.—, N. N. —40. Befolyt végösszeg 50 korona 50 fillér.

Fönti urhölgyek gyűjtése a Vörös Kereszt részére: Grosz Albertné 2.— és havi 3 kor. szeptembertől, Simon Kálmán 1 kor. és havi 2 kor. szeptembertől, Balás Terka 1.—, Bazsó József 5 kor. és havi 3 kor. szeptembertől, Braun Emília 1.—, özv. Braun Bernátné ferenemű, N. N. 30.—, N. N. —20, Rosenberg Salamonné 2.—, Grünfeld Böske 1.—, Ujváry Géza 2.—, Wernig Henrik 2.—, Bölcsföldy János 5.—, Horváth János —40, Pál Imre 1.—, Hárer József 1.—, Czoffer Lajos 1.—, Csizmadia József 1.—, Takács Józsefné —30, Nagy Károly —30, Nagy Béláné —40, Németh Istvánné 1.—, Horváth Ferencné —60, Hajnási Lajosné —60, Mancsekné —40, N. N. —40, N. N. —20, Deutsch Bernát

2.—, Rosenberg Benedekné 2.—, Vajda Ferenc 2.—, Pintér nővérek 5.—, Hodics István —50, Szabó Andrásné —50. Befolyt összeg 72 kor. 80 fillér.

Lehr Oszkárné és Lustgarten Samuné gyűjtése a rendes segély alapra: özv. Horváth K. 1.—, Trojkó Géza —50, Markó Jánosné 1.—, Tóth Károlyné —20, Pák Sári 3.—, Neufeld Berta —50, Mattosa Irma 1.50, Mészáros Gusztó 2.—, Tóth Erzsébet —50, Witt Rózi 2.—, Lengyelne —50, Nagy Károly —50, Mikó Péter —10, Németh József —60, Burger Sándor —50, Nikicsér József 1.—, Menczer Ignác —60, Hahn Miksáné 2.—, Weisz Jakab 3.—, özv. Frischmanné —20, Goldfinger István 1.—, Walera Józsefné —40, Bedenek Ferenc —60, Brandl Adolfné 1.—, Hirsch Samu —40, Pulainé —20, Bátor Istvánné 1.—, Sebők Józsefné —20, Horváth György —20, Német Józsefné 1.—, Cerner Pálné —20, Baksa Józsefné —20, Lukács András —20, Andri Mártonné —, Metz Lajosné —20, N. N. —20, Fester József —60, Pint Jánosné —20, Filák Ferencné —30, Masnyák Györgyné —50, Kóblinné 1.—, Lasky György —50, Enez Józsefné —20, Sütle Istvánné —20, N. N. —50, özv. Szabó Ferencné —20, N. N. —50, N. N. —10. Összesen 33 kor. 20 fillér.

— Nyári szezonra védő szemüvegekbe kiválóan ajánlatos cég Szivós Antal műorás és látszerész mint a legolcsóbb bevásárlási forrás óra, ékszer, látszer javítást kiváló gondal felelősségre olcsón és gyorsan eszközöl. Üzlet Szarvas szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **Műnz Jenő.**
Szerkesztő: **Gács Demeter.**

URANIA mozgóképalota.
Rozgonyi-utca 4. Telefon 250.

Ma szerdán, szeptember hó 23-án
A. EGEDE NIESSEN felléptével

Mozikirálynő

Nagy német dráma 3 felvonásban.

A tojásos ember, humoros. Az odvas fa titka, dráma. A hevesvérű ifju, hum. Az Ausabbe szorosok az Adironack hegységben, amerikai termész. felvétel.

Előadások hétköznap 6 és 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. — Rendes helyárak.

Rétek és szőlők céljaira a létező legjobb, a szagtalanított

Fekál-Trágya

egyedül áll a maga nemében.

Felülmúlja a legkitünőbb istállótrágyát.

Használata sokkal kevesebbe kerül minden más trágyánál.

Hatása legalább 3 évre kiterjed.

Készíti és elárusítja:

Leitner Ödön

Fekete-Sas. :: Telefon 2-13. sz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 60 f.
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1 k.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 5. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149. Kiadóhivatal 41.

Jó, puha a sár odafönn

Galiciában, kényelmes fekvés esik rajta a derék, jámbor oroszoknak, a raszputinos cár vitéz katonáinak, hiszen ilyen puha nyoszolyájuk talán az édesanyjuk ölében sem volt még. Itéletnapig is elfeküdnek ottan, de nagy bajba kerültek most a derék emberek odafönn. Eljöttek a szegény báránycák nagy, benső bizakodással, gyönyörű remények zöldjével, hogy egy-kettőre muszka lobogó diszlik a budai meg a bécsi Kreml tornyán s a cár adószedői fogják nyuzni a svábat meg a magyarszkaiket. Ez mind benne volt a gyönyörűen kiokumált muszka haditerveben, a tábornokok zsebe pedig csakugy duzzadt a sok pecsétes, sujtásos pergamenttől, amelyeken Galícia, Erdély, a ruthénok, Biharság, Croatia, Pannonia, Budapest teljhatalmu kormányzóivá nevezte ki őket a fehér cár atyai félkegyelmű. Ki tudja mit nem ígértek a sok álmos muszknak is, hogy harcias lángolásra serkentsék ezeréves tespedéstől, rabszolgaságtól tunya érverésüket? Talán azt is elhitték velük, hogy minden muszka a marsallbotot viszi magával a torniszterében . . .

És kazáni szent szűz, el ne hagyj, mi történik erre? Azok az ördögtejen nevelt, lelketlen magyarok és svábok megint elrontották a dolgot. Ime két hónapja már, hogy a legsötétebb atyuska zászló alá hívta az ő együgyű népét s a töméntelen orosz hadak még ma is tehetetlenül fekszenek a galíciai sárban, aggodalmasan magasra hányt sáncaik és mélyre ásott árkaik védelme alatt. Két hónap után végre rettentő véráldozatok, annyi szenvedés és vereség után, ott vannak, ahol elkezdték.

De ha csak ennyi lenne a baj, a kutya se morogna érte. Megvan a muszknak az az áldott jótermészete, amit a sertéstől sajátított el sok százéves tanulmánnyal, hogy nem nézi sáre vagy egyéb hasonló; elfekszik ott életfogytig, ha nem háborgatják. De jön az a rossz, csunya Hindenburg, megveri a Narevsereget, megveri a Vlnai sereget, megveri azonfelül a grodnoi sereget meg a finn hadtestet is s mert ez nem elég neki, jön már nagy dühösen Varsó felé, még mindig verni akar. És ez a nagy baj, mert most viszik a szegény muszknak a jó, puha galíciai sárból északra a Hindenburg keménykötését, fírgalmatlan kezű germánjai elé. Így aztán mindig kevesebben lesznek az oroszok Galiciában, ellenben a magyarok meg a svábok mindig többen lesznek, mert jönnek folyton, folytonos áradásban, Galiciába is a német segédc csapatok meg az osztrák-magyar tartalék seregek. A végén aztán pusztulni kell

az oroszoknak a jó, puha galíciai sárból, ahol már oly finoman érezte magát. Szegény muszknak. Milyen nagy örömmük lehetett, hogy otthagyhatták a

fehér cár kancsukás birodalmát és most vissza kell menniök. Kazáni Szűzanyánk, nagyon nem szép tőled, hogy így cserben hagyod a te hű oroszaidat.

LEGUJABB

A nyugati harctér.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: A francia-német harctéren döntő befolyású események vannak előkészületben. A német hadsereg helyzete egyre kedvezőbb. Csapatunk erősen szorongatják az ellenséget. Meauxtól délkeleti irányban egy erős francia hadoszlopot meghátrálásra kényszerítettünk.

Berlin. A Wolff-ügynökség délelőtt 9 órakor jelenti: A német csapatok Varennes erődöt rövid ostrom után elfoglalták. A Belfort körüli zárerődök ostroma sikeresen folyik. Az erődök romokban hevernek. A verduni helyőrség támadását a német csapatok visszaverték. A franciák súlyos veszteségeket szenvedtek.

A lotharingiai harcok.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Francia Lotharingiában diadalmasan előnyomuló hadseregünk Heeringen tábornok vezénylete alatt fokozatosan délnek szorítja az ellenséges hadállásokat. A döntő ütközet itt még nem történt meg, de a német pozíciók annyirakedvezőek, hogy teljes győzelmünkben nem lehet kételkednünk.

Az orosz harctér.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Galiciában mindeddig nem történtek nagyobb fegyvertények az utolsó harcok óta. Csapatunk túnyomó része pihenő állásban van. Az orosz offenzíva teljesen megszűnt.

Berlin. A Berliner Tagblatt értesülése szerint Hindenburg tábornok hadserege mindeddig nem találkozott előnyomulásában ellentállással. A német sereg ostromolja az orosz erődöket.

A német hadikölcsön.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A német hadikölcsönre eddig négy milliárd 389 millió márkát jegyezték.

Antwerpen előtt.

Berlin. A Berliner Zeitung am Mittag jelentése szerint Antwerpen ostroma csak lassan halad előre, mert a német sereg túnyomó része a francia harctéren van lefoglalva és a nehéz tüzérséget is oda dirigálták, mert Antwerpen elfoglalásának a jelenlegi körülmények között nincs nagy jelentősége. Sztratégiaiag sokkalta fontosabb a francia zárerődök ellentállásának megtörése s ezért Antwerpen előtt csak annyi csapatot hagytak, hogy azzal a védősereget lekössék. Az Antwerpen előtt álló tüzérség azért már eddig is igen szép eredményeket ért el és kétségtelen, hogy Antwerpen, amelyet csapatunk napról-napra jobban megközelítenek, nem tarthatja huzamosabb ideig magát.

Előrenyomulnak Szerbiában.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Szerbiában harcoló seregünk folytatja előrenyomulását. Az ellentálló szerb csapatok több helyütt meghátrálásra kényszerültek. Dacára a nehéz terepnek, katonáink kitűnően viselkednek az ellenség előtt és páratlan harc-készségükkel nagy mértékben megkönnyítik a hadvezetőség feladatát.

Kiaucsau ostroma.

Berlin. Szikratávirat jelenti: A japán ostromló sereg energikusan folytatja az ostrom előkészületeit. Ugy látszik, hogy a japánok hosszú ostromot várnak. Az erődök állandóan tüzelésben állanak a japán ütegekkel és eredményesen zavarják a japánok munkáját.

Belfort pusztulása.

Strassburg. A Lokalanzeiger kiküldött tudósítója jelenti: Belfort ostroma a befejezéshez közeledik. Az ostromló, német nehéz tüzérség rettenetes rombolást okozott az erődítményekben. A váróv teljesen körül van zárva német csapatokkal. A belforti védősereg többször kirohanást próbált, de csapatunk mindannyiszor visszaverték őket, sőt egy ilyen alkalommal számos foglyot ejtettek.

HIRES.

Lovasrendőrök Nagykanizsán. Lesznek bizony ilyenek is nemskára. Ha nem is rendőrök, de polgárőrök. A főkapitány fölhívására ugyanis tömegesen jelentkeztek már eddig is Nagykanizsa polgárai, hogy a polgárőrségbe fölvetessék magukat. A jelentkezők száma meghaladja a százat és olyanok is vannak közöttük, akik lovas szolgálattételre jelentkeztek. Így valósul meg a messze jövő szép álma, hogy lovasrendőrök is lesznek Nagykanizsán.

A háború és a leányok. A háború nem vidám mulatság, azt már őseink is tudták, akiknek pedig kenyerük és mesterségük volt a hadviselés. Ezer nélkülözés, a szenvedések ki nem apadó tengere s a legdrágábbnak, az eleven életnek szüntelen veszélyeztetése: ez a háború azoknak, akik csinálják, a katonáknak. De ő mellettük mérhetetlenül súlyos megpróbáltatásokat jelent a háború azoknak is, akik itthonmaradtak, az anyáknak, apáknak, gyermekeknek, feleségeknek, menyasszonyoknak, jóbarátoknak, rokonoknak. És azután a leányok, akiknek a lelke telve van gyöngéd, fájdalmas részvéttel, végtelen érzékenységgel. Akárhány van közöttük, akiknek senkije sincs a háborúban és mégis annyit szenved, mintha a legdrágábbját vitték volna a harcmezőre. Mert a legfinomabb, megmagyarázhatatlanul érzékeny és nemes gépezet a leányszív. Egy kedves és előkelő urilány, Madarassy-Beck Zsuzsa bárónő kis verse fekszik előttünk, amely a maga bájos és megható naivitásában minden leírásnál ékebben festi a leányszívek érzelmeit. Ime a kis dal:

Ha a csatára gondolok,
Ahol a szent zászló lobog
A szent ügyért, szent kezekben:
Büszke fény gyúl a szememben.

Ha jön a sebzett hős haza,
Hallga . . . mi az első szava?
„De szeretnék visszemenni . . . !”
Akkor sem tudok könnyezni.

De ha szobámban egyedül
A vérem lassacskán lehül,
Nem tudok mondani okot . . .
Csak zokogok, csak zokogok.

Rémhírek terjesztése miatt elítélve. Derro Austidost, egyik eszéki divatárkereskedés segédje rémhírek terjesztése miatt a rendőrség letartóztatta és két nappal később a járásbírósa már 8 napi börtönre ítélte. A büntetés leülése után Derrót illetőségi helyére toloncolja az eszéki rendőrség.

Hirdetmény. Ezennel közhírré teszem, hogy Nagykanizsán a marha- és sertésvásárok 1914. október 7-től kezdve meg fognak tartani. Nagykanizsa, 1914. szeptember 25-én. Dr. Sabján Gyula s. k. polgármester.

A sebesült honvédeknek. A honvédszállóalj parancsnokságtól kaptuk közlés végett a következő sorokat: A honvéd tartalék kórház céljaira adakozni szivesek voltak: Molnár Gyula százados ur 100.—, dr. Gyárfás Lipót segédorvos ur 100.—, N. N. 200.—, a honvéd zászlóalj tisztikara 500.—, Novák János országgyűlési képviselő ur 20.— összesen 920.— kor. Természetbeni adományok: A Vörös Kereszt egyesület gyógyszer, a Vörös Kereszt polgári iskolai urhölgyei fehérneműt, Feldmann József ur különféle fehérneműt, Löwinger Miksa póttartalékos különféle berendezési tárgyakat, Pám Sándorné különféle fehérneműt. Kiszécsi községi bíró Friskó István gyűjtőívén: Németh Józsefné 1 lepedőt, Áhor Istvánné 1 törölköző kendőt, Horváth Istvánné 1 fejkendő, Takács Mihályné 1 fejkendő, 1 törölközőt, 1 lepedőt, Takács Ferencné 1 fejkendő, Horváth Györgyné 1 fejkendő, Kovács Istvánné 1 fejkendő, 1 törölköző kendőt, Friskó Józsefné 1 fejkendő, 1 törölköző kendőt, Pulpán Ferencné 1 fejkendő, Rajkó Istvánné 2 kendőt, 1 inget és zsebkendőt, Rajkó Vendelné 2 lepedőt, 2 törölköző kendőt, Milei Józsefné 1 fejkendő, Németh Ferencné 2 fejkendő, Németh Gáborné 2 fejkendő, Kis Tóth Jánosné 1 fejkendő, 2 törölköző kendőt. Nemeslelkű adományaikért fogadják hálás köszönetünket. A sebesültek nevében: A honvéd pótzászlóalj parancsnoksága.

A belügyminiszter kérdése a városhoz. A belügyminiszter ma leiratban hívja föl a város figyelmét arra, hogy a vasúti személy és teher-forgalom nagyjában újból helyreállott, tehát szükséges, hogy a nagyobb népességű városok gondos előrelátással lássák el magukat megfelelő élelmiszer és egyéb árukészletekkel. Ugy, hogy, ha előállana ismét az az eset, hogy a vasúti vonalakat netán rövid időre is a hadvezetőség saját céljaira foglalná le, emiatt a városok élelmezése és kereskedelme terén ne okozzon zavarokat. Kérdi végül a belügyminiszter, mik azok a cikkek, amelyekből a városnak nagyobb készletekre volna szüksége? A polgármester ennek megállapítása céljából érintkezésbe lép a kereskedelmi és iparkamarával és a gazdasági felügyelővel.

Főgimnáziumi, főreáliskolai, felsőbb leányiskolai magán-tanulókat előkészít: Rác Lajos okl. középiskolai és áll. polg. iskolai tanár. Cim: Csengery-utca 1. sz. II. emelet.

A Jóléti-bizottság gyűjtése. Csizmadia Vilma- és Giltényi Sándorné urnők gyűjtése a rendes segélyalapra: Pap János 1.—, Gradicski nővérek havi 2.—, Kaufmann Elek 1.—, Schulc Sándorné 1.—, Mesteri Ferenc 1.—, Metzger Ferenc 1.—, Czinder János 2.—, Halász Ferenc 1.—, Günsberger János 2.—, Berger Benő 4.—, Csányi János 1.20, Weinberger Jenő 4.—, Weisz Józsefné 2.—, Skriválics István 10.—, Elias Áron 4.—, Francis István 3.—, Koltai Ferencné 1.—, Tóth György 1.—, özv. Szilvay Lajosné 2.—, Sárec Kálmán 2.—, Hromecsek Vilmos 1.—, Leiner Ignác 2.—, Dukász Dávid 4.—, Bojtor Kálmán 2.—, Krunic József 4.—, Hajdu József 2.—, Összesen 59 kor. 20 fillér.

Szeghő Gézané és Kemény Jánosné urnők gyűjtése a rendes segély javára: Schilhan János 25.—, Szendrei Károly 2.—, havi segély 3.—, Klein Ignác 1.—, havi segély 2.—, Gibs Gusztáv 5.—, Kaiser József 20.—, Keményi Géza 1.—, Pisztel Jenő 1.—, havi segély 2.—, Karolyi Imre 1.—, Rontó Ede 1.—, havi segély 2.—, Farkas György 1.—, havi segély 2.—, Fekete László 1.—, havi segély 2.—, Riedl József 1.—, havi segély 2.—, Göllesz Ágoston 1.—, havi segély 1.—, Meiszner Oszkár 2.—, Goldfinger K. 1.—, Rauschenberger György 15.—, Kertész Lajos 15.—, Krausz Nándor 5.—, Berger Róbertné 4.—, Gulyás Karolyné 2.—, havi segély 4.—. Befizetett összeg 105 korona.

Szeghő Gézané és Kemény Jánosné urnők gyűjtése a „Vörös Kereszt” javára: Schilhan János 25.—, Szendrei Károly 1.—, Klein Ignác 1.—, Gibs Gusztáv 5.—, Kaiser József 20.—, Polgár József 2.—, Schwartz Ferenc 2.—, Keményi Géza 1.—, Pisztel Jenő 1.—, Karolyi Imre 1.—, Rontó Ede 1.—, Farkas György 1.—, Fekete László 1.—, Riedl József 1.—, Dr. Kardos 3.—, Bründlmeyer Károly 4.—, Piszárné 2.—, Unger György 3.—, Konrád 3.—, Bogenriederné 6.—, Springer Gusztáv 2.—, Strem Ignác 2.—, Geiszl Viktorné 3.—, Henne Frigyes 2.—, Barcza Ignác 10.—, Bölskeiné 2.—, Rauschenberg Gy. 15.—, Kertész Lajos 15.—, Bäder Sari 2.—, Körberné 3.—, Csorba Béla 1.—, Szokonyi 2.—, Simon János 2.—, Veber Lajosné 4.—, Szabó János 1.—, Kovacsics Ernő 1.—, Dolmányos László 1.—, Krizmanics János 1.—, Pencz András 1.—, Friesz Jenő 2.—, Ruprecht Ignác 4.—, Molnár Vendelné 2.—, Mayer Borbáia 2.—, Eichsinger Mártonné 1.—, Sabján Károly 1.—, Krausz Nándor 5.—, Perger Róbertné 4.—, Kocsics Józsefné 4.—, Fáy Árpádné 3.—, Adlovics Ferencné 4.—, Lányi György 1.—, Kovács Róza 5.—, Nagy Sándorné 1.—, özv. Berger Józsefné 1.—, Kohári Károly 6.—, Gulyás Karolyné 2.—, Hirländer Gyuláné 8.—, Holzheim Miczi 2.—, Eigner Ferenc 1.—, Porpáczy N. 1.—, Piriti Sándor 1.—, Reichel Gergely 1.—, Hordos Vincéné 2.—, Pusofszi Viktorné 2.—, Lubicsné 1.—, Garzóné 4.—, Kurucz Istvánné 4.—, Hári István 2.—, Kisfaludy József 6.—, Paár János 2.—, Meiszner Frigyes 1.—, Marvalics Józsefné 2.—, Varga János 1.—, Péter Lajosné 2.—, Radits Mária 2.—, Horváth Lajos 2.—, Kiss Károly 2.—, Hajdu Pálné 2.—, Pataki József 1.—, Gócza Jánosné

—40, Czuppon Ferenc —40, Pfalnczer Ferenc —50, Thury Ernőné 1.—, Scheiber Józsefné 1.—, Kenessey Gizus 1.—, özv. Vati Jánosné —20, Tóth Ferenc —50, Andri Istvánné —40, Biba Sándorné 1.—, Vehovsitz N. 1.—, Schnabel Gyula 1.—, Kovacsics Náci —40, Szeghő Gézané 10.—. Befizetett összeg 216 kor. 10 fillér.

Lehr Oszkárné és Lustgarten Samuné gyűjtése a Vörös Kereszt javára: Trojkó Géza —50, Markó Józsefné —20, Nunfeld Berta —50, Mattora Irma —50, Tóth Erzsébet —50, Kenyelné —50, Nagy Károly —50, Bajzat Mihály —40, Burger Sándor —50, Nikicsér József 1.—, Liskay János —30, N. N. 40.—, Hahn Miksáné 2.—, Mattersdorfer —20, Walera Józsefné —40, N. N. —30, Brandl Adolfné 1.—, N. N. —20, Csemerné —30, Bátor Istvánné 1.—, Sebők Józsefné —20, Horváth Györgyné —20, N. N. —20, N. N. —30, Andri Mártonné —20, Varga István —40, Bányai Benő —30, Lasky György —50, özv. Szabó Ferencné —20, N. N. —50, N. N. —50. Összesen 14 kor. 70 fillér.

— Nyári szezonra védő szemüvegekbe kiválóan ajánlatos cég Szívós Antal műorás és látszerész mint a legolcsóbb bevásárlási forrás óra, ékszer, látszer javítást kiváló gondal felelősségre olcsón és gyorsan eszközöl. Üzlet Szarvas szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **Münz Jenő.**

Szerkesztő: **Gács Demeter.**

URANIA mozgóképalota.
Rozgonyi-utca 4. Telefon 250.

Csütörtökön, pénteken szept. 24, 25-én,

A gályarab

Remek nagy dráma 4 felvonásban.

Maxi az akasztófán, vigjáték. Josemite völgye, remek természeti felvétel. Az elzárt völgy, rendkívül humoros.

Előadások hétköznap 6 és 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. — Rendes helyárak.

Csödtömeg-eladás.

Vb. Józán Géza volt nagykanizsai lakos csödtömegéhez tartozó a csödteltárban 3-635. tételszám alatt összeirt fűszer- és gyarmatárak, állványok és üzleti felszerelések, amelyeknek beszerzési ára 12024 K 99 fill., becsértéke pedig 7583 K 63 fill.,

1914. évi október hó 10-ik napján általam Nagykanizsán

irodamban, eladatnak.

A zárt ajánlatok az említett napon déli 12 óráig nálam nyújtandók be és bánatpénzül 760 K egyidejűleg leteendő. — Ha az írásbeli ajánlat nem kedvező, ugyanaznap d. u. 3 órakor szóbeli árlejtést tartok. A leltár és a feltételek nálam betekintheők és az eladásra kerülő ingóságok közbenjöttöm mellett megtekintheők. — Kelt Nagykanizsán, 1914. évi szeptember hó 23-ik napján.

Dr. Rothschild Samu
csödtömeggondnok.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Kiadványi árak: Helyben házhoz hozva 1 óra 60 f.
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 8. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149. Kiadóhivatal 41.

Amit a messzelátó mutat.

Két király. Cleopold, a nemrég meghalt, fehérszakállu belga világfi jut az eszembe, amikor a belgák siralmasan mulatságos tragikomédiáját nézem. A jó belgák mennyire örültek, amikor Vaughan bárónő morgantikus férje elhunyt az Urban, hogy helyet adjon az ambiciózus és meszelőrudnál is erkölcsösebb Albert királynak, akiről azt mondják, hogy unalmasabb uralkodót még nem ismert nála a gótai almanah. Nyilván a fiu és az apa között már Lipót király életében se lehetett valami nagyon jó viszony, sőt mondják, hogy Albert minden lehető borsot megtört az apja orra alatt, mert módfelett bosszantotta a szép szakállu, öreg epikureus nagy életóhajtása. A gálans királyt a belgák sem szerették s nem egyszer forradalommal akarták az Albert király herceg fejére lopni a frissen mázolt belga koronát.

No most meg is kapták a belgák, amit olyan nagyon akartak. Mert biztos, hogy a belga hecc elsősorban a dicsőségesen uralkodó Albert királyi nagy, erős kivánsága volt. Ezt a kudarcot és minden komisz következményét, ami együtt jár vele, Albertnek köszönhetik a belgák. Egy azonban bizonyos. Leopold alatt ilyesmi sohasem történhetik meg. Igaz, hogy az apa nem is volt olyan ambiciózus, mint a fia s a pénzen kívül csak a nőt szerette, a hírnévnek pedig csak egy egészen kétes árnyalata izgatta. De ha öt évig tovább él, a belgák okvetlenül megspórolják maguknak ezt a keserves tanulságot, aminek a fekete levele még csak ezután következik.

Az öregek dicsérete. Hindenburg apó Isten segédelmével jövőre lesz nyolcvanhárom esztendő. Meg aztán ha végignéznünk hőseink glóriás titánjaink hosszu, dicsőséges során, azt találjuk, hogy ott igen kevesen vannak hatvanon alul, de ötvenen okvetlenül felül van valamennyi. Azok az emberek tehát, akiknek nevétől fél-Európa hangos ma, akiktől mindent várunk, azok egytől-egyig öreg, sőt nagyon öreg emberek.

Minálunk eddig nem ment jól az öregeknek. Aki felüljutott a negyvenen, az föltétlenül megkapta díjmentesen az „öreg trotli“, vagy még gyakrabban a „vén paralitikus“ kinevezést a túléhes ifjalságtól. Hát ennek most jó időre vége lesz. Ez a háboru újból a régi piederstálra állítja majd az öregeket.

A tisztességes semlegesség. Egy tisztességes kis állam, Hollandia, rikitó példaadással mutatta most meg, hogy milyen a becsületes semlegesség. Olvasom, hogy a rózsás arcukról és örök

jókedvükről legendás hollandusok a német és belga határon hét kilométernyire fölszedték a vasuti síneket és megerősítették a határt. De tettek e ilyesmit a belgák a francia határon, holott azzal védekeznek, hogy Németország durván megsértette az ő legtisz-

tább semlegességüket. Mi azonban jól tudjuk, hogy háromezernél több belga vaggont utaztattak át a francia vonalakra, a németek elől.

A derék kis Hollandia most megmutatta, hogy az igazi semlegesség nem ilyen.

LEGUJABB

A galíciai harctér.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: A galíciai harctéren teljes a nyugalom. Az oroszok semmiféle támadó szándékot nem árulnak el. Csapatunk a legkedvezőbb helyzetben várják az alkalmas pillanatot, amikor az oroszokon rajta üthetnek.

A nyugati harctér.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: A nyugati harctér eseményeiről érkező hírek döntő jellegű eredményeket nem említenek. A francia sereg ugylátszik földadta az offenzívát és visszavonulóban van, míg csapatunk erőteljes támadást készítenek elő. Az előjelek után ítélve ez a támadás már a legközelebbi jövőben várható. Ez a hadművelet fogja meghozni a döntést az egész harc vonalon.

Berlin. A Lokalanzeiger kiküldött tudósítója jelenti a főhadiszállásról: Értesülésem szerint Toul és Verdun között, ahol a bajor trónörökös csapatai nyomulnak elő, áll a leghevesebb harc. Itt a franciák mindent elkövetnek, hogy offenzívánkat megghiusítsák, de csapatunk győzelmesen vernek vissza minden támadó kísérletet.

Az orosz sereg a megsemmisülés előtt.

Berlin. A M. T. I. jelenti: Egy német katonai szaklapban magasrangú katonatiszt tollából hosszabb cikk jelent meg, amely az orosz hadsereg helyzetével foglalkozik. A cikkíró szerint akár vissza rendelik Galiciából az orosz csapatokat, akár nem, az orosz haderőt a legnagyobb veszedelem fenyegeti. Hindenburg előnyomulása miatt. Mindkét esetben az orosz sereget az a valószínű eset fenyegeti, hogy két tűz közé kerül.

Hindenburg utja.

Danzig. A Wolff-ügynökség jelenti: Hindenburg hadserege egyelőre a Njemen- és Narev-parti hídfő-védők erődök előtt foglalt állást. Valószínű, hogy az erődök egy része hamarosan elesik s akkor Hindenburg megállás nélkül folytatja útját Varsó felé.

Galiciából visszarendelik az orosz sereget.

Stockholm. A Wolf-ügynökség jelenti: Hiteles pétervári forrásból az az autentikusnak látszó hír terjedt el, hogy az orosz hadvezetőség a Galiciában álló orosz sereg tulnyomó részét visszarendeli, hogy Hindenburgot megállítsa előnyomulásában. Ez vezetéses hiba lenne az orosz hadvezetőség részéről, mert ezáltal az osztrák-magyar seregek könnyen hátbatámadhatják az oroszokat.

Csapatunk Szerbiában.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Csapatunk a Szerbia területén megszállott magaslatokról diadalmasan folytatják az offenzívát. A szerb sereg azon kísérletei, hogy a seregeink által megszállott pozíciókat visszahódítsák, nem sikerültek.

Olaszok nem harcolhatnak a franciák közt.

Róma. A Corriera della Sera hivatalosan jelenti, hogy az olasz kormány szigorú intézkedéseket léptetett életbe, nehogy a franciák a határszéli olasz lakosságot besorozhassák hadseregükbe és így megsértsék Olaszország semlegességét.

Románia elutasította Oroszországot

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Bukaresti hivatalos jelentés szerint az orosz kormány panaszára, hogy a szerbiai csapatszállításokat a román hatóságok megakadályozzák, a román kormány semlegességére való hivatkozással elutasítón felelt. A válasz nagyon kellemetlen hangulatot keltett Péterváron.

A franciák a németekről.

Berlin. Nagy kerülőuton ideérkezett párisi lapok kénytelenek elismerni a német hadvezetés precíz és sikeres munkáját. A francia lapok hangulata rendkívül levert.

Egy német cirkáló bravurja.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Az Emden német páncélos cirkáló Madras angol hadikikötő olajtartályait fölgyújtotta, azután az üldözésére induló angol hajóhad elől sértetlenül elmenekült.

HIREK.

Pacor ezredes kitüntetése. A hivatalos lap tegnapi száma ismét közli néhány katonatiszt névsorát, akiket a király az ellenség előtt tanúsított hősiességükért kitüntetett. Az előkelő és díszes névsorban ott találjuk a mi negyvennyolcasaink nagyszerű parancsnokának, a vitéz és szimpátikus katonás Pacor von Karstenfels ezredesnek a nevét is. A királyi kegy a harmadik osztályú vaskoronarendet a hadiékítménnyel adományozta az öszülő vitéznek. Ez ugyszólván a legmagasabb kitüntetés, amit katonák ezredesi rangban elnyerhetnek. Nekünk büszkeség a Pacor ezredes kitüntetése, mert azt látjuk belőle, hogy a mi véreink, a mi derék negyvennyolcasaink pompásan, hősiessé megállották a helyüket odafönt, az oroszokkal szemben. Az ilyen kitüntetés ugyanis nemcsak az ezredesnek, de az ezredének is szól. — Ugy értesülünk, hogy Sabján Gyula dr. polgármester táviratilag fogja Nagykanizsa őszinte szeretetét és üdvözlését tolmácsolni a derék ezredesnek, magas kitüntetése alkalmából.

A járásbíró és a polgárőrség. Dicséretreméltó lelkesedéssel karolták föl Nagykanizsa polgárai a polgárőrség eszméjét. Társadalmi különbségre való tekintet nélkül ajánlották föl szolgálataikat a derék célra. A jelentkezők száma ma már jóval százon fölül van. Jó példával járt elől a nagykanizsai járásbíró, amely Kovács dr. táblabíró vezetésével azonnal magáévá tette az eszmét és szolgálattételre ajánlkozott. A jelentkezők között szép számmal vannak az ügyvédi kar tagjai is. Hajdu Gyula dr. ügyvéd ötven koronát küldött a főkapitányságnak a polgárőrség felszerelésére.

Egy gimnázista, aki hősapkát köt. A mai postával a következő levelet kaptuk: Kedves Szerkesztő ur! Maga a hangulatok embere, azért írom meg a következőket. Ma délelőtt egy kedves mosolygós képű fiu nyitott be a varróiskolába. Neni kérem egy pár csuklódvődt koptam a néniem. Megtanultam a kötést. Ez az első művem, még nem olyan szép, de a többi majd szebb lesz. A kis fiut, akit Polednák Jenőnek hívnak s a gimnázium V. osztályába jár, a lányok lelkesen megéjlenézték. Ugy-e kisserkeszti s megírja a mi kis gimnázistánk? Nagykanizsa, 1914. szeptember 24. Üdvözlő Földes Miklósné. — Ez a kis történet így magában ékebben beszél minden költői leírásnál. Szebben mi sem tudnók megírni. A kis gimnázistának nagy szeretettel küldjük, meleg kézszorításunkat. Ez a szép és kedves példa valószínűleg serketően fog hatni a többi kis diákra is, akiknek most már nincs okuk huzódzni a „nőknek való” munkától. Polednák Jenő megtörte a jeget.

Takarékoskodik az állam. Érdekes rendeletet intézett most a kormány az összes zalai állami hivatalokhoz. Fokozott takarékoságra inti a hivatalokat és különböző intézkedésekre hívja föl a figyelmet, amelyek az államháztartás terheinek csökkentését célozzák. A kormány abból az elvből indult ki, hogy mindenütt szükséges a legnagyobb fokú takarékoság. A fizetési utalásokkal együtt ment szét a figyelmeztetés az állami hivatalokba. Ezidőszent az állam tisztviselői és alkalmazottai valamennyien hiánytalanul kapják meg a törvényes illetményeiket, bármeddig tartson is a világháború. Segéyleket, előlegeket, költségek átalanynokat egyelőre nem fognak kapni az állam alkalmazottai. Nemcsak a közigazgatási alkalmazottakra vonatkozik ez, hanem a tanítói és tanári karra is. A legérdekesebb része ennek az intézkedésnek az, hogy az állam ezzel egyidejűleg minden hivatal és iskolafejlesztési, valamint építkezési programját fölfüggesztette, sőt a megkezdett építkezéseit is abbahagyta, hogy jó példával járjon elő a végtelékig menő takarékoskodásban. Egyelőre tehát a nagykanizsai postapalota fölépítése is elmarad.

A Vörös-Kereszt kimutatása. A nagykanizsai Vörös-Kereszt fiók ma adta ki a pénztárhoz beérkezett adományok második kimutatását. 400 koronát adományozott: Vízlendvay Sándor Duzsnak, 100 koronát adományozott: Gróf Billot Nándor Lásznak és belépett örökös tagul. Gróf Somssich An-

talné Ormánd. Özv. Szalacsy Farkasné Ventepusztá. 50 koronát adományozott: Riedl Jenő, Fischer Antal és neje. 24 kor. 86 fillér Weisz Juliska gyűjtése Zalaujlak. 20 koronát adományoztak: Steiner Simon és neje Rozgonyi-utca, Blankenberg Imre és neje Koszorumegváltás címén Kertész Imre elhalálózása alkalmával, Toch Miksa, pósfai Horváth János. 11 korona 30 fillér ifj. Rajkó József gyűjtése Kiscéce. 10 koronát adományoztak: Özv. Barta Alfrédné, Dants Kálmán. 7 koronát adományoztak: Bágyony Bandi, Gyuri és Beck Miksa együtt. 5 koronát adományoztak: Kürschner Ignác, Grüber Ferenc Szombathely, Knortzer György. 4 koronát adományozott Blau Ottó. A nemesszivű adakozóknak lapunk utján is köszönetet mond a fiók vezetősége.

Főgimnáziumi, főreáliskolai, felsőbb leányiskolai magán-tanulókat előkészítő: Rácz Lajos okl. középiskolai és áll. polg. iskolai tanár. Cim: Csengery-utca 1.sz. II. emelet.

A Jóléti-bizottság gyűjtése. Strém Teodorné Weisz Ernőné gyűjtése a rendes segélyalapra. Dr. Balázs Zsigmond 15.—, Dr. Rotschild Béla 10.—, Dr. Friedl Ödön 10.—, Blmeuszheim Vilmos 10.—, Buksz Aladárné 10.—, Fallér 3.—, Weiser József 100.—, Devesi Lajosné 3.—, Mócsi Sándorné 2.—, Krausz Józsefné 1.—, Elges Andor 2.—, Bécsey Szuwuné 2.—, Strém Károlyné 2.—, Spitzer Mór 5.—, Simay Imre 10.—, N. N. 1.—, Dr. Rotschild 40.—, Remete Géza 10.—, Mlaker 2.—, Varga József 2.—, Dr. Schwarz Adolf 25.—, Cseh Józsefné 1.—, Anders Károly 1.—, Özv. Dr. Dezsényi Á.-né 10.—, Özv. Markó Antalné 10.—, Dr. Szabady Lőrinc 6.—, Kertész Lipótné 1.—, Gyarmati Imréné 2.—, Mikó Györgyné 1.—, Nemes Jenőné 2.—, Péntek Vendelné 1.—, Erőssy 5.—, Horváth Jánosné 1.—, Jászai Ignác 2:50, Kaufmann Mór 1.—, N. N. 1.—, P. H. W. 1.—, Arnstein Sándor 1.—, Csesznyák Miklós 5.—. Összesen 317:50 korona.

Strém Teodorné és Weisz Ernőné urnők gyűjtése a „Vörös Kereszt” javára Dr. Balázs Zsigmond 10.—, Dr. Rotschild Béla 10.—, Dr. Friedl Ödön 10.—, Blumenstein Vilmos 10.—, Bischitzky 5.—, Weiser József 50.—, Drevesi Lajosné 3.—, Varga Lajosné —20, W. J.-né 10.—, Strem Dezső 5.—, Özv. Stevócné 5.—, Dr. Rotschild 16.—, Remete Géza 10.—, Offenbeck Károly 3.—, Buksz Ignác —60, Dr. Schwarz Adolf 25.—, Cseh Józsefné 2.—, Knausz Lajosné 2.—, özv. Dr. Dezsényi Árpádné 10.—, özv. Markó Antalné 5.—, Dr. Szabady Lőrinc 2.—, Mencsi Ignác 1.—, Kucáé 3.—, Buksz Aladárné 10.—, Vincze Gyuláné, —30, N. N. —20, Jászaz Ignác 2:50, Kaufmann Mórné 1.—, P. H. W. 1.—, Arnstein Sándor 1.—, Csesznyák Miklós 5.—. Összesen 212:80 korona.

Moshammer Bella gyűjtése a rendes segélyalapra. Heine 10.—, Bogenrieder Józsefné 3.—, Moshammer Bella 2.—, Olvashaflan aláírás 2.—, Vittmann Mátyás 1:30, Noll 1.—, N. N. 1.—, Pusofszy Matild 1.—, Piszárné 1.—, Goldfinger 1.—, N. N. —10, N. N. —10, Plackó —10, N. N. —10, N. N. —10, N. N. —10, N. N. —10. Összesen 24. kor.

Plander György gyűjtése a rendes segélyalapra: Kunics László 1.—, Horváth József 1.—, Fülöp József 2.—, Horváth István 2.—, Szokoly Vendel 2.—, Dávidovics József 2.—, Pávics György 2.—, Boros Antalné 1.—, Révész István 1.—, Handelsmann 4.—, Ferber Manci 2.—, Anek Ferenc 2.—, Muik András 1.—, Poneg György 1.—, Dani László 1.—, Varga Ferenc 2.—, Flumbort László 2.—, Lang József 1.—, Pap Péter 1.—, Kelemen József 1.—, Kozorni Kelemen 1.—, Bogdán János —40, Horgos János 5.—, Vajda László 1.—, Arnstein 2.—, Horváth Géza 1.—, Marton Gy. 1.—, Punczinger 1.—, Jámor G. 1.—, Mátés Gy. 2.—, Kálovics L. 2.—, Varga K. 1.—, Gudlin Gy. 1.—, Imrei I. 1.—, Palos József 1.—, Dani A. 1.—, Dávidovics László 1.—, Molnár György 3.—, Szokoly Ferenc 5.—, Fülöp József 1.—, Fülöp Ferenc 1.—, ifj. Fülöp Ferenc 1.—, Gozdán László 1.—, Szokoly László 2.—, Szokoly György 1.—, Dani József 1:20, Marton János 2.—, Török József 1.— Szabó György 1.—, Bolf Ferenc 1.—. Összesen 76 kor. 60 fillér.

— Nyári szezonra védő szemüvegekbe kiválóan ajánlatos cég Szivós Antal műorás és látszerész mint a legolcsóbb bevásárlási forrás óra, ékszer, látszer javítást kiváló gondal felelősségre olcsón és gyorsan eszközöl. Üzlet Szarvas szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **Münz Jenő.**

Szerkesztő: **Gács Demeter.**

URANIA mozgóképalota.
Rozgonyi-utca 4. Telefon 259.

Csütörtökön, pénteken szept. 24, 25-én,

A gályarab

Remek nagy dráma 4 felvonásban.

Maxi az akasztófán, vigjáték. Josemite völgye, remek természeti felvétel. **Az elzárt völgyény,** rendkívül humoros.

Előadások hétköznap 6 és 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. — Rendes helyárak.

1032,914.
mérn. sz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A városi közkórháznál létesítendő fertőző betegosztály építésével kapcsolatos munkálatok és szállítások biztosítására versenyárgyalást hirdetünk.

Előirányzati összeg kereken: 25,000 korona.

Befejezési határidő: 1914. évi november hó 30. Az ajánlati végösszeg 5%-a bánatpénzül a városi pénztárnál leteendő s a nyugta az ajánlathoz csatolandó.

A zárt írásbeli ajánlatok közvetlenül a városi mérnöki hivatalhoz nyújtandók be, **a benyújtás határideje f. évi szeptember hó 29-én délelőtt 10 óra,** amikor az ajánlatok a mérnöki hivatalban felbontatnak. A kiírási művelet a v. mérnöki hivatalban tekinthető meg.

Ajánlatot csupán az **összes munkákra** és szállításokra lehet adni. A város közönsége a munkálatok odaitelésére szabad rendelkezési jogát fenntartja.

Nagykanizsa, 1914. szeptember 25.

A városi mérnöki hivatal.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 60 f.
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 5. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149. Kiadóhivatal 41.

LEGUJABB.

Ma délután 4 óráig a következő táviratok érkeztek:

A galíciai harctér.

Budapest. A sájtóhadiszállásról jelentik: Galiciában tart a fegyverszünet. A harcfronton teljes a nyugalom.

A nyugati harctér.

Berlin. A német nagyvezérkar hivatalosan jelenti: A német hadsereg jobbszárnyán a hadműveletek támadó jellegével új harcok kezdődtek. Döntés még nincsen. A Verduntól délre eső első zárerődöt elfoglaltuk. A német csapatok átlépték a Maas folyót. A derékhad nem áll harcban.

Berlin. A Wolf-ügynökség jelenti: A német jobbszárny hadműveletei eredményesen megőrizték offenzív jellegüket. A támadás itt rendkívül heves s a franciák ellenállása ingadozóban van.

Berlin. Kluck tábornok hadserege erős támadásra készül az angol sereg és a francia balszárny ellen. A támadástól a német hadvezetőség nagy eredményeket vár.

Szerb-román konfliktus.

Bukarest. A macedoniai kucó-oláhokon elkövetett kegyetlenkedések ellen a román kormány erélyes tiltakozásra készül Szerbiában.

Forradalom a szerb hadseregben.

Sófia. A Südslavische Correspondenz jelenti: A szerb hadseregben a forradalmi hangulat veszedelmesen elharapózott. Egyes ezredek legénysége ezredeseit és alezredeseit agyonlőtte. A szerb tüzérek dinamitot dugnak az ágyuk csövébe, hogy az ágyuk fölrobbanjanak.

A Szerémségben tiszta a levegő.

Budapest. A M. T. I. jelenti. A Szerémség kormánybiztosa hivatalosan közzétette, hogy a Szerémségben a rend és a biztonság teljesen helyreállott, a lakosság visszatért a falvakba. Akik kárt szenvedtek az államtól megfelelő kártérítést kapnak.

Francia gazság.

Berlin. A B. Z. jelenti: A franciák három német parlamentárt, akik egy várost megadásra szólítottak föl, a nemzetközi jog ellenére letartóztattak és fogásra vetettek.

Heeringen előnyomulása.

Berlin. A lapok híradása szerint Heeringen tábornok hadserege, amely a Vogez-hegyláncot elfoglalta és a lotharingiai sikon támadja a francia sereget, újabb, részleges sikereket ért el. A franciákat a német csapatok több ponton megverték és hadállásaik föladására kényszerítették.

Az angolok menekülnek Konstantinápolyból.

Konstantinápoly. Ma 300 angol alattvaló elhagyta Konstantinápolyt és Romániába utazott. Számos orosz család is elmenekült Konstantinápolyból.

Románia változatlanul semleges.

Bukarest. A Politika hivatalos jelentése szerint a román kormány tegnap koronatanácson vett részt, amelyen ismételtén arra a megállapodásra jutottak, hogy Románia szigorúan ragaszkodik a semlegességhez.

Az összeroppant francia offenzíva.

Berlin. A Lokalanzeiger előkelő katonatiszt irását közli a francia hadvezetőség legújabb jelentéséről, amely szerint a harc lassankint teljesen várható jellegét öltötte magára s így az egyes hadmozdulatok végrehajtása hosszabb ideig tart. A francia hadvezetőségnek ez a jelentése beismeri, hogy a francia haderő immár képtelen önálló tevékenységre s csak az erődök védelme alatt tud működni. Ez a francia offenzíva teljes összeroppanását jelenti.

Németország nem végez fél munkát.

Berlin. A Wolf-ügynökség hivatalosan megerősített jelentése: Bethmann, Hollweg kancellár és Moltke vezérkari főnök kijelentették, hogy Németország addig harcol, amíg jövőjét teljesen biztosította.

Anglia csábításai.

Róma. Az angol kormány beleegyezett, hogy az égei szigetek, amelyeket Olaszország a tripoliszi hadjárat idején okkupált, az olaszok birtokában maradjanak.

Verdun zárerődjét elfoglaltuk.

Berlin. A nagy vezérkar jelentése beszámol arról, hogy Verdun délre eső első zárerődje elesett. Az első német zászlót a bajor trónörökös katonái tűzték az erőd ormára, akik halálmegvető bátorsággal rohamban közelítették meg az erőd falait.

Verdun körül.

Berlin. A Züricher Nachrichten haditudósítója érdekes leírását közli lapjában a Verdun körüli harcoknak. A harctér, — írja a Z. N. — kiválóan alkalmas terep egy nagy harc lefolytatására, de sajnos, a mai harci eszközök mellett lehetővé teszi azt is, hogy példátlanul nagymérvű vérengzés színhelye legyen. A mindennünne fölpuposodó dombhátak ugyanis majdnem kör alakban helyezkednek el s hatalmas kiterjedésű sík mezőt fognak körül. Ezen a csak kevéssé hepehupás nagy területen kell a harcoló csapatoknak elhelyezkedniök, míg a tüzérség a dombor egyes pontjairól működik. A délkeleti dombort a francia űtegek tartják megszállva, a dombor északi és északnyugati csúcsai pedig már német kézen vannak. A német tüzérségnek itt hármass föladatot kell egyszerre megoldania. Nehéz űtegeivel Verdun erődét ostromolja, míg a hegyi és mezei tüzérség a sikon harcoló német gyalogságot támogatja a dombor egyes pontjainak ostromában és igyekszik elhallgattatni az ellenséges tüzérséget. A dombok kétharmadrészét a német csapatok már megszállták. Verdun erődítményeinek nagy része romokban hever. A negyvenkettősök hatása leírhatatlan. A harc a sikon állandóan tart. A németek fölénye főképp ott látszik, hogy a franciák kizárólag a még birtokunkban lévő pozíciók védelmére kénytelenek szoritkozni.

Macedonia forradalom előtt.

Szófia. Macedóniában a szerb kegyetlenkedések miatt a lakosság hangulata annyira izgatott, hogy a formszerű forradalom kitörése minden percben várható. A szerbek most már nemcsak a bolgárokkal kegyetlenkednek, hanem a kucó-oláh falvak lakosságát is üldözik. Több falut felgyújtottak és kifosztottak.

Németország megállapítja a gabonaárakat.

Berlin. A berlini kereskedelmi kamara küldöttségileg felkérte a kormányt, hogy állapítsa meg a buza, rozs és árpa legmagasabb árát.

A francia kormány és a szocialisták.

Róma. A Stampa jelenti, hogy Poincaré, Viviani minisztereinek és Briand Londonba utaztak.

Amsterdam. A Times jelentése szerint a francia kormány tagjai kénytelenek lesznek hamarosan visszatérni Bordeauxból Párisba, mert a szocialista frakciók lázongást szítanak a hatóság körében a kormány menekülése miatt.

HIREK.

Házilag ápolat sebesültek. A napokban a Zalai Hírlap közölte Mikula alezredes főhivását, amelyben arra kérte a vármegye közönségét, hogy vegyenek egyes sebesülteket házi ápolásba, miután a kórházakban nincs elég hely. A főhivásnak Nagykanizsán már eddig is szép eredménye van. Több uri család bejelentette az állomás parancsnokságnál, hogy vállalkozik a sebesültek házi ápolására. A parancsnokság természetesen köszönettel vette tudomásul ezt s azonnal intézkedett, hogy az ajánlkozó családoknál sebesülteket helyezzenek el. Most már szép számmal ápolnak tehát a kórházon kívül is sebesülteket.

Egy érdekes pör epilógusa. A lengyel-tóti járási Takarékpénztár r. t. március 1-én tartott közgyűlésén a részvényesek nagy többsége a közgyűlés elé terjesztett mérleget, valamint a tárgysorozat azon pontját, mely szerint a volt igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok vagyoni felelőssége kimondassék, nem fogadta el, hanem ezen utóbbiaknak megadta a felmentést és a számadások felülvizsgálatára egy három tagú bizottságot küldött ki. A kisebbségben maradtak a határozatok ellen felebbztek. A kaposvári törvényszék a közgyűlésen hozott határozatokat megsemmisítette. A kaposvári törvényszék végzése ellen a fent említett részvényesek többsége felfolyamodott a pécsi ítélőtáblához, mely 1914. augusztus 31-én hozott ítéletével az első bíróság végzését hatályon kívül helyezte. Így tehát érvényben maradtak a többség határozatai, melyek szerint a volt igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok megkapták a felmentést és a felszámolásra vonatkozó számadások egész anyaga felülvizsgálatban részesült.

Prémium a katonáknak. Felkértek bennünket a következő sorok közlésére: Vitéz katonáinknak főként az északon harcolóknak, az eddigin kívül csakhamar egy új ellenséggel, az északi hideggel fog kelleni szembeszállniok. E küzdelem szintoly erős lesz, mint az élő ellenséggel való harc, de ebben az itthonmaradottak is részt vehetnek, segíthetnek. A hadsereg jól el van látva, de mivel az éltető melegből sohasem lehet elég, ezennel felkérjük a közönséget, hogy ami nélkülözhető új, vagy ócska prémes holmija van, azt katonáink számára küldje be a hadsegélyző hivatalhoz: Budapest, IV., Váci utca 38. E küldeményeket, csomagokat a posta díjtalanul szállítja. Ez a jó szívektől jövő jó meleg ajándék lesz vitézeinknek a legkedvesebb. Az országos hadsegélyző bizottság ruházati albizottsága nevében: Pekár Gyula.

Bandaharcok a szerb határon. Napirenden vannak az ugynevezett bandaharcok a szerb határon. Ötven-hatvan szerb rablóból álló banda az éj leple alatt áttör Boszniába s a határhoz közel fekvő falvakban gyújtogat, rabol s mire a mi fegyveres erőnk értesülést vesz a betörésekről, rendszerint már túl van a banda Szerbiában. Van rá eset, hogy tetten érik a zsványokat s ilyenkor heves lövöldözés lámad. A banda egy része otthagyja a fogát a harc színhelyén, a másik része elmenekül. Szerb területen nem tanácsos őket üldözni, mert a zsványok összeköttetésben állanak a szerb reguláris csapatokkal s a mi kisebb csapatainkat könnyen kelepébe csalhatják. Ezek a betörések nyugtalanítják a határmelletti bosnyák falvakat s az innen tulzott formában szárnyrakelő hírek okozzák az ijedelmet. Katonáink több, mint egy hete mélyen benn vannak Szerbiában s győzelmesen vonulnak előre. A rendes hadsereggel könnyebben bírnak csapataink, mint a bokrokból előugró bandákkal, melyek heves lövöldözés után hirtelen nyomtalanul eltűnnek a bokros, fás hegyek és hegyszakadékok között. A valjevói magaslatokat már a múlt héten megszállták katonáink s egymásután verik ki a szerbeket hadállásaikból. Szerbiának hadiszempontból legnehezebb része a Drinántul emelkedő meredek hegyes vidéke, a mely messzire benyulik. Ha csapataink e tulságosan nehéz és veszedelmes tereponon túl lesz, a sikertületen sokkal könnyebben elbánnak a szerbekkel, mert hozzájuk férhetnek. A bandaharcok könnyen érthetőleg mindaddig nyugtalanítani fogják a határokat, míg Szerbia teljesen le nem lesz verve.

A sebesült katonák részére fehérmelűt ajándékoztak: Helybeliek: Siftár Istvánné, Lendvai Vilmosné, Steiner Simonné, Dobrovitsné,

Renner Ágostonné, Singer Sándorné, Zachajsky Miklósné, Varga Györgyné, özv. Krausz Jakabné, Sartory Hermin, Halász Jenőné, Ágoston Flóriánné, Berger Benőné, Hernyevits Bertalané, Sóbár Györgyné, Kramer Valeria, Mayerhofer Henrik, Horsetzky Jenőné, Ács Jánosné, Mádainé, Németh Józsefné, Halász József főerdőmérnök, Balácsi György, Molnár Gabor, Vértes Antalné, Lichtfuss Gyuláné, Lackenbacher Irma, id. Egri Gyuláné, Reichenfeld Edéné, Sóbár Györgyné, dr. Döriné, Piszker Lajosné, Kélmán Fülöpné, Grünfeld Ignácné, Stern Mórné, Lövy Samu, Holzerné, Kuglerné, Vince Róza, Stolzer Vilmosné, Sági Gyula, özv. Rusznyákné, Schwarzenbergné, Plihal Viktorné, Piriti Sándorné, Singer Sándor, özv. Muzikár Ferencné, Wrábliné, Kenesseyné, Martinek Gyula, Grosingerné, Sattler Mór és neje, dr. Balázs Zsigmondné, Fischer Arminné, Weisz Tivadarné, Klein Lajosné, Böhm Sándor, Holzeim Károly.

(Folytatjuk.)

A Jóléti-bizottság gyűjtése. Maschler Istvánné és Oroszváry Gyuláné urnók gyűjtése a rendes segélyalapra. Hedli Róza 3.—, Kolozsváriné —40, Sterné —20, N. N. 1.—, Torma Lajosné 1.—, Pucher Mária 2.—, Schlesinger Istvánné 2.—, Domány Arminné 1.—, Thassy Ábelné 5.—, Sugár Adolfné 1.—, Deutsch Józsefné 1.—, Vlasits József 2.—, Stern Dánielné havi 1.—, Heckenberger —50, Petrics György 10.—, Kovács Annus —20, Berta Mariska —30, Vugrincics Kálmánné 2.—, Móger Károly 5.—, Szabó Ignácné —20, Nagy Lajos havi 5 kor. 2.—, Bodeczky Lajosné 10.—, Haffner Jánosné 6.—, Füredi Albin 5.—, Sipper Jánosné 2.—, Mersits Lajosné 1.—. Összesen 64 kor. 80 fillér.

Almásy Jánosné és Cavalloni Sándorné gyűjtése a bevonult katonáink családtagjainak felsegélyezésére. Balaton testvérek 10.—, Pfaff Teréz 10.—, Ladányi Albertné 10.—, Szalingerne —40, Koller Nándorné 2.—, Török Nándorné —40, Köhler testvérek ruhanemű, Kostein Ferenc 1.—, Rosenberg Bernátné 10.—, Orbán Mihály 2.—, N. N. 2.—, Ofenbeck Mihályné —60, Totola Lajos 1.—, özv. Nagy Józsefné —40, Cvetkó Ferencné —20, Látó Ödön 2.—, Horváth Istvánné 5.—, Sabján Jánosné 5.—, Fehér Szidi 2.—, Golenszky M. 1.—, Sermann 1.—, dr. Rác Kálmánné 20.—, dr. Hajdu Gyula 15.—, Fatérné 10.—, Zadubánszkyne 5.—, Lichtfuszné 2.—, Rác Ödönne 1.—, N. N. —40, Furmen Imre —60, Bóha Lászlóné —20, özv. Adlovicsné —40, Grünfeldné —20, Gletka Ferencné —20, Ország Kálmán 3.—, Merényi Vincéné —40, Török Ferenc 1.—, B inner Mihály 1.—, Magyar Lajos —40, Balog Ágoston —10, Bojtorné —10, özv. Bodó Lajosné 4.—, Poszovec Mária 2.—, Oroszváry Lujza 2.—, Celcer János 3.—, Winhoffer Vilmos 2.—, Sziger Istvánné 5.—, Neirerné —50, Vokán —10, Goldberger Karolin 1.—, özv. Véber Pálné 1.—, Kálmán György 1.—, Szalay Sándorné 10.—, Cavalloni Sándorné 10.—, Péter Vilma 5.—, Almási Jánosné 10.— N. N. 704. Összesen 191 kor. 44 fillér.

Viosz Ferencné és dr. Fábán Zsigmondné urnók gyűjtése a Vörös-Kereszt javára: Dr. Szekeres Józsefné 50.—, dr. Darás Lászlóné 5.—, Alvine v. Dreger 50.—, dr. Szekeres József 50.—, özv. Oroszváry Gyuláné 20.—, Gózy Sándor és neje 10.—, özv. Vécsey Zsigmondné 25.—, özv. Fischer Gedeonné 25.—, Székács Pál és neje 5.—, Brandelhoferné 12.—, özv. Kovács Károlyné 10.—, Pulayné 3.—, dr. Kiss István 25.—, Netkovszky József 1.—, Kozáryné 1.—, Kelemen Istvánné 2.—, Ács Józsefné 2.—, Vörös Endréné 2.—, Györfly Jánosné 5.—, Wiosz Ferenc 26.—. Összesen 328 kor.

Maschler Istvánné és Oroszváry Gyuláné urnók gyűjtése a „Vörös Kereszt” javára: Grünfeld Miksáné 150, Thassy Ábelné 5.—, Vasits József 2.—, Petrics György 10.—, Móger Károly 5.—, Nagy Lajos 2.—, Bodeczky Lajosné 10.—, Füredi Albin 5.—, Mersits Lajosné 5.—. Összesen 42 kor. 50 f.

Kaufmann Adolfné és Wollák Erzsike urhölgyek gyűjtése a „Vörös-Kereszt” javára: Sartory Oszkár 50.—, dr. Sartory Zsigmond 25.—, Perlaky József 1.—, Kremšier 2.—, Weisz Dávidné 6.—, Strém Vilmosné 10.—, Fischer Lipót 1.—, Pollák Arminné 10.—, Mezriczky József 1.—, Kohn Fülöpné 3.—, Kovács Lajosné 3.—, Faics Lajos 25.—, dr. Málek László 25.—, Fonciere felügyelő-sége 10.—, Schönek Jánosné —10, Meizner Hermin 1.—, Ehrenstein Jakab 1.—, Práger Béláné 20.—, Deutsch Vilmos 6.—, Löwenfeld Joachim 25.—, Anny Diessl 6.—. Összesen 225 kor. 10 fillér.

— **Nyári szezonra** védő szemüvegekbe kiválóan ajánlatos cég Szívós Antal műorás és látszerész mint a legolcsóbb bevásárlási forrás óra, ékszer, látszer javítást kiváló gondallal felelősségre olcsón és gyorsan eszközöl. Üzlet Szarvas szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **Műnz Jenő.**

Szerkesztő: **Gács Demeter.**

URANIA mozgóképalota.
Rozgonyi-utca 4. Telefon 259.

Szombaton, vasárnap szept. 26, 27-én,

Marianna a honleány

vagy: A NÉP GYERMEKE.

Nagy epizód-dráma a porosz-francia háborúból 4 felvonásban.

Az emancipált lányka, rendkívül humoros jelenet. **A déli tengerpart madarai,** remek természetrajzi kép.

Előadások hétköznap 6 és 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. — Rendes helyárak.

1032/914.
mérn. sz.

Versenytergályalási hirdetmény.

A városi közkórháznál létesítendő fertőző betegosztály építésével kapcsolatos munkálatok és szállítások biztosítására versenytergályalást hirdetünk.

Előirányzati összeg kereken: 27,000 korona.

Befejezési határidő: 1914. évi november hó 30. Az ajánlati végösszeg 5%-a bánatpénzül a városi pénztárnál leteendő s a nyugta az ajánlathoz csatolandó.

A zárt írásbeli ajánlatok közvetlenül a városi mérnöki hivatalhoz nyújtandók be, **a benyújtás határideje f. évi szeptember hó 29-én délelőtt 10 óra,** amikor az ajánlatok a mérnöki hivatalban felbontatnak. A kiírási művelet a v. mérnöki hivatalban tekinthető meg.

Ajánlatot csupán az **összes munkákra** és szállításokra lehet adni. A város közönsége a munkálatok odaitélésére szabad rendelkezési jogát fenntartja.

Nagykanizsa, 1914. szeptember 25.

A városi mérnöki hivatal.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 60 f.
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 5. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149. Kiadóhivatal 41.

Nagy francia vereség Noyonnál

**A szerb balszárny pusztulása.
A nyugati harctér.**

Budapest. Az Esti Ujság jelenti, hogy egy Párisban kiadott hivatalos jelentés szeptember 26-án a következőket mondja: Csapatunk Noyonnál nagy német tulerővel találták szemben magukat és heves harc után, hogy a bekerítést elkerüljék, kénytelenek voltak visszavonulni. Csakhamar nagy erősítéseket kaptunk ezen az oldalon s a harc újból megindult.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: A francia harctéren csapatunk helyzete folyton kedvezőbb. A Meauxverduni harc-vonalon a franciák ismételt, kétségbeesett támadási kísérleteit visszavertük, A franciák rettenetes veszteségeket szenvedtek. A verduni erőd ostromát fokozott energiával folytatjuk. Több erőd már csaknem teljesen harcképtelen.

Olaszországnak velünk kell harcolnia.

Róma. Giommi egyetemi tanár, szocialista képviselő nagy cikkben energikus hangon követeli, hogy Olaszország álljon Németország és a Monarchia mellé. Az entente részéről világgá röpitett győzelmi híreknek — mondja Giommi — nem szabad fölülülni. Németország és a monarchia hadserege legyőzhetetlen erő képvisel és Olaszországnak életérdeke, hogy minden erejét szövetségeseiért vesse latba.

Rémület Nisben.

Sófia. A M. T. I. jelenti: Nisből ideérkezett utasok nisi jelentésekkel egybehangzóan jelentik, hogy a városban a lakosság rémülete nőttön nő. Minden házon gyszlobogó leng, minden család gyászol valakit. A városban rendkívül elkeseredett a hangulat a király, a kormány és a tehetetlen hadsereg ellen.

A francia flotta az Adrián.

Bécs. Ideérkezett hivatalos jelentések szerint a francia flotta újból föltűnt az Adrián és a dalmát partok előtt manővroz, anélkül, hogy az osztrák-magyar flotta hadműveleteit zavarhatná. A mi flottánk ugyszólván a franciák orra előtt folytatja a montenegrói tengerpart ostromát a legszebb eredményekkel. A francia flotta bombázni kezdte a kattarói erődítvényeket, de sikertelenül.

7000 német katona Törökországban.

Turin. A konstantinápolyi olasz lap jelentése szerint a török hadseregben jelenleg hétezernél több német katona van.

**A tehetetlen francia flotta.
A galíciai harctér.**

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az északi harctéren újabb események nem történtek. Az oroszok nem kíséreltek meg újabb betörést a galíciai magyar határon.

Kiaucsau ostroma.

Berlin. Kiaucsau ostromát a japán sereg a szenvedett veszteségek mellett is erélyesen folytatja, de a német védősereg hősiességével minden támadás megtörik. Egy japán torpedónaszád elsüllyedt.

Károlyi Mihály gróf hazajön.

Budapest. A M. T. I. jelenti: Károlyi Mihály grófot a francia kormány tudvalevőleg Bordeauxba internálta. Családja közbenjárására szabadon engedték. Jelenleg Madridban van és hazakészül.

A montenegrói part pusztulása.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A montenegrói part előtt működő flottánk Az antivari-i drótnélküli táviró állomást össze bombázta és nagy kárt okozott az erődítményekben. Spizza tengerparti város tüzelésünknek hatása alatt romokban hever.

Elfogott orosz hadtestparancsnok.

Budapest. A galíciai harctéren egy altisztból és két közkatonából álló őrszolgálatunk foglyul ejtett három magasrangú orosz törzstisztet, akik egy magányos épületben tartózkodtak. Az orosz tiszték közül az egyik, mint később kiderült, hadtestparancsnok.

A szerb sereg óriási veszteségei.

Szófia. A Magyar Távirati Iroda jelenti. Az osztrák-magyar csapatokkal folytatott harcokban különösen a szerb sereg balszárnya szenvedett óriási veszteségeket. Egész seregtetek pánikszerű vad futással menekült Viddin felé.

A szerb katonaság bulgáriába menekül.

Szófia. A Südslavische Corespondenz jelenti: Szerb csapatok szerb katonaisztek vezetése mellett átmenekültek a bolgár határon. A bolgár hatóságok azonban nem engedik meg a szerb szökevényeknek, hogy bolgár földön maradjanak és kiutasították őket.

HIREK.

Pacor ezredes és a zalai fiúk. Megirtuk, hogy Pacor ezredes, negyvennyolcasaink hősparancsnokát a király a hadiékítményes harmadosztályú vaskoronarenddel tüntette ki vitéségeért. Deák Péter rendőrfőkapitány ez alkalommal táviratilag üdvözölte az ősz bajnokot, akitől ma a következő távirati válasz érkezett: „Deák főkapitány Nagykanizsa. Fogadjon legmélyebb köszönetemet. Sikereimet csak Isten segítségének és a vitéz, ellenállhatlan, zalai és nagykanizsai fiúknek köszönhetem, a kik több heti éjjel-nappal tartó harcban mint az oroszoknál küzdöttek a tulnyomó ellenség ellen. Isten áldása kísérje őket ezentúl is. Pacor ezredes.” Ehhez igazán nem kell magyarázatot fűzni. Pacor ezredes kitüntetése örök dicsősége marad Nagykanizsának és Zalamegyének.

Diákok a polgárőrségben. Szomorú idő virradt a szegény diákokra, akik máskor pedig a legvidámabb elemét alkották minden város életének. Ma, amikor mindenki áldozhat a szent ügyért, ki a vérből, ki a vagyonából, a diákok szomorú tétlenségre vannak kárhóztatva. Még a kislányoknak is jobb a helyzetük, mert azok köthetnek, horgolhatnak, süthetnek, főzhetnek, varrhatnak a katonák részére és ápolhatják őket. De mit tegyen a szegény diák? Egy igen kis részük a jóléti-bizottság és a Népiroda teendőinek lebonyolításában segédkezik odaadó buzgalommal, de a legnagyobb részük bizony keresve sem talál semmi hasznos foglalkozást. Hogy a diákok fájjalják a legjobban ezt a nagy nyomasztó tétlenséget, azt nem is kell mondani. Hiszen már olyan is akadt közöttük, aki megtanult kötni, csak hogy valamivel is szolgálatára lehessen a nagy ügynek. Igen nagy hiba lenne, ha diákjaink áldozatkészességét figyelmen kívül hagynók, mert hiszen már az iskolában, már kicsi gyermekkorukban a haza mindennél lángolóbb szeretetére neveltük őket és a mult ragyogó példáival, a hősök iránti kegyelettel tettük fogékonyá szívüket a nagy érzésekre. S most mégis tehetetlenül, mozdulatlanul kell szemlélniük közvetlen-közletről a nagy világtörfordulást, anélkül, hogy csak egy ujjmozdítással is elősegíthetnék diadalunkat. Milyen szomorú ennek a nemzedéknek a sorsa. Szégyenkezniük kell majd az eljövendő nemzedékek előtt, hogy míg a náluknál két-három évvel idősebbek didöklő harcokban vérezték a nemzet jövődjéért, addig ők, noha izmaikban érezték a fiatal erőt, szívükben hordozták a lelkesedést: semmit nem tettek, mert néhány hónappal később születtek a kelleténél. A mi diákjaink azonban nem egykönnyen nyugosznak meg ebben s keresik a módot, hogyan lehetnének ők is a köz hasznára. Egy csoport fiatal diák keresett föl ma bennünket egy nagy kéréssel. Irjuk meg, hogy ők, ha már a harctérre nem mehetnének, szeretnének legalább a polgárőrségbe belépni. Lövésztanfolyamot vegeztek, a puskával jól bántak valamennyi, csak attól félnek, hogy az igazgatóság eltiltja őket szándékuktól. Ismerve a főgimnázium tiszteletre méltó igazgatójának és tanári karának hazafias gondolkodását, azt hisszük, hogy ettől nem kell tartani, sőt az igazgatóság örömmel fogadja majd a diákok buzgóságát. Hatóságaink valószínűleg szintén nem tesznek kifogást ez ellen s így a diákok vágya teljesedésbe mehet.

A hosszú napi istentisztelet. Az izr. templomban Jom-kipurkor az istentisztelet a következő sorrendben lesznek megtartva: f. hó 29-én kedden d. u. 1/2 4 órakor mincha ima, d. u. 6 órakor mariv ima, 30-án reggel 7 órakor sachrisz, d. e. 10 órakor muszaf, d. u. 4 órakor mincha és ezt követőleg neile és mariv. Fenti istentiszteletekhez csak a megfelelő belépti jegyek előmutatása mellett lehet a templomba bemenni. Templomi ülések még most is kaphatók a hitközségi irodában, ugyan ott a szegények teljesen díjtalanul kapják meg jegyeiket.

Nagykanizsai sebesültek a vármegyében. A nagykanizsai állomás-parancsnokság az elmúlt héten nagyszámu sebesült katonát küldött szét a megye városába és nagyobb községeibe, hogy legyen hely a nagykanizsai kórházakban az újonnan érkező sebesültek részére. A zalamegyei városok közönsége nagy szeretettel fogadta a sebesült hősöket, akiket mindenütt a lehető legkényelmesebben helyeztek el és szerető gonddal ápolnak. Készhelyre például száz sebesült jutott, akiket a város hölgyközönsége most valóságos elkényeztetett figyelmes és gyöngéd gondoskodásával.

A Sugárútból Vilmos császárat. A mai postával kaptuk a következő levelet, amely érdekes és megszívlelésre méltó ötletet vet föl: Tekintetes Szerkesztő ur! Eddig nem egy város fejezte ki tiszteletét és hódolatát a németek nagy császára iránt azzal, hogy egy-egy szép utcáját róla nevezte el. Ezt Nagykanizsa is megtehetné, hisz mi sem áll utjában annak, hogy a Sugárutat Vilmos császárnak nevezzék el. Az illetékes személyek figyelmét kellene erre felhívni. Talán Szerkesztő urnak kellene ezt megtenni, hogy a terv megvalósuljon. Aláírás:

Nagy Győző. Szép, lelkes, szőke fiu volt a Győző, ma már harcos katona s ki tudja, hol sivat a golyó a feje fölött odalent. Tanulni nem igen szeretett, de annál inkább verselni és szavalni. Tehette, mert nagyon szép, erős hangja volt hozzá. Augusztus 2-án ő szavalt a Központ kávéház erkélyéről a lelkesült tömegnek. Mindenképen az apja vére szorult belé, nemes Nagy Lajos poéta uramé, akinek ha egy kissé jobban kedvez a sors, ma tán másképp ismerjük a nevét. — Igazán szeretem az ő nemes magyarságu, aranyjánosi tisztaságu szép verseit s most, hogy a fiu így helyt állott az apa verselért, még jobban meghat az őszinteségük. Győző tizennyolc éves volt, amikor fölcsapott katonának. Senkisé nem kényszerítette, nem hívták, elment magától. Vitte a vére, amiből nagyon sokat örökölt hetediziglen a nemes Nagy-elődöktől meg a gyönyörűen hő fiatalága. Jól tette vagy rosszul, hogy elment? — nehéz volna eldönteni. De nagyon szépen, nagyon vidáman és nagyon boldogan csinálta. És ezért neki van igaza. Mosolygott amikor a nehéz torniszterrel a hátán marsolt a dagadó sárban s mosolygott, amikor negyvenedmagával bevagonirozták a teherkocsiba. Az a mosoly maradjon ott mindig az arcán, a becsület, bátor gyerekszemében.

Az új moratorium. A moratorium két hónapi érvényesség után szeptember 30-án lejár. Lapunk olvasóit bizonyára közérdeklő, hogy micsoda intézkedéseket léptet életbe a kormány a moratorium lejárta után. Épen ezért kivonatossan bemutatjuk kitűnő és megbízható értesítéseiről ismert lapársunknak, a Magyar Kereskedők Lapjának alábbi közleményét: „Szeptember 30-án lejár a moratorium érvényessége és egy újabb rendelet fog napvilágot látni, melynek munkálatai az igazságügyminiszteriumban már meglehetősen előrehaladtak. Ez a rendelet a moratorium jogviszonyainak egész kódexe lesz, amennyiben magába fogja olvasztani a moratoriumos joganyagot összes eddigi jogforrásait, az összes előbbi rendeleteket hatályon kívül helyezvén. Az új moratorium alapelve ezáltal is az lesz, hogy a hadba vonultak minden-

nemü kötelezettségek teljesítése alól mentesítenek, az itthonmaradottak pedig mindazokat a kötelezettségeket, amelyekre a háború és a hadi állapot egyenes hatással nincsen, bizonyos kimélet szemeltartásával teljesítsék. E mellett érvényesülni fog az a szempont, hogy a halasztás mind szűkebb területre korlátoztassék. Ennek megfelelően az új rendelet szaporítani fogja a moratorium alól tett kivételeket.” — Tudomásunk szerint az új úzus azoktól vonja meg a halasztás élvezetét, akik nagyobb megerőltetés nélkül eleget tehetnek a kötelezettségeiknek. A moratorium tehát új keretek között és több megszorítással továbbra is életben marad.

Védekezzünk a kolera ellen. A polgármesteri hivatal ma a következő fölhívást tette közzé: Miután az ország több pontján koleras megbetegedések történtek s a jelenlegi rendkívüli állapotok a kolera járványszerű fellépését elősegítik, szükséges és kívánatos, hogy a nagyközönség is megtegyen mindent ami a járvány fellépésének megállítására szolgál. Felhívom ennél fogva mindazokat, akik valamely közveszélyes fertőző bajról, vagy pedig minden hányással és hasmenéssel járó megbetegedésről vagy ily tünetek közt történt elhalálozásról tudomásuk van, ézt az 1876. évi XIV. t. cz. 80. §-a értelmében a v. rendőrkapitányságnál annál is inkább jelentsék be, mert különben a hivatkozott törvény 7. §-a értelmében közegészségügyi kihágást követnek el és 600 koronáig terjedő pénzbüntetéssel, ennek behajthatatlansága esetén elzárással fognak büntettetni. Nagykanizsán, 1914. évi szeptember hó 25-én. Dr. Sabján Gyula s. k. polgármester.

Sebesült lovak. A háborúnak nemcsak emberben vannak sebesülte. A bugó srappnell, a süvítő golyó nem nézi hova csap le és emberben, állatban egyformán kárt tesz. Így aztán lovak és emberek egyszerre kapnak sebet a nagy harcban. Nagyon valószínű, hogy a ló nem ismeri a nagy célt, amelyért a békés kocsirud mellől, nyugalmas jászola elől a harcba vitték, ahol épen úgy kell szenvednie és nélkülölnie, mint a gazdáinak. Valószínű, de azért a sebesült ló is értünk vért, értünk szenved s csak természetes, hogy azok is ápolásra, gondozásra szorulnak. Hadvezetőségünk humánus fölfogására vall, hogy a sebesült lovakról is lehetőleg gondoskodik. Nagykanizsára is érkezett a napokban egy ilyen szállitmány a harctéren megsebesült lovakból. A derék állatok legnagyobb részét Tapolcán helyezték el.

A baka füle. A csáktornyai tartalék-kórházban ápolnak egy jóképű magyar bakát, akinek az egyik fülét elvitte egy srapsziszilánk.

— Miért nem kereste meg, visszavarrták volna a feldspítáiban? — kérdi tőle egy látogató.

— A fülemet? Ott egye a fene, ahol van, ha már egyszer elkiváncozott tőlem! . . .

A belügyminiszter és a nagykanizsai választók. Sándor János belügyminiszter kérdést intézett a városhoz, hogy a jövő évre szóló választói névjegyzék, amelyet már az új választójogi törvény alapján irtak össze, elkészült-e már, s hány választó van e szerint? Az ideiglenes választó névjegyzék összeállítására még nem nyert teljesen befejezést, miután a központi választmány kiküldött albizottsága a nagy munkát lehetőség szerint precizen akarja elvégezni. Október 10-ig a törvény által szabta terminusig azonban kész lesz a választók listája s akkor a belügyminiszter kérdésére is feleletet adhat majd a város.

A sebesült katonák részére fehéreneműt ajándékoztak: Vidékiek: Szemző Zsigmond, Talabér Lajos és Holl József Zalasárszegről, Skopál gyűjtése Kiskomáromból, Nagy István Kiskomáromból, Kovács Márk Muravidről, Bors Lajos tanító, Jakabffy József bíró, Horváth Ferenc gazdálkodó Zalaszentjakabról, Marton György Sabján Kiskomáromból, Kohné Nagyradáról, Blumenschrein Jakabné intézőné Bocskáról, Hevesi Jenőné Molnáriból, Bedő Jánosné Bánokszentgyörgyről, Kukucska Rózsika, Burgó Emma és Buvári Etelka gyűjtése Somogyszentmiklósról, Galadalis körjegyző Dióskálról, Kohn Gyuláné és Kohn Lajosné Zalasabarról, Szalacsy Farkasné Ventepusztáról, Kukorely Ferenc pákai körjegyző gyűjtése, Lenk János zalaszentiváni körjegyző gyűjtése.

A Jóléti-bizottság gyűjtése. Kauffmann Adolfiné és Wollák Erzsike urhölgyek gyűjtése a rendes segély javára: Sartory Oszkár 50.—, dr. Sartory Zsigmond 25.—, dr. Königné 10.—, Perlaky József 1.—, Kremsier 4.—, Weisz Dávidné 6.—, Strem Vilmosné 10.—, Pfeifer Ignác 40.—, Engländer Béláné 20.—, Schein András 40.—, Grünhut Ignácné 60.—, Horváth Józsefné 40.—, György Deák János 50.—, Zmeig Béláné 40.—, Balog Mórné 30.—, Molnár Lajosné 20.—, Schönek Jánosné 10.—, Fischer Lipót 1.—, Pollák Ármuéné 10.—, Czár Jánosné 5.—, özv. Brück Márkné 1.—, Oszvald Ferenc 1.—, Mezriczky József 1.—, özv. Babochay Györgyné 10.—, Prager Mór 1.—, Kohe Fülöpne 3.—, Fischer Ferenc 1.—, Nagy Antalné 1.—, Koppstein Jakab 1.—, özv. Szívós Imréné 3.—, Kovács Lajosné 3.—, Kaster Miksáné 5.—, Faics Lajos 25.—, Fleiner Miksa 1.—, Fischer Benőné 3.—, Kellermann Lipótné 2.—, Fleischacker Ignác 1.—, Petrics Ferenc 5.—, Mészáros Jenőné 4.—, dr. Málek László 25.—, Kuhár Ferencné 10.—, Berger Samuné 2.—, Plosser Istvánné 3.—, Ádám Róbertné 3.—, Hamburger Lipót 2.—, Leszner Antal 1.—, Nyitrainé 1.—, Prager Béláné 30.—, Kohn Jaques 5.—, D. S. 1.—, Deutsch Vilmos 6.—, Zalai Szidónia 1.—, Berger Bernát 1.—, Löwenfeld Joachimné 25.—. Összesen 313 kor. 50 fillér.

— Nyári szezonra védő szemüvegekbe kiválóan ajánlatos cég Szívós Antal műorás és látszerész mint a legolcsóbb bevásárlási forrás óra, ékszer, látszer javítást kiváló gondal felelősségre olcsón és gyorsan eszközöl. Üzlet Szarvas szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **Münz Jenő.**

Szerkesztő: **Gács Demeter.**

URANIA mozgóképalota.
Rozgonyi-utca 4. Telefon 259.

Hétfőn és kedden szept. 28 és 29-én,

Nagy detektívdráma!

Győzelem vagy halál

Gerolamo Rovetta hírneves olasz író regénye után készült detektívdráma 4 felvonásban. Filmszenzáció.

Továbbá a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznap 6 és 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. — Rendes helyárak.

Rétek és szőlők téljaira a letező legjobb, a szagtalanított

Fekál-Trágya

egyedül áll a maga nemében.

Felülmúlja a legkifünőbb istálló trágyát.

Használata sokkal kevesebbe kerül minden más trágyánál.

Hatása legalább 3 évre kiterjed.

Készíti és elárúsítja:

Leitner Ödön

Pekete-Sas. :: Telefon 2-13. sz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 60 f.
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árai szerint.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 8. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149. Kiadóhivatal 41.

Béke,

szelid arcu angyal, néhány szó beszélni valóm van veled. Arcod ne fordítsd el rólunk, ha elrepültél is messze mitőlünk. Te tudod, hogy én nem akartam, hogy nem mi akartuk a vért, a pusztulást, a drága győzelmeket, a kiáltó sebű, néma halottakat. Te tudod, hogy mi nem terveztük a szomszédos népek romlását és nem akartunk egyetlen nemzetet sem megrövidíteni. A legszelidebb nép mi voltunk. Ötszáz év alatt egyetlen földdarab után nyujtottuk ki a kezünket, akkor is Bosznia után, amely ősi, ezeréves jogon tartozott hozzánk. Szent István királyunk óta soha támadó háborút ez a nép nem indított, mindig védekezett, védte lugasos tornácait, nyájas templomait, viruló szölleit, verejtékes aratását. Ma is védekezünk. Jóságos angyal, te tudod, hogy ez a háború nem a mi akaratunk volt.

Gyermekeink, szüleink, testvéreink és jóbarátaink százezreit mi szívesebben látnók itthon, a szeretett körben, megszokott munkájuk mellett. Mi nem forgattunk a szívünkben gonosz, rontó szándékokat. De ismerjük a kötelességeinket. Jajszó és könny nélkül, mosolyogva néztünk utánuk és az öröm fehér kendőjét lobogtattuk, amikor vitte őket a barna vonat északra . . . délre. Büszkék vagyunk a hőseinkre és nem siratjuk meg őket, ha elesetek a küzdelemben, amelyet mi értünk, mindnyájunkért, a közös hazáért, szép kerteinkért, derűs otthonainkért, művészetünkért és enyv-szagu műhelyeinkért vívtak. De a szívünk tele van egy ismeretlen fájdalommal, amely bent, mélyen szüntelenül zokog. Ezt a fájdalmat nem ismertük eddig mi, akik a te puha szárnyaid alatt nőttünk fel, te szomorú angyal.

Nekünk gyáraink vannak és szép városaink. Képeket festünk, szobrokat faragunk, okos és szép könyveket írunk. Nagy, tiszta kórházaink, fürge vasutaink és színházaink vannak. A mi kis országunk egy nagy kaptár volt eddig, amelyre rásütött a nap s amelybe szorgos méhecskék százezrei hordták a jóillatu mézet. De most, — nézd! Barbárok milliói törnek felénk, hogy fölgyujtsák a mi boldogságunkat és a szélbe szórják, a földbe tapossák a hamut, ami megmaradna belőlünk.

Ó, én jól tudom, hogy ez nem lesz így s mirajtunk nem győzhetnek a mi ellenségeink, mert nekünk küldetésünk, feladatunk van. Ezer évig nem azért véreztünk és álltunk diadalmasan minden támadást, hogy az ezeregyedikben egy farkas éhes farkas pusztítson el bennünket. Karunkat megacélozza a szeretet, szívünket minden félelem fölé emeli a szeretet,

minekünk győznünk kell, mert nagyon szeretjük egymást.

De, jóságos angyal, mi álmainkban sem akartuk soha a másnyelvű emberek veszedelmét. Mi nem haragszunk rájuk: védekezünk ellenük. Szegények, nem tudják mit cselekesznek. Szívünkben megbocsátással és szánakozással megyünk ellenük. Nekem fáj a kartács, akár orosz, akár magyar hőrdül fel utána. Mi nem

akarjuk tönkre tenni, megalázni őket s megnyugodott szívvel tesszük le a barbár fegyvert, ha határainkat már nem fenyegeti a veszedelem.

Béke, szelid arcu angyal, lebegj körülöttünk mindég, hogy hívó szavunkra azonnal jöhess. Ne menj messzire tőlünk, mert öldöklő háborunkban is megmaradtunk a te gyermekeidnek s vágyakozunk a te fénylő köntösöd után. Amen.

LEGUJABB.

A nyugati harctér.

Berlin. A nagy vezérkar hivatalos jelentése szerint a helyzet a nyugati harctéren nagyjából változatlan. Csapataink megtartották pozícióikat és a többszöri heves, francia támadásokat visszaverték.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Kluck tábornok hadserege, amelyet sokáig az a veszély fenyegetett, hogy a francia balszárny bekerítő kísérletei sikerrel járnak, az ellenségnek ezt a szándékát végleg megghiúsította. A Kluck hadsereg szilárdan védi hadállásait és kész újabb offenzívára.

Berlin: A Lokalanzeiger harctéri tudósítója jelenti, hogy Verdun körül hallatlan hevességgel folyik a harc. Az ostrom, dacára a franciák kétségbeesett védekezésének egyre több eredményt mutat föl. Alapos a remény, hogy a német trónörökös hadserege hamarosan fölszabadul.

A galíciai harctér.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: A helyzet változatlan. Újabb összecsapás nem történt. Az oroszok itt tartózkodnak az offenzívától.

Diadalaink Szerbiában.

Budapest. A M. T. I. hivatalosan jelenti: A szerb harctéren makacs küzdelem folyik. Csapataink tizennégy nap előtt újból átlépték a Drinát és a Szávát s ma egész déli haderőnk szerb területen, mélyen az ország belsejében harcol. Csapataink szilárd bátorsággal verik vissza megerősített pozícióikból a folyton megisméltódó, elkeseredett szerb támadásokat, a melyeknek nagy hevesége a szerbek soraiban állandóan súlyos veszteségeket okoz. A szerbek a legutóbbi harcokban is jelentékeny veszteségeket szenvedtek. Az utolsó két napon tizennégy ágyut és számos gépfegyvert zsákmányoltunk. A szerb hadifoglyok és katonaszökevények száma igen nagy. A szökevények között sok tiszt is van. A harcokban most a szerb sereg kimerültsége miatt rövid szünet állott be.

Kivertük az oroszokat Magyarországból.

Budapest. A Budapesti Tudósítót illetékes helyről a következők közlésére hatalmazták föl: Csapataink a határon, Körösmező mellett összeütköztek az oroszokkal és visszaszorították őket a határon túl. Ökörmezőnél az oroszok szintén vereséget szenvedtek és nagy veszteségekkel a határon túl menekültek. Ungmezei hivatalos jelentés szerint a vasut és táviró vonal Csontosig teljesen sértetlen, szabad. Szerelőmunkásokat küldöttek ki, hogy a megrongált vonalat a határmenti Fenyőházáig rendbehozzák. Az oroszokat tehát ezen a vonalon is a határon túl kergettük.

A szerbek nem törtek be Boszniába.

Budapest. Sarajevói hivatalos jelentés szerint az az elterjedt hír, hogy a Szerbek betörték Boszniába, nem felel meg a valóságnak. Alapul talán az szolgál, e hirhez, hogy kisebb, alárendelt szerb csapatok megjelentek a szandzsák területén, ahol jelenleg nem tartunk katonaságot. Azonban már megtettük a kellő intézkedéseket, hogy a szandzsákot is megtisztítsuk a szerbektől.

Szerbia válsága.

Szófia. Az itteni lapok azt írják, hogy Szerbiában csapataink offenzívája nagyon súlyos következményeket idézett elő, amelyek közül legfenyegetőbb az éhínség. A borzasztó orvosi és gyógyszerhiány miatt a kolera és a vérhas rettenetesen pusztít. Naponta 300 embernél több hull el a fertőző betegségek miatt. Péter király Ribarból visszatért Nisbe. A trónörökös tanácsalan. A nép föllázadása állandóan várható.

Csupán kisebb orosz csapatok törtek be.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hivatalos jelentésektől nyilvánvalóan kitűnik, hogy a magyar határt csupán kisebb orosz csapatok lépték át, amelyek csapataink közeledtére azonnal a határon tulmenekültek. Az egész betörés csupán kalandos kísérlet volt az oroszok részéről.

HIREK.

Fiz iskolai beiratások. A nagykanizsai polgári fiu- és leányiskolai beiratások a következő napokon és sorrendben lesznek megtartva: október hó 1., 2. és 3-án a fiu, 5., 6. és 7-én a leányiskolai tanulókkal, mindenkor 9—12-ig és délután 2—5-ig az igazgatói irodában. (Bejárt a leányiskolai kapun.) Az I. osztályba beiratkozni szándékozók szeptember hó 30-án kapnak beiratási lapokat az iskolaszolgánál még pedig délelőtt 9 órakor a fiu- és 11 órakor a leányiskolai tanulók. A beiratások első napjain (1. és 5.) az I. osztálybeliek iratnak be, délelőtt az 1—50., délután 50 számnál magasabb számuak; második napjain (2. és 6.) a II. osztálybeliek, délelőtt az 1—25., délután a 25. számnál magasabb számuak; harmadik napjain (3. és 7.) délelőtt a III., délután a IV. osztálybeliek. Együttal felhívom — a szülők figyelmét, a miniszterium 116.198—1914. sz. rendelete értelmében azon körülményre, hogy a rendes tanmenetnek megzavarása következtében szükségessé váló kedvezmények (tanidő beszámítás, vizsgára bocsátás) később csak olyan növendékek részére lesznek engedélyezhetők, akik szabályszerűen beiratkoztak; a növendékeket pedig figyelmeztetem, hogy szorgalmasan tanuljanak odahaza, mert esetleg magánvizsgálat tételére lesznek utasítva. Az igazgatóság.

Kanizsa István, lapunk volt szerkesztője múlt héten hazaérkezett a harctérről Nagykanizsára. Kollégánk az önkéntesi évét szolgálta le, amikor a háború kiütött. Szeptember kilencedikéig volt az orosz harctéren, ahol Uhnától Komarovóig folytonos ütközetben hatoltak be az orosz birodalom területére a mi derék huszas honvédeink. Kanizsa István bár állandóan a tűzvonalban volt, csodálatosképpen nem kapott sebet. Megbetegedése miatt kellett elhagyni a harcteret, ahonnan a Tábori kórházba küldték. Különböző kórházakban három hélig ápolták, míg végre lábadozó állapotban hazakerült Nagykanizsára.

Elfogytak a vasgyűrűk. Az Aranyat-vasért mozgalom, hála közönségünk impozáns áldozatkészségének és hazafias érzelmeinek, Nagykanizsán is teljes diadalt aratott. Valóságos zarándokló hely lett a Jóléti bizottság irodája, ahová szegény és gazdag egyaránt eljön, hogy lerójjá áldozatát a szent ügy oltárán. Az adakozók száma napról-napra szaporodik úgy, hogy immár a harmadik vasgyűrű küldemény is elfogyott. Most várják a negyedik szállítmányt Pestről. Az adakozók névsorát a napokban fogja a Jóléti bizottság a sajtóban közzétenni.

Megtorlás Anglia és Franciaország ellen. Ugy látszik, hogy az Anglia és Franciaország által megkezdett gazdasági konfiskáció a mi részünkről retorziós rendszabályokra fog vezetni. A bécsi tőzsdetanács szeptember 23-iki ülésén indítvány tételét arra nézve, hogy a Franciaországban és Angliában plaszirozott 3%-os déli vasúti kötvények és aranyjárdék-szelvények beváltása egyelőre felfüggesztessék. Zwierzina dr., a tőzsdei kormánybiztos erre kijelentette, hogy a pénzügyminiszterium foglalkozik a kérdéssel és nemsokára dönteni fog. Biztosra vehető, hogy ebben a kérdésben az osztrák kormány a magyar kormánnyal egyetértőleg fog eljárni. Franciaországban és Angliában nagy mennyiségű magyar aranyjárdék van elhelyezve, a déli vasút kötvényeink tulnyomó része pedig tudvalevőleg francia kezében van. Ezenkívül a fővárosnak egy 100 millió kölcsöne a párisi, egy 500 millió kölcsöne pedig a londoni piacon helyeztetett el. Ezeknek a kamatait a főváros egyelőre nem fizeti. Látnivaló, hogy Anglia és Franciaország, melyek a gazdasági háborút a magyar szabadalmak és a magyar kereskedők áruinak elkobzásával indították meg ellenünk, sokkal többet veszíthetnek, mint amennyi kárt nekünk ezen a réven okozhatnak.

Fiz államsegély kiosztása. A Jóléti-bizottság irodájában szorgalmasan folyik az államsegély kifizetése a hadbavonultak hátrahagyott családtagjainak. Volt olyan nap, hogy 10,000 koronát utaltak ki a támogatás nélkül maradt családoknak. Mindaddig pontosan küldte a kincstár a segélyezéshez szükséges összeget. Aggodalomra tehát nincsen ok. A magyar állam pontosan eleget tesz a kötelezettségeinek mindentől.

Fiz oroszok jól bánnak a sebesültjeinkkel. Egy hazaérkezett, sebesült ismerősünk beszéli: Valamelyik napon egy szakasszal ellenséges terepet kellett átkutatnunk. Utközben egy orosz Vörös-Kereszt különítménnyel találkoztunk. Természetesen nem bántottuk őket. Az orosz tábori kórházban több magyar sebesültet is ápoltak, akikkel néhány percet elbeszélgetünk. A kórház aggodalmasan tiszta és világos volt, nagyszerű fűtőkészülékkel, pompás ágyakkal és ragyogóan tiszta ágyneműekkel. A magyar sebesülteket a leglelkiesmeretesebben bekötötték és épen olyan gondosan ápolták, mint az oroszokat. Sebesült honfitársaink elbeszélése szerint maguk sem hitték volna, hogy a muszkában ennyi emberiség legyen. Az orvosok és az ápolók egyformán jól bántak velük. Bemutakoztam a különítmény parancsnokának, egy nagyon intelligens jovialis arcú, szemüveges ezredorvosnak. Biztosított arról, hogy ők, (az oroszok) kultúrnépek és az ellenséges sebesülteket mindenütt épen ilyen gondos ápolásban részesítik. Rövid idő múltán folytattuk utunkat. A derék doktor sok szerencsét kívánt a továbbiakhoz és titokban nagy csomó finom orosz cigarettát osztott ki közöttünk. Még azt is megfogadtuk a doktorral, akivel a rövid idő alatt igen szívélyes barátságot kötöttem, hogy a másvilágon vagy Szentpétervárott okvetlenül fölkeressük egymást

Befizetés. A magyarországi munkások rokant és nyugdíjgyestülete nagykanizsai fiókja befizetéseit minden hó 1-je és 15-ikét követő vasárnap délután 2 órától 5 óráig tartja a Badacsony vendéglői helyiségében.

Bizony Isten. Egy vidám arcú, mosolygó szemű fiatal katona lábatlankodik egész nap a nyomdánkban, amelynek egyik a tisztességben majdnem megöszült vezetője az ő édesapja. A gyerek, mert mindenképpen az, ezelőtt három hónappal még Sopronban élvezte a boldog rekrua sort, egy hónappal ezelőtt pedig Krasznik alól hozták haza súlyos sebbel. Ebsont beforr, a fiu egy-kettőre talpra állott s ma már nincs vidámabb, hetykébb kis katona nála túl a Dunán. Ma reggel nagy lelkendezve rohan az édesapjának, hogy talán még a héten viszik Boszniába. Az apja haragosan hessegeti el magától, mert zavarja a nagy munkában. (Készül a lap, amit a szemcsillagánál is jobban félt az öreg.) A fiu tehát odajön hozzám, nagy kényelmesen ráül egy ujságcsomóra és a papirkosárban kotorász a reggeli sürgönyök után.

— No, — mondom, — maguk legalább megszokták már a puskaport. Mindegy, hova mennek.

— Egy fene az, — mondja a gyerek és cigarettára gyújt, bár úgy külsőre nézve talán nem is szabadna még neki. A szeme csak úgy ragyog a nagy fiatalaságtól, amint kíváncsian böngészi a sürgönyt.

— Ni ez a nyavalyás orosz, — mutatja — miket nem csinál, mióta hazajöttem. Most már a szorosokat kerülgeti. Tessék csak mondani, át tudnak ott jönni?

— Nem igen, — feleltem neki — de ha át is jönnek, majd elbánnak maguk oroszral, ráccal.

A gyerek jóízűen mosolyog, mint akinek valami nagyon tréfás jut az eszébe. Aztán azt mondja nagy komolyan:

— De el ám. Bizony Isten.

Temessük közös sírba az elhunyt hőseket. (Levél a szerkesztőhöz.) Tisztelt Szerkesztő ur! Azt hiszem kegyeletes és megvalósításra méltó idea volna, a Nagykanizsán eltemetett sebesült katonák sírjait pontosabban megjelölni, hogy a háboru után valamennyit egy közös sírba temethessük. Ezt a közös sírt azután egy szép emlékekkel jelölhetjük majd meg, ami által kettős célt érünk el. Először is, ha egykor valamelyik hozzátartozója meglátogatja az elhunyt hősi sírját, így könnyebben rátalál,

másodszor pedig Kanizsának egy kegyeletes és szép emléke maradna a nagy háboruból. Szerkesztő urnak igaz hiva N. N.

LOHR MÁRIA (Kronfus) a főváros első és legrégebb csipke-tisztító-, vegytisztító- és kelme-festő gyári-intézete, Budapest, VIII., Baross-utca 85., a szakmájába vágó összes megrendeléseket gyorsan és jutányosan teljesíti.

Száz szakácsnő. Az izraelita hitközség Nádor-utcai épületében sebesülteket ápolnak egy idő óta. Száz szakácsnő mit gondolt magában, vasárnap délután, amikor egész heti fáradságos, nehéz munkájuk után pihenőhöz jutottak végre, összejöttek a Nádor-utcai ház udvarán és nagy sütéshez, főzéshez fogtak. Megtakarított verejtékes filléreiken lisztet és egyéb hozzávalót vásárolván, sütötték vége hossza nélkül, késő estig a sok-sok süteményt, hogy legyen egész hétre a szegény sebesülteknek. Mikor végére értek a nagy munkának, összeszedelőzködtek s egy perc alatt a lábuk nyomát is elfutta a szél. Hirük-poruk sem maradt, vizit kártyát nem hagytak az udvaron, úgy eltűntek, akár a tündérek. A nevüket csak a jó isten öreg íródeákja jegyezte föl.

Háborus hírek között veszteség volna e hirdetést nem olvasni, mert tudni kell, hogy Szivós Antal műórás és látszerésznel szeresheti be a legjobb órát és szemüveget, óra, ékszer, látszer és gramofon javítást elfogad és gyorsan készít. Üzlet Szarvas szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **Műnz Jenő.**
Szerkesztő: **Gács Demeter.**

URANIA mozgóképalota.
Rozgonyi-utca 4. Telefon 259.

Hétfőn és kedden szept. 28 és 29-én,

Nagy detektívdráma!
Győzelem vagy halál

Gerolamo Rovetta hírneves olasz író regénye után készült detektívdráma 4 felvonásban. Filmszenzáció.

Továbbá a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznap 6 és 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. — Rendes helyárak.

Rétek és szőlők céljaira a létező legjobb, a szagtalanított

Fekál-Trágya

egyedül áll a maga nemében.

Felülmúlja a legkifünőbb istállótrágyát.

Használata sokkal kevesebbe kerül minden más trágyánál.

Hatása legalább 3 évre kiterjed.

Készíti és elárúsítja:

Leitner Ödön
Fekete-Sas. :: Telefon 2-13. sz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 60 f.
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1 K.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 8. szám.
Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 149. Kiadóhivatal 41.

Az orosz offenzíva összeomlása

Frigyes főherceg hadiparancsa.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti: Hadseregünk főparancsnoksága a következő hadiparancsot bocsátotta ki: A helyzet a szövetséges német és osztrák-magyar haderőkre mindenütt kedvező. Az orosz offenzíva Galiciában összeomlás előtt áll. Az ellenséget, amelyre Krasznik, Zanosce, Intersburg és Tannenberg mellett olyan súlyos csapásokat mértünk, ismét le fogjuk győzni. Dicső német szövetségeseink mélyen benyomultak Franciaország területére és rövid idő alatt teljesen legyőzik a francia sereg ellentállását. Balkáni hadseregünk is mindenütt mélyen bent, az ellenséges ország területén harcol. A szerb sereg ellentállása máris megbénult. Ellenségeinket benső forrongások, éhínség, nyomor, elégedetlenség és fertőző betegségek gyöngítik. Minket dicső szövetségeseinkkel egységes lelkesedés visz a nagy küzdelembe, ahol föltétlenül kivívjuk igazságos ügyünk diadalát.

Frigyes főherceg.

A nyugati harctér.

Berlin. A német nagyvezérkar hivatalosan jelenti: A német hadsereg jobbszárnyán heves harc folyik, amely eddig még eldöntetlen. Helyzetünk a Maas mellett kedvezőbb, mint a franciáké. Az ellenség Verdun és Toul felől szilaj kirohanást kísérelt meg, de nagy veszteséggel kellett menekülniök csapataink szilárd ellentállása és ágyuink elől.

Berlin. A Wolfügynökség jelenti: A jobbszárnyon Kluck tábornok hadserege előnyben van a franciák fölött. A küzdelem még tart, de a franciák ellentállása gyöngül.

Uj offenzívánk Galiciában.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Most tűnik ki, hogy míg a sajtóhadiszállásról a sok egyhangú, fegyverszünetről szóló jelentést kaptuk, az alatt hadvezetőségünk titáni munkával készítette elő új offenzívánkat, Csapataink a legkedvezőbb állásban helyezkedtek el és kipihenték magukat. Az általános nyugalom idején csak a hadvezetőség dolgozott lázas eréllyel. Pihent erővel támadtuk meg az orosz hadállásokat s hogy milyen jól számítottunk, azt mutatja az orosz haderő visszavonulása.

Károlyi Mihály Bécsben van.

Budapest. Károlyi Mihály gróf, akit a franciák szabadon engedtek, tegnap Bécsbe érkezett.

Egyetlen orosz sincs magyar területen.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Egy magasrangú vezérkari tiszt arról értesítette Sztáray gróf, ungmegyei főispánt, hogy az orosz csapatokat a határon túl, egészen Sialkiig kergettük. A szorosok újból a mi birtokunkban vannak és védelmükre nagyobb csapattesteket vezényeltünk ki. Egyetlen orosz fegyveres sincs már magyar területen. Az orosz csapatok súlyos veszteségeket szenvedtek Számos hadiszert és sok foglyot zsákmányoltunk.

Hindenburg támad.

Berlin. A Wolff-ügynökség hivatalos jelentése: A nagyvezérkarhoz érkezett jelentések szerint Hindenburg tábornok győzelmesen visszavert egy ellenséges támadást, amely az elfoglalt Suvalki orosz kormányzóság visszahódítására irányult. Hindenburg folytatja támadó hadműveleteit. Ossoviec várát már a német nehéz tüzérség ostromolja.

A diplomaták elmenekültek Nisből.

Sofia. Nisi hivatalos jelentések szerint a kolera rohamosan terjed. A betegek száma nőttön nő. A lakosságon forradalmi hangulat lett urrá. Az angol és francia diplomaták már elmenekültek Nisből. Egyedül az orosz követség maradt ott.

Az orosz visszavonulás jelentősége.

Bécs. Egy előkelő katonai szakíró hosszabb fejtegetésben foglalkozik az orosz haderőnek a Visztula menti visszavonulásával. Szerinte a helyzet kényszerítette erre az intézkedésre az orosz hadvezetőséget. Az utolsó hetekben ugyanis galíciai haderőnk hatalmas erősítéseket kapott, amit részben tartalékunk gyors fölvonulásának, részben a német segélyhadaknak köszönhetünk. Csapataink annyira kedvező pozíciókat foglaltak el, hogy egy ütközet kimenetele könnyen végzetessé válhatott volna az orosz hadseregre. Ezért midőn csapataink újból offenzívába léptek, tekintettel Hindenburg hadseregének diadalmas előrenyomulására is, az orosz hadvezetőség leghelyesebbnek találta a visszavonulás elrendelését. Más kérdés, hogy ezt a visszavonulást végre tudják-e hajtani? A legújabb jelentések szerint csapataink állandóan üldözik, nyugtalanítják az ellenséget és nem lehetetlen, hogy a visszavonuló orosz sereget súlyos katasztrófa éri. De ha ez nem is következik be, mihelyt Hindenburg átörri a Njemen erődlancát, az orosz hadseregnek nincs többé remélni valója.

Visszavonulnak az oroszok Galiciából.

Budapest. A miniszterelnökség sajtóosztályától tegnap éjjel a következő hivatalos távirati értesítést kaptuk: A főhadiszállásról jelentik: A szövetséges német és osztrák-magyar haderők részéről megkezdett új hadműveletek következtében a Visztula mindkét partján az ellenségnek visszavonuló mozdulatai vannak folyamatban. Biez mellett erős orosz lovasságot szétvertünk. A Visztulától északra a szövetséges hadseregek több ellenséges lovashadosztályt kergetnek maguk előtt. Höfer vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Az oroszok helyzete tarthatatlan.

Budapest. Galiciában nagyot fordult a kocka. Hadseregünk ma a beállított erősítések révén erősebb, akcióképesebb, mint bármikor eddig és a legkitünőbb helyezkedett el. Az orosz tulerőt sikerült annyira megközelítenünk számbelileg, hogy a diadal biztos reményében vettük fel a harcot újból. Vehemens támadásaink elől az oroszoknak a terep sehol sem nyújt megfelelő támasztékot s bizonyosra vehető, hogy az oroszok a legközelebbi idő alatt kivonják a csapataikat Galiciából, mert a helyzetük ott tarthatatlan.

Kit terhel a felelősség?

Budapest. Gróf Apponyi Albert az Egyesült Államok volt elnökehez Roosevelthez memorandumot intézett, amelyben meggyőző érvek alapján bebizonyítja, hogy nem a monarchiát vagy Németországot, hanem ellenfeleit terheli a felelősség a világháború kitöréséért. Apponyi arra hivatkozik, hogy a nemzetközi békemozgalmában tevékeny részt vett és kijelenti, hogy éppen a béke eszméjéhez való ragaszkodásánál fogva hajlandó az egész világ színe előtt ki nyilatkoztatni, hogy a monarchiát a világháborúért nem terheli semmiféle felelősség. A tiszta lelkiismeret ereje az, amely képessé teszi a lakosságot arra, hogy a háború súlyos terheit elviselhesse. A lakosság a háború kitörése óta egy csapással félre tett minden párt- és nemzetiségi villongást. A monarchia lakossága egyszersmindenkorra biztosítani akarja magát a passzív támadások ellen, amelyek a legutóbbi években a politikai összeesküvés mellett a szervezett orgyilkosságot is igénybe vették és ha sikerül a monarchiának a népvédelem ezen műve, akkor az emberiség állandó békének fog örvendezhetni, ha pedig nem sikerül, akkor a világ állandó háborus veszedelmek nyomása alatt állana hacsak önként alá nem veti magát a moszkovita zsarnokság diktátumának. Mi a békéért való harcban állunk, amelyet a mi győzelmünk a jövőben nemzedék számára akar biztosítani. Miniszterelnökség sajtóosztálya.

HIREK.

A honvédség köszönete. „A 20. honvéd gyalogezred pótzászlóalj parancsnoksága ez uton fejezi ki hálás köszönetét azoknak, kik a harctérre néhány nap mulva induló legény ség számára csokoládét vagy cukrot ajándékoztak. Az adakozásban résztvettek: Dr. Vajda Márkné, Ármuth Sándor, Dr. Gross Dezső, Hirschler Róza, Pollák Manó, Schwarz és Tauber, Gyarmathy Imre, Munka szabadkőmives páholy.”

Megalakult a nagykanizsai hadsegélyző. A Jóléti Bizottságtól kaptuk a következő sorokat: — A hadügyminiszter és a belügyminiszter leirata folytán megalakult a Hadsegélyző Nagykanizsán is Sabján Gyula dr. polgármester elnöklésével. A hadsegélyző kéri Kanizsa város közönségét, hogy a hadbavonult katonák részére hósapkákat, érmelegítőket, nyak-, mell-, has- és térdvédőket, meleg kapcákat készítsenek és ezeket a városi központi Hadsegélyzőbe, a városi tanácsterembe küldeni szíveskedjenek. A Hadsegélyző részére pénzbeli adományok, pamutok, flanellek szintén a város tanácstermébe küldendők. Továbbá kegyeskedjenek jelentkezni mindazok, akik hajlandók a Hadsegélyző által rendelkezésre bocsátandó anyagból a katonaság részére téli holmikat készíteni. A Hadsegélyző prémekeket is elfogad és kéri különösen a vasutasokat, hogy az adományozandó téli holmikat Prikel József központi megbízotthoz küldeni kegyeskedjenek.

Adomány. Mráz Kálmán Csengery-utcai lakos 20 koronát juttatott el Szekeres József dr. főorvoshoz a háboru céljaira.

Fölvívás gyümölcs- és zöldségkonzervek készítésére. A zalavármegyei tanfelügyelőség a következő fölvívást bocsátotta ki: A háborus helyzetben kötelességünk minden olyan alkalmat fölhasználni, mely a közéletmezés zavartalan biztosítását előmozdithatja. Megkönnyíthetjük a tél folyamán különben is több gondot és nehézséget okozó közéletmezést azzal, ha abba a gyümölcs- és zöldségkonzervek használatát beillesztjük. — Eppen ezért tudatjuk, hogy a földmivéleési miniszterium az összes szakintézmények fölszerezésében levő bármely nagyságu és rendszerű, valamennyi aszalókészüléket átengedte a közönség használatára, akképpen, hogy azokat elsősorban a magánosok, de a lehetőség és a mutatkozó szükség szerint esetleg egyes cégek is dujtalanul használatba vehessék és pedig a jelentkezés szerrendjében és akként, hogy a konzerváláshoz szükséges tüzelőanyagot s egyéb anyagot a helyszínen az illetők, akik ezt a kedvezményt igénybe veszik; szolgáltatathatják át. Fölkérjük továbbá azon birtokosokat, akiknek aszaló berendezésük van, hogy szintén bocsássák ezeket másoknak is rendelkezésükre, mert ezzel most nagyon értékes, hazafias szotgálatot teljesítenek.

A becsukott zálogház. (Levél a szerkesztőhöz.) Tisztelt szerkesztő ur! Néhány nap előtt egy panaszos levelet olvastam h. lapjában a Kinizsy-utcai zálogházról, amelyet a háboru kezdetén mindjárt becsuktak. A zálogházban sok szegény embernek a téli holmija maradt benne, amü most szeretnének kiváltani. Érdeklődtem a rendőrségen, ahol azt mondták, hogy a zálogház tulajdonosának Sopronban van egy rokona, aki kinyithatná a zálogházat, ha az utiköltségét megtérítenék. Ha tehát mindenki, akinek kiváltani valója van, jelentkezik a rendőrségen Pollermann János urnál és átad egy koronát, akkor abból kitelik az utiköltség és ki lehet nyitni a zálogházat. Kivánatos tehát, hogy minél többen jelentkezzenek. Tisztelettel (aláírás.)

A 14. számú veszteségi kimutatás tegnap érkezett Nagykanizsára. A lajstromban a következő zalamegyei és nagykanizsai neveket találtuk: (s. = sebestült, h. = halott.) Koschut Lajos zászlós h. Szabó Rudolf hadnagy 48. h. Vistarini Guidó főh. 48. h. Ács János 48. s. Balázs Lajos 48. h. Bulázsics Ferenc 48. h. Bazsika Károly 48. h. Begár Vendel 48. s. Belics István 48. s. Blágusz Egyed 48. s. Bluskovics József 48. s. Bogdán István 48. s. Csonka István 48. s. Dani József 48. s. Dankovics József 48. h. Draskovics Ferenc 48. s. Ferinczek Ferenc 48. s. Forintos Lajos 48. s. Gál Antal 48. s. Gilubics István 48. s. Gossák Antal 48. s. Grabant Antal 48. s. Greidics József 48. s. Halál József 48. s. Heinrich József 48. s. Holics József 48. s. Horvát Ferenc 48. s. Horvát Ignác 48. s. Horvát József 48. s. Hornyák Miksa 48. s. (Folytatjuk.)

Adományok a Vörös Kereszt részére. A Vörös Kereszt fiók most közli velünk a pénztárhoz érkezett adományok harmadik kimutatását. Dr. Szájbely Gyuláné, Erdős Béláné és Lendoay Béláné urhölgyek Nagyrécsén gyűjtöttek készpénzben 207 kor. és 46 fillért és feserneműben 177 darabot. A róm. kath. plébánia hivatal gyűjtött 59 kor. és 50 fillért. Berényi József és fia 30% a vasgyötrük aranyozásából 14 korona. Remete Géza ur küldött 12 koronát, mely összeg megmaradt Dr. Schwarz Adolf elhunytá alkalmával történt koszorugyűjtésből az ügyvédi kartól.

A monarchia külkereskedelme, a folyó év július havában, vagyis a háborut megelőző utolsó hónapban így alakult: A monarchia behozatala 294.1 millió koronát (+ 18.1 K a mult év júliusával szemben) tett, míg a kivitel 227.3 millió koronára (+ 15.3 millió K) rugott. A január—júliusi időszakban az összes behozatal értéke 2153.6 millió K, vagyis 206.4 millióval nagyobb volt, mint a mult év hasonló havában. A kivitel 1556.6 millió koronát tett, ami 21.6 millióval több mint az 1913. év megfelelő időszakában. E szerint a kereskedelmi mérleg a folyó év első hét (jan.—jul.) hónapjára nézve 597 millió K passzívumot tüntet fel, szemben 412.2 millióval a mult év hasonló időszakában. A passzívum tehát 184.8 millióval emelkedett. A passzívum növekedését a külföldi nyers anyagok és félgyártmányok behozatalának emelkedése okozta. Ha csak a nyers anyagokat vesszük tekintetbe, ugy a passzívum 790 millióra emelkedik; ezzel szemben a készgyártmányoknál 192 millió K aktívum mutatkozik.

Adományok. A Szent Ferencrendi plébánia gyűjtése az itthonmaradottak részére: Szelesné 1.—, Csertókné —90, Vicsák Györgyné 1.—, Stupár Istvánné —50, Kasznár Józsefné —20, Plander Teréz —30, Mihálikáné 1.—, Benedek Róza —50, özv. Nerhanovics Józsefné 2.50, Fancsi Ferencné 5.—, Augszten és neje 5.—, Kovácsné —15, Peszlegné —50, Molnárné —50, Agg János 1.—, Tura Franciska 6.—, Kolarczik Róza —20, Aigner Teréz 20.—, Kukovec 2.50, N. N. 1.—, özv. Komlóssy Kálmánné 2.—, özv. Kolongya Anna 1.—, özv. Verhanovics Erzsébet 4.— Többben 3.55. Összesen 40 kor. 50 fill.

Szekeres Józsefné gyűjtése: Gróf Somsich Antalné 200 kor. Mikovényi Árpádné 10.—, Gruber Ferenc 5.—, Névtelen 75.—, Kohn Lipót 2.—, N. N. 4.70, Barabás Kálmánné 10.—, özv. Raffay Ferenczy Anna 2.—. Összesen 308 kor. 70 fill.

Gillyen Sándorné és dr. Plihal Viktorné gyűjtése a rendes segélyre: Fischer Antal és neje 50.—, Horváth János 10.—, Knortzer György havonta 10.—. Összesen 70 kor.

Havonta adományoznak az itthonmaradottak segélyezésére: Jäger Istvánné 3.— vörös kereszt, 2.— segélyalap, Szabó Jánosné 2.—, Sáfár Ödönné 2.—, Ármuth Sándor és fia 5.—.

Természetheni adományokra pénzt adtak: Fülöp István Rigyác 20.—, Eichner 5.—, Dr. Balásné 1.—, Kauffman Ignác 1.—, Barta József 5.—, Barta Alfrédné 2.—, Lieb Oszkár 1.—, Szigeti Dávid 1.—, N. F. —40, Friesz Jenő 1.—.

Adakoztak a segélyezésre: Hirschler Róza 4.—, Grünfeld Márk 5.—, Goldmann József 5.—, Kaszter Miksa 10.—, Fischer és Leitner 5.—, Kohn Ödönné 25.—, Berényi József és fia 10.—, Goldmann Samu 20.—.

Az Aranyat vasért mozgalom Nagykanizsán is állandóan terjed. Napról-napra özönlök a sok adomány a Jóléti bizottság irodájához. Legújabbban a következők adakoztak: Halász Lipót, Blankenberg Imréné, Kern Aladárné, Stern Janka, Steiner Ilonka, Rácz Ilonka, Kovács Margit, Szántó Jenőné, Lustig Jolán és Mariska, Danics Gizella, Kemény Antal, Györy Gizella, Radványi Margit, Horvát Teréz, Stern Margit, Grünfeld Böske, Steinen Henrik, Steiner Mariska, Weisz Zsófi, Árvai Adolfné, Árvai Rózsi, Radványi Andor, Grósz Arnold, Golenszky Jánosné, Scherc J. Mór, Scherc J. Mór, Scherc Juliska, özv. Feleki Lajosné, dr. Königné, Vajda Margit, Maschankner Imre, Scherc nővérek, N. N., Steiner Mariska, Zafuta István, Szabó Margit, Weber Erzsébet, Berényi Józsefné, Biach Rózsi, N. N., Strém Iluska, Gut Arnold, Gál Rózsi, Danics Mari, Stern Erzsike, Beck József, Rosenkrauz Sári, Kreiner, Gyurkovits Mariska, Rosenfeld Ella, Horvát Anna, Pálfi Etus Pálfi Ella, Szekeres Józsi, László Ignácné, Kaposi Ignácné, Hajdu Lajos, Péter Vendelné, dr. Bodó Jenőné, N. N., Reichenfeld Edéné, özv. Fischel Fülöpné, özv. Schlesinger Józsefné. (Folytatjuk.)

Háborus hírek között veszteség volna e hirdetést nem olvasni, mert tudni kell, hogy Szivós Antal műórás és látszészésnél szeresheti be a legjobb órát és szemüveget, óra, ékszer, látszer és gramofon javítást elfogad és gyorsan készít. Üzlet Szarvas szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **Münz Jenő.**

Szerkesztő: **Gács Demeter.**

URANIA mozgóképalota.
Rozgonyi-utca 4. Telefon 299.

A most folyó világháboru első sorozatának bemutatója.

Szept. 30 és okt. 1. Szerda és csütörtök

Az ezredünnepelely

vagy a sofőr szerelme, dráma 3 felv.

Móricz mint hősszerelmes, humoros.

A Creuse folyó partján, színes term. felv.

Háborus aktualitások.

Eredeti felvételek a most folyó háboruból

Rétek és szőlők céljaira a létező legjobb, a szagtalanított

Fekál-Trágya

egyedül áll a maga nemében.

Felülmulja a legkiválóbb **istállótrágyát.**

Használata sokkal kevesebbe kerül minden más trágyánál.

Hatása legalább 3 évre kiterjed.

Készíti és elárusítja:

Leitner Ödön

Fekete-Sas. :: Telefon 2-13. sz.